

STORTINGET

Dokument 15:1

(2024–2025)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1–150
01.10.2024–18.10.2024

Innhold

1.	Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. uttalelse fra statsråden i DN 30.09.24 at "på de to siste årene har næringslivet økt overskuddet med over 100 milliarder kroner", besvart av næringsminister	11
2.	Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. omregningstabellen for IB elever, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	12
3.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. Stad Marine Verneområde i Vestland, besvart av klima- og miljøminister	13
4.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. invasjonen i Libanon, besvart av utenriksminister.....	14
5.	Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. toll på deig og bakevarer, besvart av landbruks- og matminister	14
6.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. tiltakene fra Prosjekt produksjon og delrapport IS-2873 om legemiddelproduksjon for å styrke norsk legemiddelberedskap, besvart av helse- og omsorgsminister	16
7.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. fluoriserande og blinkande fareskilt for viltvarsel, besvart av samferdselsminister.....	17
8.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. menneskerettigheter og henrettelser i Iran, besvart av utenriksminister	18
9.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. Stortinget sitt vedtak ang. rv 15 Strynefjellet med arm til Geiranger, besvart av samferdselsminister	19
10.	Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. inngrepet i befolkningens informasjonsfrihet gjennom pengespilloven § 32a, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	20
11.	Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. Parisavtalen, besvart av klima- og miljøminister.....	21
12.	Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. offentlige ressurser som går med til administrasjon av grunnrente på havbruk, besvart av finansminister	22
13.	Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. retur av asylsøkjere til Libanon, besvart av justis- og beredskapsminister.....	23
14.	Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. aksjefond, besvart av finansminister	24
15.	Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. statens støtteordninger og ENOVAs programmer for hydrogen, besvart av klima- og miljøminister	24
16.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. Medi3, besvart av helse- og omsorgsminister.....	25
17.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. oppdrettsnæringen, besvart av fiskeri- og havminister.....	27
18.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. Fødselutvalet, besvart av barne- og familieminister	28
19.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. studieplasser innen medisin til Helse Førde, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	29
20.	Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. tidsserien «Politidekning per år og kvartal», besvart av justis- og beredskapsminister	30
21.	Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. et offentlig anbud om kjøp av pressemeldings-tjenester, besvart av finansminister.....	31
22.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. personar som går heilt eller delvis på ytingar, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	31
23.	Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. nedleggelse av ergoterapistudiet ved NTNU Gjøvik, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	33
24.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. fornybardirektivet, besvart av energiminister	33
25.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. E6 bommen som står på Jønsberg i Stange, besvart av samferdselsminister.....	34
26.	Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. menneskerettsforkjemparar, besvart av utviklingsminister	35
27.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. politiets ressursbruk, besvart av justis- og beredskapsminister.....	36
28.	Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. posisjonen og konkuranseevnen til norske storfeprodusenter, besvart av landbruks- og matminister	37
29.	Fra stortingsrepresentant Haitham El-noush, vedr. Østfoldbanen, besvart av samferdselsminister	38
30.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. Trønderbanen, besvart av samferdselsminister	39
31.	Fra stortingsrepresentant Haitham El-noush, vedr. strengere krav til lønns- og arbeidsforhold i de offentlige anbudsrundene, slik at lønns- og arbeidsvilkåra sikres for ansatte på taxfree-butikkene på Gardermoen og flere andre flyplasser, besvart av samferdselsminister	39

32.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. ikke-kommersiell privat videregående skole (friskole som ikke drives kommersielt), besvart av kunnskapsminister.....	40
33.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. sikkerheten når det gjelder trafikkopplæring rundt mopedbiler, besvart av samferdselsminister	41
34.	Fra stortingsrepresentant Marian Hussein, vedr. «hatpredikanter», besvart av justis- og beredskapsminister	42
35.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. franske vitnemål, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	43
36.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. ny kraftlinje mellom Åfjord og Snillda, besvart av energiminister	44
37.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. undersøkelse om miljøkravene i EUs prosjektdirektiv er brutt på norsk sokkel, besvart av energiminister	45
38.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. tilbudet til togpendlere på jernbanestrekningene i Oslo-området på kort sikt, besvart av samferdselsminister	45
39.	Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. ulovlig beite på innmark, besvart av energiminister	46
40.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. rusbehandlingsstedet Renåvangen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	47
41.	Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. Oljefondet, besvart av finansminister	48
42.	Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. plan- og bygningsloven, besvart av energiminister	48
43.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. fremtidens systemdriftskostnader, besvart av energiminister	49
44.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. Bjørgvin ungdomssenter Bønesstølen, besvart av barne- og familieminister.....	50
45.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. kryptodatasentre i Finnmark, besvart av energiminister	51
46.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. grensehandelsproblematikken, besvart av finansminister	52
47.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. skatter og avgifter, besvart av finansminister	53
48.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. utlendingsforskriften, besvart av justis- og beredskapsminister.....	54
49.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. Opptappingsplan for psykisk helse, besvart av helse- og omsorgsminister.....	55
50.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. FOT-rutene i Nord-Norge, besvart av samferdselsminister.....	56
51.	Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. brudd på arbeidstidsbestemmelsene, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	57
52.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. vannkraftkonsesjoner, besvart av energiminister.....	60
53.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. regjeringens satsing på hydrogen, besvart av energiminister	61
54.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. rettighetshavarer, besvart av finansminister.....	61
55.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. strømforbruk i bygg, besvart av energiminister	62
56.	Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. pasientbehandling, besvart av helse- og omsorgsminister	63
57.	Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. forvaltningsloven, besvart av finansminister	63
58.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. pårørendetiltak, besvart av helse- og omsorgsminister	64
59.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. klygeprogrammet Norwegian Innovation Clusters, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	66
60.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. vernepliktige til og med det året de fyller 55 år etter forsvarsloven § 13, besvart av forsvarsminister	66
61.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. målet om 2 polititjenestepersoner pr. 1 000 innbyggere, besvart av justis- og beredskapsminister	67
62.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. Mammografiprogrammet til flere aldersgrupper, besvart av helse- og omsorgsminister	68
63.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. årlig oversikt fra 2005 og til og med budsjettforslag 2025 over endringer i inntektsbeskatningen, besvart av finansminister	69
64.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. statsbudsjett, besvart av finansminister.....	69

65.	Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. servicehund og unntak fra båndtvang, besvart av landbruks- og matminister	69
66.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. bekymringsmeldingene fra bil- og eiendomsbransjen vedrørende Konkurransetilsynets manglende granskning av Finn.nos dominerende markedsposisjon, besvart av næringsminister	70
67.	Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. etterlønn til direktører og andre ledere i helseforetakene i 2023 og så langt i 2024, besvart av helse- og omsorgsminister	71
68.	Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. oversikt over alle lederstillinger i helseforetakene som tjener mer enn helseministeren, besvart av helse- og omsorgsminister	72
69.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. oversikt over forslaget til statsbudsjett frå regjeringa ang. forslaget på 481 million kr til fylkesvegane, fordelt mellom rassikring, tunnellsikkerhetsforskrifta og sikring av bruer, og midlar til generelt vedlikehold av fylkesvegnettet, besvart av samferdselsminister	73
70.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. servalen Niño, besvart av klima- og miljøminister	74
71.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. hevelsen av trusselnivået fra moderat til høyt, besvart av justis- og beredskapsminister	76
72.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. ferjefylker som har blitt gratis, besvart av samferdselsminister	77
73.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. nullskatteyttere, besvart av finansminister	78
74.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. skogvernarbeidet, besvart av klima- og miljøminister	78
75.	Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. Bane NORs rolle som fiberoperatør, besvart av samferdselsminister	80
76.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. godkjente fosterhjem og fosterhjems plasser, besvart av barne- og familieminister	81
77.	Fra stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad, vedr. innsigelse til kommunal arealplan, besvart av kommunal- og distriktsminister	82
78.	Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. styringsinformasjon for skoleeier, besvart av kunnskapsminister	82
79.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. marburgviruset, besvart av helse- og omsorgsminister	83
80.	Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. evaluering av delingen av tilskuddsordningen for studieforbund, besvart av kultur- og likestillingsminister	84
81.	Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. private kommersielle aktører fra barnevernet, besvart av barne- og familieminister	85
82.	Fra stortingsrepresentant Tore Grobæk Vamraak, vedr. Gjeldsregisteret, besvart av barne- og familie-minister	85
83.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. den beste vaksinen mot HPV i barnevaksinasjonsprogrammet, besvart av helse- og omsorgsminister	86
84.	Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. evakueringen av de 20 pasientene fra Gaza, besvart av utenriksminister	87
85.	Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. åpningstider for alle politikontor og passkontorer, besvart av justis- og beredskapsminister	88
86.	Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. ukentlig og månedlig oversikt over hvor mange som har bestilt pass på de nye 14 passkontorene, besvart av justis- og beredskapsminister	88
87.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. innkjøpspolitikken til norske kommunar vedr. de israelske busetjingane i Palestina, besvart av utenriksminister	89
88.	Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. støtten til friluftslivet og Friluftslivets år, besvart av klima- og miljøminister	90
89.	Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. sikkerhetssamarbeid, besvart av forsvarsminister	91
90.	Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. Sametinget, besvart av kommunal- og distriktsminister	92
91.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. avgiftsregelverket, besvart av finansminister	93
92.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. svangerskap, besvart av helse- og omsorgsminister	94
93.	Fra stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland, vedr. finansieringsordning, besvart av kultur- og likestillingsminister	96

94.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. kommuneøkonomien, besvart av kommunal- og distriktsminister	96
95.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. tilbakevendingsstøtte for ukrainere som har fått midlertidig kollektiv beskyttelse, besvart av justis- og beredskapsminister	97
96.	Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. organisasjonar som støttar sanksjonar mot Israel mottar norsk bistand, besvart av utenriksminister.....	98
97.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. likebehandling mellom barn og unge som kommer til landet med én forelder og de som kommer til landet med to foreldre, besvart av barne- og familieminister	99
98.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Trønderbanen, besvart av samferdselsminister.....	100
99.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. kolonnekjøring for tungbil over E134 Haukelifjell, besvart av samferdselsminister	100
100.	Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. Tromsø International School, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	101
101.	Fra stortingsrepresentant Olve Grotle, vedr. 60 km/t fartsgrense gjennom Kaupanger sentrum i Sogndal kommune, besvart av samferdselsminister	102
102.	Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. fiskerikvoter, besvart av fiskeri- og havminister.....	103
103.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. regjeringens beste estimat på hva strømforbruket i bygg vil være i 2030, besvart av energiminister	104
104.	Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. reduksjon av sentralnettstariffen i NO2, besvart av energiminister	105
105.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. sengeplasser i psykiatrien, besvart av helse- og omsorgsminister.....	106
106.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. protonsentre, besvart av helse- og omsorgsminister	107
107.	Fra stortingsrepresentant Olve Grotle, vedr. reetablering av villrein i Nordfjella sone 1, besvart av klima- og miljøminister	108
108.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. Ansettelse i direktørstillinger i forsvarssektoren, besvart av forsvarsminister	109
109.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. næringspark på 2,3 km ² på Eide i Øygarden, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	109
110.	Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. vedtaket om å sende en liten familie fra Norge til Libanon, besvart av justis- og beredskapsminister	110
111.	Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. kjempedum bruk av penger, besvart av finansminister	110
112.	Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. utvikling i antall polititjenestepersoner på tjenestestedene som ble beholdt etter politireformen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	111
113.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. erstatningsoppgjøret for pelsdyrbøndene, besvart av landbruks- og matminister	112
114.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. skadelig innhold som vold og porno på skolenes digitale enheter, besvart av kunnskapsminister.....	112
115.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. BaneNOR, besvart av samferdselsminister	113
116.	Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. Ukrainian Freedom Convoys, besvart av finansminister.....	114
117.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. WikiLeaks-grunnlegger Julian Assange, besvart av utenriksminister	115
118.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. tall fra kommunaldepartementet som viser at kommunene fikk helt eller delvis medhold i 42 prosent av klagesakene, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	116
119.	Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. forenklinger i momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	117
120.	Fra stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad, vedr. dypvannsdeponi ved Malmøykalven, besvart av klima- og miljøminister.....	118
121.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. Åsegarden militærleir, besvart av forsvarsminister	118
122.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. verger, besvart av justis- og beredskapsminister	119
123.	Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. prostitusjon, besvart av justis- og beredskapsminister	120
124.	Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. ambulanspersonell i hver ambulanse, besvart av helse- og omsorgsminister.....	120

125. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. Kriminalomsorgen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	122
126. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. gratisferjestrekningar, besvart av samferdselsminister.....	122
127. Fra stortingsrepresentant Henrik Asheim, vedr. skattehull i det norske skattesystemet, besvart av finansminister.....	125
128. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. samferdselssektoren gjeldande for Møre og Romsdal fylkeskommune, besvart av samferdselsminister	126
129. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. regimekritikere, besvart av justis- og beredskapsminister.....	126
130. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. Helse Midt, besvart av helse- og omsorgsminister.....	127
131. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. et nytt veikart for kreativ næring, besvart av næringsminister.....	128
132. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. BPA-ordningen, besvart av helse- og omsorgsminister	129
133. Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. konsekvensutredningsprogram, besvart av energiminister	129
134. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. EU sitt informasjonssystem, besvart av klima- og miljøminister	130
135. Fra stortingsrepresentant Kim Thoresen, vedr. lavere skolefravær, besvart av kunnskapsminister	131
136. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. yrkessjåførere, besvart av samferdselsminister.....	133
137. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. verdsettelse av boliger, besvart av finansminister	133
138. Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. registreringsplikt fra første dag for utstasjonerte tjenesteytere, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	134
139. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. spesialisthelsetjenesten, besvart av justis- og beredskapsminister.....	135
140. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. rapporten om PST, besvart av justis- og beredskapsminister.....	136
141. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. pumpepris på bensin i 2030, besvart av finansminister	136
142. Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. ansattnettverk, besvart av justis- og beredskapsminister.....	137
143. Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. friske midler til sykehusene, besvart av helse- og omsorgsminister.....	138
144. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. boligkjøpsmodeller, besvart av kommunal- og distriktsminister	139
145. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. belarussiske opposisjonelle som befinner seg i Norge, besvart av justis- og beredskapsminister.....	139
146. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. palestinske flyktningar i Libanon, besvart av utenriksminister	140
147. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. vannkraftverk, besvart av energiminister.....	141
148. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Musik- og scenekunstinstitusjoner, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	142
149. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. fordøyelsessykdommer, besvart av helse- og omsorgsminister.....	143
150. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. utfordringene med rv. 19, besvart av samferdselsminister	143

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1 - 150) for sesjonen 2024-2025**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet
H Høyre
MDG Miljøpartiet De Grønne
Sp Senterpartiet
V Venstre

FrP Fremskrittspartiet
KrF Kristelig Folkeparti
R Rødt
SV Sosialistisk Venstreparti
PF Pasientfokus

Almeland, Grunde (V)	10
Amundsen, Per-Willy (FrP)	27, 50, 121
Asheim, Henrik (H)	127
Astrup, Nikolai (H)	1
Aydar, Seher (R)	67, 68
Bastholm, Une (MDG)	4, 40, 74, 109, 141
Berg, Lan Marie Nguyen (MDG)	11, 88, 142
Bjørlo, Alfred Jens (V)	3, 18, 54, 59, 134
Bollestad, Olaug Vervik (KrF)	79, 83, 130, 132
Bøe, Erlend Svardal (H)	56, 100, 143
El-noush, Haitham (SV)	29, 31
Elvenes, Hårek (H)	60, 108
Elvestuen, Ola (V)	89
Fagerås, Mona (SV)	38
Farahmand, Mahmoud (H)	21, 41
Fiskaa, Ingrid (SV)	26, 96, 146
Grotle, Olve (H)	101, 107
Gulati, Himanshu (FrP)	32
Hagerup, Margret (H)	78, 111, 123
Halleland, Terje (FrP)	52, 53, 99
Haltbrekken, Lars (SV)	36, 37, 97, 98, 147, 148
Hansson, Rasmus (MDG)	8, 17, 105
Helleland, Trond (H)	75
Helleland, Linda Hofstad (H)	93
Hjemdal, Silje (FrP)	44, 62, 76, 106
Hoksrud, Bård (FrP)	58, 92
Hussein, Marian (SV)	34
Johnsen, Tor André (FrP)	25, 70, 115, 125
Jønnes, Kari-Anne (H)	2, 23
Jørgensen, Geir (R)	5, 28, 102
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	73
Kjerstad, Birgit Oline (SV)	13
Kristjánsson, Mímir (R)	138
Larsen, Erlend (H)	110, 136
Lie, Kathy (SV)	65
Linnestad, Anne Kristine (H)	77, 120
Listhaug, Sylvi (FrP)	16
Lund, Tobias Drevland (R)	48, 49, 137, 145
Lønseth, Mari Holm (H)	20, 85, 86, 112, 139, 149
Marhaug, Sofie (R)	24, 45, 55, 103
Melby, Guri (V)	84, 116, 129

Molberg, Anna (H)	39, 51
Moxnes, Bjørnar (R)	117
Nilsen, Marius Arion (FrP)	43, 91
Njåstad, Helge André (FrP)	61, 71, 140
Ojala, Irene (PF)	124, 133
Orten, Helge (H)	14
Pettersen, Tage (H)	80, 81, 119
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	114, 144
Rotevatn, Sveinung (V)	22, 35, 87
Skjelstad, André N. (V)	30, 33
Steffensen, Roy (FrP)	46, 47, 63, 64, 113, 118
Stensland, Sveinung (H)	6, 19, 131
Stokkebø, Aleksander (H)	15, 57
Stordalen, Morten (FrP)	66
Sve, Frank Edvard (FrP)	7, 9, 69, 72, 126, 128
Thoresen, Kim (SV)	135
Thorheim, Bård Ludvig (H)	12, 42, 104
Vamraak, Tore Grobæk (H)	82
Wiborg, Erlend (FrP)	94, 95, 122, 150
Wold, Grete (SV)	90

STORTINGET

Dokument 15:1

(2024–2025)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1

Innlevert 1. oktober 2024 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup

Besvart 7. oktober 2024 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Næringsministeren uttaler i DN 30.09.24 at “på de to siste årene har næringslivet økt overskuddet med over 100 milliarder kroner”.

Kan statsråden oppgi kilden for dette tallet og bekrefte at tallet ikke inkluderer skatt og renteutgifter, som selvsagt ikke kan betraktes som bedriftenes overskudd?

mrd. kroner. Det er nesten like mye som de økte med på de åtte årene fra 2013 til 2021. Det er for øvrig denne tallserien Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene tar utgangspunkt i når de vurderer lønnsomheten i norske bedrifter i forbindelse med det årlige lønnsoppgjøret. Utviklingen i driftsresultatet for ulike sektorer er derfor grundig omtalt [her](#).

BEGRUNNELSE:

Det kan umiddelbart se ut som at næringsministeren benytter tall for nominelt driftsresultat fra nasjonalregnskapet. Dette inkluderer blant annet skatt på overskudd og renteutgifter, og må ikke forveksles med bedriftenes overskudd. Tallet tar heller ikke høyde for prisstigning i samfunnet.

Svar:

Tall fra ulike statistikkilder viser at det går svært godt i store deler av norsk næringsliv. Eksporten og investeringene er på høye nivåer. Ifølge Norges Banks regionale nettverk venter bedriftene at aktiviteten skal øke videre fremover. Resultatene i næringslivet har de siste årene vært gjennomgående svært gode.

Jeg baserer min uttalelse på tall for lønnsomhet i norske fastlandsbedrifter fra nasjonalregnskapet (størrelsen «driftsresultat i løpende priser for markedsrettet virksomhet i Fastlands-Norge»). Utfra denne tallserien økte samlet driftsresultat i perioden fra 2021 til 2023 med 114,2

SPØRSMÅL NR. 2**Innlevert 1. oktober 2024 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes****Besvart 4. oktober 2024 av forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel****Spørsmål:**

Kan statsråden forsikre at den nye omregningstabellen for IB elever gjenspeiler IB elevenes faktiske kunnskapsnivå?

BEGRUNNELSE:

Jeg registrerer at kunnskapsdepartementet mottatt over 500 hørings svar til den seneste høringen om Forskrift om opptak til høyere utdanning. De fleste av disse svarene uttrykker en sterk bekymring for IB programmets fremtid i Norge. Vi får samme signaler fra de skoler som tilbyr IB og som er urolige over IB sin fremtid ved norske skoler.

Elever som går International Baccalaureate har, i forhold til sine venner som går studiespesialiserende utdanningsløp, erfart å få sine karakterer devaluert et flertall ganger siden 2008. Allerede i dag stryker mellom 20 og 25 % av IB elevene som går IB på offentlig norsk skole eksamen og oppnår altså ikke generell studiekompetanse til tross for de strenge inntakskrav som gjelder på IB. Andelen IB elever som hvert år melder seg opp til ny IB eksamen utgjør cirka 25 % av elevmassen. Her er det sterke signaler på at noe ikke er riktig.

I den nye omregningstabellen fra 2025 vil IB elevene oppleve en kraftig devaluering av sine karakterer og tabellen er dessuten konstruert for å slå ekstra hardt mot de svakeste elevene. HK-dir har i denne prosessen valgt å se bort fra nasjonal statistikk om inntakspoeng, gjennomføring og forventningsindikatorer for norske IB elever. Dette er empirisk data som ville gi et nyansert bilde av IB elevenes kunnskapsnivå i forhold til medelever ved andre utdanningsprogram.

Svar:

Den nye IB-tabellen er ikkje ein del av årets høyring av endringar i opptaksforskrifta, men eg har sett at fleire enkeltpersonar og andre interessentar likevel har uttala seg om denne tabellen. For at søkjarar med vitnemål/diplom frå andre skolesystem/land enn norsk vidaregåande skule skal kunne konkurrere i opptak til høgare utdanning med sine karakterar, må karakterane reknast om til norsk karakter skala (med beståtte karakterar frå 2 til 6). Ansvaret for å utarbeide slike omrekningar er lagt til Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse (HK-dir) som forvaltar Samordna opptak. Forskrift om opptak til høgare utdanning (opptaksforskrifta) § 7-6 fyrste ledd gir heimel for å nytte slike tabellar i sakshandsaminga ved opptak.

Kunnskapsdepartementet kan gje fullmakt til eit anna organ å fastsetje og halde ved like slike omrekningstabellar, jf. § 7-6 andre ledd. Fram til 2017 var fransk baccalauréat og International Baccalaureate (IB) ikkje ein del av denne bestemminga, men dette blei endra i ei endringsforskrift i januar 2017, slik at HK-dir no også har ansvar for desse.

HK-dir varsla om den nye tabellen for IB i 2022, og informerte om at den trer i kraft frå og med studieåret 2025-2026. Den nye tabellen er basert på offisiell karakterstatistikk frå International Baccalaureate Organization (IB). HK-dir har opplyst departementet om at dei nyttar den same statistiske/matematiske metoden for å utarbeida denne tabellen som dei gjer med alle omrekningstabellar der dei får karakterdata frå eit anna land eller system. Metoden går ut på å samanlikne karakterfordelinga i det utanlandske skulesystemet med karakterfordelinga i det norske skulesystemet. Samanlikninga er ein rein statistisk samanlikning av populasjonane. Den statistiske metoden er vurdert av Norsk Regnesentral.

Representanten hevdar at IB-elevar har opplevd ei devaluering av sine karakterar fleire gonger sidan 2008. Eg forstår det slik at representanten meiner at om ein samanliknar karakterar i IB med karakterar i norsk skule, har karakterane frå IB over tid fått lågare verdi. Eg vil understreke at dagens omrekningstabell i hovudsak har vore uendra sidan 1990-talet. Naudsynte endringar har berre blitt gjort i de høvene der IB har gjort endringar i sin måte å berekna karaktergjennomsnitt på, slik det er påført IB-diplomet (Grade Point Average).

Vidare viser representanten til at sjølv om det er strenge inntakskrav til IB-liner så stryk ein viss del av desse elevane, eller dei fullfører ikkje. Som følgje av det får dei ikkje diplom. IB er eit internasjonalt skulesystem som følgjer sitt eige system kva gjeld pensum, fagtilbod, karakterar og eksamen. Karaktersetting og sensur av eksamen går føre seg innanfor reglane til dette systemet, og klage på karakterar må også gjerast innanfor dette systemet. Eg vil også understreke at utrekninga av poeng i opptak til høgare utdanning ikkje tek omsyn til kva for ein vidaregåande skule søkjaren har gått på, eller kva slags inntakskompetanse eleven hadde då hen blei teken opp til den vidaregåande skulen.

SPØRSMÅL NR. 3**Innlevert 1. oktober 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 3. oktober 2024 av klima- og miljøminister Tore Onshuus Sandvik****Spørsmål:**

I den nye stortingsmeldinga om naturmangfald set ikkje regjeringa talfesta mål for vern av havet, trass i at Noreg er forplikta av ein global avtale om vern av 30 pst. av havområda.

Kan regjeringa, trass i manglande ambisjonar om å ta vare på havet, i det minste snart sørge for å fatte ei avgjerd om å opprette Stad Marine Verneområde i Vestland, ei viktig vernesak til havs som har som vore grytekklar på regjeringa sitt bord sidan juni 2023 og har brei støtte frå både fagleg hald, berørte kommuner og fiskerinæringa i området?

GRUNNGJEVING:

Miljødirektoratet sende i juni 2023 over til Klima- og miljødepartementet tilråding om å etablere Stad marine verneområde i kommunane Stad og Kinn i Vestland fylke i tråd med tilrådinga frå Statsforvaltaren. Verneforslaget har brei støtte frå mellom anna berørte kommuner og bygder og frå fiskerinæringa i området.

Noreg har slutta seg til globale avtaler og mål om at 30 prosent av verdas hav skal vernast eller bevarast. I dag er berre 4,5 prosent av det norske sjøarealet innanfor territorialgrensa verna. Det føreslegne marine verneområdet Stad er eitt av dei 36 områda som "Rådgivende utvalg for marin verneplan" allereie i 2003 og 2004 tilrådde tatt med i første fase av marin verneplan.

Det føreslegne marine verneområdet Stad har naturverdiar som gjer at vern vil bidra til å oppfylle nasjonale og internasjonale mål om vern, og bidra til representativ bevaring av kystområde og territorialfarvatn.

Mykje av det særprega biologiske mangfaldet i havområda rundt Stad er knytt til havbotnen, mellom anna korallrev, spesielle kalkalgar og store areal med tareskog. Området er eit viktig oppvekst- og beiteområde for eit mangfald av marine artar. Det er registrert nasjonalt verdifull stortareskog og det er kartfesta raudlista artar som djupvasskorallen augekorall. Videre inneheld området blautbotnområde og ålegrasenger.

Underteikna har purra på framdrifta av saka både i desember 2023 og i mars 2024, utan å få noko fornuftig svar på når ei avgjerd vil kome. No i september 2024 vart det på nytt sett i gong taretråling i det aktuelle området, som med stort sannsyn øydelegg tareskogar inne i det utpeikte verneområdet som er viktige oppvekstområde for fisk, hummar og andre marine artar.

Svar:

Vern er vårt viktigste og sterkeste virkemiddel for å bevare viktige naturområder i et langsiktig perspektiv. I Meld. St. 35 (2023–2024) Bærekraftig bruk og bevaring av natur — Norsk handlingsplan for naturmangfold slås det fast at regjeringen vil videreføre igangsatte verneprosesser knyttet til marint vern. Vi vil også identifisere nye kandidatområder for marint vern, inkludert i områder utenfor territorialfarvannet. Dette blir viktig for å kunne ta i bruk ny lov om vern av marin natur utenfor territorialfarvannet, som nylig har vært på alminnelig høring, og som vil bli lagt frem for Stortinget før påske 2025.

Vi ønsker også å sette et treffsikkert og kunnskapsbasert nasjonalt bevaringsmål for havarealene under norsk jurisdiksjon. Vi vil derfor komme tilbake med et nasjonalt mål for bevaring av havarealene når den pågående prosessen for å avklare hvilke områder til havs som kan rapporteres som bevart gjennom «andre effektive arealbaserte bevaringstiltak» («other effective area-based conservation measures» - OECM) er fullført.

Miljødirektoratets tilråding om å opprette «Stad» marine verneområde, i kommunene Stad og Kinn, i Vestland fylke, ble oversendt Klima- og miljødepartementet 29. juni 2023. Det foreslåtte marine verneområdet har viktige naturverdier og vil bidra til å oppfylle nasjonale og internasjonale mål om bevaring av natur. Jeg har merket meg at opprettelse av Stad marine verneområdet har bred lokal støtte, noe som ikke minst er viktig for den videre forvaltningen av naturverdiene i området.

Disse prosessene tar likevel ofte noe tid. Saken behandles nå i departementet.

Avslutningsvis vil jeg for øvrig også minne om tidligere svar datert 14. desember 2023 og 21. mars 2024 til representanten Bjørlo der det redegjøres for verneprosessen for dette området.

SPØRSMÅL NR. 4**Innlevert 1. oktober 2024 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 7. oktober 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Israel har nå invadert Libanon, og i praksis tilsidesatt UNIFILs fredsbevarende mandat i Sør-Libanon. Dette følger en utvikling hvor Israel viser stadig mindre respekt for internasjonal rett, og hvor deres opptrapping risikerer å kaste hele regionen ut i en stor krig.

Mener regjeringen at UNIFIL sitt mandat bør styrkes slik at de faktisk kan håndheve oppdraget sitt og opprettholde buffersonen, og vil regjeringen ta initiativ i FN til en styrking av UNIFIL inklusiv et mulig norsk styrkebidrag?

Svar:

Jeg er dypt bekymret for situasjonen i Libanon som følge av den intensiverede konflikten mellom Israel og Hizbollah.

Opprettelsen av United Nations Interim Force in Lebanon (UNIFIL), FNs fredsbevarende styrke i Libanon, ble vedtatt av FNs sikkerhetsråd 19. mars 1978 etter Israels invasjon av Sør-Libanon. I nesten 50 år, gjennom ulike faser i konflikten, har operasjonen bidratt til stabilitet og til å dempe spenningene. Et stort antall norske kvinner og menn har deltatt.

I likhet med alle fredsbevarende FN-organisasjoner blir UNIFILs mandat vedtatt årlig av Sikkerhetsrådet. Resolusjon 2749 om å fornye UNIFILs mandat med 12

måneder ble vedtatt ved konsensus i Sikkerhetsrådet 28. august i år. Gjennom resolusjonen krever Sikkerhetsrådet full implementering av sikkerhetsrådsresolusjon 1701 fra 2006. Denne inneholder etter mitt syn de viktigste tiltakene for mer varig stabilitet i området, blant annet spørsmål knyttet til Libanons suverenitet og avvæpning av militser sør for Litani-elven. Partenes manglende vilje til å implementere sikkerhetsrådsresolusjon 1701, fortsetter å være en stor utfordring som UNIFIL alene ikke vil kunne løse.

Siden Norge for tiden ikke er medlem av Sikkerhetsrådet, tar vi ikke direkte del i beslutninger om UNIFILs mandat. Vi ser at flere aktører nå tar til orde for en diskusjon av hvordan UNIFIL kan styrkes i lys av den nåværende situasjonen. Vi vil følge disse diskusjonene tett.

Regjeringen er en sterk støttespiller for FNs fredsoperasjoner, og vurderer løpende hvordan vi fra norsk side best kan bidra til disse. Forsvaret har, ut fra FNs uttrykte behov og en helhetlig vurdering, konsentrert sine bidrag til fredsoperasjoner i Midtøsten om United Nations Truce Supervision Organization (UNTSO), hvor Forsvaret i dag har deployert tolv personell. Denne misjonen spiller en viktig rolle i Midtøsten-regionen, i tett samarbeid med UNIFIL og United Nations Disengagement Observer Force (UNDOF).

Vi vil også fortsette å bidra så godt vi kan til diplomatiske løsninger på konfliktene i Midtøsten.

SPØRSMÅL NR. 5**Innlevert 1. oktober 2024 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen****Besvart 8. oktober 2024 av landbruks- og matminister Geir Pollestad****Spørsmål:**

Vil statsråden redegjøre for muligheten til å sette toll på deig og bakevarer, eventuelt for andre virkemidler som kan motvirke den negative utviklingen innenfor norsk bakerisektor?

BEGRUNNELSE:

Det norske importvernet er på plass for å sikre at norske råvareprodusenter er konkurransedyktige imot utenlandet. For bakerier som bearbejder disse råvarene, er tilfellet noe annerledes. I perioden 2010 til 2023 økte importen av

brød og deig med 83 %. Antallet norske bakerier har blitt halvert siden 1980-tallet, og halvparten av norske kommuner mangler et lokalt bakeri. Det er også stadig færre som tar utdanning innenfor yrket.

Over de siste årene har aktører som Backstube og Bake Me Up tatt større andeler av næringen, ettersom produktene i all hovedsak (om ikke fullt ut) baseres på import av deig og halvstekte bakevarer.

Dette skaper en skjevhet i konkurransesituasjonen for aktørene som benytter seg av norske råvarer og for de som produserer baksten selv, som følge av kostnadsbildet.

Baker- og Konditorbransjens Landsforening har de siste årene ropt varsko rundt denne praksisen. Bakeriers konkurransekraft svekkes som følge av økt konkurranse fra såkalte "bake-off" aktører. Resultatet blir færre norske arbeidsplasser, redusert selvforsyning, og økt unødvendig utslipp som følge av transport, for å nevne noe.

Enn så lenge er det lite til ingen toll på deig og halvstekte bakevarer, noe næringen selv anser som det største problemet.

Svar:

Eg er samd med representanten i ynskje om å auke norskandelen i norsk bakerisektor.

I 2023 importerte om lag 100 bedrifter cirka 60 000 tonn deiger, brød og brødvarer til den norske marknaden. Dei største importørane er daglegvarekjedene. I tillegg er det norske bakarar og servicebedrifter som importerer deiger, brød og brødvarer til produksjonen sin. Nokre har spesialisert seg på å steike brød i butikk basert på importert halvfabrikata. Dette har ført auka konkurranse for norske bakarar.

Slik representanten Jørgensen skriv, har importen av deiger, brød og brødvarer auka jamt over mange år. Importen auka kraftig fram mot 2019, men har deretter minka noko. Dei siste åra har det vore utflating eller nedgang i importen, noko som kan ha fleire årsaker. Høgare internasjonale råvareprisar kan ha hatt ein effekt, og ei svakare norsk krone har styrka konkurransevna for norsk industri generelt.

Deiger, brød og brødvarer er tilverka av landbruksvarer som er omfatta av Protokoll 3 i EØS-avtala. Protokoll 3 regulerer tollene for desse varene. Tollavgifta vert fastsett på grunnlag av råvareinnhaldet i vara, og er bunde i Protokoll 3. Dei kan ikkje endrast utan etter forhandlingar med EU. Det er lite truleg at EU vil akseptere auka tollsatsar på denne importen.

For Protokoll 3-varene er det ikkje mogleg å auke tollavgiften gjennom å leggje om til prosenttoll, slik regjeringa i 2024 til dømes har gjort for enkelte grønnsaker og potet.

For å sikre avsetnad for norsk matkorn og styrke norsk bakarbransje i den internasjonale konkurransen, har det over år blitt sett av midler til matkorntilskot over

jordbruksavtala. Matkorntilskotet kan gjevast til føretak som nyttar norskprodusert korn i tilverkinga av mjøl eller andre kornprodukt som vert nytta til mat innanlands. Frå 1. juli 2024 vart satsen for tilskotet auka til 47 øre pr. kg. For bakarbransjen gir dette rimelegare tilgang på råvarer som mjøl. Matkorntilskotet bidreg til å jamne ut råvarekostnadane mellom bakarbransjen innanlands og konkurrentane utanlands, og gjer det mogeleg å bruke norsk mjøl.

Det skjer no mykje positivt for å auke bruken av norsk mjøl. Matkorninitiativet, som samlar aktørane i verdikjeda for korn og bakarvarer, arbeider for å auke produksjonen og forbruket av matkorn og proteinvekstar i Noreg. Den forpliktande visjonen til partnerskapet er å auke delen norsk korn i matproduksjonen frå dagens cirka 50 % til 90 % innan 2030.

Forskningsprosjektet «Mathvete» har også som mål å kartleggje kveitekvaliteten kvart år tidleg i sesongen, slik at mølle- og bakarbransjen kan planleggje bruken av norsk kveite ut frå dette. Det vert også jobba målretta for å auke det norske mathavreforbruket, som over tid har hatt ein positiv trend. Havreforbruket i Noreg har dobla seg på 15 år.

Råvarekostnaden i eit brød utgjer berre ein liten del av salsprisen for det ferdige brødet. Dette viser at kostnader og effektivitet i bakeindustrien og daglegvarehandelen betyr mykje for å møte konkurransen frå import.

Eg vil og i arbeidet med auka sjølvforsyning vurde om det er andre moglege tiltak for å nå målet om auka andel norsk i bakerisektoren.

Eg vil til slutt nemne at regjeringa over nyttår vil leggje fram eit vegkart for matindustrien. Vegkartet vil identifisere utfordringar og moglegheiter, og komme med tiltak som kan utvikle denne industrien. Utviklinga av vegkartet vil skje i tett samarbeid med industrien. Det gjeld også bakar- og konditorbransjen som vi vil møte i arbeidet med vegkartet.

SPØRSMÅL NR. 6**Innlevert 1. oktober 2024 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 10. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden følge opp de foreslåtte tiltakene fra Prosjekt produksjon og delrapport IS-2873 om legemiddelproduksjon for å styrke norsk legemiddelberedskap?

BEGRUNNELSE:

10. februar 2020 ble delrapport IS-2873 om legemiddelproduksjon offentliggjort, som del av rapporten Nasjonal legemiddelberedskap IS-2837. I rapporten kom det fram 12 anbefalinger som kunne bidra til å styrke norsk legemiddelproduksjon til beredskapsformål. Disse 12 anbefalingene ble videre behandlet i Prosjekt produksjon, et prosjekt styrt av Statens legemiddelverk, på oppdrag fra Helse – og omsorgsdepartementet. Sluttrapporten fra Prosjekt produksjon kom i september 2020. Den viser at apotekproduksjon (småskala legemiddelproduksjon i apotek, sykehusapotek og små fabrikker) kan være en viktig bidragsyter i legemiddelberedskapen. Det kreves derimot enkelte regulatoriske endringer for at man skal kunne utnytte denne muligheten bedre enn i dag. Et av tiltakene i sluttrapporten fra Prosjekt produksjon handler om nettopp dette; Tiltak 4 - revidere regelverk, lov og forskrifter for apotekproduksjon. Dette tiltaket ble foreslått utført innen 6 måneder, med en kostnadsramme på 1,8 MNOK og vil kunne ha en reell effekt på legemiddelberedskapen i Norge. De andre tiltakene i rapportene bør selvsagt også sees på snarest, da det er mye legemiddelberedskap for pengene.

Rapporten «Prosjekt produksjon – oppfølging av Helsedirektoratets delrapport om legemiddelproduksjon (IS-2873) - sluttrapport» er «tiltaket» som ble gjort etter rapport IS-2873. Så forslag til tiltak ble svart med enda en rapport med forslag til tiltak.

Det er tiltak 4 i «Prosjekt produksjon – oppfølging av Helsedirektoratets delrapport om legemiddelproduksjon (IS-2873) - sluttrapport», og dette tiltak 4 refererer til alle punktene 7 – 10 i rapport IS-2873.

Fra sluttrapporten:

Tiltak 4 - Revidere regelverk, lov og forskrifter for apotekproduksjon. Med særskilt referanse til delprosjektrapport 7, 8, 9 og 10 (Vedlegg 1 c, d, e og f) anbefaler prosjektgruppen enkelte regulatoriske/juridiske endringer. Alle er begrunnet med behov for økt beredskap for produksjon og leveranse av legemidler ved en krise. En forutsetning for endringene er at Norges forpliktelser etter EØS-avtalen overholdes, herunder krav i direktiv 2001/83

(legemiddeldirektivet) om MT og tilvirkertillatelse for industriell produksjon av legemidler.

Svar:

Rapportene og tiltakene stortingsrepresentanten viser til er fulgt opp i flere spor. Både veikartet for helsenæringen og stortingsmeldingen om helseberedskap omhandler flere av anbefalingene. I tillegg er rapportene fulgt opp gjennom blant annet regelverksarbeid og tiltak.

Direktoratet for medisinske produkter (DMP) er tildelingsbrev for 2021 gitt i oppdrag å følge opp tiltak 4 i sluttrapporten fra Prosjekt produksjon. DMP ble i tildelingsbrevet bedt om å jobbe for at vurderinger av de juridiske rammene for apotekproduksjon omfattes av det nordiske samarbeidet innen legemiddelområdet (WGEMA), med sikte på større grad av harmonisering i tolkningen av regelverket. Som stortingsrepresentanten selv påpeker, må Norges forpliktelser etter EØS-avtalen overholdes – noe som begrenser handlingsrommet for å følge opp nevnte tiltak i sluttrapporten.

SPØRSMÅL NR. 7**Innlevert 1. oktober 2024 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 7. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren svare på kvifor Statens vegvesen i Innlandet ikkje kan nytte same skilt som til dømes blir nytta i Vestland og Møre og Romsdal fylker, når dette er områder med svært stor viltfare og som åpenbart vil trygge trafikken og redusere viltpåkøyrslar?

GRUNNGJEVING:

I eit spørsmål til Statens vegvesen i Innlandet ang. skilting av viltfare, der ein ynskjer fareskilt som kan flyttast, gjerne med fluoriserande og blinkande lys i særskilte utsatte viltområder vert det frå Statens vegvesen svart dette:

“Skilting av fare for vilt skal avklaras med kommunenes viltmyndigheter og det er opp til denne myndigheten å definere når faren for viltpåkørsel er stor, jfr. vegnormal N300 Trafikkskilt. Driftsseksjonene på Samferdselsavdelingen har dialog med viltmyndighetene om behovet for skilting, herunder sted og varighet. Det er Statens vegvesen, som skiltmyndighet for fylkesveg, som fatter vedtak om oppsetting av skilt. Skiltforskriften og vegnormalene N300 (Trafikkskilt) og N301 (Arbeid på og ved veg) gir oversikt over hvilke skilter som kan brukes langs veg. Ved permanent eller midlertidig viltfare brukes skiltene 146.1, 2 eller 3 (elg, rein eller hjort). Er faren vurdert å være særlig stor, kan det settes opp underskilt med «Stor elgfare». Skiltforskriften og vegnormal N300 gir ikke hjemmel bruke andre skilttyper, f.eks. fluoriserende trafikkskilt, for å varsle om fare for vilt. Statens vegvesen kan derfor ikke fatte vedtak om oppsetting av slike skilt langs fylkesveg.”

Dette svaret finner eg merkeleg då eg fleire stadar i landet ser akkurat slike fluoriserande og blinkande fareskilt for viltvarsel.

Døme konkret på dette er til dømes på Riksveg 15 inn mot Stryn sentrum, der det står blinkande farelys, fluoriserande ved spesielle ansamlingar av Hjort som er der spesielt om vinteren.

Svar:

Skilta på rv. 15 i Stryn som det vert vist til i grunngjevinga for spørsmålet, er to strekningsskilt med gult blinksignal (1098) i tillegg til fareskilt Hjort (146.3). Gult blinksignal angir at trafikantane må vise særleg aktsemd og varsemd. Skiltstrekninga var ei av sju strekningar som vart sette opp i 2017/2018 i Sogn og Fjordane i samband med eit forskingsprosjekt i samarbeid med Høgskulen på Vestlandet og Norsk Hjortesenter. Prosjektet er no avslutta, og dei fleste skilta med lys er tekne ned. Det er også nokre slike skilt i Møre og Romsdal. Dette er altså permanente, kvite skilt, med blinkande, gult lys under.

I «Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg 2018 – 2021» vart nettopp dette forskingsprosjektet omtala og følgjande vart fastsett som oppfølgingstiltak 112:

«Statens vegvesen vil utarbeide en erfaringsrapport, med en beskrivelse av ulike tiltak etaten har gjennomført for å forhindre påkørsel av vilt, og de erfaringene som er gjort.»

Konklusjonen frå forsøka som er utførte i Noreg viser at ingen av dei har nokon signifikant effekt. Verken dyra eller sjåførane endrar nok åtferd og eller fart, til at det fører til signifikant færre påkøyrslar av elg og hjort. Fartsmålingar utført i eit av Statens vegvesens forsøk viser at gjennomsnittsfarta berre går ned med ca. 1 km/t når gult varselblink varslar om stor elgfare. Funna som er gjorde i Noreg samsvarar stort sett med funn som er gjort i andre land. Dette går fram av Statens vegvesen sin rapport «Statens vegvesen sine forsøk for å redusere antallet viltpåkørsler, Erfaringsrapport fra forsøk utført 2014–2021» som er eit svar på oppfølgingsvedtaket i «Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg 2018 – 2021».

Oppsummering og konklusjon i rapporten syner at skilting med ordinære fareskilt for vilt i kombinasjon med siktrydding, lededegjerde og viltsluser er dei viktigaste tiltaka vi har i dag. I tillegg er det konkludert med at bruk av nedsett fartsgrense på strekningar med mange viltpåkøyrslar kan vere eit godt og samfunnsøkonomisk lønsamt tiltak. Det er difor fastsett eit oppfølgingstiltak i gjeldande «Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg 2022 – 2025», tiltak nr. 174 som lyder:

«Statens vegvesen vil ta initiativ til å gjennomføre et prøveprosjekt med variable fartsgrenser på et utvalg strekninger med mange viltpåkørsler, der fartsgrensen settes midlertidig ned i perioder med særlig stor viltfare.»

SPØRSMÅL NR. 8**Innlevert 1. oktober 2024 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 9. oktober 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Iran henretter stadig flere fanger. På bare drøyt 2 måneder etter at Masoud Pezeshkian ble ny president er minst 178 fanger drept. Statsminister Støre har tatt opp menneskerettigheter i Iran i samtale med presidenten.

Har regjeringen planer om ytterligere tiltak overfor Iran i ut over dialog for å stoppe henrettelsene, for eksempel ytterligere sanksjoner i samarbeid med allierte mot regimet?

BEGRUNNELSE:

Etter at Masoud Pezeshkian tok over som president i Iran 22. juli 2024 har iranske myndigheter henrettet minst 178 fanger. Det allerede ekstreme omfanget av henrettelser i Iran ser ut til å øke ytterligere under den nye presidenten. Svært mange flere fanger sitter med dødsdom og kan bli henrettet i nær framtid.

Ifølge Amnesty International ble minst 853 mennesker henrettet i Iran i 2023. Det var en økning på 48 % siden 2022. Iranske opposisjonsgrupper og Amnesty International mener at iranske myndigheter har intensivert bruken av dødsstraff for å skape frykt blant befolkningen etter «Kvinne-liv-frihet»-oppørret i september-desember 2022.

Regjeringen meldte 28.08.2024 at statsminister Jonas Gahr Støre hadde en telefonsamtale med Irans president Masoud Pezeshkian 25.8.24 om situasjonen i Midtøsten. I samtalen tok statsministerens også opp Norges bekymring for menneskerettighetssituasjonen i Iran, herunder dødsstraff mot mindreårige og situasjonen for menneskerettighetsforsvarere. Det er viktig at Norge fortsetter å ta opp dette med Iran, ikke minst i den vanskelige situasjonen i Midtøsten.

Forsøk på dialog fra mange land har så langt ikke ført til færre henrettelser i Iran. Grunnlaget for dialog med regimet er åpenbart ytterligere komplisert i den nåværende situasjonen. Regimets foreløpige reaksjon er tilsynelatende å øke presset mot all reell og innbilt opposisjon maksimalt, for å beskytte sin egen stilling. Likevel er ledelsen i Iran nå under et sterkt og nytt press med nye forutsetninger der de må søke nye utveier. Det tenkelig at regimets interesser for løsninger sammen med andre land nå kan endres.

Svar:

Regjeringen deler representantens bekymring for Irans utstrakte bruk av dødsstraff. Dette er noe vi formidler svært tydelig til Iran, både direkte og gjennom multilaterale forum. Statsministeren tok opp bruken av dødsstraff med Irans president Pezeshkian da de to møttes under FNs høynivåuke i New York. Vi har også tydeliggjort at den nye iranske regjeringens ambisjon om et bedret forhold til Vesten vil kreve omfattende endringer på iransk side, inkludert knyttet til menneskerettigheter.

Norge har sluttet opp om EUs restriktive tiltak mot Iran, inkludert EUs restriktive tiltak mot personer som er ansvarlige for alvorlige menneskerettighetsbrudd. Regjeringen har ikke fullmakt i sanksjonsloven til å treffe vedtak om å innføre sanksjoner alene. Regjeringens syn er at det er multilaterale, globale og tvingende sanksjoner vedtatt av FNs sikkerhetsråd eller andre tiltak som det er bred internasjonal oppslutning om, som har størst legitimitet og effekt for å påvirke en stat til å endre atferd. Dersom EU vedtar nye sanksjoner mot Iran, vil Norge på vanlig måte raskt vurdere å slutte opp om disse.

Jeg viser for øvrig til interpellasjon fra representanten Farahmand i Stortinget 7. mars i år, hvor jeg svarte utfyllende om norske sanksjoner mot Iran og især revolusjonsgarden.

SPØRSMÅL NR. 9**Innlevert 1. oktober 2024 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 9. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren legge fram status og framdriftsplan for gjennomføring av Stortinget sitt vedtak ang. rv 15 Strynefjellet med arm til Geiranger, og kan ministeren samtidig legge fram ei oversikt over kva dei ulike ressursene i Statens vegvesen region midt blir forbrukt, gjeldande prosjekt, planlegging, prosjektering, anbudsarbeide fordelt pr. prosjekt no i 2024?

GRUNNGJEVING:

I behandlinga av Nasjonal Transportplan i år vedtok eit fleirtal i Stortinget følgjande vedtak:

III

Stortinget ber regjeringen framskynde rv. 15 Strynefjellet, inkl. arm til Geiranger i Nasjonal Transportplan 2025-2036 og sikre oppstart i første seksårsperiode.

I ulike møter med Statens Vegvesen blir det hevda at Utbyggingsdirektøren har kome med svært uklare signal om faktisk Statens vegvesen har tenkt å følge Stortinget sine vedtak og prioriteringar etter NTP behandlinga.

Dette med bakgrunn i at det angjeveleg fortsatt blir framholdt at Stortinget ikkje har forstått sitt eget beste ved å skrote Møreaksen, og der det nærmest blir påstått ein anna konklusjon en det NTP behandlinga slår fast ang skrotinga av Møreaksen heilt ut av NTP sine 12 år.

Dette i staden for å omtale, framsnakke og faktisk ta fatt i dei prosjekta som ER vedtekne framskunda og som faktisk skal gjennomførast og som skal byggjast jamf. NTP.

Det blir oppfatta direkte bekymring og usikkerheit ikring om Statens vegvesen er lojal mot dei vedtak som Stortinget har fatta, og om dei har tenkt å etterleve vedtaket ang straks gjennomføring av planarbeid, prosjektering og utlysing av RV 15 Strynefjellet med arm til Geiranger.

Det blir er også bekymring om at statsråden og regjeringa har tenkt å fortsette med å tillate at Statens Vegvesen brukar ressursar og plankapasitet på til dømes Møreaksen som er heilt ute av NTP, som igjen nødvendigvis vil kunne skje på bekostning av til dømes ny RV 15 Strynefjellet med arm til Geiranger, eit prosjekt som eit fleirtal i Stortinget har pålagt regjeringa å framskunde og å gjennomføre i fyrste seksårsperioden av NTP.

Svar:

Eg viser til oppmodningsvedtak nr. 836 på s. 25 i Prop. 1 S (2024–2025). Der gjerast det greie for vidare handtering

av dei prosjekta Stortinget fatta vedtak om ved behandling av Meld. St. 14 (2023–2024) Nasjonal transportplan 2025–2036, jf. Innst. 439 S (2023–2024).

Innanfor Statens vegvesens prosjektportefølje vil nokre prosjekt ha særskild prioritet. Dette gjeld prosjekta som er prioritert og angitt med oppstart første seksårsperiode i NTP 2025–2036, og mellom anna rv. 15 Strynefjellet (inkl. arm til Geiranger). Målet er å starte disse prosjekta i første seksårsperiode.

Når det gjeld spørsmålet om ein oversikt over bruk av ressursar for Statens vegvesen region midt i 2024 kan ikkje dette svarast på. Statens vegvesen gjekk frå inndeling i regionar til divisjonar 1.1.2020.

SPØRSMÅL NR. 10**Innlevert 1. oktober 2024 av stortingsrepresentant Grunde Almeland****Besvart 9. oktober 2024 av kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery****Spørsmål:**

Har Datatilsynet bekreftet at bekymringene knyttet til inngrepet i befolkningens informasjonsfrihet er ivaretatt gjennom pengespilloven § 32a alene?

BEGRUNNELSE:

Kultur- og likestillingsministeren opplyser i sitt svar på mitt forrige skriftlige spørsmål knyttet til saken, at Datatilsynet har bekreftet at deres bekymringer knyttet til personvern er fulgt opp. Denne bekreftelsen gjelder ikke informasjonsfriheten, og statsråden viser utelukkende til sine egne vurderinger om at bekymringene knyttet til informasjonsfriheten er tilstrekkelig ivaretatt. Dette er ikke i tråd med Stortingets anmodningsvedtak.

Et eksempel på en bekymring som er fremmet, og som ikke er svart ut, er at vurderingen om det skal gjøres et inngrep i befolkningens informasjonsfrihet må ta utgangspunkt i at informasjonen som blokkeres er lovlig for befolkningen å søke tilgang til. Denne vurderingen kan slå ut på en annen måte enn vurderingen av om DNS-blokkering er et forholdsmessig inngrep i næringsdrivendes yringsfrihet, som fremsetter en kommersiell ytring. Dette er et eksempel på noe som bør adresseres og svares ut i den endelige forskriften.

Anmodningsvedtaket viser dessuten at Stortingets flertallet mener det må gjennomføres et regelverk som forhindrer at uforholdsmessige inngrep i befolkningens informasjonsfrihet kan skje. Det kan ikke overlates til forvaltningens skjønn å bestemme om alvorlige inngrep i befolkningens grunnleggende rettigheter skal skje. I denne forbindelse kan det nevnes at Lotteri- og stiftelsestilsynets direktør, i en offentlig debatt under Arendalsuka, tok til orde for at nordmenns tilgang til dataspill kan DNS-blokkeres dersom dataspillet inneholder pengespillelementer i medhold av pengespilloven § 32a.

Dette viser hvor raskt det kan bære galt av sted om det ikke oppstilles detaljerte regler for i hvilke tilfeller det kan gjøres inngrep i befolkningens grunnleggende rettigheter gjennom DNS-blokkering av lovlig informasjon.

Svar:

Datatilsynet har verken bekreftet eller avkreftet at bekymringene knyttet til inngrepet i befolkningens informasjonsfrihet er ivaretatt gjennom pengespilloven § 32a alene. Kultur- og likestillingsdepartementet har tidligere i

forbindelse med Stortingets anmodningsvedtak, bedt Datatilsynet om å oppklare hvorvidt Datatilsynet mener det er behov for å vedta egne forskriftsbestemmelser knyttet til deres bekymringer for personvern og informasjonsfrihet.

I sitt brev til departementet 19. juni svarte Datatilsynet at de ikke hadde identifisert konkrete behov for å vedta egne forskrifter for å ivareta de personvernmessige sidene av forslaget. Hva gjaldt det eventuelle behovet for å fastsette egne forskriftsbestemmelser knyttet til informasjonsfriheten, svarte Datatilsynet følgende:

«Hvorvidt DNS-blokkering utgjør et forholdsmessig inngrep i informasjonsfriheten eller øvrige grunnleggende rettigheter og friheter, faller utenfor Datatilsynets myndighetsområde å ta stilling til. Vi registrerer at dette er behandlet og vurdert av departementet i Prop. 6 L (2023- 2024). Vi har heller ikke tatt stilling til hvorvidt det er behov for vedta egne forskriftsbestemmelser for å ivareta andre hensyn enn personvern hensyn.»

SPØRSMÅL NR. 11**Innlevert 1. oktober 2024 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg****Besvart 8. oktober 2024 av klima- og miljøminister Tore Onshuus Sandvik****Spørsmål:**

Kan statsministeren redegjøre for hvilke viktige tiltak de ulike departement har fremmet og ev. gjennomført ilt stortingsperioden så langt, hvordan og hvor mye det enkelte departementet bidrar til at den sektoren departementet har ansvar for kutter utslipp i tråd med Norges klimamål under Parisavtalen, og videre opplyse om hvilket kunnskapsgrunnlag som er lagt til grunn for disse forslagene, og hvordan SMK utøver sin overordnede styring for å nå Norges klimamål (Svaret bes dokumentert med eksempler)?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalserklæringen står det blant annet:

“Vi vil føre en rettfærdig klimapolitikk som kutter utslipp og skaper jobber. Klimakrisen er vår tids største utfordring. Klima og natur skal være en ramme rundt all politikk. Norges ambisiøse klimamål forplikter hele regjeringen og alle deler av samfunnet. Målene skal nås.”

Allikevel har regjeringen ikke imøtekommet Stortingets anmodning om å komme tilbake til Stortinget i løpet av våren 2024 med en stortingsmelding som viser hvordan Norge skal kutte utslippene i perioden frem mot 2030 i tråd med Norges klimamål. Videre viser Riksrevisjonens undersøkelse av myndighetenes styring og samordning for å nå Stortingets vedtatte klimamål Dokument 3:15 (2023-2023) at stikk i strid med Hurdalserklæringen så oppfatter departementene ikke at klima og natur er et overordnet mål, tvert imot mener departementene at de må gjøre en avveining mellom sidestilte mål.

Svar:

I 2022 presenterte regjeringen første Klimastatus og -plan. Denne publiseres årlig sammen med statsbudsjettet hvor vi viser status og framdriftsplan for å nå klimamålene. Årets Klimastatus og -plan er den tredje i rekken og ble lagt fram 7. oktober. I årets Klimastatus og -plan er regjeringens politikk for utslippskutt i ulike sektorer presentert i kapittel 3. Kapittel 4 inneholder en rapportering på hvordan Norge ligger an til å nå klimamålene våre. De respektive departementene har ansvar for å ha nok kunnskap om relevante virkemidler på sitt område, og innhenter ofte utredninger og analyser fra relevante fagetater og andre kompetansemiljøer. På klimaområdet leverer

Miljødirektoratet i samarbeid med relevante fagetater et oppdatert kunnskapsgrunnlag hvert år. I år leverte de rapporten Klimatiltak i Norge: kunnskapsgrunnlag 2024 som har vært et sentralt kunnskapsgrunnlag for årets Klimastatus og -plan.

Utforming og gjennomføring av klimapolitikken krever god samordning på tvers av de ulike departementene. I Regjeringens klimastatus og -plan for 2023 ble det for første gang presentert et klimastyringssystem. Departementenes samordning har blitt bedre med innføringen av et klimastyringssystem. Formålet med klimastyringssystemet er å legge til rette for at Norge skal nå klimamålene ved å bidra til bedre beslutningsgrunnlag, samordning, gjennomføring og rapportering. Klimastyringssystemet har bidratt til økt forutsigbarhet og samarbeid gjennom systematiske leveranser knyttet til budsjettprosessen. Systemet gjør det tydelig hvordan klimapolitikken skal utformes, følges opp og rapporteres på fra år til år. Dette systemet er fortsatt under utvikling. I årets Klimastatus og -plan har regjeringen gjort noen grep for å konkretisere og synliggjøre modenhetsgrad og planlagt

fremdrift i arbeidet med å utvikle og gjennomføre aktuelle virkemidler i større grad, i tillegg til å navngi hvilke departementer som er ansvarlig for de omtalte virkemidlene. Dette gjøres i tabell 3.2 i kapittel 3.

Statsministerens kontor bistår statsministeren i å lede og samordne regjeringens arbeid, herunder arbeidet med regjeringens klimapolitikk. Klima- og miljødepartementet ivaretar helheten i regjeringens klima- og miljøpolitikk. Klima- og miljødepartementet har det overordnede ansvaret for å samordne klimaarbeidet og å redegjøre for den samlede måloppnåelsen. Klima- og miljødepartementet systematiserer arbeidet med å utarbeide og videreutvikle beslutningsgrunnlag gjennom klimastyringssystemet.

SPØRSMÅL NR. 12**Innlevert 2. oktober 2024 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim****Besvart 10. oktober 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Regjeringen har innført en grunnrente på havbruk med et tilhørende normpriseråd. Det er av interesse å vite hvor mye offentlige ressurser som går med til administrasjon av dette i sentralforvaltningen.

Hva anslås årlige offentlige utgifter å være for å administrere grunnrenteskatten generelt og normpriserådet spesielt, og hvor mange offentlige stillinger i departement og underliggende etater har grunnrenteskatten og normpriserådet som del av sin portefølje, inkludert i eksempelvis Departementene, Skatteetaten og Fiskeridirektoratet?

Svar:

Det er en betydelig meravkastning (grunnrente) i havbruk, anslått av Statistisk sentralbyrå til om lag 20 mrd. 2022-kroner i året i gjennomsnitt i perioden 2018-2022. Regjeringen har innført grunnrenteskatt på havbruk med virkning fra 2023 for at fellesskapet og lokalsamfunn skal få en større del av verdiskapingen i denne næringen.

For at grunnrenteskatten skal fungere etter hensikten, bør skatten så presist som mulig treffe selve grunnrenten. For havbruk oppstår grunnrenten i sjøfasen av produksjonen, og bruttoinntekten i grunnrenteskatten fastsettes derfor idet fisken tas opp av merden. Satsforskjellen mellom skatt på grunnrenteinntekt (47 pst.) og annen inntekt (22 pst.) gir selskapene sterke insentiver til å redusere inntekten i sjøfasen. Når oppdrettselskapene selv skal beregne verdien ved merdkanten, må skattemyndighetene i etterkant kontrollere om inntekten er beregnet riktig. Dette kan føre til krevende endrings- og tvistesaker.

Skatteetaten har anslått ressurser som går til administrasjon av grunnrenteskatt på havbruk. Etaten har skilt mellom investeringsmidler knyttet til innføring av grunnrenteskatten og årlige forvaltningskostnader. Av investeringer anslår Skatteetaten grovt at de vil anvende til sammen om lag 20 mill. kroner i perioden 2023-2025. Videre estimerer etaten årlige forvaltningskostnader for 2024 og 2025 på om lag 25 mill. kroner (19 årsverk). Flere årsverk overlapper imidlertid med kontroll av grunnrenteskatt på landbasert vindkraft, som ikke lar seg skille ut. Fra 2026 anslår etaten forvaltningskostnader på 20 mill. kroner årlig (15 årsverk). Det understrekes at det er usikkerhet knyttet til anslagene på grunn av den korte tiden til rådighet for svar på skriftlige spørsmål. Anslagene forutsetter

etablering av priserådet, som ventes å redusere kontroll- og ressursbehovet i etaten.

Normpriser er hovedregelen for fastsetting av inntekt i grunnrenteskattene. For grunnrenteskattene for vann- og landbasert vindkraft tilsvarer normprisen spotmarkedsprisen på kraftbørsen Nord Pool, mens Petroleumspriserådet setter normpriser for olje. Formålet med et priseråd for havbruk er at rådet skal fastsette skatteavregningspriser som tilsvarer markedsverdien ved salg mellom uavhengige parter i et fritt marked.

Normerte priser fastsatt av et priseråd reduserer mulighetene for skattetilpasninger der selger og kjøper har interessefelleskap, og bidrar til å gi rett skatt for selskapene. Med skatteavregningspriser (normpriser) som er bindende for skattepliktige og skatte-myndighetene, reduseres skattemyndighetenes kontrollbehov, og med det også mulige tvister om skattefastsettingen. Det vil gi mindre byråkrati, være forenklende for selskapene som slipper å beregne og dokumentere prisen ved merdkanten, og dermed være en fordel både for skattemyndighetene og de skattepliktige. Videre vil prisings spørsmål avklares raskt i stedet for gjennom skattefastsettelsen der det kan gå flere år før endrings saker tas opp og finner sin endelige avklaring.

Priserådet for havbruk ble oppnevnt 20. desember 2023. Priserådet består av åtte medlemmer og to varamedlemmer. Rådet kan som hovedregel sette skatteavregningspriser fire ganger i året (for foregående kvartal). Rådet avholder møter i forbindelse med prisfastsettingen og holder kontakt med selskapene. Sekretariatsfunksjonen er lagt til Fiskeridirektoratet, men hører under priserådet. Klageenheten i Fiskeridirektoratet er klagemyndighet for priserådet. Sekretariatet og klagebehandlingen er lagt til Fiskeridirektoratets kontor i Bergen. I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2024 ble det bevilget 12,9 mill. kroner for å etablere og drifte priserådet, sekretariatet og klagemyndigheten i 2024. For 2025 er det i Prop. 1 S (2024–2025) for Nærings- og fiskeridepartementet foreslått en bevilgning på 12,4 mill. kroner for drift av priserådet, sekretariatet og klagesaksenheten. Kostnadsestimatene er usikre på nåværende tidspunkt. Ressursbehovet ventes å være størst i oppstartsfasen for så å gå ned over tid.

Finansdepartementet anslår at arbeidet med grunnrenteskatten på havbruk og priserådet i dag krever om lag ett årsverk i departementet.

Norge er avhengig av betydelige skatteinntekter for å finansiere velferdsordninger og offentlige tjenester.

Fremover vil aldringen av befolkningen bidra til økt behov for å finansiere utgifter til pensjoner, helse og omsorg. Mens de fleste skatter og avgifter isolert sett fører til dårligere ressursbruk og redusert verdiskaping, virker riktig utformede grunnrenteskatter nøytralt på investerings- og produksjonsbeslutninger. En overskuddsbasert grunnrenteskatt er samtidig godt egnet for en næring med

høyt, men varierende, overskudd ved at skatten automatisk tilpasses lønnsomheten i næringen.

Det er godt begrunnet at en andel av grunnrenten i havbruk bør tilfalle fellesskapet. Samtidig som vi legger vekt på å holde kostnadene ved administrasjon lave, forutsetter et godt skattesystem god etterlevelse og et tilstrekkelig høyt kontrollnivå, basert på gode risikovurderinger.

SPØRSMÅL NR. 13

Innlevert 2. oktober 2024 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad

Besvart 9. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Eg viser til mitt spørsmål dok. nr. 15:2625(2023-2024) og svar frå Justis og beredskapsministeren 3. september 2024 om retur av asylsøkjjarar til Libanon, og spør om regjeringa framleis meiner det er i tråd med flyktningekonvensjonen og barnekonvensjonen å returnere barn og asylsøkjjarar til Libanon no når krigen har eskalert, og vil statsråden ta initiativ overfor UDI om å vurdere endringar for retur til Midt Austen på bakgrunn av utviklinga av krigen i regionen?

GRUNNGJEVING:

I svar til meg 3. september skreiv Justis og beredskapsministeren at “ingen asylsøkjjarar i Norge som har behov for beskyttelse, blir returnert til det stedet de risikerer forfølgelse” og vidare:

“Når det gjelder Libanon, mener verken UDI eller UNE at den generelle sikkerhetssituasjonen på nåværende tidspunkt er så alvorlig at en retur dit vil være i strid med norsk lov og våre internasjonale forpliktelser. UDI og UNE har spesialkompetanse i å foreta slike sikkerhetsvurderinger gjennom sin kjennskap til forholdene i de enkelte land, og jeg har tillit til at vurderingene som nå gjøres opp mot områder i Midtøsten er i overensstemmelse med gjeldende lover og konvensjoner.”

No har Israel starta bombing også utanfor hizbollkontrollerte områder i Beirut, og det er gått inn med bakkestyrker. Mange fryktar at krigen i Midt Austen skal eksalere ytterlegare, etter utviklinga av krigen siste dagane. Søndag 29 september melde NRK at om lag ein million menneske er på flukt internt i Libanon. Libanon er litt større enn Rogaland fylke, og det bor vel 6 millionar menneske i landet. Av desse er om lag 1,5 mill. syriske- og 257 000 palestinske flyktningar. 1 oktober gjennomførte

Iran raketangrep mot Israel og situasjonen er svært spent i heile regionen.

Fleire land melder at dei henter heim sine borgarar frå landet.

Svar:

Som nevnt i mitt tidlige svar til representanten om samme tema, er utlendingslovens system slik at det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som avgjør om en person har et beskyttelsesbehov. Det er også UDI og UNE som har spesialkompetanse i å vurdere sikkerhetssituasjonen i asylsøkernes hjemland, og om det vil være trygt og i overensstemmelse med norsk lov og internasjonale forpliktelser å henvise noen til å returnere dit. Dette bør være objektive vurderinger basert på oppdatert landinformasjon, slik det norske systemet er i dag, og ikke politiske vurderinger.

Situasjonen i Libanon er alvorlig og kan endre seg raskt. Utlendingsmyndighetene er godt kjent med forholdene i det enkelte land det kommer asylsøkere fra, og jeg har fortsatt full tillit til at de følger situasjonen i Libanon og Midtøsten nøye.

I skrivende stund mener verken UDI eller UNE at den generelle sikkerhetssituasjonen i Libanon er så alvorlig at plikten til å returnere dit må suspenderes for enhver, men det følger også av det ovennevnte at dette kan endre seg raskt.

SPØRSMÅL NR. 14**Innlevert 2. oktober 2024 av stortingsrepresentant Helge Orten****Besvart 10. oktober 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hva vil være provenyvirkingen dersom inntekter til rentefond først skattlegges når andeler i fondet selges eller fondet foretar utdeling, slik reglene er for aksjefond?

Svar:

Som utgangspunkt følger rentefond og andre verdipapirfond reglene for inntektsbeskatning av selskaper. Fondet vil ha skatteplikt for renteinntekter. Renteinntekter blir også skattlagt hos andelseierne i fondet. Skattlegging hos andelseier skjer når renteinntekt blir mottatt fra fondet eller i form av skattepliktig gevinst ved innløsning av andel.

For å motvirke at samme inntekt blir skattlagt både i fondet og hos andelseier, kan fondet kreve fradrag når renteinntekt blir delt ut fra fondet og skattlagt som renteinntekt hos andelseier.

Det legges til grunn at det spørres om provenyvirkingen av å innføre en løsning med fullt fritak for skatt på renteinntekter i fondet, slik at all beskatning av renteinntekt skjer hos andelseier. For aksjeinvestering i fond gjelder fritaksmetoden som skal sikre at aksjeinntekter ikke blir kjedebeskattet i eierkjeder av selskaper.

En løsning med fritak for skatt på renteinntekt i fondet ble omtalt i forarbeidene til de gjeldende reglene om skattlegging av verdipapirfond og andelseiere. Departementet fant at det ikke lå til rette for en slik løsning. Det vises til Prop. 1 LS Skatter, avgifter og toll 2016 s. 114:

«En del av høringsinstansene mener departementet burde vurdere en løsning med fullt fritak for beskatning av renteinntekter på fonds nivå. Høringsinstansene begrunner dette først og fremst med at skatteplikt på renteinntekt kombinert med fradragsrett ved utdeling, fremtvinger utdelinger i akkumulerende fond som investerer i rentepapirer. Departementet er enig i at dette er en aktuell problemstilling, både med gjeldende regler og forslaget i høringen. Men som Verdipapirfondenes forening gir uttrykk for i sin høringsuttalelse, vil et skattefritak på fonds nivå reise ulike problemstillinger knyttet til blant annet gjeldende skatteavtaler. Etter departementets vurdering ligger ikke dagens rammebetingelser til rette for en løsning med skattefritak, og en slik løsning foreslås derfor ikke.»

Sammenliknet med direkteinvesteringer i rentepapirer, vil et fritak for skatt på renteinntekter i fondet innebære en skattekreditt. Beregninger av provenytapet ved en mulig fritaksløsning vil avhenge av hvilke premisser som legges til grunn for fritaket, og det må baseres på et konkret regelverk for beskatning av rentefond. Departementet har derfor ikke hatt mulighet til å gjøre slike provenyberegninger innenfor rammen av denne besvarelsen.

SPØRSMÅL NR. 15**Innlevert 2. oktober 2024 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebo****Besvart 9. oktober 2024 av klima- og miljøminister Tore Onshuus Sandvik****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden bidra til at statens støtteordninger og ENOVAs programmer for hydrogen blir mest mulig teknologinøytrale, slik at de beste og mest effektive løsningene vinner frem?

BEGRUNNELSE:

ENOVA er en viktig virkemiddelaktør for å bidra til utslippskutt og bærekraftig verdiskaping. For å oppnå det, og samtidig få mest mulig utav samfunnets ressurser, bør man etter mitt syn ha en mest mulig teknologinøytral tilnærming til hvordan målene skal nås.

På bedriftsbesøk i Energihovedstaden har jeg fått tilbakemelding om at virkemiddelprogrammer og kompensasjonsløsningene som eksisterer for produksjon av grønt hydrogen i praksis er veldig teknologispesifikke; rettet mot elektrolyseproduksjon.

Et eksempel på dette er CO₂-kompensasjonen for hydrogenproduksjon, som ifølge mine opplysninger i 2023 var 20 øre per kWh, hvilket i snitt ga 11 kr per produsert kg hydrogen. Når støtten rettes mot forbrukt strøm, blir den i praksis rettet mot elektrolyse.

Samtidig kan det være flere metoder for å produsere grønt hydrogen, herunder med biogass. Ifølge mine opplysninger kan man med en slik teknologi ende med å bruke 5 % av strømmengden pr kg hydrogen, sammenliknet med elektrolyseproduksjon. Innspillene jeg har fått går på å heller gi en CO₂-kompensasjon/støtte per enhet produsert grønt hydrogen, i stedet for ut fra hvor mye strøm som brukes. Det ville gjøre støtten teknologinøytral, samt legge til rette for at de beste og mest effektive løsningene vinner frem (ikke minst i en tid med knapphet på kraft).

Jeg ønsker i denne omgang å få statsrådets syn på om han vil vurdere å gjøre ordningene noe mer teknologinøytrale, og se på om de kan innrettes på en bedre måte.

Svar:

Enovas støtteordninger skal sette industrien i stand til å utvikle og ta i bruk fremtidens løsninger på veien mot lavutslippssamfunnet. Enova har langt på vei en teknologinøytral tilnærming i sine støtteprogrammer for teknologitvilling og innovasjon for hydrogen, blant annet gjennom støtteprogrammet «Teknologi for bærekraftige energibærere». Gjennom dette programmet støtter Enova prosjekter som skal pilotere ny eller vesentlig forbedret teknologi, blant annet for hydrogenbaserte energibærere.

SPØRSMÅL NR. 16

Innlevert 2. oktober 2024 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 10. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Mener statsråden det er akseptabelt at Helse Møre og Romsdal avviker avtalen med den private leverandøren

Samtidig må Enova tildele støtte i tråd med statsstøtteregulverket, som i noen tilfeller vil kunne legge føringer for hvilke teknologier som kan motta støtte. Et eksempel på dette er støtte til såkalte «hydrogenknutepunkter», altså hydrogenproduksjon fra elektrisk kraft og infrastruktur for å gjøre hydrogenet tilgjengelig til fartøy. I disse tilfellene stilles det krav om at hydrogenet må produseres i henhold til kravene for «RFNBO hydrogen» i EUs fornybardirektiv.

Regjeringen har gitt Enova betydelig faglig frihet til å prioritere mellom områder slik at midlene fra klima- og energifondet benyttes mest mulig effektivt innenfor rammene av styringsavtalen. Enova vurderer løpende hvilke typer virkemidler som best kan støtte den videre utviklingen og gi best mulig måloppnåelse.

CO₂-kompensasjonsordningen skal kompensere for at EUs klimavotesystem slår ut i økte kraftpriser i Norge. Formålet med ordningen er å forhindre at kraftkrevende industri legger ned produksjonen og flytter den til land som ikke har like streng klimapolitikk, såkalt karbonlekkasje. Ordningen er hjemlet i EUs klimavotedirektiv og er frivillig å innføre for medlemsstatene. Nasjonale CO₂-kompensasjonsordninger må ligge innenfor rammeverket fastsatt av EUs retningslinjer for CO₂-kompensasjon for å anses som lovlig statsstøtte. Hvilken produksjon som er støtteberettiget, følger av disse retningslinjene og er definert i forskrift om CO₂-kompensasjon for industrien for perioden 2021-2030.

Regjeringen vil at CO₂-kompensasjonsordningen skal bidra til omstillingen i norsk industri og dermed styrke norsk konkurransekraft og bevare norske arbeidsplasser. Derfor har vi sendt på høring forslag til forskriftsendring for å innføre nye krav i ordningen. Regjeringen foreslår at minst 40 prosent av den samlede kompensasjonen en støtteberettiget virksomhet mottar, skal brukes på klima- og energieffektiviseringstiltak.

Medi3 samtidig som det, ifølge Tidens Krav, er en doubling i helsekøene de siste to og et halvt årene, og er dette i tråd med regjeringens Ventetidsløfte?

BEGRUNNELSE:

Helse Møre og Romsdal har besluttet å avvikle avtalen med Medi3 fra nyttår. Medi3 supplerer Helse Møre og Romsdal med over 10 000 konsultasjoner og 3 500 inngrep årlig innenfor ortopedi-, plastikk-, øre-nese-hals- og øyekirurgi. Ifølge Tidenes Krav har sykehuskøen i Møre og Romsdal doblet fra 9 200 til 18 200 pasienter på to og et halvt år. Likevel mener Helse Møre og Romsdal at det ikke er behov for Medi3.

Regjeringen har tidligere i år lansert sitt Ventetidsløfte for å snu den negative trenden og få ned ventetidene i sykehusene. Samtidig ser vi tall fra helsedirektoratet som viser at gjennomsnittlig ventetid for påbegynt helsehjelp i alle sektorer var 83 dager i august, mot 72 dager i mai. Til tross for dette, avvikles nå avtaler med private leverandører som kan avlaste det offentlige helsevesenet og bidra til å få ned helsekøene raskere.

I sommer ble avtalene med de private leverandørene Unicare Coperio og Medi3 innenfor barn og unge i psykisk helsevern avsluttet. Administrerende direktør Jan-Terje Teige i Medi3 uttalte i Tidenes Krav forrige uke at ventetiden for disse gruppene nå har gått kraftig opp, og at barn og unge nå må vente i gjennomsnitt på 100 dager på en slik behandling i Møre og Romsdal. Med andre ord klarer ikke helseforetaket nå å etterleve ventetidsgarantien for barn og unge i psykisk helsevern. Det er alvorlig.

I sitt svar til Tidenes Krav trekker Helse Midt Norge RHF frem at det er gjort en grundig analyse av behovet innenfor somatiske helsetjenester for prosedyrer som kjøpes av private helsetjenesteleverandører, og at et av målene er å redusere uønsket variasjon i bruk av helsetjenester innad i Midt Norge og i landet. Representanten er kritisk til hvordan man med den argumentasjonen aksepterer det som fremstår som en eksplosiv vekst i helsekøene innenfor somatikk, og deretter avslutter avtaler med private aktører.

Svar:

Min viktigste oppgave som helse- og omsorgsminister er å sørge for at folk i hele landet kan være trygge på at de får helsehjelp av høy kvalitet når de trenger det. Da må ventetidene i spesialisthelsetjenesten markant ned.

I Ventetidsløftet er regjeringen, de regionale helseforetakene, ansattes organisasjoner og arbeidsgiverorganisasjoner i offentlig og privat sektor enige om flere tiltak for å redusere ventetidene. De tre hovedsporene for tiltak er helsepersonell, innovasjon og samarbeid, herunder samarbeid med private. I tilleggskildetokumentet til oppdragsdokumentet for 2024 er jeg tydelig på at jeg forventer at de regionale helseforetakene tar i bruk alle tiltak som er beskrevet i Ventetidsløftet.

Representanten Listhaug etterspør vurderinger knyttet til Helse Møre og Romsdal HF sin avvikling av avtalen med Medi3. Jeg har forelagt spørsmålet for Helse Midt-Norge RHF som oppgir at de nylig har gjennomført en ny anskaffelse innen somatiske helsetjenester. Helse Midt-Norge RHF oppgir at det i forkant av anskaffelsen er foretatt en grundig behovsvurdering i samarbeid med helseforetakene i regionen. Helse Midt-Norge RHF presiserer at prinsippet om likeverdige tjenester og prioritering i henhold til nytte, ressursbruk og alvorlighet ligger fast – også under det pågående arbeidet med Ventetidsløftet. Ifølge Helse Midt-Norge RHF viser analyser fra blant annet Senter for klinisk dokumentasjon og evaluering (SKDE) at befolkningen i Møre og Romsdal har hatt et høyere forbruk av planlagt dagkirurgi enn regionen for øvrig. Fylket ligger også høyt sammenlignet med resten av landet.

Stortingsrepresentanten viser til et medieoppslag hvor det er angitt at det har vært en dobling av helsekøene i Møre og Romsdal fra 2022 til i dag. Helse Midt-Norge RHF oppgir at innføring av journalsystemet Helseplattformen medfører usikkerhet om tall for antall ventende etter mars 2024, og at det pågår arbeid for å rette opp i dette. Helse Midt-Norge RHF opplyser videre at ventetidene i regionen det siste året har gått ned innen ortopedi og for plastikk-kirurgi, er uendret siden 2019 for øre-nese-halssykdommer, mens ventetidene har økt for øyesykdommer.

Helse Midt-Norge RHF oppgir at anskaffelsen innenfor psykisk helsevern ble gjennomført med mål om å redusere fristbrudd og ventetider innenfor psykisk helsevern for barn, unge og voksne. Helse Midt-Norge RHF har ikke tidligere gjennomført anskaffelser for disse helsetjenestene, med unntak av en kortvarig avtale i Nord-Trøndelag under koronapandemien. I forkant av anskaffelsen ble det, som innenfor somatiske helsetjenester, gjennomført en behovsvurdering i dialog og nært samarbeid med helseforetakene i regionen. Tilsvarende dialog ble gjennomført i forkant av beslutningen om ikke å utløse opsjon, inkludert en gjennomgang av regionale virksomhetsdata for den aktuelle perioden (ventetider, fristbrudd og henvisninger) og erfaringsinnhenting fra helseforetakene. Resultatet av evalueringen viste ifølge Helse Midt-Norge RHF at tiltaket har hatt begrenset effekt på fristbrudd og ventetider i regionen. Helse Midt-Norge RHF besluttet derfor å ikke utløse opsjon om forlengelse av disse avtalene.

Helse Midt-Norge RHF oppgir også at aktivitetstallene innen psykisk helsevern barn og unge i Helse Møre og Romsdal HF for september 2024 viser et betydelig økt antall konsultasjoner sammenlignet med 2023. Ventetidene er høye og skal reduseres. Antall ventende pasienter går nedover og er i ferd med å nå nivået helseforetaket hadde rett før innføringen av Helseplattformen. Andelen fristbrudd for pasienter som har fått påstartet helsehjelp ligger også lavere i 2024 enn i 2023 (med unntak av i ja-

nuar og mai). Helse Midt-Norge RHF oppgir at det derfor ikke er grunnlag for å konkludere med at situasjonen har blitt vesentlig forverret etter at avtalene med private leverandører ble avsluttet. Helse Midt-Norge RHF oppgir imidlertid at de er langt unna det nasjonale målkravet og derfor har iverksatt en rekke tiltak for å øke kapasiteten i egne poliklinikker, og at de jobber målrettet med å få ned ventetidene.

Helse Midt-Norge RHF oppgir at det innen psykisk helsevern for barn og unge er arbeidet systematisk med rekruttering og intern arbeidsflyt det siste halvåret, som en nå ser igjen i økt kapasitet. Helse Møre og Romsdal HF var forberedt på at det ville bli en midlertidig økning i ventetidene tidlig høst 2024 da en skulle gi et tilbud til

alle pasientene som ble tilbakeført fra private. Helse Midt-Norge RHF oppgir videre at det er gjort en grundig prioritering av pasientene, og de som trenger rask hjelp på grunn av alvorlige tilstander har kort ventetid.

Jeg forventer at de regionale helseforetakene gjør gode og grundige vurderinger av hvilke tiltak som er de mest hensiktsmessige i sin region. Så forutsetter jeg at helseregionene velger de mest effektive tiltakene slik at vi ser en markant nedgang i ventetidene i perioden for Ventetidsløftet og følger arbeidet svært tett. Jeg gjør også oppmerksom på at Helse Midt-Norge RHF allerede kjøper mye privat aktivitet og at de regionale helseforetakene samlet planlegger kjøp for minst 17 mrd. kroner i år.

SPØRSMÅL NR. 17

Innlevert 2. oktober 2024 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 9. oktober 2024 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Oppdrettsnæringen i Nord-Norge har takket være kaldt vann hatt mindre problemer med lus, fiskevelferd og påvirkning på villaks og ørret enn lenger sør. Årets varme sommer ga imidlertid sterk økning i lus. Dette kan raskt bli normalen hvis ikke tiltak treffes omgående.

Hva vil fiskeriministeren gjøre for å sikre at oppdrett og kystmiljø i nord ikke havner i samme problemer som oppdrettsnæringa opplever i sør?

BEGRUNNELSE:

Nord-Norge har fortsatt økologisk sunne kystområder. Oppdrettsnæringen i landsdelen har hatt begrensede problemer med lakselus, dårlig fiskevelferd og høy dødelighet. Verdien av å bevare det intakte kystmiljøet og de gode driftsforholdene i oppdrettsnæringen i nord øker i takt med at kystområder i resten av landet blir mer negativt påvirket av oppdrett og andre faktorer.

Årets varme sommer i Nord-Norge ga imidlertid en voldsom øking i lakselus i oppdrettsanlegg. Det var en forsmak på noe som vil bli stadig mer normalt etter hvert som klimaendringer driver opp havtemperaturen i nord. Årets sommer viser at denne nye normalen kan komme fort. Så lenge oppdrett i nord drives med samme teknologi og driftskrav som før, vil både næring og kystmiljø være svært sårbare - eller forsvarsløse - mot den samme nega-

tive utviklingen som oppdrett, laks og ørret har gjennomgått lenger sør.

Når vanntemperaturen øker med 2-3 grader, doubles det totale smittepresset fra lakselus. I Troms har anlegg rapportert over 4 voksne hunnlus per fisk, altså 8 ganger over lovlig grense. I Vest-Finnmark eksploderte lusemengdene, med en økning på over 400 % fra slutten av juli til begynnelsen av september. Så mye lus har det aldri vært tidligere.

Selv om oppdretterne følger gjeldende regelverk (inntil 0,5 voksne hunnlus per fisk), kan det være 50-100.000 voksne hunnlus i en merd før det er krav om å avluse fisken. Det betyr sterkt økt lusepress på villfisk som ikke er vant til dette.

Dersom en slik utvikling også fører til at det blir nødvendig å øke innsatsen med avlusning vil oppdrettsnæringen i nord bevege seg i samme retning som næringen lenger sør, der stadig mer intens avlusning fører til store problemer med fiskevelferd og høy dødelighet.

Kunnskapen om konsekvensene av for dårlig styrt oppdrett er solid. Signalet om hva som nå kan skje i nord er utvetydig.

En negativ utvikling kan imidlertid unngås dersom kunnskap som nå er bygd opp om nødvendige drifts- og miljøkrav, ny teknologi og plassering av anlegg blir tatt i bruk i tide. Dette vil kreve spesiell innsats fra myndighetene.

På Nordnorskdebatt.no den 24. september etterlyste ledende forskere rask handling for å få kontroll med situasjonen i nord før det er for sent.

Svar:

Havbruksnæringen har hatt en sterk utvikling og vekst. Med veksten har det fulgt utfordringer knyttet til miljø, biosikkerhet og fiskevelferd. Det siste året har vi sett flere uheldige eksempler på høy dødelighet og dårlig dyrevelferd i oppdrettsnæringen, der lakselus har vært en del av sentral del av problemet. Årets varme sommer i nord har påvirket de biologiske forutsetningene som oppdretterne må forholde seg til i sin produksjon. Dette må næringen være forberedt på å takle. Uavhengig av hvor i landet man er, skal påslag av lakselus forebygges og det skal finnes planer for behandling for å sikre at man holder seg under lusegrensen.

Regjeringen legger snart frem en dyrevelferds-melding der vi vil drøfte hvordan vi kan sikre et bedre liv for oppdrettsfisken. I tillegg jobbes det med en ny havbruksmelding som skal følge opp NOU 2023:23 «Helhetlig forvaltning av akvakultur for bærekraftig verdiskaping».

Tiltakene som regjeringen foreslår i de kommende stortingsmeldingene, vil gjelde for hele næringen, uavhengig av geografi. Så er det opp til oppdretteren å tilpasse sin drift etter de naturgitte forholdene på det enkelte anlegget, og også å planlegge og tilpasse driften lys av at klimaet er i endring.

Vekst etter trafikklssystemet kan oppnås basert på om påvirkningen fra lakselus i et produksjonsområde er akseptabel. Dette har de nordligste produksjonsområdene nytt godt av. Det publiseres i denne forbindelse årlige ekspertvurderinger av påvirkningsgraden, og dersom denne viser endringer i situasjonen for et enkelt produksjonsområde, bør oppdretterne ta dette signalet på alvor. Dersom den samlede lusebelastningen i det aktuelle produksjonsområdet er for høy, kan det få konsekvenser for fargen på trafikklset i kommende runder.

Det stilles allerede flere krav til fiskevelferd gjennom hele oppdrettssyklusen i regelverket, fra etablering av oppdrettsanlegg, og frem til avlaving/slakt. Oppdretterne, og aktører tilknyttet næringen, er dermed ansvarlige for å etterleve kravet om god helse og velferd for fisken gjennom hele livssyklusen. Jeg forventer at næringsaktørene følger regelverket, som naturligvis også gjelder i de områdene hvor nivåene av lakselus historisk sett har vært lave.

Vi vet at økte havtemperaturer er en del av fremtiden, og da må oppdretterne i nord forberede seg på at de kan få endrede betingelser for drift i fremtiden. Man må lære av erfaringer fra de aktørene som har sitt virke i områder som historisk sett har hatt og har de samme utfordringene. På den måten kan man ta i bruk beste praksis, og utvikle denne videre. Jeg mener også at det er viktig å minne om at næringen står fritt til å ta i bruk nye løsninger og starte nye samarbeid, som kan løse lokale utfordringer med miljø, velferd og biosikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 18

Innlevert 2. oktober 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 10. oktober 2024 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Kan barne- og familieministeren stadfeste at det nyleg oppnemnde «Fødselsutvalet» vil vurdere den avvikende høge eigenbetalinga ufrivillig barnlause kvinner må betale for fertilitetsbehandling i helsetenesta både i eit likes-tillingsperspektiv, for å sikre sosial rettferd og for å auke fødselsraten slik det er tverrpolitisk semje om at vi ønsker?

GRUNNGJEVING:

Regjeringa utnemnde 9. august eit utval som skal undersøke årsakene til låge fødselstal og gi eit innblikk i kvifor og på kva måte dette påverkar samfunnet og foreslå moglege tiltak (Fødselsutvalet).

I Noreg er eigenbetalinga for fertilitetsbehandling for ufrivillig barnlause på 20 176 kroner. Det er avvikende høgt samanlikna med anna eigenbetaling i helsetenesta.

Mandatet til utvalet nemner ikkje eksplisitt den høge eigenbetalinga, men i P4 si 20-sending fredag 20. september uttalte Barne- og familieministeren at eigen-

betalinga er noko ho forventar at utvalet går gjennom og kjem med ei tilråding om, jmf. følgande sitat frå sendinga:

«Eg synst det er ei veldig viktig påminning om at det er mange som må ha hjelp og som slit med det, og eigenandelane på assistert befrukting er noko som eg forventar at utvalet vil gå gjennom og kome med tilråding om.»

Det er tverrpolitisk semje om at fødselstala må opp. WHO definerer infertilitet som sjukdom. På den bakgrunnen gir den avvikande høge eigenbetalinga for fertilitetsbehandling lita mening. Den aukar også risikoen for sosiale skilnader, ved at ufrivillig barnlause med dårleg råd ikkje får tilsvarende tilgang til fertilitetsbehandling som andre.

Det er så langt underteikna kjenner til få behandlingar, totalt seks, der pasientar blir pålagde ei eigenbetaling. Alle desse er vesentleg lågare enn for fertilitetsbehandling. All den tid det blir oppmoda til at fleire får barn, gir eigendelane for fertilitetsbehandling, regulert av Lønning II-utvalet (1997) lita mening, gitt dagens forståing og WHO sin definisjon av infertilitet som ein sjukdom og det tverrpolitiske ønsket om at det skal bli fødd fleire barn i Noreg.

Svar:

Regjeringa oppnemnde den 8. august 2024 eit utval om fødselstal og velferdsordningar for barnefamiljar. Utvalet har fått i mandat å greie ut årsaker til utviklinga i fødselstal gjennom eit oppdatert kunnskapsgrunnlag, konsekvensar det vil ha og moglege verksame tiltak for å snu utviklinga. For å sikre ei best mogleg utgreiing er det viktig at utvalet har fridom til å vurdere og føreslå tiltak dei sjølv meiner kan vere effektive, utan sterke føringar frå regjeringa om å sjå på spesifikke tiltak. Samtidig er det i mandatet tydelege føringar for at utvalet skal sjå breiare enn den tradisjonelle familiepolitikken, og vurdere korleis politikken påverkar val om å få barn. Det er og lagt inn ei særleg føring om tiltak som bør prioriterast for å auka fødselstala blant unge vaksne.

Utvalet består av medlemmer med medisinsk kompetanse og erfaring frå helsesektoren, og det skal i tillegg setjast ned ei rådsgruppe som særleg skal ivareta barnefamiljar og unge sine vurderingar og perspektiv i arbeidet. Eg tenkjer difor det vil vere naturleg at formålstenlege endringar i fertilitetsbehandlinga i norsk helsete neste vil bli vurdert.

SPØRSMÅL NR. 19

Innlevert 3. oktober 2024 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 11. oktober 2024 av forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel

Spørsmål:

Fra faglig hold stilles det spørsmål ved hvorvidt det var naturlig å bygge opp nytt studiested innen medisin på Vestlandet før Stavanger var ferdig bygget opp innen prosjektet Vestlandslegen, og om det er naturlig at man starter opp i Helse Førde før man startet i Helse Fonna.

Hvilken dialog var det mellom departementet og Helse-Vest i forkant av tildeling av nye studieplasser innen medisin til Helse Førde?

BEGRUNNELSE:

Det kan være av interesse å bringe på det rene hvilken dialog man hadde mellom departementet og den faglige ledelsen i Helse-Vest, Slik saken leses av de som har innsikt i prosjektet Vestlandslegen og prosessene rundt oppbyggingen av medisinutdanning på Vestlandet, bærer dette ikke preg av enn faglig fundert utbygging av et viktig

studieområde i tråd med anbefalingene i Grimstad-utvalget. Jeg er positiv til en videreutvikling av medisinutdanning på Vestlandet, men det må skje på en forutsigbar og solid faglig måte.

Svar:

Regjeringa er oppteken av å utdanne fleire legar i Noreg. Vi har utvida kapasiteten gjennom å satse på desentraliserte studiemodellar i medisinutdanningane. Det er særleg i distriktskommunane at det er vanskeleg å rekruttere nok legar, og dette ligg til grunn når vi gjer denne fordelinga av nye studieplassar i 2025. Gjennom studiemodellen «Vestlandslegen» har Universitet i Bergen eit mål om å ta i bruk fleire delar av Vestlandet for å utdanne legar, og derfor synest eg det er gledeleg at det no vil bli utdanna legar i Førde. Vi har hatt dialog med Universitetet i Bergen, som vi har med alle institusjonane som tilbyr medisinutdan-

ning, om i kor stor grad dei har hatt høve og kapasitet til å ta imot fleire studieplassar. Ein flaskehals har vore tilgang på nok praksisplassar, og desentralisert medisinutdanning gjer at det kan takast i bruk praksisplassar fleire stader. Regjeringa meiner at oppbygginga derfor skjer på ein føreseieleg måte.

Representanten spør korleis dialogen har vore mellom departementet og Helse Vest i forkant av tildeling av studieplassar. Departementet har hatt dialog med

Universitet i Bergen, som skal tilby utdanninga. Helse Vest har spelt inn behov for utdanningskapasitet i helsefaglege utdanningar. Dette har regjeringa brukt som grunnlag for vurderingar knytt til tildeling av studieplassar.

På bakgrunn av dette vil regjeringa tildele studieplassar ved Universitetet i Bergen, som skal bruke dei i si desentraliserte utdanning i Førde, i tett samarbeid med Helse Førde.

SPØRSMÅL NR. 20

Innlevert 3. oktober 2024 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth

Besvart 11. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

På Politidirektoratets nettside (politiet.no) står det at tidsserien «Politidekning per år og kvartal» er en tidsserie som ble avsluttet høsten 2021.

Kan det bes om at Stortinget får oversendt den sist oppdaterte tidsserie med «Politidekning per år og kvartal», med like forutsetninger som for høsten 2021 (oversikt med fordeling på politidistrikt, oversikt inkludert særorganer (men uten PST), oversikt inkludert PST. Oversikten må vise antall politifolk ekskludert sommervikarer og vise antall midlertidig ansatte)?

BEGRUNNELSE:

Jeg merket meg at Arbeiderpartiets parlamentariske leder i replikkordskiftet under trontaledebatten i Stortinget den 03.10.24 påsto at det nå er 2,03 politifolk per 1 000 innbygger i Norge. Dette er informasjon som offentligheten ikke har tilgang på, etter at Støre-regjeringen høsten 2021 valgte å avslutte tidsserien "Politidekning per år og kvartal". Etersom Arbeiderpartiets parlamentariske leder likevel angivelig har oversikt over disse tallene, er det jo grunn til å tro at denne statistikken fortsatt utarbeides, men ikke deles med offentligheten.

Svar:

Som representanten påpeker rapporterer ikke politiet på politidekning per år og kvartal. Departementet sitter derfor ikke på en mer oppdatert tidsserie enn den som fortsatt ligger ute på politiet.no som ble avsluttet høsten 2021.

Politidekningen kan fortsatt regnes ut ved å benytte seg av bemanningsstatistikken som per i dag oppdateres månedlig på politiet.no og SSBs statistikk på folketall som oppdateres kvartalsvis. Eksempelvis viser SSB at folketallet i Norge per 2. kvartal 2024 var på 5 571 634 personer. Antall politiårsverk på samme tid var ifølge politiet.no totalt 11 354,8. Dette gir en dekningsgrad på 2,038 politiårsverk per 1 000 innbyggere per 2. kvartal 2024.

Som beskrevet på politiet.no inkluderer statistikken på antall årsverk alle faste og midlertidige ansatte. Dette gjelder også vikarer, lærlinger, ekstrahjelpere, ansatte på åremål og embetsmenn. Lønnede foreldrepermisjoner regnes ikke med.

SPØRSMÅL NR. 21**Innlevert 3. oktober 2024 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand****Besvart 11. oktober 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hvor mange kommunikasjonsrådgivere/informasjonsrådgivere jobber i Skatteetaten i dag, og hvordan vurderes det fremtidige behovet for denne typen tjenester?

BEGRUNNELSE:

Skatteetaten har uttrykt et behov for å utlyse et offentlig anbud om kjøp av pressemeldingstjenester. I 2023 sendte Skatteetaten ut totalt 45 pressemeldinger, og i 2024 er det frem til oktober sendt ut 40 pressemeldinger.

Svar:

Skatteetaten opplyser at det per dags dato jobber 22 kommunikasjonsrådgivere i Skattedirektoratet. I tillegg er det totalt 40 kommunikasjonsansatte i Skatteetatens landsdekkende divisjoner. Antallet inkluderer ansatte som jobber i en kommunikasjonsenhet i etaten, men det finnes også ansatte i andre enheter som utfører kommunikas-

jonsoppgaver eller tilgrensede oppgaver. Samlet var det ved utgangen av 2023 6933 ansatte i Skatteetaten.

Når det gjelder vurderingen av det fremtidige behovet for antall kommunikasjonsansatte, opplyser etaten at dette vil avhenge av flere faktorer, som etatens oppgaver, samfunnsendringer, endringer i brukerbehov og interne endringer i Skatteetaten. De siste årene har etaten fått flere nye oppgaver, blant annet har den overtatt ansvaret for Statens innkrevingsentral, den kommunale skatteinnkrevingen og NAV innkreving. Dette har ført til økt behov for kommunikasjonstjenester, herunder til internkommunikasjon.

I begrunnelsen for spørsmålet vises til et anbud for pressemeldingstjenester. Anbudet gjaldt anskaffelse av en portaltjeneste for å distribuere pressemeldinger. Som mange andre virksomheter bruker Skatteetaten en slik teknisk løsning for å sende pressemeldinger til redaksjoner. Det er Skatteetatens egne ansatte som skriver pressemeldingene. Behovet for tjenester knyttet til distribusjon av pressemeldinger er ikke i endring og har vært uendret over tid.

SPØRSMÅL NR. 22**Innlevert 3. oktober 2024 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 14. oktober 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Kor mange fleire personar går heilt eller delvis på ytingar frå det offentlege no samanlikna med då regjeringa Støre vart utnemnd?

GRUNNGJEVING:

I trontalen vart det opplyst om at "145 000 flere har kommet i jobb de siste årene". All den tid det er folketalsvekst i Noreg er ikkje dette veldig oppsiktsvekkande. Det vart derimot ikkje sagt noko i trontalen om kor mange fleire

som går på ulike trygdeordningar no samanlikna med for tre år sidan.

Eg ber om absolutte tal for alle personar i Noreg som heilt eller delvis mottek ulike helsesrelaterte trygdeytningar, dagpengar, sosialhjelp, pensjon og andre ordningar som heilt eller delvis kjem til erstatning for arbeidsinntekt, og tilsvarande tal frå før denne regjeringa tiltredde.

Svar:

Under gis en oversikt over mottakere av inntektssikringsordninger under Arbeids- og inkluderingsdepartemen-

tet i henholdsvis juni 2021 og juni 2024. Statistikken er hentet fra nav.no. For økonomisk sosialhjelp er kun årstall tilgjengelig. Tallene er ikke korrigert for at en person kan motta flere ytelser samtidig. For flere av ytelsene, som dagpenger, sykepenger og arbeidsavklaringspenger, er tallene for 2021 preget av koronasituasjonen og midlertidige koronaregler. For økonomisk sosialhjelp er tallet for 2023 påvirket av at det siden 2022 er bosatt et høyt antall fordrevne fra Ukraina. Det gjør at tallene ikke nødvendigvis er sammenlignbare, og at det er noe som må tas høyde for når en leser tallene.

Sykepenger:

- Antall sykepengetilfeller første halvår 2021: 535 890
- Antall sykepengetilfeller første halvår 2024: 597 852

Det gjøres oppmerksom på at antall sykepengetilfeller ikke tilsvarer antall sykepengemottakere ettersom hver person kan ha flere sykepengetilfeller.

I tillegg kommer antall mottakere av pleiepenger. Formålet med pleiepenger er imidlertid å kompensere for bortfall av arbeidsinntekt for yrkesaktive i forbindelse med barns sykdom, og er derfor ikke tatt med i oversikten.

Uføretrygd:

- Antall mottakere av uføretrygd ved utgangen av juni 2021: 360 652
- Antall mottakere av uføretrygd ved utgangen av juni 2024: 369 803

Arbeidsavklaringspenger:

- Antall mottakere av arbeidsavklaringspenger i juni 2021: 130 864
- Antall mottakere av arbeidsavklaringspenger i juni 2024: 155 034

Stønad til enslig mor eller far:

- Antall mottakere i juni 2021: 10 538
- Antall mottakere i juni 2024: 9 488

De som kun får stønad til barnetilsyn, er ikke inkludert i tallene

Dagpenger:

- Antall mottakere i juni 2021: 117 959
- Antall mottakere i juni 2024: 40 452

Økonomisk sosialhjelp:

Her er kun årstall tilgjengelig. Siste tilgjengelige tall er for 2023.

- Mottakere i løpet av 2021: 119 432
- Mottakere i løpet av 2023: 152 645

Kvalifiseringsprogrammet:

- Antall deltakere i programmet ved utgangen av juni 2021: 6 800
- Antall deltakere i programmet ved utgangen av juni 2024: 7 400

Alderspensjon:

- Antall mottakere i juni 2021: 992 380
- 62-74 år: 526 366
- 75 år og eldre: 466 014
- Antall mottakere i juni 2024: 1 050 573
- 62-74 år: 525 743
- 75 år og eldre: 524 830

Ytelser til gjenlevende:

- Antall mottakere i juni 2021: 13 728
- Pensjon/overgangsstønad som gjenlevende: 13 728
- Omstillingsstønad: 0
- Antall mottakere i juni 2024: 13 384
- Pensjon/overgangsstønad som gjenlevende: 12 832
- Omstillingsstønad: 552

Avtalefestet pensjon og særalderspensjon

Avtalefestet pensjon (AFP) i privat sektor er utformet som et påslag til folketrygden, og det har ikke vært mottakere av AFP i privat sektor etter gammel ordning – det vil si som en full livsoppholdsytelse – i perioden. AFP i offentlig sektor er fortsatt utformet som en tidligpensjon-sordning som kommer til utbetaling i alderen 62–66 år. Arbeids- og velferdsdirektoratet vurderer at data om AFP i offentlig sektor har for lav kvalitet til å publisere løpende statistikk. Årsstatistikk fra de største tjenestepensjonsleverandørene (Statens pensjonskasse, KLP og Oslo pensjonsforsikring) viser at det for disse har vært en liten reduksjon i antall mottakere av offentlig AFP fra utgangen av 2021 til utgangen av 2023 (siste tilgjengelige tall) på om lag 800 personer. For de samme tjenestepensjonsleverandørene har det også vært en nedgang på om lag 200 personer mottakere av særalderspensjon i perioden.

SPØRSMÅL NR. 23**Innlevert 3. oktober 2024 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes****Besvart 11. oktober 2024 av forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel****Spørsmål:**

Hva er den faglige begrunnelsen for å legge ned ergoterapistudiet ved NTNU Gjøvik, og hvilken dialog har det vært mellom Helse Sør-Øst og NTNU i forkant av beslutningen?

Svar:

Universiteta og høyskulane er rammefinansierte og avgjer sjølve korleis dei disponerer midlane sine for å nå dei måla som er sette for sektoren og den einskilde institusjonen. Det inneber blant anna at institusjonane har ansvar for å dimensjonere studietilboda sine i tråd med interessa frå søkarane og behova i arbeidslivet.

Regjeringa sin jobb er å syte for gode rammevilkår, ei solid rammeløyving og tydelege mål og forventningar til institusjonane. I utsynsmeldinga, jf. Meld. St. 14 (2022-2023) Utsyn over kompetansebehovet i Norge, og i tildelingsbrev til institusjonane for 2024, forventar vi at universitet og høyskular prioriterer blant anna helsefag.

Kunnskapsdepartementet skal ikkje drive ei detaljstyring som inneber å ha oversikt over alle dei faglege vurderingane som kvar einskild institusjon gjer for sine utdanningstilbod og innhaldet i dialogen dei har med arbeidslivet og andre aktørar i desse spørsmåla. Men eg forventar at institusjonane har god dialog med næringsliv, kommunar, helse- og velferdstenester og andre sentrale aktørar, slik at arbeidslivets behov kjem godt med i dei vurderingane som blir gjort i utvikling av studietilbodet.

Generelt er eg kjend med at Noregs teknisk-naturvitskaplege universitet (NTNU) vurderer den vidare utviklinga av studieporteføljen og at fleire av helseutdanningane ved NTNU blir tilbydde ved fleire av studiestadane til institusjonen. Kva som er dei gode grepa for å utvikle studietilboda på ein best mogleg måte, er det NTNU som må vurdere. Med stor fridom til å sjølve disponere eigne midlar kjem òg eit ansvar.

Eg har tillit til at institusjonane innanfor dei måla og føringane som gjeld for sektoren, gjer gode vurderingar av kva som er viktig å prioritere.

SPØRSMÅL NR. 24**Innlevert 3. oktober 2024 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 11. oktober 2024 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Hva er Norges posisjon i diskusjoner med EFTA og EU om en eventuell innføring av fornybardirektivet?

BEGRUNNELSE:

Spørderen har bedt om innsyn i noe av denne korrespondansen, men fått avslag. Statsråden har begrunnet dette i Offentleglovas paragraf 20 bokstav b og c. «Energidepartementet anser det nødvendig å gjøre unntak for disse opplysningene av hensyn til Norges utenrikspolitiske interesser», står det i avslaget.

Slik snur departementet Offentleglova på hodet. Det er riktig at Norges posisjon kan holdes skjult overfor partene vi forhandler med, av utenrikspolitiske interesser. Men det som skjer nå, er at Norges posisjon holdes skjult overfor det norske folket, men ikke overfor EFTA og EU. Det er åpenbart at det er de innenrikspolitiske hensynene som gjør seg gjeldende når regjeringen holder tilbake informasjon for Stortinget.

Dette er ikke det unntaksbestemmelsene er ment for. Som det står i veilederen til Offentleglova:

«Der moglege skadeverknader utelukkande er av innarikspolitisk art, til dømes der regjeringa kan risikere å bli utsett for kritikk på grunn av standpunkt eller liknande ho har innteke i

internasjonale sammenhengar, vil det ikkje vere høve til å gjere unntak etter § 20.»

Og det fremstår utelukkende innenrikspolitisk, når de andre partenes posisjon er kjent, og Norges posisjon er bedre kjent for disse partene enn den er for det norske Stortinget.

Energidepartementets praksis undergraver hele hensikten med offentligloven, slik den er formulert i § 11 om at «[o]rganet bør gi innsyn dersom omsynet til offentlig innsyn veg tyngre enn behovet for unntak». Behov for arbeidsro er ikke det loven er ment å gi.

Svar:

Energidepartementet har diskusjoner med de andre EFTA-landene og EU-siden om fornybardirektivet. Jeg deler representanten syn på at det generelt er viktig med åpen og tilgjengelig informasjon om EØS-saker, slik offentliglova legger til rette for. I sommer la Energidepartementet ut omfattende informasjon om fornybardirektivet (2018) på regjeringen.no.

Av informasjonen fremgår departementets foreløpige vurderinger av direktivet, og informasjon om at det er aktuelt for Norge å søke tilpasninger til direktivet. Det

samme gjelder for våre EFTA-partnere, Island og Liechtenstein.

Spørsmål om EØS-tilpasninger knyttet til fornybardirektivet av 2018 er et av temaene som drøftes på møter i EFTAs energi arbeidsgruppe. Her utveksles og drøftes synspunkter og problemstillinger knyttet til en eventuell innlemmelse av direktivet med våre EFTA-partnere Island og Liechtenstein, samt med Europakommisjonen. For å bevare tillit mellom partene og mulighet til å utveksle synspunkter, forslag og ideer er det behov at dette foregår i fortrolighet.

Representant Marhaug viser i begrunnelsen for sitt spørsmål til at hun har fått avslag på forespørsel om innsyn i departementets korrespondanse med EFTA-landene og EU om fornybardirektivet. Hun anklager avslaget for å være innenrikspolitisk begrunnet og for å undergrave hensikten med offentlighetsloven. Det vil jeg tilbakevise på det sterkeste.

Som representanten fikk opplyst i avslaget, berører korrespondansen Norges utenrikspolitiske interesser og norske forhandlingsposisjoner. Å gi innsyn i disse prosessene mens forhandlingene pågår vil kunne skade Norges forhandlingsposisjon. Jeg er opptatt av å ivareta Norges interesser så godt som mulig i EØS-prosessen for å fremskaffe et best mulig beslutningsgrunnlag før saken oversendes Stortinget for behandling.

SPØRSMÅL NR. 25

Innlevert 4. oktober 2024 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 11. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil samferdselsministeren lytte til lokalpolitikere i Stange og fjerne E6 bommen som står på Jønsberg eller alternativt halvere bomtaksten slik det ble gjort på Rv3/25?

BEGRUNNELSE:

Selv om vi har en veldig rik stat i Norge, som «drukner» i oljemilliarder og et oljefond som er på omtrent 18 500 milliarder, så tvinger dessverre fortsatt myndighetene bilistene til å betale bompenger for å finansiere utbygging av det nasjonale hovedveinettet. Bompenger er unødvendig og det er logisk at staten tar ansvaret for staten sine veier og at staten selvfølgelig fullfinansierer utbygging av riks-

og europaveinettet. Dessverre er det politiske flertallet i Norge uenig i det.

Det er etablert en praksis hvor bompengeprosjekter skal være lokalt forankret. Dvs. at lokalpolitikere i kommunestyret der en bomstasjon skal stå, må godkjenne det. Kommunestyre kan også påvirke bomtaksten. Det beste eksemplet som viser det er E6 gjennom Eidsvoll kommune. Politikere i Eidsvoll ønsker ikke bompenger for elbiler. Følgelig er taksten for el biler i bomstasjonene i Eidsvoll 0 kr. Men i nabokommunen Stange, nord for Eidsvoll, så stemte ikke lokalpolitikere mot å innføre bompenger for elbiler. Følgelig må elbiler betale for å passere E6 bommen på Akershus Grense – Skaberud. En bom som står helt sør i Stange kommune på grensa til Eidsvoll.

Men politikerne i Stange har nå spilt inn til Innlandet Fylke at de ønsker bomstasjonen ved Jønsberg fjernet. Årsaken til det er trafikklekkasje som fører til overbelastning på fylkesvei 222 mellom Stange og Hamar. Det er også naturlig å sammenligne med Rv3/25 mellom Hamar og Elverum. Der fungerer ordningen med halv bompengetakst og bomfritak på sideveien meget bra. Halv takst kan være et alternativ til å fjerne bommen.

Basert på prinsippet om lokal forankring og at Eidsvoll har blitt lyttet til vedrørende ingen bompenger for elbiler, så forventer jeg at Samferdselsministeren også lytter til Stange kommune, nå som lokalpolitikere ønsker å fjerne bommen på Jønsberg.

Svar:

Utbyggingen og finansieringen av E6 på strekningen Kolomoen – Moelv er omtalt i Prop. 131 S (2015-2016) frem-

met av Høyre-FrP-regjeringen, Innst. 396 S (2015-2016) og ble vedtatt i Stortinget den 14. juni 2016. Bomstasjonen på E6 Jønsberg er en av totalt fire bomstasjoner på strekningen E6 Kolomoen – Moelv.

Bompengeselskapet Vegfinans AS er avhengig av den lokalt vedtatte bompengennekkning for å kunne betjene sine låneforpliktelser for utbyggingen av vegprosjektet. Det er derfor ikke aktuelt å verken halvere taksten i bomstasjonen på E6 Jønsberg, eller fjerne bomstasjonen, før bompengeprojektet er nedbetalt.

Bompengeselskapet mottar tilskudd fra staten som bevilges årlig, for å dekke inn reduserte bompengennekter på grunn av midlertidig stans i innkreving i bomstasjonene på sideveiene fv. 84 ved Snarud og fv. 84 ved Bergshøgda.

SPØRSMÅL NR. 26

Innlevert 4. oktober 2024 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 10. oktober 2024 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinnereim

Spørsmål:

Korleis er pengane på posten «Menneskerettar» frå forliket om revidert statsbudsjett for 2024 brukt for å sikra auka støtte til menneskerettsforkjemparar og fremming av demokrati?

GRUNNGJEVING:

I regjeringas forslag til revidert statsbudsjett for 2024 var det foreslått eit kutt på 60,5 millionar kroner på kapittel 152, post 70 «Menneskerettar». I budsjettforliket mellom regjeringa og SV vart det lagt inn 60 millionar kroner til denne posten med merknad om at dette var pengar som skulle gå til «økt støtte til menneskerettighetsforkjempere og demokratifremme».

Svar:

Forliket om revidert statsbudsjett for 2024 for posten «Menneskerettar» innebar at kap. 152, post 70 auka med 60 millionar kroner samanlikna med regjeringa sitt forslag til RNB.

Merknad om at aukinga skulle gå til auka støtte til menneskerettsforkjemparar og fremming av demokrati er fulgt opp.

40 millioner kroner går til menneskerettsforkjemparar, journalistar, andre medieaktørar og demokratiaktivistar i Aust-Europa, Sentral-Asia og Midtausten gjennom European Endowment for Democracy. Dette er ein uavhengig mekanisme etablert av EU i 2013 som gir fleksibel støtte til lokale demokratiaktivistar. Støtte legg til grunn tilslutning til demokratiske verdiar, respekt for menneskerettar og etterleving av prinsipp om ikkje-vald.

20 millioner kroner går til tre ulike globale ordningar som finansierer tryggingstiltak for utsette menneskerettsforkjemparar, inkludert dei som arbeider med menneskerettar til skeive og trus- og livssynsfridom. Dei tre ordningane er 1) Lifeline Embattled CSO Assistance Fund, 2) Dignity For All: LGBTQI+ Assistance Program 3) International Religious Freedom Fund (IREFF). Aktivitetane sikrar blant anna finansiell støtte til tryggleikstiltak, tryggleiksopplæring, rådgiving, psykososial støtte, evakuering og tilgang til trygge opphaldsstader ved akutt fare for overgrep, rettshjelp, støtte til politisk påverknadsarbeid og midlertidig livsopphald i særlege tilfelle. Det er det

amerikanske utanriksdepartementet, US Departement of State, som forvaltar ordningane.

SPØRSMÅL NR. 27

Innlevert 4. oktober 2024 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 11. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan justisministeren redegjøre for politiets ressursbruk i forbindelse med etterforskningen av dødsårsaken til hvithvalen «Hvaldimir», herunder også utgifter knyttet til Veterinærinstituttets obduksjon av hvalen?

BEGRUNNELSE:

Ifølge VG og en rekke andre medier 4. oktober, fremgår det at politiet endelig har henlagt anmeldelser fra flere aktivistske organisasjoner etter at hvithvalen omtalt som «Hvaldimir» ble funnet død 31. august.

Spørsmålsstiller ønsker at statsråden kan gi et nærmere anslag på hvor mye ressurser politiet og andre offentlige myndigheter har blitt tvunget til å bruke på det som i realiteten kun handler om noe så naturlig som et dødt dyr, i en sak drevet frem av aktivister og media.

Dette er særlig interessant i lys av alle andre saker som politiet av ressursmessige årsaker ikke kan prioritere like høyt og som blir henlagt like raskt som anmeldelsen er mottatt.

Samtidig er det grunn til å problematisere det enorme engasjement som utløses hos personer som nærmest menneskeliggjør det som kun er et dyr, antakelig fordi man er fremmedgjort i forståelsen av at dyr er og til all tid har vært en naturlig ressurs i næringskjeden for menneskeheten.

Hval har gjennom århundrer vært en viktig ressurs for mennesker. Hvalkjøtt var en rimelig mat- og proteinkilde, mens hvalolje var opphav til lampeolje for belysningsformål og såpe. Hvithvaler spesielt er i dag fredet på Svalbard, men jaktes fortsatt fra Canada og Grønland.

Svar:

Departementet mottar ikke rapporter på spesifikke etterforskninger. En beslutning om å åpne etterforskning er påtalestyrt, basert på sentrale og lokale prioriteringer.

Etterforskning av enkeltsaker finansieres innenfor gjeldende budsjettammer.

Landbruks- og matdepartementet opplyser at Veterinærinstituttet har laboratorium for vilthelse og vilt-sykdommer. Det utføres obduksjoner og laboratorieundersøkelser av ville dyr, vilt i oppdrett samt eksotiske dyr fra dyreparker. Hvithvalen ble obdusert ved Veterinærinstituttet på oppdrag fra Fiskeridirektoratet. Kunnskap om vilthelse og viltsykdommer er viktig for å opprettholde sunne viltbestander og kontrollere smittefare fra husdyr til mennesker.

SPØRSMÅL NR. 28**Innlevert 4. oktober 2024 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen****Besvart 11. oktober 2024 av landbruks- og matminister Geir Pollestad****Spørsmål:**

Vil ministeren utrede muligheten for å skjerpe importvernet gjennom økt toll og/eller redusert importkvote for å styrke posisjonen og konkuranseevnen til norske storfeprodusenter?

BEGRUNNELSE:

Som følge av store mengder storfekjøtt på reguleringsslager, tar nå Nortura grep med redusert fryst pris. Dette er noe som vil hardt ramme storfeprodusentene, og som dermed kan ramme vår selvforsyningssevne og beredskap, ettersom redusert produksjon fra drøvtyggerne betyr mindre bruk av norske beiteressurser.

Reguleringslagrene for 2024 har vært preget av mye kjøtt på lager. Ved starten av året var over 7500 tonn storfekjøtt på lager. Aldri før har en så stor mengde storfekjøtt vært på lager, det satte en ny rekord. Nå har mengden gått ned til rundt 5 000 tonn, noe som fortsatt er enormt høyt, særlig i et historisk perspektiv. I perioden januar til august i år, har samtidig 6 000 tonn storfekjøtt blitt importert fra utlandet.

Svar:

Eit sterkt og velfungerande tollvern er ein sentral del av den norske landbruksmodellen. Det er bakgrunnen for at tollvernet for einskilde grønnsaker og potet vert styrka i 2024.

Noreg har bunde kvotar for storfekjøtt både i WTO-avtala og bilaterale handelsavtalar (EU og SACU-landa). I tillegg har vi gitt u-land storfekjøttkvotar gjennom GSP-systemet vårt. Vi har også gitt ein mindre kvote på ti tonn tørka storfekjøtt til EFTA-landa.

Det er ulik utnyttingsgrad mellom dei ulike importkvotane for landbruksvarer Noreg har gjeve i ulike avtalar. Kvotane for storfekjøtt har historisk hatt full eller nesten full utnytting. Det totale kvantum for alle kvotane er til saman 7 794 tonn. Det vart importert 7 282 tonn under kvotane i 2023. Det ga ei utnytting på 93 prosent av det totale kvantumet. Kvotane blir fordelt anten etter auksjonar gjennomført av Landbruksdirektoratet eller ved fordeling frå Tolletaten etter prinsippet «førstemann-til-mølla».

Med unntak av einskilde u-landskvotar er kvotane sitt kvantum og tollavgift bunde i internasjonalt forpliktande avtalar. Desse ligg fast.

Kvotane, som blir utnytta årleg, er godt innarbeidd hos aktørane i den norske kjøttmarknaden. Dei er i praksis ein del av marknadsreguleringa, og inngår i Nortura sine kalkylar når dei balanserer tilbod og etterspurnad i det norske marknaden. I tidlegare år med underskot på storfekjøtt i den norske marknaden, har Landbruksdirektoratet i periodar sett ned tollsatsen for å kunne supplere den norske marknaden med storfekjøtt. I nokre år har importen vore langt høgare enn i dag, opp mot 20 000 tonn. Grunna overskot i den norske marknaden vart det ikkje tollnedsettingar i 2023. Det er heller ikkje venta i 2024.

Berre om lag 100 tonn storfekjøtt vart importert til ordinær toll i 2023. Ei auke av tollsatsen på storfekjøtt vil soleis, med situasjonen og prisnivået som er i dag, i lita grad påverke eksisterande handel då kvantum og tollavgift innan importkvotane er bundne og ligg fast.

Styrken i tollvernet avheng av skillnader mellom norsk pris og internasjonal pris. Denne varierer mellom år og med det også styrken i tollvernet. Endringar i kursen på norske kroner påverkar også styrken. Ei svekka krone dei seinare åra har isolert sett betydd auka importprisar, og dermed eit sterkare tollvern for norske produkt. Dette speglar seg og i svært låg import til ordinær toll utanfor våre kvotar dei seinare åra.

I dag er styrken i tollvernet for storfekjøtt god og importen av storfekjøtt er i all hovudsak avgrensa til kvoteimport etter handelsavtalar. Vi følgjer med på utviklinga i styrken i tollvernet. Eit sterkt importvern er ein føresetnad for å oppretthalde ein norsk produksjon av storfekjøtt og andre sentrale produksjonar i landbruket.

Eg er usikker på kva ei utgreiing, slik representanten ynskjer, skal gje av ny kunnskap. Eg ser at me har tilstrekkeleg med kunnskap både om situasjonen i storfemarknaden og tollsystemet.

SPØRSMÅL NR. 29**Innlevert 4. oktober 2024 av stortingsrepresentant Haitham El-noush****Besvart 11. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hva gjør regjeringen for å møte - med løsninger - frykten for at gamle Oppegård kommune og deler av Østfoldbanen i Follo skal bli «pendler-bakevje» og tape derfor konkurransen om å tiltrekke seg innbyggere på grunn av pendlerforhold?

BEGRUNNELSE:

Samtidig som det strupes i alle retninger, blir kollektivtilbudet dårligere fra gamle Oppegård og deler av Østfoldbanen i Follo og inn til Oslo. Derfor er det en reell frykt for at disse plassene langs denne strekningen skal bli «pendler-bakevje». Det er dårlig nytt for miljøet, for arbeidsplassene, og for samfunnsøkonomien.

Sett fra gamle Oppegård kommune, er kollektivtilbudet ikke godt nok. Togtilbudet fra Kolbotn og de andre stasjonene i gamle Oppegård består nå av linje-L2 med alle sine feil og mangler. Tidligere var også L22 mellom Oslo og Mysen et alternativ, men denne linjen ble lagt ned da Follobanen åpnet. Dessuten kommer avtalen mellom Oslo kommune og Akershus fylkeskommune (Oslopakke 3), som det ble enighet om å forlenge frem til 2045, ikke til å gjelde for kollektivtilbudet fra Kolbotn og de andre stasjonene i gamle Oppegård. Innbyggere her vil betale mer og få mindre tilbake, noe som oppleves dypt urettferdig.

Oppegård Avis rapporterer at togpendlere uttrykker stor frustrasjon over at det har gått fra elendig til enda mer elendig; med toget som kjører med halve togsett og enormt mange innstillinger uten tilstrekkelig info. Dessuten har kollektivfeltet blitt stengt for el-biler og Ring 1 i Oslo er stengt i forbindelse med byggingen av det nye regjeringskvartalet. Samtidig blir det færre innfartsparkeringsplasser.

Alle disse faktorene kombinert fører ofte til kaotiske tilstander. Om ikke så lenge kommer snøen og situasjonen kan av den grunn bli mer kaotisk og krevende.

Det har skjedd mange store endringer samtidig, med et sammensatt utfordringsbilde som resultat. Jeg ønsker derfor å spørre samferdselsministeren om hvor raskt regjeringen vil agere for å komme med løsninger som svarer til disse utfordringene. Kommer ikke løsningene raskt på plass, frykter jeg at gamle Oppegård kommuner, og plasser i Follo som er i samme situasjon, blir «pendler-bakevje» og taper derfor konkurransen om å tiltrekke seg innbyggere på grunn av pendlerforhold.

Svar:

Det er investert mye i infrastruktur for å bedre togtilbudet til Follo. Imidlertid har utfordringene med Blixtunnelen medført at togtilbudet ikke har blitt like bra like raskt som forutsatt fordi det har vært nødvendig å utbedre tunnelen. Utbedringsarbeidene medførte behov for å stenge ett tunneløp i Blixtunnelen fra april 2024. For å minimere konsekvensene for de reisende har det andre tunneløpet vært åpent slik at togene i rushretning har kjørt omtrent som normalt. Regiontogene som skal mot rush, har kjørt via Østfoldbanen. Det har derfor kjørt flere tog på den gamle linjen enn normalt, og den har derfor blitt mer utsatt for forsinkelser når noe uforutsett har skjedd. Linje R22 kjører nå Follobanen til og fra Oslo.

Arbeidene i Blixtunnelen avsluttes i høst, og fire ekstra avganger i retning Oslo S i morgenrush, og fra Oslo S i ettermiddagsrush, vil bli kjørt på Østfoldbanen fra midten av desember. Dette innebærer at togtilbudet blir seks avganger pr. time for pendlere fra Nordre Follo/Søndre Oslo til Oslo sentrum.

Linje L2 trafikkeres i hovedsak av eldre togsett Type 69, som er planlagt utfaset når nye og topp moderne lokaltog leveres fra 2026. Type 69 er ustabile i drift, men Vygruppen, som kjører L2, arbeider for å begrense antall feil og å sikre en best mulig bemanning på vedlikehold slik at togene kommer raskest mulig tilbake i drift etter reparasjon. I tillegg vurderes det å omdisponere enkelte togsett til L2 for å ha flere tog tilgjengelig.

Når det gjelder vinterberedskap, så er det gjort en rekke erfaringer fra sist vinter som aktørene i sektoren har lært av og laget tiltaksplaner for med tanke på å håndtere en eventuelt ny, tøff vinter på en bedre måte.

SPØRSMÅL NR. 30**Innlevert 4. oktober 2024 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 10. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil statsråden følge opp gjeldende vedtak rundt Trønderbanen i NTP, så det ikke vil medføre ytterligere forsinkelser slik som han viser til i svaret i forrige skriftlig spørsmål (fra 27.09.24)?

BEGRUNNELSE:

Det vises til gjeldende vedtak rundt Trønderbanen i Nasjonal transportplan (NTP), der Stortinget ber regjeringen om å sikre videre planlegging og oppstart av nødvendige kapasitetsøkende tiltak for Trønderbanen, som vil muliggjøre to togavganger i timen mellom Trondheim og Steinkjer.

I sitt svar til skriftlig spørsmål stilt av undertegnede 27.09.24 (Dokument nr. 15:2934 (2023-2024)), svarer statsråden at prosjektet vil forsinkes til 2029.

Svar:

Jeg viser til nevnte svar og til NTP 2025-2036 der det fremgår at Bane NOR i videre planlegging skal «sørge for at en ytterligere tilbudsforbedring med to tog i timen til Steinkjer i grunnrute kan komme raskest mulig på plass». Som understreket i svaret, er det viktig for meg at forbedringen i togtilbudet på Trønderbanen kommer på plass så fort som mulig. Jeg vil følge opp dette i budsjettarbeidet og i styringen av sektoren.

SPØRSMÅL NR. 31**Innlevert 4. oktober 2024 av stortingsrepresentant Haitham El-noush****Besvart 9. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hva vil samferdselsministeren foreta seg for at Avinor stiller strengere krav til lønns- og arbeidsforhold i de offentlige anbudsrundene, slik at lønns- og arbeidsvilkåra sikres for ansatte på taxfreebutikkene på Gardermoen og flere andre flyplasser?

BEGRUNNELSE:

Staten må sikre at lønns- og arbeidsvilkår ikke presses til bunnen i de offentlige anbudsrundene ved at det stilles krav til lønns- og arbeidsforhold. Det vil tilrettelegge blant annet for at bedrifter med tariffavtale får et rettferdig konkurransegrunnlag. Staten ved samferdselsdepartement eier Avinor og kan påvirke gjennom regelverket for offentlige anskaffelser for at lønns- og arbeidsforhold blir godt ivaretatt.

HKs tillitsvalgte i Travel Retail Norway (TRN) som driver taxfree-butikkene på Gardermoen og flere andre

store flyplasser, er redd for at de ansattes lønns- og arbeidsforhold vil bli nedprioritert når Avinor skal velge hvem som skal drive butikkene i framtida. De tillitsvalgte er spesielt bekymra når store selskaper med utenlandske eiere kommer på banen og skal konkurrere om driften.

Jeg deler redselen og bekymringen til HKs tillitsvalgte i TRN. Jeg ønsker derfor å spørre hva samferdselsministeren kommer til å foreta seg for at Avinor stiller strengere krav til lønns- og arbeidsforhold i de offentlige anbudsrundene, slik at lønns- og arbeidsvilkåra sikres for ansatte på taxfree-butikkene på Gardermoen og flere andre flyplasser.

Svar:

Som samferdselsminister er jeg ansvarlig for forvaltningen av det statlige eierskapet i Avinor AS (Avinor). Av eierskapsmeldingen følger det at regjeringen forventer at selskaper med statlig eierandel respekterer mennesker-

ettigheter og arbeidstakerrettigheter og er ledende i arbeidet med anstendige arbeidsforhold i selskapets egen virksomhet og i leverandørkjeden, jf. Meld. St. 6 (2022–2023) Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap – Statens direkte eierskap i selskaper, jf. Innst. 190 S (2022–2023). Dette er noe jeg følger opp i eierdialogen med Avinor.

Avinors anskaffelser er underlagt lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven) og tilhørende forskrift om konsesjonskontrakter, som igjen er i tråd med felleseuropeiske anskaffelsesdirektiver. En underliggende forutsetning i anskaffelsesdirektivene er at så vel norske som europeiske selskaper skal ha rett til å søke om å delta i konkurransene. I anskaffelsesloven heter det at oppdragsgiver skal ha egnede rutiner for å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter ved offentlige anskaffelser, der det er en risiko for brudd på slike rettigheter. Oppdragsgiveren kan videre stille egnede krav og kriterier knyttet til ulike trinn i anskaffelsesprosessen, slik at offentlige kontrakter gjennomføres på en måte som fremmer hensyn til arbeidsforhold og sosiale forhold.

Jeg har lagt spørsmålet fram for Avinor. Avinor viser til at selskapet regelmessig gjennomfører konkurranser for utleie av arealer til kommersiell virksomhet ved selskapets lufthavner, herunder til taxfree-butikker, andre butikker, servering, kiosk, parkering mv. Ifølge Avinor er arbeidsforhold og sosiale forhold ivaretatt i de dokumentene som Avinor kunngjør i forbindelse med offentlige anskaffelser, det vil si i tilbudsinnbydelser, konkurransegrunnlag, kontraktsmaler med tilhørende kvalifikasjonskrav, og tildelingskriterier.

Avinor viser videre til selskapets konkurransegrunnlag for utleie av kommersielle arealer (blant annet til drift av taxfreebutikker). Av konkurransegrunnlaget følger det av Avinors standard kontraktsmal en egen bestemmelse om minstelønnskrav. Avinor trekker også fram at alle Avinors kontraktsparter i tillegg inngår en egen avtale om ansvarlig forretningsførsel, der det også framkommer egne bestemmelser om lønn, arbeidstid, mv. i tråd med de kravene som følger av norsk rett og ILO-konvensjonen.

SPØRSMÅL NR. 32

Innlevert 4. oktober 2024 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 10. oktober 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Er det i dag mulig å få tillatelse for å drive en ikke-kommersiell privat videregående skole (friskole som ikke drives kommersielt), eller for en kommune å drifte en VGS-skole?

BEGRUNNELSE:

Jeg er blitt kontaktet av lokalpolitikere med spørsmål om mulighetene for å sikre videre drift av en videregående skole som planlegges ikke videreført i fylkeskommunal regi.

Svar:

Privatskoleloven har som formål å medvirke til at det kan opprettes og drives private skoler, slik at foreldre og elever kan velge andre skoler enn de offentlige, jf. § 1-1. Utdanningsdirektoratet kan etter søknad godkjenne private skoler med rett til statstilskudd. Departementet er klageinstans. For at en skole skal kunne godkjennes må

den oppfylle et av grunnlagene som er listet opp i privatskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene a. til g. Om det skal gis godkjenning, beror på en skjønnsmessig vurdering. Det skal ikke gis godkjenning dersom etableringen vil medføre negative konsekvenser for det offentlige skoletilbudet. Vertskommunens eller vertsfylkets uttalelse skal tillegges vesentlig vekt under søknadsbehandlingen.

Private skoler må være registrert som et selvstendig rettssubjekt, jf. privatskoleloven § 2-2 andre ledd. Loven har ikke noe forbud mot at en kommune eller fylkeskommune helt eller delvis eier en privat skole, for eksempel gjennom å inneha aksjer i en privat skole som er organisert som et aksjeselskap. Det er ikke adgang til å overføre driften av en eksisterende offentlig videregående skoles tilbud til en privat virksomhet.

Jeg vil ellers vise til at opplæringsloven § 28-6 første ledd åpner for at departementet i «særlege tilfelle» kan godkjenne at en kommune i egen regi driver videregående opplæring. I forarbeidene til bestemmelsen, Prop.57 L (2022-2023) kapittel 69, er det understreket at

det må være gode grunner som taler for en annen ansvarsdeling enn den som følger av loven.

SPØRSMÅL NR. 33

Innlevert 4. oktober 2024 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 9. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil statsråden ta til orde for en forskriftsendring vedrørende sikkerheten når det gjelder trafikkopplæring rundt mopedbiler?

BEGRUNNELSE:

Antall ulykker med mopedbiler har vist en økende trend de siste årene. Ifølge Statens vegvesens statistikk har det i perioden 2020-2023 vært 2 dødsfall, 6 hardt skadde og 87 lettere skadde som følge av ulykker med mopedbil. Majoriteten av disse ulykkene er utforkjøringsulykker, noe som indikerer at kjøretøyets stabilitet og førerens erfaring kan være viktige faktorer i ulykkesbildet.

Mopedbil Norge anslår at det er mellom 2-3 000 mopedbiler på veiene i Norge (2023). En stor andel av mopedbilførerne er ungdommer i alderen 16-17 år, som utgjør en spesielt sårbar trafikantgruppe. Denne aldersgruppen har begrenset erfaring i trafikken og er i en utviklingsfase der hjernens evne til risikovurdering og konsekvenstenkning ennå ikke er fullt utviklet. Dette øker

risikoen for ulykker, da unge førere ofte undervurderer farene og overvurderer sine egne evner til å håndtere vanskelige trafikale situasjoner.

Det er derfor nødvendig å vurdere om dagens regelverk og sikkerhetstiltak for mopedbiler er tilstrekkelige.

Svar:

Mopedbilene ble introdusert på markedet tidlig på 2000-tallet. I den forbindelse bestemte Statens vegvesen at aldersgrensen for å kjøre mopedbil (klasse AM147) skulle være 18 år, og med helsekrav som for klasse B. Dette førte til at svært få personer ønsket førerrett for denne kjøretøygruppen. Etter politisk ønske ble aldersgrensen senket fra 18 til 16 år i august 2019, og Statens vegvesen gjennomførte samtidig noen mindre endringer i forskrift og læreplan.

Nedenfor er en oversikt fra Statens vegvesen som viser antall utstedte førerkort i klasse AM147 i perioden 2017-2024, basert på opplæring og teoriprøve.

År	Aldersgruppe 16-18 år	Aldersgruppe Over 18	Samlet antall
2017	0	14	14
2018	0	12	12
2019	50	15	65
2020	330	24	354
2021	602	40	642
2022	1133	42	1175
2023	1447	41	1488
2024 (hittil i år)	1387	27	1414

Som tallene viser, har antallet utstedte førerkort for mopedbil økt betydelig, hovedsakelig på grunn av endret aldersgrense i 2019.

Det er nødvendig å gi god og sikker trafikkopplæring til ungdom som ønsker førerrett for mopedbil-

er. Dette vil være til fordel for både den enkelte fører og trafiksikkerheten generelt. Dagens ulykkestall gir grunn til bekymring, og Statens vegvesen har derfor startet arbeidet med å revidere gjeldende forskrift og læreplan, for å ivareta utfordringene vi ser nå. I dette arbeidet vurderes

opplæringens struktur, obligatoriske elementer, og om det kan være hensiktsmessig å innføre også en praktisk førerprøve på mopedbil.

Eventuelle endringsforslag vil sendes på alminnelig offentlig høring.

SPØRSMÅL NR. 34

Innlevert 4. oktober 2024 av stortingsrepresentant Marian Hussein

Besvart 9. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvilke tiltak som iverksettes for å fange opp og eventuelt stanse «hatpredikanter» og andre ekstremister som ønsker innreise i landet, men som kan utgjøre en sikkerhetsrisiko for nasjonen?

BEGRUNNELSE:

I september 2024 besøkte Tommy Robinson og nynazistiske grupper Norge, noe som har skapt bekymring blant mange innbyggere. Disse hendelsene har ført til frykt for vold blant lokalbefolkningen. Vi er også kjent at noen av disse nynazistene ikke fikk reise ut av deres hjemland som f.eks. Tyskland.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet har gitt en generell instruks (GI-13/2020) til Utlendingsdirektoratet og politiet om bortvisning av hensyn til indre sikkerhet eller offentlig orden. Formålet med instruksjonen er å gi veiledning om hvordan bortvisningsgrunnlaget i § 17 første ledd bokstav l kan anvendes overfor utenlandske borgere som forsøker å reise til Norge for å spre et religiøst, politisk eller ideologisk budskap på en slik måte at de kan utgjøre en trussel mot indre sikkerhet eller offentlig orden.

Instruks GI-13/2020 legger til rette for at bortvisning kan benyttes som et virkemiddel for å hindre at ekstremister sprer sitt budskap i Norge i strid med indre sikkerhet eller offentlig orden. Fra de innledende punktene siteres følgende:

«Enkelte utlendinger reiser til Norge og andre land for å spre hatefulle og skadelige budskap, f.eks. ved foredragsvirksomhet, forkynning eller taler i demonstrasjoner. Bla. forekommer det at trossamfunn i Norge har invitert forkynnere/foredragsholdere som i andre land har fremsatt voldsforherligende eller hatefulle ytringer. Det forekommer også at ekstreme politiske og ideologiske miljøer med forgreninger i flere land, samles til demonstrasjoner eller andre arrangementer som kan in-

nebære en trussel mot offentlig orden. Personer som opptrer i slike sammenhenger vil tidvis, men ikke alltid, være i PSTs og det øvrige politiets søkelys. Det er uansett behov for virkemidler ved siden av de strafferettslige for å motarbeide slik virksomhet i den grad den kan utgjøre en trussel mot offentlig orden. Innvandringskontroll, ikke minst bortvisning, er et særlig egnet tiltak. Det er en grunnleggende del av innvandringskontrollen, og den enkelte stats rett, å holde uønskede personer ute av landet.»

Samtidig fremheves det i instruksjonen at sakstypen reiser krevende problemstillinger, blant annet avveinngen mot ytringsfriheten og mer praktiske utfordringer knyttet til muligheten for å identifisere aktuelle tilfeller på forhånd. Etter EØS-retten gjelder det også strengere vilkår for bortvisning av EØS-borgere. I instruksjonen påpekes det at bortvisningssaker etter utlendingsloven § 17 første ledd bokstav l er få.

Jeg har tillit til at utlendingsforvaltningen og andre relevante organer tar sakstypen på alvor, selv om det kan være vanskelig å fange opp enhver mulig slik sak. Av retningslinjene fremgår det at utlendingsmyndighetene skal «vurdere behovet for å opprette/justere egne retningslinjer om praktisering av relevant regelverk, herunder om bortvisning, grensekontroll, alminnelig utlendingskontroll og førstelinjekontroll, med sikte på å identifisere og vurdere bortvisning av personer som kan utgjøre en trussel mot offentlig orden mv.»

Jeg nevner avslutningsvis at jeg tidligere har besvart et skriftlig spørsmål om den nevnte instruksjonen: nr. 15:2534 (2021-2022).

SPØRSMÅL NR. 35**Innlevert 4. oktober 2024 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 11. oktober 2024 av forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel****Spørsmål:**

Kvifor har regjeringa foreslått å endre omrekninga av franske vitnemål gjennom Samordna opptak på ein slik måte at det kraftig svekkar verdien av oppnådde karakterar i Frankrike, og meiner regjeringa at dette vil styrke eller svekke utdanningssamarbeidet mellom Noreg og Frankrike?

GRUNNGJEVING:

Regjeringa har nylig gjennomført ei høyring av forslag til endringar i opptaksforskrifta, utarbeida av HK-dir og Samordna opptak. Endringane medfører mellom anna ei stor endring i omrekningssmodellen for franske karakterar til norske karakterar når ein søker opptak til høgare utdanning.

Fram til no har det m.a. vore slik at ein oppnådd karakter i Frankrike mellom 15,5 og 20 vert rekna om til den norske karakteren 6. Dette tilsvarar praksis frå samanliknbare land. I Storbritannia vert typisk karakterar frå 15 og oppover rekna om til toppkarakteren AAA, i USA vert karakterar frå 16 og oppover rekna om til toppkarakteren A+, og i Tyskland vert karakterar mellom 15,9 og 20 rekna om til toppkarakteren 1.

I høyringa av ny opptaksforskrift vert praksis foreslått endra, slik at ein må heilt opp i den maksimale franske karakteren 20 for å bli rekna om til norsk 6-ar. Dette framstår svært urimeleg og lite samanliknbart. Det er til illustrasjon om lag dobbelt så stor andel norske elevar som oppnår karakteren 6, som det er franske elevar som oppnår karakteren 20.

Noreg har gjennom ein bilateral avtale med Frankrike hatt eit viktig utdanningssamarbeid i over 100 år, der 22 norske elevar kvart år får moglegheita til å gjennomføre Lycée (vidaregåande utdanning) i Frankrike. Høyringsrunden viser at det er sterk uro hjå mange for at devalueringa av franske karakterar som no er foreslått vil skade dette samarbeidet, og i verste fall kan føre til nedlegging av dei tradisjonsrike norske seksjonane i Frankrike.

Svar:

Opptak til høgare utdanning regulerast av forskrift om opptak til høgare utdanning (opptaksforskrifta). Forskrifta har to vedlegg, der vedlegg to er [Liste over tabellar for omrekning av karakterar frå utanlandsk vidaregåande opplæring](#). For at søkarar med vitnemål/diplom frå and-

re skolesystem/land enn norsk vidaregåande skule skal kunne konkurrere i opptak til høgare utdanning med sine karakterar, må karakterane dei har fått reknast om til norsk karakterskala (med beståtte karakterar frå 2 til 6). Ansvar for å utarbeide og fastsetje slike omrekningar er lagt til Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse (HK-dir) som forvaltar det samordna opptaket til høgare utdanning. Opptaksforskrifta [§ 7-6 fyrste ledd](#) gir heimel for å nytte slike tabellar i sakshandsaminga ved opptak. Kunnskapsdepartementet kan gje fullmakt til eit anna organ å fastsetje og halde ved like slike omrekningstabellar, jf. § 7-6 andre ledd. Fram til 2017 var fransk baccalauréat og International Baccalaureate (IB) ikkje ein del av denne bestemminga, men dette blei endra i ei endringsforskrift i januar 2017, slik at HK-dir no også har ansvar for desse. Opptaksforskrifta med foreslåtte endringar er på ei årleg høyring mellom juni og september. I år inneheldt [høyringa](#) forslag om endringar i fleire omrekningstabellar deriblant ein ny tabell for fransk baccalauréat som trer i kraft frå og med studieåret 2028 – 2029. HK-dir har laga den nye tabellen basert på datamateriale med karaktergjennomsnitt frå vitnemål som gir generell studiekompetanse frå Utdanningsdirektoratet og offisiell statistikk frå det franske utdanningsdepartementet.

HK-dir har opplyst at dei nyttar den same statistiske/matematiske metoden for å utarbeida denne tabellen som dei gjer med alle omrekningstabellar der dei får karakterdata frå eit anna land eller system. Metoden går ut på å samanlikne karakterfordelinga i det utanlandske skulesystemet med karakterfordelinga i det norske skulesystemet. Samanlikninga er ein rein statistisk samanlikning av populasjonane. Den statistiske metoden er vurdert av Norsk Regnesentral.

Representanten viser til kva for slags omrekningar dei gjer frå fransk vitnemål for toppkarakterar i Storbritannia, USA og Tyskland. Noreg har eit opptakssystem som er relativt likt det dei har i Sverige og Danmark. Alle skandinaviske land har ei viss samordning av opptaket i sine land og Sverige og Danmark har også felles regelverk for alle sine UH-institusjonar. Forslaget til omrekningstabell som HK-dir har utarbeidd svarar i stor grad til omrekningstabellar som nyttast i desse landa for fransk vidaregåande opplæring. HK-dir har opplyst departementet om at både Sverige og Danmark også utarbeider sine tabellar med statistikk frå det franske utdanningsdepartementet.

Regjeringa legg stor vekt på internasjonalt kunnskapssamarbeid. Utdanningsamarbeidet med Frankrike har lange og stolte tradisjonar heilt tilbake til

1918 og eg reknar framleis Frankrike som eit viktig og prioritert land for vårt internasjonale kunnskapssamarbeid.

SPØRSMÅL NR. 36

Innlevert 4. oktober 2024 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 9. oktober 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

NVE av slo Statnetts søknad om ekspropriasjonstillatelse i forbindelse med bygging av ny kraftlinje mellom Åfjord og Snilldal. NVE mener de samla belastningene for reindrifta kan bli for store og kan gi nye brudd på menneskerettighetene. Statnett har anket NVEs avgjørelse. Byggingen av denne kraftlinja kan gi nye inngrep i reindrifta sine beiteområder.

Vil statsråden pålegge Statnett å utrede alternativ med hel eller delvis kabling i jord og sjø av den planlagte linja for å fjerne eller redusere ulempene for reindrifta?

BEGRUNNELSE:

Reindrifta på Fosen har i en årrekke måttet slåss for sine beiteområder. Konsekvensene av vindkraftutbyggingen i området er velkjente for statsråden. Statnetts planer om ei ny kraftlinje mellom Åfjord og Snilldal skaper påny store problem for reindrifta. Både gjennom at deler av Storheia berøres, noe som gjør det vanskeligere å tilbakeføre områdene til reinbeite etter at konsesjonstiden for Storheia vindkraftverk utløper, og gjennom at andre beiteområder også berøres av den planlagte linjeutbyggingen.

Statnett søkte den 11.10.2022 i om ny ekspropriasjonstillatelse for kraftlinja mellom Åfjord og Snilldal.

Dette ble avslått av NVE. I sitt avslag datert 28. juni 2024 skriver NVE:

«NVE avslår Statnetts søknad om ny ekspropriasjonstillatelse for anleggene. NVE legger til grunn at det er betydelig usikkerhet knyttet til de samlede negative virkningene for reindriften av en ny kraftledning gjennom området til Sør-Fosen sjite. NVE kan ikke utelukke at den nye ledningen sett i sammenheng med allerede negative virkninger for reindriften fra andre eksisterende anlegg, kan innebære en krenkelse av SP. Art 27 for reindriften på Fosen. NVE mener derfor det ikke er godtgjort at fordelene ved ekspropriasjonsinngrepet uten tvil er større enn ulempene.»

Gjennom å legge den planlagte kraftlinje enten helt eller delvis i sjø/ jordkabel kan konfliktene fjernes

eller i alle fall reduseres. Det tidligere ikke gjort grundige vurderinger av sjø/ jordkabel som alternativ, kun mindre vurderinger. Sett i lys av den historie vindkraftutbyggingen på Fosen har hatt bør det derfor gjøres nye utredninger av dette for å unngå ytterligere belastninger for reindrifta på Fosen.

Svar:

Statnett fikk i august 2013 konsesjon og ekspropriasjonstillatelse til å bygge og drive en ny 420 kV kraftledning fra Åfjord og over Trondheimsfjorden til Snilldal. I 2022 søkte Statnett om enkelte mindre endringer og justeringer av konsesjonen samt om ny ekspropriasjonstillatelse for bygging av anlegget. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har tildelt Statnett SF justert anleggskonsesjon for ny 420 kV kraftledning mellom Åfjord-Snilldal, men ikke innvilget samtykke til ekspropriasjon av nødvendig grunn og rettigheter. Statnett SF har påklaget NVEs beslutning, og saken er fremdeles til forberedende klagebehandling hos direktoratet. NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom direktoratet finner klagen begrunnet. I motsatt fall skal klagesaken oversendes departementet så snart saken er tilrettelagt.

Energidepartementet har ikke mottatt noen klageoversendelse fra NVE, men vil vurdere alle relevante sider av saken dersom den oversendes departementet for endelig avgjørelse. Inntil saken kommer til behandling i departementet, vil jeg ikke kommentere forhold som kan foregripe en eventuell saksbehandling.

SPØRSMÅL NR. 37**Innlevert 1. oktober 2024 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 8. oktober 2024 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

I Danmark har det nettopp blitt slått fast at danske myndigheter har brutt sentrale miljølover i 34 år når det er gitt tillatelse til utvinning av olje og gass på den danske sokkelen til private selskaper.

Vil statsråden gjøre en undersøkelse om miljøkravene i EUs prosjektdirektiv også er brutt på norsk sokkel?

Svar:

Det er departementets forståelse at myndighetens rolle og anvendelse av prosjektdirektivets krav vært praktisert på en annen måte i Danmark enn i Norge. Departementet kan derfor ikke se at de funn som er gjort i Danmark gir grunnlag for å sette i gang undersøkelser av den praksis som er fulgt på norsk kontinentalsokkel. Jeg viser for øvrig til mitt svar 30. september 2024 på spørsmål 2897 til skriftlig besvarelse.

SPØRSMÅL NR. 38**Innlevert 4. oktober 2024 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 15. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hva gjør regjeringen for å bedre kapasitetsutnyttelsen og tilbudet til togpendlere på jernbanestrekningene i Oslo-området på kort sikt, og hva gjør regjeringen for å kunne ta i bruk ledig kapasitet på Flytoget før 2028, gitt den prekære situasjonen som nå er for togtilbudet?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen annonserte nylig at Vy og Flytoget slås sammen fra 01.01.25, med begrunnelse at det skal gi reisende et bedre kollektivtilbud enn de har i dag. SV støtter dette forslaget. Samtidig vises det til at Flytogets konsesjon først utløper i 2028.

Vy har den siste tiden kjørt kampanje med eget annonsørinnhold med overskrifter som «Lei av stappfulle tog? Da bør du glede deg til 2028» og «Togpendler du til og fra Oslo? Da vil du trolig like denne endringen fra 2028».

Situasjonen for togpendlere inn til Oslo er imidlertid prekær og krever tiltak lenge før 2028. I hovedstadsområdet er det nå ikke plass til flere tog på sporene. 1. juli stengte Ring 1 gjennom Oslo sentrum for biltrafikk i tre år, som følge av byggingen av nytt regjeringskvartal. For å begrense trafikken inn til Oslo er det ikke lenger tillatt

for elbiler å kjøre i kollektivfelt i Oslo og Akershus (med unntak av i helgene på E18 vest for Oslo). Dette har bidratt til flere togpendlere.

Mens flere ønsker å ta tog, har Vy problemer med flere av sine togsett på grunn av feil og vedlikeholdsetterlep, som gjør at de må kjøre med mindre kapasitet enn normalt. Dette har resultert i stappfulle tog og forsinkelser. Norske Tog meldte nylig om ytterligere forsinkelser på de nye togsettene som skal komme i drift Oslo regionen. Nå anslås det at de nye togene ikke kommer i trafikk før tidlig i 2026.

Samtidig kjører Flytoget gjennom Oslo med ledig kapasitet på mange av sine avganger. SV i Akershus har tidligere foreslått å benytte ledig kapasitet på Flytoget for å avhjelpe situasjonen for pendlere. Jernbanedirektoratet har på sin side vist til at dette kan gi utfordringer med ESA. SV vil argumentere for at situasjonen som følge av stengingen av Ring 1, utfordringer og forsinkelser på togmateriell og vedlikeholdsetterlep, er så prekær at hver stein må snus. Herunder å vurdere å benytte seg av ev. unntaksbestemmelser for å kunne utnytte den ledige kapasiteten som finnes på Flytoget og gi pendlere rundt Oslo et bedre tilbud allerede nå.

Svar:

Jernbanedirektoratet er i tett dialog med Vygruppen og Flytoget for å se på tiltak for å øke kapasiteten i regiontogene etter stengningen av Ring 1 fra 1. juli. Enkelte mindre kapasitetsøkende tiltak ble iverksatt i august/september, og det vurderes nye tiltak.

En ekstra utfordring er at det hittil i år har vært en rekke problemer med togene Vygruppen kjører i Oslo-området og mange avganger har derfor blitt kjørt med enkeltsett i stedet for dobbeltsett. Jernbanedirektoratet som har inngått kjøpsavtale med Vy om trafikken på Østlandet, følger Vygruppen tett, og en rekke tiltak er iverksatt som ventelig vil forbedre situasjonen fra medio oktober.

Det er gjort en rekke vurderinger av hvordan den samlede kapasiteten kan bedres før 2028. Jernbanedirektoratets foreløpige vurderinger peker på at det er flere tiltak som vil kunne ha relativt stor effekt, men at det må jobbes videre med dem siden de forutsetter en del

endringer i dagens system. Ett konkret tiltak kan være å forlenge eksisterende pendel Moss-Stabekk til Asker og Drammen, men dette forutsetter at en kommersiell flytogavgang Stabekk – Oslo S må sløyfes. Det er også gjort flere vurderinger av gjeldende konsesjonsavtale mellom Flytoget og staten for å utnytte kapasiteten i flytogene bedre. Vurderingene konkluderer med at det er en rekke praktiske, juridiske og økonomiske hindringer som gjør det krevende å få til gode løsninger. Det er eksempelvis sett på om flytogene er egnet for både av- og påstigning av passasjerer, spesielt på strekningen Lysaker-Oslo S. Konklusjonen er at siden flytogene har et inngangsparti som ikke er designet for et stort volum av samtidig av- og påstigende med korte stasjonsopphold, vil slike løsninger kunne medføre at togene står lengre tid på stasjonene og vil dermed kunne svekke punktligheten.

Det er besluttet at Flytoget skal bli en del av Vygruppen. Jdir foretar nå en vurdering av kapasitetsøkende tiltak på Østlandet.

SPØRSMÅL NR. 39

Innlevert 4. oktober 2024 av stortingsrepresentant Anna Molberg

Besvart 15. oktober 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Hva gjør regjeringen for å sikre god myndighetsutøvelse i situasjoner med ulovlig beite på innmark, og hva er begrunnelsen for at akkurat dette området regnes som best egnet med tanke på at det fremdeles er en konflikt her som ikke er løst, og med tanke på forstyrrelser og smittepress mot en sunn villreinstamme?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med Fosen-enigheten har det kommet forslag til nye vinterbeiteområder hvor reinen skal lokaliseres, herunder Håmmålsfjellet-Sålekinna mellom Tolga og Os. Ifølge NRK vil regjeringen gå videre med dette området. Det er en kjent sak at området har vært konfliktfullt fra før, særlig i området Tufsingdalen. Konflikten mellom reineiere og lokale bønder består i at gårdbrukere i området opplever at reinsdyr beiter på innmark og ødelegger for jordbruk. Det er også vist til tilfeller av smitte (hjerne-mark) som rammer geitedrift. Begge næringer bør kunne

leve side om side, men dette er en konflikt som enda ikke er løst.

Svar:

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) har på oppdrag fra mitt departement utredet aktuelle områder for tilleggsareal til vinterbeite for de to siidaene i Fosen reinbeitedistrikt, og overlevert en rapport der 12 områder er utredet og vurdert. Tilleggsarealene måtte ligge utenfor Fosen reinbeitedistrikt, være egnet som vinterbeite og legge til rette for god dyrevelferd og produksjon, samt gode driftsmessige forhold.

NIBIO har vurdert området Håmmålsfjellet-Sålekinna som det klart best egnede arealet for vinterbeite. Reindriftsfaglige vurderinger er lagt til grunn for anbefalingene i rapporten fra NIBIO. Dette omfatter beitegrunnlag og beitetilgjengelighet, driftsmessige forhold, rovviltsituasjon og avstand til samisk reindriftsområde, konsesjonsområder og villreinområder. Regjeringen har derfor lagt til grunn at man i utgangspunktet går videre

re med dette området. At regjeringen nå går videre med dette arealet innebærer at dette området har pekt seg ut som klart best egnet, og at regjeringen vil prioritere dette i det videre arbeidet.

Ordførere i de berørte kommunene er informert og vil selvfølgelig involveres videre i det kommende arbeidet. Det samme vil berørte grunneiere og andre rettighetshavere.

Spørsmålet er også forelagt Landbruks- og matdepartementet. De viser til at de er kjent med utfordringene knyttet til rein som kommer utenfor lovlig beiteområde og at statsforvalteren i de aktuelle områdene har hatt en økt oppmerksomhet på disse utfordringene de siste årene. Landbruks- og matdepartementet legger til grunn at statsforvalteren som lokal reindriftsmyndighet følger opp brudd på reindriftsloven innenfor lovens rammer.

SPØRSMÅL NR. 40

Innlevert 4. oktober 2024 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 15. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Rusbehandlingsstedet Renåvangen legger nå ned drift- en, fordi de ikke tilfredsstillende strømlinjeformede krav i forbindelse med anbudsrunder i Helse Sør-Øst. HSØ sin anbudsprosess har fått krass kritikk, blant annet fordi aktører som driver med ulike behandlingstilbud blir nedprioritert til fordel for strømlinjeformet behandling der poliklinikker vektas over mer intensiv langtidshandling.

Vil regjeringen instruere HSØ til å gjennomføre et tilleggsanbud som i større grad tilrettelegger for ulike rusbehandlingstilbud?

Svar:

Personer med rusmiddelproblemer har rett til behandling av høy kvalitet, så lenge de har behov for det. Pasientens individuelle behov skal alltid ligge til grunn for hjelpen som gis. Det er et politisk ansvar å sørge for at det finnes gode tilbud innen tverrfaglig spesialisert behandling (TSB), og dette fagområdet skal prioriteres i tråd med krav til kvalitet, ressursbruk og ventetider. Det skal ikke være en salderingspost. Hva som er god behandling er imidlertid ikke et politisk, men et faglig spørsmål.

Vår felles helsetjeneste skal være der for alle innbyggere, og tilbud skal gis enten i våre offentlige sykehus eller i samarbeid med ulike aktører med avtale. Samarbeid innen TSB, spesielt med ideelle aktører, er det lange tradisjoner for i Norge og det skal videreføres. Ved kjøp av privat kapasitet skal anbudsregler følges, dvs. at tjenester må lyses ut på anbud med gitte mellomrom. Som representanten henviser til, pågår det nå en slik anskaffelse i Helse Sør Øst. Det er et premiss i anskaffelsen at det skal

gis god, individuelt tilpasset hjelp til innbyggerne i HSØ sitt opptaksområde. Dette er tilbud som skal styrkes. HSØ sin anskaffelse er pågående, og jeg kan på den bakgrunn ikke kommentere ytterligere.

Det er de regionale helseforetakene som har ansvaret for å sikre tilstrekkelig kapasitet slik at pasientenes rett til forsvarlig behandling sikres, og det er også helseforetakene som fatter enkeltbeslutninger om kapasitet ut ifra behov og tilgjengelige ressurser. Dette løses både gjennom tilbud i egne helseforetak og gjennom avtaler med ulike leverandører. Jeg er opptatt av at de regionale helseforetakene legger opp til et godt samarbeid med leverandører innen TSB framover, til beste for pasientene.

De regionale helseforetakene skal sørge for å ha tilgjengelige og gode tilbud til pasienter med psykiske lidelser og/eller rusmiddelproblemer. Mitt overordnede oppdrag til de regionale helseforetakene er å styrke psykisk helsevern og TSB, herunder å bygge opp basistjenester i alle helseforetak innen TSB, samt holde ventetider nede og gjennomsnittlig kortere enn for annen sykehusbehandling.

I oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene fremgår prioriteringer og målsetninger for spesialisthelsetjenesten. I oppdragsdokumentet fremgår det blant annet et nytt krav til de regionale helseforetakene om at veksten i ressursbruken både til psykisk helsevern og rusbehandling skal være høyere enn veksten i de generelle bevilgningene til sykehusene. I tillegg fremgår det at den polikliniske aktiviteten både innen psykisk helsevern og rusbehandling skal være høyere i 2024 sammenlignet med 2023. Disse to kravene er stilt for å følge opp det overordnede målet om at psykisk helsevern og TSB skal styrkes.

Mine krav til helseforetakene om kvalitet, ressursbruk og ventetider ligger fast, og så må helseforetakene løse sitt oppdrag innenfor sine rammer. Samtidig skal det aldri

være tvil om at det er pasientens individuelle behov som skal ligge til grunn for hjelpen som gis.

SPØRSMÅL NR. 41

Innlevert 4. oktober 2024 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand

Besvart 10. oktober 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kan finansministeren bes utdype på hvilke måter og områder han mener det foreligger eller kan oppstå risiko for søksmål eller konfiskering av midler i Oljefondet som beskrevet i Perspektivmeldingen?

Svar:

Jeg oppfatter at representanten henviser til omtalen i Perspektivmeldingen 2024, der det i kapittel 2.4 står:

«En reversering av den finansielle integrasjonen kan redusere adgangen for Statens pensjonsfond utland (SPU) til å investere i enkelte markeder. Videre kan risikoen for søksmål og konfiskering av midler i fondet øke.»

Omtalen må ses i sammenheng med det etterfølgende avsnittet i meldingen der det vises til vurderingene fra et offentlig utvalg som utredet SPU's investeringer i lys av den økte usikkerheten i verden. Avsnittet lyder:

«Over tid vil den økonomiske veksten internasjonalt være viktig for fondets langsiktige avkastning og evnen til å finansiere den norske velferdsstaten, se figur 2.16. Et offentlig utvalg vurderte i 2022 SPU's investeringer i lys av den økte usikkerheten i verden, med tiltakende geopolitiske spenninger og økonomisk fragmentering. Denne usikkerheten vil påvirke rammebetingelsene for fondet. Tendenser i retning av demokratisk forvitring, proteksjonisme, rivalisering mellom land og økonomisk frakopling vil ha konsekvenser for den økonomiske veksten og for fondets avkastning og risiko. Det samme vil klima- og naturendringer og omstilling kunne ha.»

Utvalget, som ble ledet av daværende direktør ved NUPI, Ulf Sverdrup, overleverte sin utredning NOU 2022: 12 Fondet i en brytningstid til Finansdepartementet 26. september 2022. Utvalget pekte på utviklingstrekk internasjonalt som påvirker flere sider ved fondets risiko, herunder risiko for søksmål og konfiskering. Det er i sin natur usikkert hvilke konkrete hendelser som kan oppstå, men det er viktig å følge utviklingen og risikobildet nøye. Oppfølgingen av Sverdrup-utvalgets utredning er nærmere omtalt i fondsmeldingene for 2023 og 2024.

SPØRSMÅL NR. 42

Innlevert 5. oktober 2024 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 9. oktober 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Stortinget gjorde endringer i plan- og bygningsloven for å gi kommunene en hånd på rattet i valg, utforming og godkjenning av vindkraftprosjekter.

Hvilken tolkning av loven legger statsråden og energimyndighetene til grunn når NVE skroter vindkraftprosjekter i Gamvik og Lebesby som kommunene selv har prioritert?

BEGRUNNELSE:

Ordføreren i Gamvik og Høyre i Lebesby har reagert overfor Energiministeren på at deres kommuners foretrukne vindkraftprosjekter er vraket av NVE.

Det reageres også på at begrunnelsen fra NVE for å ikke ville konsesjonsbehandle disse prosjektene er anførsler som i like stor grad gjelder for de prosjektene som NVE ønsker å gå videre med. Flere av kommunens folkevalgte mener at NVEs forklaringer stemmer dårlig med den lokalkunnskapen de selv sitter på, og føler at lokaldemokratiet overkjøres. Dette etter at nettopp valg av vindkraftprosjekter å satse på, var et sentralt tema blant innbyggerne i valgkampen før kommunevalget for litt over et år siden.

Undertegnede deltok selv i behandlingen av endringer i Plan og bygningsloven i Stortingets Energi og miljøkomité. Min klare oppfatning av prosessen er at vi som folkevalgte ikke bare ønsket å gi kommunene en mulighet til å si nei til et prosjekt, men like mye å gi medbestemmelse over hvilke prosjekter kommunene foretrekker og utformingen av disse gjennom planprosessen.

Arbeiderpartiets nestleder Tonje Brenna tok nylig i Klassekampen til orde for at vi trenger et stemningsskifte for at flere kommuner og dets folkevalgte skal si ja til vindkraft på land. Det blir selvfølgelig krevende å få til dersom NVE ikke engang vil konsesjonsbehandle de få vindkraftprosjektene som lokaldemokratiet faktisk sier ja til å gå videre med.

NVEs valg av prosjekter i Finnmark utfordrer etter mitt syn intensjonen med lovendringen om at kommuner ikke bare skal kunne si nei men også ja til prosjekter, og statsråden bes svare på om energimyndighetene som han selv har ansvar for handler i tråd med Stortingets intensjoner og ønsker om mer kraftproduksjon der det er folkelig aksept for det.

Det ligger et særlig tungt politisk ansvar på statsråden i denne saken siden NVE har en særskilt prosess gående i Finnmark på oppdrag av regjeringen. Prosessen betegnes av regjeringen selv som et "hurtigspor", selv om, noe paradoksalt, det prosjektet som potensielt kunne gitt mest kraft hurtigst, er valgt bort av sentrale myndigheter.

Svar:

Formålet med endringene i energiloven og plan- og bygningsloven som trådte i kraft 1. juli 2023, var å styrke kommunenes rolle i prosesser knyttet til vindkraft på land, og sørge for bedre forankring av vindkraft lokalt. Endringene medfører blant annet at det ikke kan gis konsesjon til vindkraftverk etter energiloven før det har skjedd en arealavklaring etter plan- og bygningsloven.

Samtidig ble det forutsatt at konsesjonsbehandlingen av vindkraft fortsatt skulle bestå som en helhetlig samfunnsøkonomisk avveining av alle fordeler og ulemper ved prosjektet, herunder avveining av både lokale, regionale og nasjonale hensyn. Kommunens syn på prosjektet er et viktig hensyn i konsesjonsprosessen. Det er imidlertid ingen automatikk i at det skal gis konsesjon etter energiloven selv om kommunen er positiv til et vindkraftprosjekt.

NVE mottok mange meldinger om nye kraftproduksjonsprosjekter i Finnmark innen fristen 22. april 2024. NVE har en viktig oppgave i å legge til rette for at saksbehandlingen blir god og grundig, slik at meldingene behandles på best mulig måte. I den forbindelse har NVE prioritert 11 vindkraftprosjekter for behandling framover, og disse er nå sendt på offentlig høring. De 14 prosjektene som NVE har nedprioritert, vil ikke bli tatt til behandling i denne omgang. Jeg har tillit til den behandlingen NVE har lagt opp til, med en helhetlig prosess for samlet behandling av meldinger og søknader om nettanlegg og kraftproduksjon i Finnmark.

SPØRSMÅL NR. 43

Innlevert 6. oktober 2024 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 15. oktober 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Statsråden svarte på mitt spørsmål nr. 15:2732 (2023-2024) forrige måned at det ikke var mulig å lage treffsikre

prognoser for fremtidens systemdriftskostnader. Fremtidige balanserings- og systemdriftskostnader kan bli en vesentlig del av Statnetts kostnader.

Kan statsråden bekrefte at man virkelig ikke har kalkyler på systemkostnader for fremtidig utvikling av nettet, men snarere styrer på lykke og fromme og håper på det beste hva gjelder kostnadsutvikling?

BEGRUNNELSE:

All den tid Regjeringen og Statnett jobber for mye mer uregulerbar fornybar kraft inn i nett, så er det urovekkelige hvis det ikke foreligger tall på fremtidens systemdriftskostnader. Det er ikke lett å gi presise prognoser på kroner og øre, men hvis det stemmer at man ikke aner hvilke fremtidige kostnader som venter er det forutroligende.

Svar:

Regjeringens mål er at tilgang på rikelig med ren og rimelig kraft også i fremtiden skal være fortrinn for norsk industri og bidra til verdiskaping og sysselsetting i hele landet. Da trenger vi økt nettkapasitet, mer energieffektivisering og økt kraftproduksjon, også fra uregulerbare kilder. Samtidig må vi opprettholde en stabil og sikker drift av kraftsystemet. Norge har et godt utgangspunkt sammenlignet med de fleste andre land, med vår tilgang til regulerbar vannkraft.

Statnett som systemansvarlig følger utviklingstrekkene i kraftsystemet tett og skal i størst mulig grad benytte markedsmessige prinsipper ved utøvelse av systemansvaret. Jeg legger til grunn at foretaket også framover vil sikre stabil og sikker drift, samtidig som hensynet til kostnadseffektivitet ivaretas.

Statnett har interne prognoser for systemdriftskostnader i årene fremover som oppdateres jevnlig, men lager ikke prognoser for fremtidige systemkostnader som

offentliggjøres. Hovedårsaken til dette er at prognoser for systemdriftskostnader på generelt grunnlag varierer mye og er forbundet med stor usikkerhet. Statnett kan imidlertid redegjøre for den generelle forventede utviklingen og driverne for denne, samt gi et anslag på i hvilket utfallsrom systemdriftskostnadene vil ligge i.

Systemdriftskostnadene vil i stor grad være avhengig av forhold som er utenfor den systemansvarliges kontroll. Hovedsakelig består systemdriftskostnadene av anskaffelse av reserver som er nødvendige for å kunne drifte og balansere kraftsystemet. Behovet for reserver i tiden fremover må også sees i sammenheng med automatisering av systemdriften. Økt grad av uregulerbar kraftproduksjon i Norge, og land vi har forbindelser til, bidrar til større og raskere flytendringer og ubalanser hos aktørene, som igjen er med på å øke reservebehovet. Innføring av automatisert systemdrift er helt nødvendig for å håndtere fremtidig drift i et kraftsystem med større svingninger, men automatiseringen vil samtidig gi et system som krever mer reserver. Videre vil de regulatoriske kravene til reservevolum øke fremover. I tillegg til anskaffelse av reserver inngår flere andre kostnadsposter i systemdriftskostnadene, der de største er spesialregulering og netto kjøp av balanse- og effektkraft. Statnett opplyser i forbindelse med representantens spørsmål at de i løpet av de neste fem årene legger til grunn at kostnadene vil kunne øke med i størrelsesorden 20-50 prosent fra dagens nivå.

Hoveddriverne som påvirker det generelle kostnadsbildet for systemdriftskostnadene er kraftprisen, innkjøpt volum, samt tilbud og etterspørsel i reserve-markedene. Antall tilbydere og god likviditet i markedet er nødvendig for å sikre nok bud og for å holde systemdriftskostnadene nede.

SPØRSMÅL NR. 44

Innlevert 6. oktober 2024 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 14. oktober 2024 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

: Hvor mange barn og unge står i kø for å komme til på landets ulike rusinstitusjoner, og hvilke avrusningstilbud finnes i dag innen medisinsk støttet avrusning i helsevesenet for denne gruppen?

BEGRUNNELSE:

Siste årene har det vært stort fokus på hvilken helsehjelp barn og unge får innen rus og psykiatri. Særlig har det vært fokus på hvordan barn og unge under barnevernets omsorg får den hjelpen de bør ha krav på. Dessverre har det vært flere eksempler på at barn under det offentlige

omsorg ikke har fått forsvarlig helsehjelp, noen med fatale konsekvenser.

I mai gjorde heldigvis Bufetat helomvending etter massivt politisk press og skrinla planene om å legge ned sårt etterspurte rusbehandlingsplasser ved Bjørgvin ungdomssenter Bønesstølen.

Imidlertid er det stadig behov for slike plasser og ikke minst spesialiserte plasser for medisinsk avrusning for barn og unge.

Svar:

Som representanten viser til, har det dei siste åra vore fokus på kordan barn og unge under barnevernets omsorg får den helsehjelpa dei har krav på. Regjeringa la i vår fram strategien «Vårt felles ansvar – ny retning for institusjonsbarnevernet». Eit av måla i strategien er at barn med rusmiddelproblem skal få trygg og heilskapleg hjelp, og eit anna mål er at barn som bur på institusjon skal få god helsehjelp. Med ny innretting skal barn oppleve ro, tryggleik og stabilitet, og sleppe flyttingar som ikkje er naudsynte. Det er også viktig for at barn kan sleppe brot i behandlingstilbod frå helsevesenet, som dei treng. I strategien varslar regjeringa at ein planlegg for å flytte ansvar

for rusbehandling frå barnevernet til spesialisthelsetenesta.

Bufetats rusinstitusjonar er i dag behandlingssinstitusjonar for barn som har vist alvorlege åtferdsvanskar ved vedvarande problematisk bruk av rusmiddel. Bufetat har 68 plassar på rusinstitusjon per no. Av desse er 20 i statlege institusjonar og 48 i rammeavtale med private, i hovudsak ideelle leverandørar.

Dersom Bufetat ikkje klarar å levere eit forsvarleg tiltak til rett tid, får Bufetat brot på bistandsplikta dei har etter barnevernslova. Bufetat har i 2024 sjølv vurdert at dei i 151 tilfelle ikkje har levert eit forsvarleg tiltak til rett tid. Dette er i hovudsak akutt plasseringar, men 16 av tilfella var planlagde plasseringar. Av desse er det registrert fem tilfelle der det var søkt om plass på barnevernsinstitusjon med målgruppe rus. Det kjem fram av registreringa at ungdommane har måtte bu på barnevernsinstitusjon for målgruppe akutt eller omsorg i påvente av plass på rusinstitusjon.

Sjukehusa har tilbod om medisinsk støtta avrusning. Desse tilboda skal òg ta imot barn frå barnevernets rusinstitusjonar.

SPØRSMÅL NR. 45

Innlevert 6. oktober 2024 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 14. oktober 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Er ministeren enig i at det er uheldig at det etableres flere kryptodatasentre i Finnmark, samtidig som stortingsflertallet ønsker å utrede et forbud mot disse, og vil han bruke regjeringens modenheitskriterier for å stanse utbyggingen av nye kryptodatasentre?

BEGRUNNELSE:

Selskapet kalt «Carbonchange» er i gang med å etablere seg i Kirkenes. Allerede er to kryptodatasentre i full eller delvis drift. Det er også planer om å etablere et tredje kryptodatasenteret i det gamle sykehuset – kalt «Nothing Hill», driftet av High North Development Group.

Fremveksten av kryptodatasentre i Kirkenes har vært dekket i flere artikler i Sør-Varanger Avis.

Dette skjer samtidig som det foreligger en rekke planer som vil gi knapphet på kraft i Finnmark i tiden fremover. Den store elefanten i rommet er selvsagt elektrifiseringen av Melkøya, som spørteren og Rødt er sterkt imot. Men det virker vel så rart å gi fritt leide til aktører som slår seg opp på kryptoutvinning, hvis det virkelig blir knapphet på nett og kraft.

Stortinget har allerede bedt regjeringen om utrede et forbud mot kryptodatasentre i Norge. Det er tverrpolitisk enighet om at dette er en særlig ressurskrevende virksomhet, som er helt avhengig av et høyt strømforbruk. Å gi tillatelse til enda flere av disse i et fylke som kan få kraftproblemer, fremstår veldig underlig.

På spørsmål fra Sør-Varanger Avis, svarer Energidepartementet, gjennom statssekretær Elisabeth Sæther, at et forbud er under utredning – i tråd med Stortingets ved-

tak. Hun refererer også til regjeringens modenheitskriterier for nett-tilknytning, og uttaler som følger:

«Forslaget vårt vil legge til rette for at prosjektene som har størst mulighet for realisering, og som dermed faktisk bidrar med verdiskapning og arbeidsplasser, gis prioritet. Urealistiske prosjekter skal ikke stå i veien for lønnsomme, samfunnsnyttige prosjekter.»

(Sør-Varanger Avis, 5. oktober)

Spørsmålet som melder seg, er om regjeringen vil sette ned foten for kryptodatasentre på bakgrunn av modenheitskriteriene.

Svar:

Jeg mener etablering av kryptodatasenter i Norge er uheldig, og regjeringen vil derfor begrense utvinning av kryptovaluta mest mulig. Kryptoutvinning er et eksempel på en type virksomhet vi ikke ønsker i Norge. Derfor er vi i

gang med å utrede mulighetene for å begrense denne typen virksomhet, herunder gjennom et forbud.

Energidepartementet har hatt forslag til forskriftsendringer om modenheitsvurderinger på høring. Bakgrunnen for forslaget er at det er mange som ønsker tilknytning til nettet. Flere prosjekter har fått reservere kapasitet, men det er også mange modne aktører som står i tilknytningskø. Regjeringens forslag skal legge til rette for at prosjektene som har størst mulighet for realisering, og som dermed faktisk bidrar med verdiskapning og arbeidsplasser, gis prioritet. Urealistiske prosjekter skal ikke stå i veien for lønnsomme, samfunnsnyttige prosjekter. Forskriftsfesting av modenheitskriteriene vil bidra til en aktiv forvaltning av nettkapasiteten som er viktig i en tid hvor denne er et knapphetsgode. Men kriteriene vil imidlertid ikke åpne for at nettselskapene som naturlige monopoler kan nekte enkelte typer virksomheter adgang til kraftmarkedet. Dette ville vært i strid med eksisterende lovgivning om nettselskapenes tilknytningsplikt.

SPØRSMÅL NR. 46

Innlevert 6. oktober 2024 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 16. oktober 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

I Hurdalsplattformen har regjeringen varslet at de vil "gjennomgå grensehandelsproblematikken i lys av erfaringene fra koronapandemien og fra andre land, som Danmark, og foreslå konkrete tiltak som reduserer grensehandelen og styrker konkurransekraften til norsk næringsliv".

Hva er status på dette arbeidet?

Svar:

Statistisk sentralbyrå (SSB) anslo grensehandelen til 8 mrd. kroner i 1. halvår 2019, mens handelen anslås til 5,1 mrd. kroner i første halvår i år. Tallene er i løpende kroner; prisveksten i perioden gjør at endringen målt i reelle kroner er større. Disse tallene tyder på at grensehandelen fremdeles er godt under nivået fra før pandemien, selv om de ikke er direkte sammenlignbare ettersom SSB endret metode for datainnsamling i 2023. SSB understreker at grensehandelsundersøkelsen er en utvalgsundersøkelse, noe som medfører at det er usikkerhet knyttet til de publiserte tallene.

Årsakene til grensehandel er sammensatte. Den viktigste driveren er prisforskjellen mellom land. Andre faktorer er butikkenes tilgjengelighet, vareutvalg, at butikker i Sverige kan ha åpent på søndager, og at folk ønsker seg en tur. Videre kan konkurransesituasjonen og prissettingen i det norske dagligvaremarkedet ha betydning for grensehandelen.

Regjeringen tar Hurdalsplattformens punkt om grensehandel på alvor. I 2023 reduserte vi kvoten for tobakksvarer som kan innføres som reisegods. Vi har ikke innført avgift på alkoholfrie drikkevarer, eller innført nye avgifter på ulike næringsmidler selv om det har vært press fra ulike aktører og Frp sine samarbeidspartnere Venstre og Høyre om dette.

Regjeringen vektlegger at skattesystemet skal bygge opp under gode, generelle rammebetingelser. I tillegg skal konkurransepolitikk, kunnskapspolitikk, offentlige reguleringer, samt innovasjon og forskning legge til rette for et produktivt og konkurransedyktig næringsliv.

Regjeringen prioriterer arbeidet med å forbedre konkurransen i dagligvarebransjen høyt. Effektiv konkurranse er viktig for at forbrukerne skal få bedre utvalg og

lavere priser på dagligvarer i Norge. Det er ikke ett enkelt tiltak som vil løse utfordringene i dagligvarebransjen, og regjeringen har derfor igangsatt en rekke ulike tiltak. Tiltakene er oppsummert i regjeringens tipunktsplan for konkurransen i dagligvarebransjen. Blant annet har vi tatt grep mot prissignalisering, innført forbud mot negative

servitutter, og økt bevilgningen til Konkurransetilsynet. Nylig fremmet vi også forslag for Stortinget om et nytt verktøy, markedsetterforskning, som skal gi Konkurransetilsynet mulighet til å gripe inn mot alvorlige konkurranseproblemer.

SPØRSMÅL NR. 47

Innlevert 6. oktober 2024 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 14. oktober 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kan statsråden fremskaffe en oversikt over hvilke skatter og avgifter som har blitt endret fra 2021 til 2024, hva endringene beløper seg til, samt virkningstabeller på ulike inntektsnivå?

Svar:

Provenyvirkningene av skatte- og avgiftsopplegget i det enkelte budsjettår beregnes i forhold til et referansesystem for det samme budsjettåret. I referansesystemene for skatter og avgifter oppjusteres i hovedsak satser og beløpsgrenser i skatte- og avgiftsreglene med anslagene for pris-, lønns- og formuesvekst. Referansesystemene gir dermed reelt sett uendret skatte- og avgiftsnivå fra året før budsjettåret til budsjettåret.

Anslåtte provenyvirkninger av endringer i skatte- og avgiftssystemet fremgår av provenytabellen for det enkelte års budsjett, slik den er vedtatt av Stortinget.

Skatte- og avgiftssatser for 2022 og provenyvirkninger av vedtatt 2022-budsjett ligger her:

<https://www.regjeringen.no/no/statsbudsjett/2022/tilleggsnummer/tilleggsnummer-til-statsbudsjettet-2022-skatter-og-avgifter/id2884562/>

Skatte- og avgiftssatser for 2023 og provenyvirkninger av vedtatt 2023-budsjett ligger her:

<https://www.regjeringen.no/no/statsbudsjett/2023/statsbudsjettet-2023-skatter-og-avgifter/id2929574/>

Skatte- og avgiftssatser for 2024 og provenyvirkninger av vedtatt 2024-budsjett ligger her:

<https://www.regjeringen.no/no/statsbudsjett/2024/statsbudsjettet-2024-skatter-og-avgifter/id2997157/>

Skatte- og avgiftssatser for 2025 og provenyvirkninger av forslaget til 2025-budsjett ligger her: [https://www.](https://www.regjeringen.no/no/statsbudsjett/2025/statsbudsjettet-2025-skatter-og-avgifter/id3055674/)

[regjeringen.no/no/statsbudsjett/2025/statsbudsjettet-2025-skatter-og-avgifter/id3055674/](https://www.regjeringen.no/no/statsbudsjett/2025/statsbudsjettet-2025-skatter-og-avgifter/id3055674/)

Regjeringen har over tid prioritert at personer med lave og middels inntekter skal få skattelette. Prop. 1 LS (2024-2025) Skatter og avgifter 2025 tabell 1.6 viser anslag på fordelingsvirkninger av vedtatte endringer i inntektsskatten (inkludert utbytteskatt) i tidligere vedtatte budsjetter under denne regjeringen og inkluderer også virkninger av regjeringens forslag til 2025-budsjett. Personene er sortert etter bruttoinntekt og delt inn i ti like store grupper for hvert år (desiler). Hver gruppe inneholder om lag 450 000 personer. Tabell 1.6 er gjengitt under.

Merk at kolonnene i tabellen ikke kan summeres direkte. For det første kan én og samme person befinne seg i ulike desiler i ulike år. For det andre er anslagene i tabellen beregnet på det datagrunnlaget og med de lønns- og prisvekstanslagene mv. som lå til grunn for hvert budsjett. Videre gjelder anslagene bare skatteendringer som kan beregnes i Statistisk sentralbyrås modell LOTTE-Skatt. Tabellen gir likevel et tydelig bilde av fordelingsprofilen på inntektsskatteopplegget for personer for de ulike årene.

Tabell Historiske anslag og anslag for 2025 for fordelingsvirkninger av endringer i inntektsbeskatningen (inkludert utbytteskatt) for personer 17 år og eldre. Negative tall er skattelettelser. De årlige anslagene er regnet i forhold til referansesystemet for det enkelte år. Desilfordelt etter bruttoinntekt inkl. skattefrie ytelser

	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner				
	NB2022	NB2023	RNB2023	NB2024	Forslag 2025
Desil 1	-200	0	0	0	-1 000
Desil 2	-800	-1 600	-400	-400	-800
Desil 3	-1 200	-1 200	-1 600	-200	-200
Desil 4	-1 400	-1 400	-400	-200	-200
Desil 5	-1 600	-1 600	-200	-400	-400
Desil 6	-2 000	-2 000	0	-400	-400
Desil 7	-2 200	-2 200	0	-400	-400
Desil 8	-1 400	-400	0	-200	-200
Desil 9	0	400	-200	200	200
Desil 10	9 200	8 000	-200	1 600	600
Herav topp 1 pst.	62 600	44 800	-200	2 200	400
I alt	-200	-200	-400	0	-200

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Skatteendringene inkluderer endringer i utbytteskatten i perioden, som ble vedtatt i budsjettene for 2022 og 2023. Disse endringene slår spesielt ut i toppen av fordelingen. For 2025 øker gjennomsnittlig bruttoinntekt fra om lag 520 000 kroner i desil 5 i tabellen til i

underkant av 1,9 mill. kroner for de ti prosent med høyest bruttoinntekt gjennomsnittlig inntekt. For den øverste prosenten er gjennomsnittlig bruttoinntekt drøyt 5,2 millioner kroner.

SPØRSMÅL NR. 48

Innlevert 6. oktober 2024 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 11. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

27.04.2021 sendte den daværende Solberg-regjeringen et forslag på høring om endringer i utlendingsforskriften. Endringene gjaldt blant annet saksbehandlingen i UNE.

Hvordan følger regjeringen opp disse forslagene, og vil Stortinget få dette til behandling i inneværende stortingsperiode?

BEGRUNNELSE:

Det vises til det nevnte forslaget; <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horingsbrev-endringer-i-saks->

[behandlingen-mv-i-utlendingsnemnda/id2846100/?expand=horingsnotater](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horingsbrev-endringer-i-saks-behandlingen-mv-i-utlendingsnemnda/id2846100/?expand=horingsnotater)

Svar:

Flere av forslagene fra høringen og enkelte supplerende tiltak, er allerede fulgt opp:

- Det er vedtatt forskriftsregler som styrker retten til nemndmøtebehandling i flere konkrete typetilfeller:
- I tilfeller hvor det vurderes et nytt negativt vedtak etter at det foreligger en rettskraftig domstolsavgjørelse om at UNEs vedtak er ugyldig. Det samme gjelder blant annet hvis Sivilombudet i en konkret sak har anmodet

om en fornyet vurdering av avgjørelsen. I slike tilfeller som her nevnt, er det også fastsatt en styrket rett til personlig fremmøte i forbindelse med nemndmøtebehandlingen og at sakene som hovedregel skal behandles av ny nemndleder.

- I saker om utvisning som er koblet til en sak om tilbakekall av statsborgerskap.
- I nærmere definerte tilfeller hvor en utlending som har barn i Norge, har fått vedtak om utvisning.
- I tråd med et forslag i høringen ble det i juni 2022 vedtatt en økning i antall timer fritt rettsråd i saker om utvisning av foreldre med barn i Norge. Departementet har også fremmet Prop. 112 L (2023-2024) som ligger til

behandling i Stortinget, hvor det foreslås hjemmel for å gi fritt rettsråd i saker om utvisning på grunn av ilagt straff, dersom utlendingen har barn i Norge.

- I tillegg til de forslagene til tiltak som var på høring, vises det til Prop. 67 L (2022-2023) hvor det ble signalisert til Stortinget at det vil bli gitt styrket rett til personlig fremmøte og fritt rettsråd i saker som skal behandles i UNEs stornemnd. Departementet arbeider nå med å fastsette endelig forskrifter om dette.

Når det gjelder de øvrige forslagene som inngikk i høringsnotatet fra 2021, arbeides det med å ferdigstille vurderingene av disse så raskt som mulig.

SPØRSMÅL NR. 49

Innlevert 6. oktober 2024 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 21. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Ved Stortingets behandling av Opptappingsplan for psykisk helse (2023-2033) ble følgende forslag vedtatt; "Stortinget ber regjeringen umiddelbart stanse nedbyggingen av døgnplasser i psykisk helsevern".

Hvordan tenker statsråden det står i stil med at DPS i Seljord har fått beskjed om mulig avvikling 23.12.2024?

BEGRUNNELSE:

Det vises til anmodningsvedtaket. Seljord DPS har lenge vært en viktig bidragsyter for behandling av mennesker med alvorlige psykiske lidelser i Telemark. Avdelingen har i over 40 år opparbeidet en bred kunnskap og kompetanse om nedslagsfeltet som i utgangspunktet er vest og nord i fylket. På grunn av økende behov behandler avdelingen også pasienter fra de andre kommunene i Telemark. Behandlingen retter seg mot psykosepasienter og andre alvorlige sinnslidelser. I dag er døgnavdelingen en velfungerende post med over 20 høyt kvalifiserte medarbeidere med videreutdanning innenfor psykisk helsevern. En avdeling som får gode tilbakemeldinger både fra fagpersoner, pasienter og deres pårørende. Avdelingen har også et ambulant team som følger opp pasienter poliklinisk og gir veiledning ut mot de enkelte kommuner. Den siste tiden har det som mange andre steder dessverre vært utfordrende for avdelingen å finne psykiater til å drifte enheten og man har blant annet brukt bemanningsbyråer. Dette

har igjen medført en usikkerhet for fremtiden. Sykehuset Telemark har ved flere anledninger hatt omstillinger, som direkte har berørt vårt DPS-avdelingen i Seljord. I 2014 ble en sengepostpost nedlagt og i 2023 ble poliklinikken for det meste flyttet over til Notodden noe som gjør at denne avdelingen nå stort sett sitter igjen med en døgnbemannet avdeling.

25.09.24 ble avdelingen orientert om følgende; Hvis man ikke klarer å oppdrive en psykiater før 23.12.24 vil man legge ned driften i Seljord. Omstillingsarbeidet er allerede i gang og medarbeidere står i fare for å forsvinne. For pasientgruppen dette gjelder vil det kunne få katastrofale følger. Med en nedleggelse vil Telemark miste 40 år med erfaring og kjennskap til lokale forhold i vest og nordfylke. Alvorlig psykisk syke vil få en vesentlig forverring i stabile profesjonelle relasjoner som de har brukt tid på å bygge opp, og samarbeid med kommunene vil bli mer utfordrende med lengre avstander til hjelpen. I tillegg vil det bli et økende press på en allerede tynnslitt kommunal psykiatritjeneste som må ta ansvar for dårligere pasienter. Jeg håper statsråden vil svare på hvordan anmodningsvedtaket følges opp og om situasjonen på Seljord står i stil med det Stortinget har vedtatt.

Svar:

Psykisk helse og rusbehandling er høyt prioriterte områder for regjeringen. Mitt oppdrag til de regionale helse-

foretakene er å styrke disse områdene. I oppdragsdokumentet har jeg stilt krav til de regionale helseforetakene om at veksten i ressursbruken til psykisk helsevern skal være høyere enn veksten i de generelle bevilgningene til sykehusene. I tillegg har jeg bedt om at døgnaktivitet/kapasitet og den polikliniske aktiviteten skal være høyere i 2024 sammenlignet med 2023. Jeg har også vært tydelig på dette i Opptrappingsplan psykisk helse, hvor et av åtte resultatmål er å

«Hindre nedbygging av sengeplasser og sikre at døgnkapasitet i psykisk helsevern er på et nivå som møter behovet for å ivareta barn, unge og voksne med alvorlig psykisk lidelse som har behov for døgnbehandling».

Ifølge Helsedirektoratet har reduksjonen i døgnplasskapasiteten stoppet opp, etter mange år med nedgang. Fra 2022 til 2023 var det en svak økning i nasjonale døgnplass-tall både i tjenestene til barn og unge og voksne.

Når det gjelder det konkrete spørsmålet om eventuell avvikling av døgnplasser ved Seljord DPS, har jeg

innhentet informasjon fra Helse Sør-Øst. Pasienttilbudet ved DPS Telemark, lokasjon Seljord, har ansvar for pasienter med psykoselidelser i Øvre Telemark. Enheten har 9 sengeplasser og ca. 30 polikliniske pasienter. Ifølge informasjonen fra Helse Sør-Øst kan utfordringer knyttet til rekruttering av leger gjøre det vanskelig å opprettholde et forsvarlig døgntilbud. Ifølge Helse Sør-Øst vil døgnplassene i så fall måtte flyttes til andre lokasjoner i Telemark, og at samlet døgnkapasitet i tilfelle vil opprettholdes.

Helse- og omsorgstjenesten er i stadig utvikling, og det må tas høyde for omstillinger. Det er nødvendig både for å oppnå bedre utredning og behandling, sikre bærekraft og best mulig utnyttelse av felles ressurser, herunder helsepersonell.

Mine krav til helseforetakene om kvalitet, kapasitet, ressursbruk og ventetider ligger fast, og så må helseforetakene løse sitt oppdrag innenfor sine rammer. Samtidig skal det aldri være tvil om at det er pasientens individuelle behov som skal ligge til grunn for hjelpen som gis.

SPØRSMÅL NR. 50

Innlevert 7. oktober 2024 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 14. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil samferdselsministeren gå i dialog med selskap som har kontrakter på FOT-rutene i Nord-Norge for å finne frem til bedre avgangstider på eksisterende ruter som korresponderer bedre med videre flyavganger, herunder spesielt Sørkjosen–Tromsø som driftes av Widerøes Flyveselskap AS?

BEGRUNNELSE:

Fylkesordfører i Finnmark uttalte til NRK 4. oktober at Finnmark er satt 20 år tilbake i tid når det gjelder FOT-rutene. Dette er en beskrivelse som spørsmålsstiller også kan bruke for å beskrive situasjonen for Nord-Troms.

Ruten Sørkjosen–Tromsø er kuttet fra tre til to avganger per dag, og siste avgang ankommer Tromsø så sent på kvelden at det ikke er korresponderende flyavganger videre. Det hjelper lite at billettprisene er redusert når man er tvunget til å innta på hotell for å reise eksempelvis fra Sørkjosen til Oslo på kveldstid, noe som på ingen måte

er en billig affære dersom man er kjent med hotellprisene i Tromsø. Det berettes derfor også om at kveldsavgangen, som tidligere var fulle fly, nå benyttes av langt færre passasjerer.

Denne problemstillingen har blitt reist av pendlere som opplever at ruteendringene vanskeliggjør å bosette seg i Nord-Troms. Frykten er at passasjergrunnlaget på kveldsavgangen nå er så lite at den risikeres å bli fjernet. Det er nå kun morgenflyet som holder tilbudet oppe, da dette fremdeles benyttes mye.

Spørsmålsstiller ønsker derfor svar på hva statsråden vil gjøre for å endre avgangstiden på kveldsflyet Sørkjosen–Tromsø slik at det korresponderer videre, i praksis en tidligere avgang fra Sørkjosen.

Svar:

Det regionale flyrutetilbudet er avgjørende for å kunne ta hele landet i bruk gjennom å sikre bosetting og arbeidsplasser i distriktene. Å forbedre FOT-rutetilbudet har

vært en klar prioritet for denne regjeringen. Vi har valgt å fokusere på å halvere maksimaltakstene, og samtidig øke setekapasitetskravene på flere av rutene i landet for å ivareta en forventet økning i etterspørselen etter flyreiser på FOT-rutene. I tillegg er to nye

ruter inkludert i FOT-ruteordningen, Kirkenes–Tromsø og Stord–Oslo. Dette er tiltak som mange i distriktene har satt pris på.

FOT-rutene er først og fremst ment å tilrettelegge for dagsreiser til regionsenter med offentlig tjenestetilbud. Dette ivaretas normalt ved å stille krav til to daglige rundturer, én på morgenen og én på ettermiddag/kveld, samt to rundturer i helgen samlet. Der etterspørselen tilsier det er det tilsvarende høyere setekapasitetskrav, som igjen kan utløse krav til flere avganger. Rutetidskravene er stilt for å muliggjøre dagsreiser for de som bor i distriktene, og det er rutetidene for de som reiser mellom distrikt og regionsenter eller hovedstad som har prioritet. Med andre ord kan det ikke nødvendigvis påregnes at det tilrettelegges like godt for dagsreiser i motsatt retning, både hva gjelder rutetider og korrespondansemuligheter.

Krav til rutetider, ruteføring, korrespondanser og setekapasitet som Samferdselsdepartementet stiller på ruten Sørkjosen–Tromsø er uendret fra kravene som var stilt i forrige avtaleperiode. Kravene baserer seg på histo-

riske trafikk tall for hver enkelt rute sammen med prognoser og øvrige transportfaglige vurderinger. Det tilbudet som Widerøe leverer på ruten i dag er innenfor avtalens krav til ruteføring, rutetider og korrespondanser. Dette er imidlertid minimumskrav, og operatørene står fritt til å levere mer enn det som er påkrevet i avtalene. Selv om Widerøe i tidligere avtaleperioder har valgt å levere mer på Sørkjosen, kan man dessverre ikke forvente at tilbudet alltid vil strekke seg utover kravene som Samferdselsdepartementet stiller. Her vil andre faktorer for operatøren som f.eks. tilgjengelig personell, flymateriell og ruteplanen for øvrig spille inn.

Etter hvert som det nye rutetilbudet har fått virke en stund har det vært mulig for Widerøe å avdekke hvor og på hvilke avganger det har vært kapasitetsutfordringen, bl.a. i Lofoten og Vesterålen, Helgeland og på ruten Kirkenes-Tromsø. Sørkjosen-Tromsø er ikke vurdert som en slik rute. På bakgrunn av dette har Widerøe nylig gjennomført en omfattende lokal dialog i deler av Nord-Norge og vil iverksette flere justeringer fra våren 2025. Selv om lavere billettpriser har gitt enkelte kapasitetsutfordringer, er det viktig å understreke at tilbakemeldingen Widerøe har fått fra lokalbefolkningen og reisende, er at de i hovedsak er godt fornøyd med at det har blitt billigere å fly.

SPØRSMÅL NR. 51

Innlevert 7. oktober 2024 av stortingsrepresentant Anna Molberg

Besvart 16. oktober 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hvor mange brudd på arbeidstidsbestemmelsene er registrert i Arbeids- og inkluderingsdepartementet og underliggende etater (Ønsker gjerne en tabell med oversikt over hvilke type brudd og årlig utvikling fra og med 2019 til i dag, hvor det skilles mellom departementet og hver enkelt underliggende etat)?

BEGRUNNELSE:

Det hadde vært interessant å se hvordan departementet overholder regelverket det selv er ansvarlig for, samt i sine underliggende etater.

Svar:

Arbeidstiden skal være forsvarlig, i statsforvaltningen som i alle andre virksomheter. Dette innebærer at arbeidsgivere har et ansvar for å ha oversikt over arbeidstiden og følge opp dette overfor den enkelte arbeidstaker. Jeg vil derfor innledningsvis si at departementet jobber systematisk med å gi opplæring om arbeidstidsbestemmelsene for nye ledere og medarbeidere for å sikre høy bevissthet og for å bidra til god praktisering som forhindrer brudd. Det er likevel sann at brudd kan forekomme.

Varsler om mulige brudd på arbeidstidsbestemmelsene fra departementets lønns- og personalsystem følges opp løpende i dialog mellom leder og medarbeider. Det er en manuell og svært tidkrevende jobb å hente fram og kontrollere data om eventuelle brudd tilbake i tid.

Dette gjelder også underliggende etater og virksomheter, som benytter litt ulike lønns- og personalsystem. Årsaken til at vi har tall for departementet fra 2019 er at tilsvarende gjennomgang som er etterspurt nå, ble gjennomført da.

Dette svaret til stortingsrepresentant Molberg omfatter derfor bare en redegjørelse for Arbeids- og inkluderingsdepartementet for 2023, sammenlignet med 2019. Det vil kreve noe mer tid å redegjøre for antall og type brudd i de underliggende virksomhetene, anslagsvis et par uker. For Arbeids- og velferdsetaten med et svært stort antall enheter, vil det ikke være mulig å gi en samlet fremstilling av mulige brudd på arbeidstidsbestemmelsene i hele etaten.

Departementet benytter SAP som lønns- og personalsystem. SAP tar utgangspunkt i grensene som er satt for arbeidstid i arbeidsmiljøloven, når varsler om mulig brudd på arbeidstidsbestemmelsene sendes fra systemet. SAP tar ikke hensyn til bestemmelsene i hovedtariffavtalene i staten, herunder fleksitidsavtalen, lokale

særavtaler AID har på arbeidstidsområdet eller eventuelle unntak fra arbeidstidsbestemmelsene innvilget av de sentrale partene. Departementet må derfor gjennomgå alle varsler manuelt, for å sjekke om bruddene er reelle. Dette er en omfattende og tidkrevende jobb.

Tall for 2019 og 2023

Tall for 2019 og 2023 kan ikke uten videre sammenlignes. AID hadde 200 ansatte ved utgangen av 2019. Ved utgangen av 2023 var det 242 ansatte i AID. Økningen skyldes primært overføringen av Integreringsavdelingen fra KD til AID 1. januar 2022.

For 2019 ble det i forbindelse med saken om feilpraktisering inngått en egen avtale med de sentrale partene om en utvidelse av grensene for arbeidstid for ansatte i departementet som var involvert i oppfølgingen av saken. Dette er hensyntatt i gjennomgangen av mulige brudd.

Som det framgår av tabellen er bruddene inndelt i seks kategorier.

År	Arbeidstid døgn	Arbeidstid uke	Overtid døgn	Overtid uke	Overtid 4 uker	Hviletid	SUM
2019	1	22		5	3	5	36
2023	11	21	1	4	1	31	69

2019

Bruddene på overtidsbestemmelsene omfatter 5 brudd per uke på 4 timer i gjennomsnitt, og 3 brudd per måned på 5 timer i gjennomsnitt. Bruddene på overtidsbestemmelsene skjedde i perioden oktober-desember 2019 og er knyttet til oppfølgingen av feilpraktisering av EUs trykdeforordning.

2023

De fleste bruddene handler om arbeidstid per døgn, arbeidstid per uke og hviletidsbestemmelsene. De fleste bruddene på arbeidstid per døgn er mellom 15 minutter og 1,5 timer. Halvparten av bruddene på arbeidstid per uke er mellom 15 minutter og 2 timer.

Underliggende etater

Svar på representantens spørsmål om eventuelle brudd på arbeidsmiljøloven i underliggende etater vil vi komme tilbake tid så langt det praktisk mulig, når vi har fått tall fra etatene for 2023.

Tilleggssvar:

I mitt foreløpige svar redegjorde jeg for antall brudd på arbeidstidsbestemmelsene i Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2019 og 2023. Samtidig varslet jeg at det

ville ta noe mer tid å gi en redegjørelse for de underliggende virksomhetene.

Jeg har bedt etatene om å gjennomgå sine varsler om brudd på arbeidstidsbestemmelsene i 2023. En gjennomgang av data for hele perioden fra 2019 ville vært uforholdsmessig ressurskrevende for virksomhetene. For departementet hadde vi tilgjengelig en oversikt for 2019 som ble utarbeidet ved en tidligere anledning. Tilsvarende oversikter finnes ikke for de underliggende etatene.

Når det gjelder Arbeids- og velferdsdirektoratet må jeg først understreke at det ikke finnes tilgjengelig tall som bare knytter seg til brudd på arbeidstidsbestemmelsene.

Den enkelte leder har løpende data om arbeidstiden for egne ansatte, men Navs systemløsning gjør det ikke mulig på en enkel måte å ta ut og sammenstille faktiske brudd tilbake i tid. Direktoratet ville i så fall måttet måttet gjennomgå alle tidsregistreringer i 2023 for om lag 1000 ansatte, noe jeg mener er en lite hensiktsmessig bruk av direktoratets ressurser. Jeg legger derfor fram en oversikt som viser hvilke varsler som gis i systemet, for videre oppfølging av den enkelte leder og ansatt. Jeg understreker at et slikt varsel ikke er ensbetydende med brudd på lovens arbeidstidsbestemmelser, men et varsel om gir grunnlag for oppfølging.

I løpet av et år er det ca 370 000 registrerte arbeidsdager i direktoratet, fordelt på om lag 1570 arbeidstakere. Andel dager med varsler om mulige brudd på overtids-

bestemmelsene utgjør om lag 0,2 pst., mens andelen dager med varsler på hviletidsbestemmelsene er anslagsvis 2,9 pst. Av alle som har vært ansatt i Arbeids- og velferdsdirektoratet i 2023 er det 544 som ikke har noen varsler om mulige brudd på arbeidstidsbestemmelsene. Blant de som har fått varsler om mulige brudd, har de aller fleste fått ti eller færre varsler i løpet av året.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har inngått en egen særavtale om beredskapsvakt i IT-avdelingen. Oversikten under viser antall tilfeller hvor det er varslet

om mulige brudd på arbeidstidsbestemmelsene, og hvor mange av disse varslene som gjelder ansatte med beredskapsavtale. Varsler på ansatte i ledende stillinger, som ikke er omfattet av arbeidstidsbestemmelsene, er ikke tatt med.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har inngått avtale om hybrid arbeidshverdag, som betyr at den ansatte i stor grad velger selv når man jobber utenfor arbeidsplassen og kan planlegge egen arbeidstid. Dette kan påvirke arbeidstidsregistrering.

Type brudd	Samlet antall varsler om mulige brudd	Av dette varsler som gjelder ansatte med beredskapsavtale
Arbeidstid pr. døgn	1 154	75
Arbeidstid pr. uke	813	66
Overtid pr. dag	689	96
Overtid pr. uke	325	83
Overtid pr. 4 uker	426	105
Overtid pr. år	357	32
Hviletid siste 24 timer	8 023	2 033
Sammenhengende hviletid siste syv dager	994	368

Oversikt over antall brudd på arbeidstidsbestemmelsene i de øvrige etatene

Virksomhetene benytter ulike lønns- og personaldatasystem. Dette medfører at mulighetene for å ta ut rapporter over registrert arbeidstid varierer.

Type brudd	STAMI	Arbeidstilsynet	SPK	MPK	IMDi
Arbeidstid pr. døgn	-	13	4	0	1
Arbeidstid pr. uke	0	49	3	0	9
Overtid pr. døgn	-	-	-	-	1
Overtid pr. uke	-	7	-	-	12
Overtid pr. 4 uker	-1	4	2	0	7
Hviletid	-	-	2	0	-

Jeg har også bedt om en kort redegjørelse fra virksomhetene om hvordan de følger opp arbeidstiden for sine ansatte. Det er en gjennomgående tilbakemelding fra virksomhetene at varsler om mulige brudd på arbeidstidsbestemmelsene går til nærmeste leder, som skal ha oversikt og følge opp sine medarbeidere, herunder godkjenne ansattes tidsregistreringer. Muligheten til å søke om utvidet overtid benyttes når det er behov for dette. Det fremgår at virksomhetene er bevisste på at arbeidsoppgavene skal løses innenfor arbeidstiden, og at det skal være en god balanse mellom arbeid og privatliv. Dette innebærer også at fleksitid skal benyttes i henhold til avtalen om fleksibel

arbeidstid, og at opparbeidet fleksitid skal avvikles. Virksomhetene er også opptatt av at alle medarbeidere skal ha kunnskap om arbeidstidsbestemmelsene og hvilke avtaler som gjelder.

¹ STAMI rapporterer at de har 6 brudd på overtidsbestemmelsene beregnet som gjennomsnitt over 8 uker i 2023.

SPØRSMÅL NR. 52**Innlevert 7. oktober 2024 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 14. oktober 2024 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Vil statsråden vurdere å utsette alle vilkårsrevisjoner av vannkraftkonsesjoner for å bruke tilgjengelige ressurser på nye prosjekter og prosjekter som vil bedre kraftsystemet i Norge?

BEGRUNNELSE:

Som en oppfølging av EUs vannrammedirektiv er det gitt mulighet for flere instanser å be om revisjoner av vilkår for alle vannkraftkonsesjoner som er eldre enn 40 år. Dette er revisjoner som krever mye av både myndigheter og selskapene det gjelder. Det er også en stor økonomisk og energimessig nedside. Her er det også stor risiko for tap av både effekt og energiproduksjon. Å pålegge stans i anlegg over en lang periode vil kunne få store konsekvenser for kraftsystemet evne til å levere på effekt, spesielt om vinteren. Slik energisituasjonen er i Norge bør det komme tider hvor dette kan gjennomføres med mindre risiko for slike problemstillinger.

I Sverige har slike revisjoner blitt utsatt siden desember 2022 og frem til tidligst ny oppstart sommeren 2025.

En ny oppstart er blitt skjøvet på flere ganger, og da med en forklaring at de vil sikre at vilkårsrevisjoner ikke skal påvirke kraftproduksjon veldig negativt eller gå ut over forsyningssikkerheten.

Svar:

Konsesjonsvilkårene til vannkraftreguleringer kan normalt revideres 30 år etter konsesjonen er gitt. Dette følger av vassdragsreguleringsloven. En vilkårsrevisjon gir mulighet til å rette opp skader og ulemper som har oppstått som følge av eldre vannkraftreguleringer. Vilårsrevisjoner innebærer å gjøre en samfunnsmessig avveining av gevinstene ved å gjennomføre miljøforbedringer i vassdragene, mot de samfunnsmessige kostnadene, først og fremst knyttet til redusert fornybar og regulerbar kraftproduksjon.

Regjeringen er opptatt av å bedre miljøforholdene i de eldre regulerte vassdragene og å nå miljømålene som er satt i vannforvaltningsplanene etter EUs vanddirektiv. Ved å sette moderne vilkår ved revisjon, kan tilstanden for blant annet villaks, ørret, friluftsliv, landskap og biologisk mangfold forbedres.

Samtidig er vi opptatt av å ta vare på den regulerbare vannkraften og den viktige fleksibiliteten som er nødvendig i kraftsystemet vårt. Dette betyr at miljøforbedringer som medfører tap av vannkraftproduksjon kun pålegges der potensialet for miljøforbedringer av nasjonal og regional verdi er størst og kostnaden i form av produksjonstap ikke er for stor. Vilårsrevisjon innebærer på ingen måte stans i vannkraftanlegg slik representanten viser til.

Videre vil jeg legge til at denne regjeringen har styrket konsesjonsmyndighetene, og det legges opp til en mer digitalisert og effektiv konsesjonsbehandling framover. NVE tar nå fortløpende søknader om vannkraft som kan gi vesentlig ny produksjon og effekt til behandling. Arbeidet med vilårsrevisjon går derfor etter min oppfatning ikke vesentlig på bekostning av å utvikle nye og store vannkraftprosjekter.

Vannkraften er en av Norges viktigste naturressurser som bidrar med kraftproduksjon og verdifull regulerbarhet. Vi vil fortsette å utvikle vannkraften framover og legge til rette for gode, bærekraftige rammebetingelser.

SPØRSMÅL NR. 53**Innlevert 7. oktober 2024 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 14. oktober 2024 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Hvilken betydning for regjeringens satsing på hydrogen vil det ha når både Equinor, Gassco og Shell skrinlegger sine planer?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har i grønt industriløft fremmet et ønske om å utvikle en verdikjede for produksjon, distribusjon og bruk av hydrogen produsert med ingen eller lave utslipp, og bidra til å utvikle hydrogenmarkedet i Europa.

Kostnader og manglende etterspørsel har ført til at både Equinor og Shell har lagt sine planer om blått hydrogen i skuffen. Som en følge av dette har også Gassco stoppet sine planer om å etablere en rørledning for hydrogen fra Norge til Tyskland.

Svar:

Regjeringens hydrogenpolitikk ligger fast. Vi har som mål å bidra til utviklingen av sammenhengende verdikjeder for hydrogen produsert uten eller med lave utslipp. Vi vil også bidra til utvikling av et hydrogenmarked i Europa, blant annet gjennom å delta i relevante samarbeidsforumer, europeisk regelverketforming, forskningssamar-

beider og bilateralt samarbeid med relevante land. Den overordnede målsettingen er at dette på sikt skal bidra til reduserte klimagassutslipp, og verdikjeder for eksport av blått hydrogen bør være kommersielt baserte og lønnsomme.

Samtidig er det viktig å ta innover seg de tekniske og økonomiske utfordringene vi står overfor i utviklingen av kommersielle og bærekraftige verdikjeder for hydrogen, jf. også mitt svar 1. oktober på spørsmål nr. 2952 (2023-2024). Slik jeg opplever det, påvirker også disse perspektivene selskapenes beslutninger.

I Norge har hydrogen størst potensial til å være en klimaløsning i industrien og transportsektoren, og regjeringen har en ambisjon om å legge til rette for produksjon som skal dekke den nasjonale etterspørselen i 2030. Dette kan bidra til å redusere norske klimagassutslipp. Enova spiller en viktig rolle i å modne markedet og har de siste årene bevilget betydelige tilskudd til prosjekter innen produksjon, distribusjon og bruk av hydrogen. Norge er også del av EUs hydrogenbank gjennom vår deltakelse i EUs Innovasjonsfond. Det norske selskapet SkiGA AS i Skipavika i Gulen fikk våren 2024 innvilget støtte tilsvarende nesten 1 mrd. kroner for å produsere fornybart hydrogen i Norge.

SPØRSMÅL NR. 54**Innlevert 7. oktober 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 15. oktober 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Brønnøysundregistra går i disse dager ut til over 500.000 norske bedrifter og ber dei gå inn i eit skjema og registrere opplysningar om reelle rettighetshavarar.

Kva er årsaka til at Brønnøysundregistra ikkje berre kan hente desse opplysningane frå Skatteetaten, der desse opplysningane allereie er rapportert inn av bedriftene i samband med den årlege Aksjonærregisteroppgåva?

Svar:

Register over reelle rettshavarar skal leggje til rette for tilgang til opplysningar om reelle rettshavarar. Reelle rettshavarar er personar som vert rekna for å ha endeleg eigarskap eller kontroll over juridiske personar eller juridiske arrangement, typisk selskap. Reelle rettshavarar er alltid fysiske personar. Føremålet med å synleggjere reelle rettshavarar er å hindre at selskap blir misbrukte som

skal for kriminell aktivitet, til dømes kvitvasking eller terrorfinansiering. Selskap kan både gi ein distanse mellom dei fysiske personane som utfører kriminaliteten, og også vere eigna til å gi eit skinn av legitimitet. Hensikta med registeret over reelle rettshavarar er å sjå gjennom selskapsstrukturane for å identifisere dei fysiske personane som eit selskap reelt sett representerer og vert kontrollert av.

For å bidra til å identifisere kven som kontrollerer eit selskap, er det vanleg å starte med eigarskapsopplysningar, og reelle rettshavarar vil i ein del tilfelle vere samanfallande med aksjeeigarar eller andre typar eigarar av eigardelar. Der eit anna selskap eig selskapet, det er avvikande fordeling av stemmerettar, eller det ligg føre andre avtalar om til dømes kven det er som kan stemme for eigardelar, kan det føre med seg at dei reelle rettshavarane ikkje er dei same som aksjeeigarane. Kontroll av ein viss del stemmerettar eller rett til å peike ut eller avsetje med-

lemmar i leiinga kan til dømes gi reell kontroll i selskapet. I tillegg skal personar som på annan måte utøver kontroll, identifiserast som reelle rettshavarar.

Til samanlikning skal Skatteetaten i aksjonærregisteroppgåva få informasjon om eigarar av aksjar i allmen-naksjeselskap, aksjeselskap og sparebankar med eigenkapitalbevis, uavhengig av om desse er fysiske eller juridiske personar. Opplysningane dekkjer med andre ord ikkje alle typer selskap som register over reelle rettshavarar gjeld. I aksjonærregisteroppgåva blir det heller ikkje gitt opplysningar om fordeling av stemmerettar eller annan type kontroll over selskapa, og oppgåva kan difor ikkje erstatte dei opplysningane register over reelle rettshavarar krev registrert for å sjå gjennom selskapsstrukturane, jf. over. Aksjonæroppgåva blir og levert berre éin gong i året, der fristen for levering er 31. januar året etter det inntektsåret opplysningane gjeld for. Opplysningane i register over reelle rettshavarar skal oppdaterast løpande.

SPØRSMÅL NR. 55

Innlevert 7. oktober 2024 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 14. oktober 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Hva er «Justert strømforbruk» i bygg for 2023?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen skriver Prop. 1 S (2024 – 2025) (Energidepartementet):

«I 2015 var straumforbruket i bygg om lag 65,6 TWh. I 2022 var det om lag 62,8 TWh. Straumforbruket må reduserast med 7,2 TWh til for at målet skal vere nådd i 2030.»

Tallene som regjeringen her referer til er hentet fra utredningen «Mål om 10 TWh mindre strømforbruk i bygninger innen 2030» som ble ferdigstilt av NVE i februar 2024. I denne rapporten er det en tabell med «Faktisk forbruk» og «Justert forbruk» for tidsperioden 2015 – 2022.

Det jeg etterspør er «Justert forbruk» for 2023 beregnet med samme metodikk som er brukt i denne rapporten.

Svar:

Representanten viser til en tabell i et underlag NVE utarbeidet i forbindelse med departementets arbeid med målet om 10 TWh redusert strømforbruk i bygg innen 2030. NVE har beregnet «justert forbruk» ved å ta utgangspunkt i SSBs statistikk om strømforbruk i husholdningene og tjenesteytende sektor, men har gjort noen justeringer. NVE har trukket fra strømforbruk i de gruppene som ikke naturlig hører til i bygningsmassen, som f.eks. forbruk i datasentre og gatelys. Videre har NVE lagt til forbruk av strøm til produksjon av fjernvarme som går til bygning-soppvarming, og bygningsmassens forbruk av egenprodusert strøm. I tillegg korrigeres det for utetemperatur slik at årene kan sammenlignes med hverandre.

For 2023 utgjorde «justert forbruk» med denne beregningsmetoden 63,3 TWh.

SPØRSMÅL NR. 56**Innlevert 7. oktober 2024 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe****Besvart 22. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hva blir aktivitetsvekst i pasientbehandling fra anslått aktivitetsnivå i 2024 ved framlegging av Prop. 1 S (2024–2025) dersom vi legger til grunn økt driftsbevilgning på 3,4 mrd. kroner?

BEGRUNNELSE:

Den foreslåtte bevilgningen til aktivitetsvekst i pasientbehandling for sykehusene er på om lag 3,4 mrd. kroner jf. Prop. 1 S (2024-2025).

Svar:

I forslaget til statsbudsjett for 2025 har regjeringen foreslått en reell vekst i de regionale helseforetakenes driftsbevilgninger på om lag 3,4 milliarder kroner, sammenlignet med anslag for regnskap i 2024. Sammenlignet med saldert budsjett 2024 er økningen på 5,5 mrd. Denne styrkingen legger til rette for en aktivitetsvekst tilsvarende 1,8 pst. om man regner ut fra anslått aktivitetsnivå 2024 eller 2,7 pst. om man regner ut fra saldert budsjett 2024. Jeg gjør oppmerksom på at denne styrkingen legger til grunn en marginalfinansiering av økt aktivitet tilsvarende 100 pst, mot 80 pst tidligere år.

SPØRSMÅL NR. 57**Innlevert 7. oktober 2024 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebo****Besvart 16. oktober 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Har statsråden vurdert om begrensningen av klageadgangen i SkatteFUNN-saker til 2 000 tegn per kriterium, i henhold til forvaltningsloven § 17, faktisk hindrer klagere i å gjøre sin rett gjeldende; og dersom det anses som lovmessig, hvorfor vurderes denne begrensningen som hensiktsmessig, annet enn å redusere dokumentbyrden for saksbehandlere?

BEGRUNNELSE:

SkatteFUNN-ordningen er en rettighetsbasert ordning som skal treffe bredt og legge til rette for at et stort antall virksomheter kan benytte seg av den. Jeg har fått tilbakemelding fra gründer- og innovasjonsmiljøet på at det å innføre en streng begrensning på 2 000 tegn per kriterium i klagebehandlingen er problematisk, fordi det også fjerner muligheten til å legge ved viktige illustrasjoner og figurer som kan bidra til å forklare sentrale poeng.

Jeg får innspill om at det setter klageskriverne i en vanskelig situasjon, spesielt de som har behov for å frem-

heve komplekse tekniske eller økonomiske sammenhenger. Det anføres at en slik regel i praksis kan hindre mange klagere i å gjøre sin rett gjeldende på en fullgod måte. Det har vært stilt spørsmål om hvorvidt dette er i strid med forvaltningsloven § 17, som krever at en sak skal være tilstrekkelig opplyst.

Videre er det verdt å merke seg at klager over skattemyndighetenes vedtak, i motsetning til Forskningsrådets vedtak, kan suppleres med vedlegg og utdypende informasjon. Innspillene jeg får går på at det derfor virker urimelig at en ordning som SkatteFUNN, som er rettighetsbasert og har stor betydning for mange næringsdrivende, har strengere krav til klageadgangen.

Med bakgrunn i tilbakemeldingene jeg har fått, er det ønskelig å få en forklaring på hvorfor denne innstramningen anses som hensiktsmessig, utover hensynet til å redusere dokumentbyrden for saksbehandlere.

Svar:

Jeg viser til at Skattefunn er en støtteordning til forskning og utvikling (FoU) i norsk næringsliv. Støtte gis i form av et direkte skattefradrag på 19 prosent av kostnadene til forskningsprosjekter som er godkjent etter ordningens regelverk. Administrasjonen av ordningen er delt mellom Norges forskningsråd (Forskningsrådet) og Skatteetaten. Forskningsrådet vurderer søknader og godkjenner prosjekter, mens Skatteetaten beregner størrelsen på fradraget mv.

Skattefunn er den største støtteordningen i Forskningsrådet. I 2023 ble det godkjent 2 185 nye søknader. Søknader behandles av et Skattefunn-sekretariat. Forskningsrådet etterstreber dialog med søkerne underveis i prosessen for å oppnå god kvalitet på søknadene. I enkelte tilfeller anmodes søkere om å levere ny søknad fremfor å påklage avslag.

Avslag på søknader og vedtak om tilbaketrekking av godkjente søknader kan påklages, jf. forskrift av 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 6. mars 1999. nr. 14 (skattelovforskriften) § 16-40-9 tredje ledd. Klage inngis til Skattefunn-sekretariatet, som kan omgjøre tidligere vedtak om avslag. Opprettholdes avslaget sendes klagen videre til et særskilt Klageutvalg for behandling. I 2023 ble det inngitt 328 klager. 226 av disse ble behandlet av Klageutvalget, hvorav to ble tatt til følge.

Skattelovforskriften § 16-40-9 annet ledd fastsetter at skatteforvaltningsloven gjelder for skattemyndighetenes behandling av Skattefunn-saker. For Klageutvalget gjelder imidlertid reglene i forvaltningsloven «så langt de passer», jf. skattelovforskriften § 16-40-9 tredje ledd.

Etter forvaltningsloven § 17 første ledd første punktum skal forvaltningsorganet påse at saken er «så godt opplyst som mulig» før vedtak treffes. Av spørsmålet fra stortingsrepresentanten framgår det at Forskningsrådet praktiserer en begrensning med hensyn til hvor lang teksten i en klage kan være. Det reises spørsmål om dette er i samsvar med forvaltningsloven § 17.

Forskningsrådet opplyser til departementet at de har utviklet et nytt saksbehandlingssystem for tilskuddsforvaltningen. Dette er en ny plattform for utlysninger, søknadsskjema og søknadsbehandling. Skattefunn-ordningen er den første som prøves ut på denne løsningen, og inkluderer moduler for innsending av klager og behandling av disse. I løsningen er det foreløpig en begrensning på 2 000 tegn i hvert tekstfelt (per kriterium søknaden må oppfylle). Dette gjelder ikke for søknadstekst.

Forskningsrådet er allerede kjent med at 2 000 tegn i mange sammenhenger kan oppleves å være for få tegn til å gi en utfyllende begrunnelse i klagen. De planlegger derfor å utvikle løsningen slik at det vil bli anledning til lengre begrunnelser i klager ved behov. Dette vil bli lagt inn i løsningen så snart som mulig.

Foreløpig er både søknader og klager begrenset til tekstlig innhold. Det utvikles nå funksjonalitet som gjør det mulig å inkludere figurer og illustrasjoner i søknader og klager.

Jeg ser det slik at arbeidet med den nye plattformen for saksbehandling (inkludert klagebehandling) i Forskningsrådet er et ledd i en digitaliserings- og effektiviseringsprosess, som er gjennomgripende for hele samfunnet. Forskningsrådet utvikler og forbedrer nå plattformen, og jeg forutsetter at Forskningsrådet vil sørge for at tilretteleggingen for og praktiseringen av klageadgangen er i overensstemmelse med reglene i forvaltningsloven.

SPØRSMÅL NR. 58

Innlevert 7. oktober 2024 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 15. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Mener helseministeren det er en riktig prioritering at viktige pårørendetiltak mister støtte fordi de er faglig forankret?

BEGRUNNELSE:

Pårørendehuset er et faglig forankret tiltak drevet av Frelsesarmeen og et tilbud til pårørende for personer med utfordringer knyttet til rus og psykisk helse. De driver med samtaler, veiledning og informasjon, men også med

undervisning og kurs for andre aktører om hvordan man aktivt kan jobbe med og implementere pårørendearbeid.

Dette har vært et etterlengtet tiltak for mange pårørende som har opplevd å stå veldig alene og bli lite involvert når noen av deres nærmeste har slitt med rus eller psykisk helse.

Undertegnedes oppfatning er at denne regjeringen også har vært opptatt av å snakke varmt om pårørendes rolle og ivaretagelse av pårørende. Dessverre gjenspeiles ikke dette i praktisk politikk.

Pårørendehuset fikk tilskudd fra Helsedirektoratet i 2016 på 1,5 millioner gjennom ordningen «Bruker- og pårørendearbeid innen rus, psykisk helse- og voldsfeltet», noe som var avgjørende for at de skulle kunne starte opp og drive sitt tilbud. Frem til 2022 mottok de samme sum årlig i tilskudd. Underveis har tilbudet blitt mer kjent og stadig flere har benyttet seg av tilbudet og fått hjelp hos Pårørendehuset.

I 2022 kom det nye retningslinjer og ny tittel på tilskuddsordningen som Pårørendehuset tidligere fikk tilskudd fra. Tilskuddsordningen ble «Driftstilskudd til bruker- og pårørendeorganisasjoner innen psykisk helse-, rus- og voldsfeltet». Dette førte til at Pårørendehuset som er en del av en frivillig organisasjon og et faglig forankret tilbud ikke lenger kunne søke på ordningen. Dermed mistet de penger til drift, og står nå i fare for å bli lagt ned samtidig som etterspørselen etter tilbudet øker.

Nå har de derfor stadig flere som ønsker å benytte seg av tilbudet, samtidig som de har fått betydelig mindre midler til drift. Undertegnede ber derfor helseministeren om å redegjøre for hvorfor det var en riktig prioritering at Pårørendehuset mistet sitt tilskudd fordi de er et faglig forankret når de leverer så viktige tjenester til pårørende til personer med utfordringer knyttet til rus og psykisk helse.

Svar:

Regjeringen er opptatt av at tilskudd skal tildeles på bakgrunn av kjente kriterier, i åpne søknadsprosesser for å ivareta verdier som rettferdighet, likebehandling, transparens og etterprøvbarehet.

Regjeringen støtter opp om ideell sektor og frivillige organisasjoner, som gjør en uvurderlig innsats overfor pårørende. I budsjettproposisjonen for 2025 ligger det en rekke tilskuddsordninger som retter seg mot bruker-, pårørende- og paraplyorganisasjoner, aktivitetstilbud og tjenester i regi av ideell og frivillig sektor. De siste årene har regjeringen lagt til rette for rettferdige og søknadsbaserte tilskuddsordninger, som sikrer like forutsetninger og gjennomsiktede prosesser. Samtidig har mer aktiv bruk av flerårige tilskudd gitt økt forutsigbarhet for ideelle og frivillige organisasjoner.

Endringene i tilskuddsordningen representanten viser til, ble gjort på bakgrunn av anbefalinger fra en ar-

beidsgruppe bestående av representanter fra bruker- og pårørendeorganisasjoner og Helsedirektoratet. Gruppen anbefalte justering av formålet med tilskuddordningen, avgrensning av hvilke virksomheter som kunne søke tilskudd og at kjerneoppgaver for virksomheter som mottar tilskudd skulle tydeliggjøres. Videre anbefalte gruppen at det etableres tydeligere utvelgelseskriterier, kriterier for utmåling av tilskudd, måloppnåelse og rapporteringskrav mv.

Endringene i regelverket representanten viser til ble blant annet gjort for å tydeliggjøre at tilskuddets hovedformål er å bidra til økt brukermedvirkning, både individuelt og i utformingen av tilbud og tjenester til mennesker med psykiske helse-, rus- og/eller voldsproblemer gjennom å styrke organisasjonenes drift og informasjonsvirksomhet.

Noen organisasjoner som har levert tjenester for bruker- og pårørende, ble henvist til å søke på andre ordninger, eksempelvis tilskuddsordningen «Rådgivnings-, støtte- og veiledningstjenester innen psykisk helse, rus og vold» over kap. 765, post 72. Denne ordningen har dekket både hjelpetelefoner og chattjenester, samt fysiske tilbud som samtalegrupper og tilbud om opphold. Etter tilbakemelding fra søkerne og fra Helsedirektoratet, har vi i budsjettet for 2025 foreslått å dele opp denne ordningen i to ordninger: en ordning for hjelpetelefon- og chattjenester innen psykisk helse-, rusmiddel- og voldsfeltet og en ordning for samtale- og mestringstilbud innen psykisk helse-, rusmiddel- og voldsfeltet. Bakgrunnen er at det i tilskuddsforvaltningen har måttet gjøres avveininger mellom svært ulike tiltak. Formålet er dermed å sikre bedre og mer rettferdig forvaltning av bevilgningen.

SPØRSMÅL NR. 59**Innlevert 7. oktober 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 17. oktober 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande****Spørsmål:**

Den 26/9 blei 11 nye næringsklynger tatt inn i klyngeprogrammet Norwegian Innovation Clusters. Næringsministeren sa då at «De nye klyngene representerer noe av det beste fra norsk innovasjon og samarbeid på tvers av sektorer og regioner (..) og skaper noe hver enkelt ikke kunne skapt alene». Den 7/10 vart klyngeprogrammet foreslått kutta med 28 mill. NOK (ca. 20 %).

Kva har skjedd mellom 26/9 og 7/10 som gjer at klyngeprogrammet som «skaper noe hver enkelt ikke kunne skapt alene» ikkje er så viktig for regjeringa likevel?

Svar:

Klyngeprogrammet vert samfinansiert mellom NFD og KDD. NFD si løyving er oppretthalden på same nivå som tidlegare. Sammen med noverande midlar frå KDD inneber dette at programmet kan ta opp nye klynger til 2025. KDD vil ikkje lenger samfinansiere programmet frå 2025. Dette betyr noko lågare samla løyving framover. I en tid med strenge prioriteringar er det ikkje funnet rom for ein slik prioritering i 2025.

SPØRSMÅL NR. 60**Innlevert 8. oktober 2024 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 14. oktober 2024 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hvor mange under 55 år, som har vært tilsatt i militær stilling i Forsvaret i ett år eller mer etter gjennomført førstegangstjeneste (vernepliktig befall), inngår ikke i Forsvarets styrkestruktur?

BEGRUNNELSE:

Personer som har vært tilsatt i militær stilling i Forsvaret i ett år eller mer etter gjennomført førstegangstjeneste, er vernepliktige til og med det året de fyller 55 år etter forsvarsloven § 13.

Svar:

I gruppen med tidligere militært ansatte under 55 år er det totalt 11 668 personer med verneplikt som ikke er styrkedisponert i Forsvaret i dag. Vernepliktig befall, som stortingsrepresentanten viser til, er ikke relevant for dette tallgrunnlaget, da dette ikke lenger er en personellkategori i Forsvaret. Årlig bli om lag 78 prosent av alle militært ansatte som slutter i Forsvaret styrkedisponert. Personell til

styrkestrukturen blir valgt ut på bakgrunn av kompetanse og egnethet. Flesteparten av de som ikke er styrkedisponert er 40 år eller eldre. Dette skyldes at personell i 40-årsalderen i større grad blir erstattet av yngre personell i styrkestrukturen og overført til reserven.

SPØRSMÅL NR. 61**Innlevert 8. oktober 2024 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 23. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Er statsråden enig i at målet om 2 polititjenestepersoner pr. 1 000 innbyggere er en uheldig detaljstyring av politiet, og er denne målsetningen nå forlatt?

BEGRUNNELSE:

Det vises til følgende avsnitt fra Prop. 1S 2024-2025 på side 103:

«Områdegjennomgangen tilrår mellom anna at styringa i større grad enn i dag bør vektleggje brukar- og samfunnseffektar, og at politiet i større grad enn i dag får rammevilkår som sikrar større råderett over eigne ressursar. Eit høve på dette er at ein tidlegare har styrt etter eit mål om 2 polititjenestepersonar per 1000 innbyggjarar. Områdegjennomgangen påpeiker at dette har våre ei uheldig detaljstyring.»

Det bes på denne bakgrunn besvart om statsråden deler denne oppfatningen, og at målet om 2 politifolk pr. 1 000 innbyggere er en målsetning som nå er forlatt.

Svar:

Tall fra SSB viser at status pt. er at folketallet i Norge per 2. kvartal 2024 var på 5 571 634 personer. Antall politiårverk på samme tid var ifølge politiet.no totalt 11 354,8. Dette gir en dekningsgrad på 2,038 politiårverk per 1 000 innbyggere per 2. kvartal 2024. Regjeringen ønsker å ha høy politidekning for å sikre lokal tilstedeværelse, og jeg vil i det følgende forklare hvordan vi mener dette bør søkes oppnådd. Regjeringen har prioritert politiet høyt i alle våre budsjetter. Jeg minner om at vi overtok styringen etter at Høyre og Fremskrittspartiet hadde gjennomført en kraftig underfinansiert politireform, og ikke nådde målet om et politi nærmere folk.

Når opposisjonspartier som Fremskrittspartiet og Høyre kun snakker om antall politifolk og viser til statistikker fra politidistriktene som et mål på hvor nært politiet er, er dette misvisende. Under Fremskrittspartiet og Høyre ble det detaljstyrt på 2 politibetjenter per 1 000 innbygger, dette trekkes fram i områdegjennomgangen som et eksempel på en føring som har begrenset politiets handlingsrom til å foreta større, nødvendige løft på andre områder, til å håndtere uforutsette utgifter og til å modernisere etaten. Dette har blant annet ført til at politiet nå har et betydelig etterslep på digitalisering.

For eksempel ble det allerede i en områdegjennomgang fra 2021 gjennomført av BCG pekt på at målet

om to politifaglig utdannede per 1 000 innbyggere sto i en særstilling når det gjaldt detaljstyring:

«Analyser og intervjuer viser at målet fortrenger andre satsinger med dagens ressurstilgang, og skaper målkonflikt med andre styringsparametere.»

Det ble trukket frem et eksempel om at politidistrikter har besatt stillinger innenfor IKT-kriminalitet med politifaglige utdannede, til tross for at sivil og spesialisert kompetanse var ønskelig.

Siden Senterpartiet og Arbeiderpartiet tok over i regjering i 2021, har vi gjentatte ganger fremmet store bevilgningsøkninger i politiet, blant annet for å kunne ha flere politifolk i jobb. Målet om flere politifolk har ligget fast. Dette har vært krevende i en tid med store svingninger i prisvekst, kostnadsøkninger og krigen i Ukraina. Politibudsjettene har økt, samtidig som stadig nye kostnader har gjort budsjettsituasjonen utfordrende og gått utover førstelinjen i politiet, herunder budsjettetslep som skriver seg flere år tilbake i tid fra Høyre og Fremskrittspartiet styrte.

Jeg har derfor tatt flere grep for bedre styring av politiet, blant annet ved å gjennomføre en ny områdegjennomgang. Også her pekes målet om 2 per 1 000 ut som negativ detaljstyring.

Når de tidligere regjeringspartiene Fremskrittspartiet og Høyre kritiserer dagens regjering, får vi både kritikk for å detaljstyre, og for å ikke kategorisk styre på 2 politifolk per 1 000 innbyggere. Dette illustrerer et stort dilemma i politipolitikken, en klassisk «catch 22».

Senterpartiet og Arbeiderpartiet ønsker å styre politiet slik at de både kan dekke regningene sine og ha handlefrihet til å disponere ressursene der det er mest effektivt, og samtidig ha høy politidekning. Vi ønsker derfor å løse dette gjennom å bevilge nok penger og gi mer overordnede føringer, og ikke slik forrige regjering gjorde.

Områdegjennomgangen har gitt oss ny innsikt, og i både RNB som Gjengpakke 1 og i forslaget til statsbudsjett for 2025 med Gjengpakke 2 går en stor del av bevilgningen til grunnfinansiering i politiet.

Jeg merker meg for øvrig kommentaren til daværende statssekretær fra Høyre, om områdegjennomgangen fra 2021, som tok for seg perioden 2013-2019.

«– Mitt inntrykk er at veldig mange i og rundt politiet, også i Politiets Fellesforbund og andre fagforeninger, mener BCGs rapport peker på viktige poenger. Overordnet tenker jeg spesielt på problemer knyttet til veldig detaljerte styringssignaler fra

Stortinget, regjeringen, departement og direktorat, og tilsvarende svakheter i styringsinformasjonen tilbake fra etaten.»

(sitert i politiforum)

De tre siste årene har altså ikke politiet blitt styrt på målet om 2 politibetjenter per 1 000 innbygger, men

jeg har stilt krav om høy politibemannning. Det kravet er forsterket gjennom forslaget til statsbudsjettet for 2025. Et høyt bemanningsnivå er viktig blant annet for å legge til rette for gode og tilgjengelige polititjenester i hele landet.

SPØRSMÅL NR. 62

Innlevert 8. oktober 2024 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 15. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hva er status for å utvide Mammografiprogrammet til flere aldersgrupper?

BEGRUNNELSE:

Representanten stilte et spørsmål til helse- og omsorgsministeren i mai 2023 om å utvide Mammografiprogrammet til å inkludere kvinner mellom 45 og 74 år. Statsråden svarte da at Helsedirektoratet hadde startet et arbeid med å utrede en utvidelse av aldersgruppene i programmet.

I en orienteringssak fra et styremøte i nasjonal styringsgruppe for kreftscreeningprogrammene fra april i år står det også at Helsedirektoratet skal utrede forslagene om å utvide aldersgruppene i Mammografiprogrammet, og videre at Helsedirektoratet ønsker å bestille en metodevurdering med elementene effekt og helseøkonomi som et første ledd i utredningsarbeidet.

Videre står det:

«Helsedirektoratet har gjort flere forsøk på å finne en aktør som kan ta på seg et slikt oppdrag: først en langvarig prosess med FHI, deretter med Helsetjenesteforskning (HØKH) ved AHUS1 og Avdeling for helseledelse og helseøkonomi (UiO)2 og sist med ulike private aktører. Dessverre har vi foreløpig ikke lykkes, det er vanskelig å finne en aktør som kan gjennomføre en helseøkonomisk analyse innenfor Helsedirektoratets økonomiske rammer. Dette medfører ytterligere forsinkelser i saken.»

Representanten reagerer på at arbeidet ikke synes å ha startet enda. Dette er alvorlig for de det gjelder, og en ytterligere forsinkning i dette vil kunne ha fatale konsekvenser.

Svar:

Det offentlige mammografiscreeningprogrammet i Norge, Mammografiprogrammet, tilbyr screening til

kvinner i alderen 50 til 69 år. Aldersgruppen har vært den samme siden programmet startet i 1995, og ble valgt etter omfattende faglige diskusjoner om hvorvidt det også burde inkluderes yngre og/eller eldre kvinner. Aldersgruppen ble valgt fordi den vitenskapelige dokumentasjonen for at organisert mammografiscreening reduserer dødeligheten av brystkreft, var sterkest for aldersgruppen 50 til 69 år. Ifølge Kreftregisteret er dette fremdeles tilfelle.

De senere kunnskapsoppsummeringene fra ekspertgrupper i EU og WHO har også vist at organisert screening kan redusere dødeligheten av brystkreft for kvinner i alderen 45 til 49 år og 70 til 74 år. I Europa, der de fleste helsemyndigheter nå anbefaler organisert mammografiscreening, varierer det hvilke aldersgrupper som inviteres inn. De fleste land inkluderer gruppen 50-69 år, mens land som England, Nederland og Sverige inkluderer kvinner som er yngre og/eller eldre enn 50 og 69 år.

Helsedirektoratet har startet en utredning for å vurdere en utvidelse av aldersgruppene gitt norske forhold og inngikk i juni 2024 en avtale med Oslo Economics om en helseøkonomisk analyse av utvidelse av aldersgruppene i Mammografiprogrammet. Oslo Economics skal levere en rapport fra sitt arbeid våren 2025. Denne rapporten blir grunnlaget for en helhetlig vurdering av en eventuell utvidelse. En slik vurdering vil også inneholde etiske og juridiske aspekter og vil inngå i Helsedirektoratets beslutningsgrunnlag og anbefaling til Helse- og omsorgsdepartementet. En eventuell utvidelse av Mammografiprogrammet må deretter besluttes politisk.

SPØRSMÅL NR. 63**Innlevert 8. oktober 2024 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 10. oktober 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Viser til tabell 1.4 i Skatter og avgifter 2025, med oversikt over endringer i inntektsbeskatningen for personer over 17 år brutt ned på forskjellige innteksgrupper.

Kan statsråden fremskaffe tilsvarende årlig oversikt fra 2005 og til og med budsjettforslag 2025?

Svar:

Departementet har dessverre ikke muligheten til å sammenstille fordelingsvirkninger for vedtatte budsjetter tilbake til 2005. Det ville kreve en større utredning, og det er ikke gitt at det ville være mulig å gjenskape fordelingsstabeller for alle disse årene. Fordelingsvirkninger av de årlige forslagene til skatteopplegg har vært presentert nesten regelmessig for Stortinget fra og med budsjettet for 2012. Det vises til de årlige budsjettproposisjonene, kapittel 1.

SPØRSMÅL NR. 64**Innlevert 8. oktober 2024 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 10. oktober 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Viser til spørsmålet dokument 15:47 (2024 - 2025) og ønsker tilsvarende oversikt hvor også forslaget til statsbudsjett for 2025 er innarbeidet.

Altså om statsråden kan fremskaffe en over oversikt også fra 2021 til og med forslag til 2025?

Svar:

Jeg viser til svaret mitt til spørsmål nr. 47 til skriftlig besvarelse. I svaret er også regjeringens forslag for 2025-budsjett innarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 65**Innlevert 8. oktober 2024 av stortingsrepresentant Kathy Lie****Besvart 14. oktober 2024 av landbruks- og matminister Geir Pollestad****Spørsmål:**

Det er ingen tvil om hva en servicehund er. Likevel gir statsråden i sitt svar inntrykk av at dette er uklart. En

servicehund er en offentlig godkjent, profesjonelt trent, hund lånt ut av Nav. Basert på dette:

Vil statsråden ta initiativ til å gi servicehunder, som er profesjonelt trent og utlånt av Nav, generelt unntak fra båndtvang, slik at de kan gjøre jobben sin?

BEGRUNNELSE:

Viser til svar på skriftlig spørsmål om servicehunder og båndtvang (Dokument nr. 15:2867 (2023-2024)). I svaret skriver statsråden, blant annet:

«Bruken av servicehundar er aukande, men ikkje all bruk av servicehundar er like godt definert, og ikkje alle slags servicehundar har standardisert opplæring.»

En servicehund er en klart definert størrelse. Det er en hund som er spesialtrent ved en av de to hundeskolene som er godkjent for dette oppdraget i inneværende avtaleperiode. Opplæringen foregår på samme måte som med førerhunder. De er imidlertid opplært til litt forskjellige oppdrag.

Jeg vil gjerne henlede statsrådens oppmerksomhet til de offentlige kildene som beskriver hva en servicehund er, og ber statsråden på nytt svare på spørsmålet. Denne gangen bør svaret ikke gi inntrykk av at det er forvirring rundt hva en servicehund er for noe, det stemmer ikke.

Ifølge nettsiden til Nav er det slik som dette:

«En servicehund er spesialtrent til å hjelpe deg som har fysiske funksjonsnedsettelse i hverdagen. Servicehunder har adgang til blant annet spisesteder, overnattingssteder, matbutikker, taxier og annen offentlig kommunikasjon. (...) Du får låne hunden av NAV Hjelpemiddelsentral.»

For å kunne søke servicehund må man levere en omfattende legeerklæring, som ikke bare beskriver din tilstand nå, men som også gir en prognose for tilstanden din framover i tid. I tillegg må man få en bekreftelse fra kommunene og en oversikt over kommunale tjenester man mottar.

Om man så blir godkjent skal man gjennom intervjue, samtrenting og godkjenningssprøve før du så får nytt vedtak om å faktisk få tildelt en servicehund. Opplegget er omfattende og strengt, og servicehunder er bare disse Nav-godkjente og profesjonelt trente hundene det her er snakk om.

Svar:

Eg viser til mitt svar 28. september 2024, på spørsmål nr 2867 frå representanten Lie, der eg signaliserte at eg vil vurdere ei forskrift som regulerer unntak frå reglane om båndtvang for servicehundar. Det er for tidleg å seie når eit eventuelt utkast til ei slik forskrift kan bli sendt på høyring.

SPØRSMÅL NR. 66

Innlevert 8. oktober 2024 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 15. oktober 2024 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Vil statsråden følge opp bekymringsmeldingene fra bil- og eiendomsbransjen vedrørende Konkurransetilsynets manglende granskning av Finn.nos dominerende markedsposisjon, eller er statsråden sikker på at Konkurransetilsynet ivaretar sin funksjon og rolle?

BEGRUNNELSE:

Finn.no har en svært dominerende plass i markedet for brukte biler, med anslagsvis om lag 95 prosent av volumet. Finn.no har også en svært dominerende rolle på mc- og eiendomsmarkedet. På tross av klager fra både bil- og eiendomsbransjen, samt Forbrukerrådet og Huseierne de siste to årene, har Konkurransetilsynet avvist å granske

om Finn.no utnytter sin markedsrett. Finn.no har i flere omganger økt prisene kraftig.

Konkurransetilsynets samfunnsoppdrag er å bidra til effektiv ressursbruk ved å fremme konkurranse, til fordel for forbrukere og næringslivet. Monopol lignende forhold rammer både næringsutvikling og sluttpris til forbrukerne, og det er avgjørende at Konkurransetilsynet som kontrollorgan har kapasitet og ressurser til å sikre god konkurranse.

I et oppslag i Dagens Næringsliv 25. september om bilbransjens problemer med Finn.no, sier avdelingsdirektør for finans og kommunikasjon i Konkurransetilsynet Gjermund Nese at "det at de ikke arbeider videre med saken, ikke er det samme som at tilsynet velsigner Finn.no sin adferd og sier at dette er greit." Men avdelingsdirektøren

fremholder at Konkurransetilsynet må avveie “mellom sannsynligheten for at loven er brutt opp mot de ressurser som kreves for å komme til en endelig konklusjon”. Om Konkurransetilsynet legger bort krevende saker av ressurs-hensyn, er det svært uheldig.

Svar:

Konkurransetilsynet er et uavhengig forvaltningsorgan som ifølge konkurranseloven ikke kan instrueres om behandlingen av enkeltsaker. Jeg vil derfor ikke gå inn på de konkrete klagen fra henholdsvis bil- og eiendoms-meglerbransjen som representanten viser til.

Generelt vil jeg si at jeg er trygg på at Konkurransetilsynet ivaretar sitt samfunnsoppdrag og forvalter sine ressurser på en god måte. Det hører til Konkurransetilsynets oppgaver å prioritere sine ressurser slik at tilsynet oppfylder sitt samfunnsoppdrag, som er å bidra til effektiv ressursbruk gjennom å fremme konkurranse, til fordel for forbrukere og næringslivet. Konkurransetilsynet må i sin håndheving av konkurranseloven prioritere saker blant annet ut fra hvor sannsynlig det er at det foreligger en overtredelse av konkurranseloven.

Konkurranseloven forbyr ikke alle tilfeller av konkurranseuskadelig adferd, og tilsynet har i dag ikke mulighet til å gripe inn med bindende vedtak dersom det avdekkes konkurranseuskadelig adferd som ikke omfattes

av forbudsbestemmelsene. Jeg er opptatt av at Konkurransetilsynet skal ha tilstrekkelige verktøy og regjeringen har derfor foreslått å styrke tilsynets muligheter til å gripe inn mot konkurransebegrensende adferd og andre konkurranseproblemer, selv om det ikke skyldes brudd på forbudsbestemmelsene i loven. I september sendte regjeringen et lovforslag til Stortinget om å gi Konkurransetilsynet mulighet til å gjennomføre markedsetterforskning. Det vil gjøre tilsynet i stand til å undersøke og styrke konkurransen i markeder hvor konkurransen er eller kan bli vesentlig begrenset. Markedsetterforskning vil være et supplement til de eksisterende virkemidlene i konkurranseloven, som fusjonskontrollen og forbudene mot konkurransebegrensende avtaler og misbruk av dominerende stilling. Jeg er også opptatt av at tilsynet skal ha tilstrekkelige ressurser til å effektivt kunne håndheve konkurranseloven. I 2024 ble Konkurransetilsynet styrket med 6 millioner kroner og regjeringen foreslår i forslag til statsbudsjett for 2025 å styrke Konkurransetilsynet ytterligere.

Til sist vil jeg påpeke at selv om Konkurransetilsynet ikke går videre med en klage, så medfører ikke det at tilsynet ikke følger med, at de klarer adferden til enkelt-selskaper eller at det ikke senere kan bli aktuelt med tiltak overfor den klagen gjelder.

SPØRSMÅL NR. 67

Innlevert 8. oktober 2024 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 16. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hvor mye ble brukt til etterlønn til direktører og andre ledere i helseforetakene i 2023 og så langt i 2024?

Svar:

De regionale helseforetakene og helseforetakene følger «Statens retningslinjer for lederlønn i selskaper med statlig eierandel», fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet med virkning fra 12. desember 2022. Det innebærer blant annet at lederlønnen skal være konkurransedyktig, men ikke lønnsledende. Hensynet til moderasjon skal ivaretas. Vedtektene for de regionale helseforetakene ble

i foretaksmøter 10. januar 2022 endret i tråd med de nye retningslinjene. Det innebærer at allmennaksjelovens bestemmelser om styrets retningslinjer og lønnsrapport nå gjelder for de regionale helseforetakene (allmennaksjeloven §§ 6-16 a og 6-16 b).

Helse- og omsorgsdepartementet fører ikke løpende oversikt over utgifter til etterlønn i helseforetakene. Jeg legger imidlertid til grunn at statens retningslinjer følges ved inngåelse av avtaler for ledende ansatte i helseforetakene. Det innebærer at avtalt sluttvederlag og lønn i oppsigelsestiden ikke skal overstige tolv månedslønner i sum. Dersom den ledende ansatte selv tar initiativ til å avslutte arbeidsforholdet skal det heller ikke gis sluttvederlag. De regionale helseforetakene og underliggende

helseforetak avlegger årsregnskaper hvor det presenteres omfattende informasjon vedrørende lønn til ledende personell, styrehonorarer, lederlønnspolitik og retningslinjer. Oppdatert informasjon om lønn og sluttvederlag til ledende personell er også tilgjengelig i de respektive

helseforetakenes administrasjon eller helseforetakenes årsregnskaper. Se for øvrig også omtale av lønnsvilkårene, inkludert avtaler om etterlønn, til ledere i heleide statlige virksomheter i Prop. 1 S (2024–2025) for Helse- og omsorgsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 68

Innlevert 8. oktober 2024 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 16. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Helseministeren har en årlig lønn på kr.1 671 256 (01.05.24).

Kan det bes om en oversikt over alle lederstillinger i helseforetakene som tjener mer enn helseministeren og hva lønnen er?

Svar:

De regionale helseforetakene og helseforetakene følger «Statens retningslinjer for lederlønn i selskaper med statlig eierandel», fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet med virkning fra 12. desember 2022. Det innebærer blant annet at lederlønnen skal være konkurransedyktig, men ikke lønnsledende. Hensynet til moderasjon skal ivaretas. Vedtektene for de regionale helseforetakene ble i foretaksmøter den 10. januar 2022 endret i tråd med de nye retningslinjene. Det innebærer at allmennaksjelovens bestemmelser om styrets retningslinjer og lønnsrapport nå gjelder for de regionale helseforetakene (Allmennaksjeloven §§ 6-16 a og 6-16 b).

De regionale helseforetakene og underliggende helseforetak avlegger årsregnskaper hvor det presenteres omfattende informasjon vedrørende lønn til ledende personell, styrehonorarer, lederlønnspolitik og retningslinjer. Helse- og omsorgsdepartementet har ingen fullstendig eller detaljert oversikt over lederlønn i helseforetakene. Det gjøres i denne forbindelse oppmerksom på at som ledd i det regjeringsoppnevnte Sykehusutvalgets arbeid, ble det foretatt en kartlegging av antall lederstillinger i helseforetakene. Som det fremgår av deres NOU 2023:8 Fellesskapets sykehus, er det samlet mer enn 7 500 ledere ved landets helseforetak.

For oppdatert informasjon om lønn og sluttvederlag til ledende personell vises det til de aktuelle helsefo-

retakenes administrasjon eller helseforetakenes årsregnskaper. Se for øvrig omtale av lønnsvilkårene mv. til ledere i heleide statlige virksomheter i Prop. 1 S (2024–2025) for Helse- og omsorgsdepartementet, side 331.

SPØRSMÅL NR. 69**Innlevert 8. oktober 2024 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 14. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren leggje fram ei spesifisert oversikt over forslaget til statsbudsjett frå regjeringa ang. forslaget på 481 million kr til fylkesvegane, fordelt mellom rassikring, tunnellsikkerhetsforskrifta og sikring av bruer, og midlar til generelt vedlikehold av fylkesvegnettet?

GRUNNGJEVING:

I Statsbudsjettet frå regjeringa er det lagt til grunn ein auke til fylkeskommunane med 481 million kr til fylkesvegane.

I Nasjonal transportplan var lovnaden frå regjeringa 1 milliard kr i auke pr. år til fylkesvegane, som skulle trappast opp i siste seksårsperioden.

Dette er samla løyvingar slik eg forstår dette inkludert midlar til rassikring, tunnellsikkerhetsforskrifta og utbedring av beredskapsbruer, og til generelt vedlikehold av fylkesvegnettet.

Svar:

I all hovudsak vert fylkesveg finansiert gjennom fylkeskommunane sine frie inntekter, som stort sett består av skatteinntekter og rammetilskotet til fylkeskommunar. Investeringar i fylkesveg vert òg finansiert med mellom anna lån og bompengefinansiering. I 2023 var dei samla frie inntektene for fylkeskommunane på om lag 88,1 mrd. kr, og i same år brukte fylkeskommunane nærare 24,5 mrd. kr på drift, vedlikehald og investering på fylkesvegnettet. Av dette var i underkant av 12 mrd. kroner knytt til drift og vedlikehald.

Regjeringa har styrka fylkeskommunen sin samla økonomi ved å auke dei frie inntektene til kommunesektoren. Midlane som kjem i ramma til Nasjonal transportplan 2025–2036 utgjer kun ein liten del av midlane fylkeskommunane har til fylkesveg.

I dei økonomiske rammene i Nasjonal transportplan 2025–2036 er følgjande postar og saker til særskild fordeling (tabell C) i rammetilskotet til fylkeskommunar definerte til fylkesvegformål:

- Kap. 572 Rammetilskot til fylkeskommunar, post 60 Innbyggartilskot: Tabell C-sakene, Opprusting og fornying av fylkesvegnettet, Kompensasjon for forskrift om tunnellsikkerheit og Ras- og skredsikring fylkesveg
- Kap. 1320 Statens vegvesen, post 61 Rentekompensasjon for transporttiltak i fylka

- Kap. 1320 Statens vegvesen, post 64 Utbetring på fylkesveggar for tømmertransport
- Kap. 1320 Statens vegvesen, post 65 Tilskot til fylkesveggar
- Kap. 1320 Statens vegvesen, post 67 Militær mobilitet på fylkesveggar

Regjeringa la i Nasjonal transportplan 2025–2036 opp til å avvike tilskotsordninga

Tilskudd til fylkesveier, og overføre midlane til tabell C-saka Opprusting og fornying av fylkesvegnettet. Dette er følgt opp i budsjettframlegget. Fordelinga mellom fylkeskommunane vert den same, men endringa reduserer dei administrative kostnadane både for fylkeskommunane og staten. Auken i midlar til fylkeskommunane kjem i tillegg til denne endringa.

Den årlege løyvinga til kap. 1320, post 61 Rentekompensasjon for transporttiltak i fylka, er basert på rentenivået. I 2025 er det lagt til grunn rentekompensasjon for 4,0 prosent, og rentekompensasjonsordninga aukar med 74,7 mill. kr frå saldert budsjett 2024. Ordninga er regelstyrt og har derfor ikkje vore inkludert i omtalen av auken frå 2024 til 2025, sjølv om ordninga er inkludert i fylkesvegformål i Nasjonal transportplan 2025–2036.

Regjeringa foreslår å løyve 480,5 mill. kr meir til fylkesveg i 2025 enn i 2024. Dette er ein auke på 11,4 prosent frå 2024-budsjettet. Fordelinga går fram av tabellen under:

i 1 000 kr

	Saldert budsjett 2024	Forslag 2025	Endring
Kap. 1320 Statens vegvesen			
Post 61 Rentekompensasjon for transporttiltak i fylka	376 000	450 700	74 700
Post 64 Utbetring på fylkesvegar for tømmertransport	22 400	1 500	-20 900
Post 65 Tilskot til fylkesvegar	415 300	0	-415 300
Post 67 Militær mobilitet på fylkesvegar	-	50 000	50 000
Sum Statens vegvesen, fylkesvegformål i Nasjonal transportplan	813 700	502 200	-311 500
Kap. 572 Rammetilskot til fylkeskommunar			
Post 60 Innbyggjartilskot			
Tabell C: Opprusting og fornying av fylkesvegnettet	1 751 996	2 555 325	803 329
Tabell C: Kompensasjon for forskrift om tunnelsikkerheit	604 352	629 130	24 778
Tabell C: Ras- og skredsikring fylkesveg	941 816	980 430	38 614
Sum Rammetilskot til fylkeskommunar, Tabell C, fylkesvegformål i Nasjonal transportplan	3 298 164	4 164 886	866 722
Sum fylkesvegformål i Nasjonal transportplan	4 111 864	4 667 086	555 222
Sum fylkesvegformål i Nasjonal transportplan, ekskl. post 61 Rentekompensasjon for transporttiltak i fylka	3 735 864	4 216 386	480 522

SPØRSMÅL NR. 70**Innlevert 8. oktober 2024 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 17. oktober 2024 av klima- og miljøminister Tore Onshuus Sandvik****Spørsmål:**

Klima- og Miljødepartementet har tidligere konkludert med at en vurdering av omplassering av servalen Niño til

et redningscenter i Sør Afrika ikke kunne foretas før han var under myndighetenes kontroll.

Nå som Niño er konfiskert og i Mattilsynets varetekt, vil departementet følge opp tidligere uttalelser

om å ta en helhetlig vurdering av saken og forhåpentligvis sørge for omplassering til et redningscenter eller eventuelt en dyrehage, som et klokt alternativ til avlaving slikt CITES-konvensjonen åpner for?

BEGRUNNELSE:

CITES-konvensjonen oppfordrer til å vurdere omplassering av konfiskerte dyr som er ofre for ulovlig handel, men Miljødirektoratet avsto organisasjonen NOAHs søknad om omplassering av servalen Niño til et redningscenter. NOAH klagde på avslaget og klagen ble behandlet av Klima- og Miljødepartementet. Miljødirektoratets vedtak ble opprettholdt. KLD skrev i sin klagebehandling at:

«Det er miljømyndighetene som etter CITES-regelverket har myndighet til å gjøre en helhetlig vurdering av den beste løsningen for å håndtere et ulovlig innført levende dyr. Siden servalen ikke er i myndighetenes forvaring, er det ikke gjort en slik helhetlig vurdering på nåværende tidspunkt».

Nå er servalen i myndighetenes forvaring, og NOAH har igjen bedt om omplassering til et redningscenter. I Kongelig resolusjon om CITES-forskriften står det at Miljødirektoratet i samråd med Mattilsynet skal vurdere omplassering før avlaving, og at de må ha dialog med interesseorganisasjoner for å finne akseptable løsninger. I artikkel VIII fjerde ledd bokstav b i CITES-konvensjonen står det at dyr kan overtas av "rescue centre or such other place as the Management Authority deems appropriate". Kontraherende parter til CITES-konvensjonen har utarbeidet detaljerte retningslinjer for håndtering av inndratte levende dyr. I Resolusjon Conf. 17.8 (Rev. CoP19) gis det retningslinjer hvordan man tar avgjørelser i situasjoner som den med Niño. Det fremkommer tydelig at avlaving bør være siste utvei og at andre alternativer må vurderes før avlaving. I lys av denne Resolusjonen kan man hevde at norske myndigheter unnlater å implementere CITES-konvensjonen dersom de ikke vurderer andre alternativer enn avlaving også for arter om står på liste B i CITES-forskriften. Om Resolusjon Conf. 17.8 (Rev. CoP19) skriver KLD i sin klagebehandling at «Flere av vurderingene som omtales i veiledningen forutsetter at eksemplaret er i myndighetens forvaring», og derfor kunne ikke omplassering vurderes på daværende tidspunkt. Nå er servalen i myndighetenes hender, og disse vurderingene bør gjøres. Det er urimelig om servalen ikke skal få et godt liv, fordi man i Norge velger å anvende CITES-regelverket for snevrt. Dersom det besluttes at dyret skal omplasseres til utlandet, åpner konvensjonen for å gi tillatelse til eksport.

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til at det 15. oktober er rapportert i media at Mattilsynet har varslet at de vil forsøke å omplassere servalen. På tidspunktet for denne besvarelsen er

det likevel ikke fattet et vedtak om omplassering. Mattilsynets vurderinger er en del av de helhetlige vurderingene norske myndigheter gjør om hva som skal skje med servalen. Representantens spørsmål retter seg mot muligheten for omplassering etter CITES-regelverket, og besvares derfor av meg. Jeg har imidlertid samarbeidet med landbruks- og matministeren, da saken også angår Landbruks- og matdepartementets regelverk og deres underliggende etat.

Mattilsynet har ansvar for regelverket om dyrevelferd og vurderer sin håndtering etter dette regelverket. Et eventuelt vedtak etter forskrift om innførsel, utførsel, besittelse mv. av truede arter av vill fauna og flora (CITES-forskriften) må vurderes av Miljødirektoratet. Det samme gjelder eventuelle vedtak etter forskrift om fremmede organismer. Når en sak skal vurderes etter flere regelverk, som i dette tilfellet, avklarer direktoratene hvilken rekkefølge vedtak skal fattes i. I denne saken ligger det an til at Mattilsynet vil fatte vedtak først.

Det kan også bli aktuelt at Miljødirektoratet fatter et vedtak i saken etter CITES-forskriften. Vedtak som blir fattet etter CITES-forskriften kan påklages og Klima- og miljødepartementet er klageinstans. Derfor bør jeg ikke kommentere denne spesifikke saken, men jeg vil forklare regelverket og vurderingene som inngår i slike saker.

CITES-forskriften forvaltes av Miljødirektoratet. Serval står på CITES-konvensjonens liste II og er oppført på liste B i CITES-forskriftens vedlegg 1. Handel med disse artene er i utgangspunktet tillatt, men for å sikre at artene ikke blir truet av utryddelse reguleres handelen for å sikre bærekraftig uttak. Serval er globalt kategorisert som livskraftig på den internasjonale rødlisten til Verdens naturvernunion (IUCN), med en stabil bestand.

Når Miljødirektoratet beslaglegger levende dyr som er omfattet av CITES-forskriften, vurderer de alltid hva som bør skje med dyret. De tar hensyn til norsk CITES-forskrift, CITES-konvensjonen, relevante CITES-resolusjoner, og artens bevaringsstatus. Hvis andre regler også er brutt, tas disse med i vurderingen. I saken med servalen har Miljødirektoratet også hatt dialog med NOAH.

CITES-forskriften sier ikke hva som skal skje med et dyr som ulovlig tas inn til Norge og står på forskriftens liste B. Forarbeidene til forskriften viser at det er vanskelig å omplassere vanlige CITES-arter på grunn av kostnader og at dyrehager ofte har lite plass.

CITES-konvensjonen sier at tillatelse til utførsel fra et land vanligvis ikke skal gis for dyr som er ulovlig innført til landet (artikkel IV). Dette er et viktig prinsipp for å hindre ulovlig handel med dyr eller at smuglede dyr selges videre internasjonalt. Den samme regelen finnes i norsk CITES-forskrift. I denne saken ble servalen smuglet inn til Norge, uten de nødvendige tillatelsene fra landet den kom fra. Det er mulig å gi dispensasjon fra regelen i særlige

tilfeller, så lenge det ikke bryter med Norges CITES-forpliktelse.

CITES-konvensjonen sier at konfiskerte levende dyr bare kan omplasseres til rednings-sentre, eller andre egnede institusjoner, godkjent av CITES-myndigheter. CITES har også retningslinjer for hva myndighetene kan gjøre med beslaglagte dyr i resolusjon 17.8 (Rev. CoP 19). Denne resolusjonen gir tre hovedmuligheter: 1) holde dyret i fangenskap, 2) slippe dyret ut i naturen, helt eller delvis, og 3) human avlving. Det siste alternativet anses ofte som det mest passende og humane. Vi understreker at denne resolusjonen er en av flere faktorer som vurderes i slike saker.

CITES-resolusjon 17.8 (Rev. CoP 19) forklarer fordele og ulemper ved ulike alternativer for beslaglagte levende dyr. Dette inkluderer ulemper ved omplassering både nasjonalt og internasjonalt. For eksempel kan omplassering av arter som ikke er truet, fylle opp rednings-sentre, slik at det ikke er plass til (kritisk) truede arter senere. Dyr som har blitt temmet, kan også ha problemer med å omgås andre dyr som ikke er temmet. Dette er noen av mange hensyn myndighetene må ta når de bestemmer hva som skal skje med beslaglagte dyr.

Utfallet av denne saken ved et eventuelt vedtak etter CITES-forskriften vil derfor slik jeg ser det, baseres på en grundig og helhetlig vurdering.

SPØRSMÅL NR. 71

Innlevert 8. oktober 2024 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 18. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Sett i lys av hevelsen av trusselnivået fra moderat til høyt, samt den graderte områdegjennomgangen av styringen av PST, etterspørres det om statsråden kan garantere at PST ikke er svekket eller har redusert evne til å håndtere trusselnivået?

Svar:

Vi må verne om Norge som et åpent land basert på tillit og respekt, hvor det er trygt å være for alle. Derfor har vi også åpenhet om trusselvurderingen når den endrer seg, selv om dette kan spre bekymringer og uro. Økt bevissthet om trusselen gir økt sikkerhet og forsterket innsats.

Uroen i Midtøsten påvirker Norge på flere måter vi må være bevisste på. Vi har sett at statlige aktører bruker kriminelle nettverk til å utføre terrorhandlinger i andre land i Europa. Vi må være bevisste på at gjengkriminalitet og terror kan ha koblinger også i Norge. Politiet har ansvar for å vurdere konkrete operative tiltak, og vil følge opp PSTs vurderinger.

Jeg har tillit til PST ledelse og deres evne til å prioritere i en krevende periode for nasjonal sikkerhet. Departementet har en god dialog med PST om hvordan PST kan løse sitt samfunnsoppdrag innenfor sine rammer.

Regjeringen har økt PSTs budsjett flere ganger i regjeringssperioden, blant annet med 150 mill. kroner i

revidert nasjonalbudsjett 2024 for å sørge for at PST har rammebetingelsene til å løse sitt samfunnsoppdrag. I 2025-budsjette foreslår regjeringen å øke PSTs bevilgning med 255 mill. kroner.

Det er gjennomført en spisset områdegjennomgang av PST, som ble ferdigstilt før sommeren 2024. Områdegjennomgangen er gradert og unntatt offentlighet etter offentleglova § 13 første ledd jf. sikkerhetsloven § 5-4 andre ledd, jf. § 5-3 første ledd andre punktum bokstav d. Spissende områdegjennomganger kjennetegnes av kort gjennomføringstid, gjerne mellom budsjettkonferanser, og vurderer en mer begrenset problemstilling enn en ordinær områdegjennomgang. Den korte og spissede områdegjennomgangen av PST er et viktig kunnskapsgrunnlag for regjeringens budsjettprosess, og virksomhetsstyring.

SPØRSMÅL NR. 72**Innlevert 9. oktober 2024 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 15. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren leggje fram dømer på ulike ferjestrekningar i ulike ferjefylker som har blitt gratis, kva dei reelle kostnadane er for desse sambanda kontraktmessig for fylkeskommunane også tatt i betraktning kostnadsveksten i driftsutgiftene, og som dokumenterar regjeringa sin påstand om at kostnadane til fylkeskommunane vert kompensert fullt ut?

GRUNNGJEVING:

I fleire ferjefylker blir det no hevda at kompensasjonen frå regjeringa for innføringa av gratisferjer, IKKJE er fullfinansiert av staten.

Spesielt blir det peika på at kontraktene i dei ulike ferjesambanda blir justert opp mellom partane med bakgrunn i den store kostnadsveksten spesielt på drivstoff, men og generelt.

Svar:

Regjeringa har lagt til rette for gratis ferjer på fylkeskommunale ferjesamband med under 100 000 passasjerar årleg og til øyer og andre samfunn utan vegforbindelse til fastlandet.

Fylkeskommunane vart kompenserte gjennom auka overføringar over rammetilskotet i perioden 2021-2023. Kompensasjonen baserte seg på tapte inntekter i den enkelte fylkeskommune ved å innføre ordninga.

Kompensasjon i 2024 blir ikkje lenger gitt med ei særskilt fordeling. Kompensasjonen er innlemma i utgiftsutjamninga og fordelt etter ein justert versjon av ferjekriteriet i kostnadsnøkkelen. Inntektsmodellen i ferjekriteriet er justert for å ta omsyn til det samla inntektsbortfallet som følgje av reduserte ferjetakstar og innføring av gratis ferje. Dei fylkeskommunane som har den største reduksjonen i billettinntekter, skal òg ha den største delen av kompensasjon.

Den nye justeringa i modellen gjer at det ikkje er mogleg å berekne nøyaktig korleis kompensasjon for gratis ferje og/eller reduserte ferjetakstar er fordelt til den einskilde fylkeskommune. Midlar som kan knytast til ein enkelt sektor gjennom inntektssystemet, er ikkje øyremerkte tilskot. Fylkeskommunane skal ha eit lokalt handlingsrom til å gjere eigne prioriteringar, og då vil det vere avvik mellom beløpet som blir fordelt gjennom inntektssystemet og fylkeskommunane sine utgifter til

spesifikke tenester. Nye oppgåver blir kompensert basert på berekningar på innføringstidspunktet. Staten har ikkje praksis for å etterberekne kompensasjon.

Eg vil minne om at det er fylkeskommunane som har ansvaret for fylkesvegferjene og ansvaret for finansieringa av ferjedrifta. Oversikt over kva for samband som er gjort gratis finst [her](#). Korleis dei ulike kontraktane blir påverka er informasjon som fylkeskommunane sjølv sit med. Frå regjeringa si side er det opna for at den enkelte fylkeskommune kan behalde noko betaling i enkelte samband som fell inn under ordninga med gratis ferje dersom dette er grunna i særskilte trafikale forhold. Fylkeskommunen kan og indeksregulere takstane årleg på dei sambanda som har betaling.

SPØRSMÅL NR. 73**Innlevert 9. oktober 2024 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 14. oktober 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hvor mange flere nullskatteyttere vil man anslagsvis få i Norge, dersom man i 2025 foreslår å enten fjerne i) hele formuesskatten eller ii) formuesskatten på aksjer og driftsmidler?

Svar:

i) Det anslås at fjerning av formuesskatten vil gjøre at om lag 26 400 flere skattytere ikke vil betale inntektsskatt eller formuesskatt, sammenlignet med regjeringens forslag for 2025.

ii) Det anslås at fjerning av formuesskatten på aksjer og driftsmidler vil gjøre at 4 800 flere skattytere ikke vil betale formuesskatt eller inntektsskatt, sammenlignet med regjeringens forslag for 2025.

Beregningen er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2022. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2025. Beregningene kan være usikre bl.a. fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig fremskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

Jeg viser til mine svar på spørsmål nr. 2589 og nr. 2758 til representanten Mahmoud Farahmand. Kilden til disse opplysningene i disse svarene er SSBs innteks- og formuesstatistikk. Opplysningene er derfor ikke direkte sammenlignbare.

SPØRSMÅL NR. 74**Innlevert 9. oktober 2024 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 16. oktober 2024 av klima- og miljøminister Tore Onshuus Sandvik****Spørsmål:**

Klima og miljødepartementet har gitt føringer til Miljødirektoratet om at skogvernarbeidet skal være treffsikkert og kostnadseffektivt. Blant annet gjennom større vekt på å utnytte fagbiologisk kompetanse under kartleggingen. Vi registrerer samtidig at en samlet fagbiologisk kartleggingsbransje er bekymret for at skogvernarbeidet slik det fungerer i dag har betydelige svakheter og mangler på disse punktene.

Hvordan vil statsråden sikre at føringene fra KLD følges opp i praksis?

BEGRUNNELSE:

En rekke firma som jobber med kartlegging av skog i forbindelse med frivillig vern sendte på nyåret en:

“Bekymringsmelding til Miljødirektoratet om svakheter og mangler i metode for naturfaglige registreringer i skogvernarbeidet”.

Hovedpunktene i brevet er:

-Kartleggingsmetodikken (Miljødirektoratets instruks) er lite kostnadseffektiv og treffer ikke vedtatte mål for bevaring av natur. Skogvernet har blitt mindre treffsikkert og det brukes mer ressurser på å verne skog med åpenbart lave naturverdier.

-Metodikken har store svakheter i å fange opp hva som er verneverdig og hva som ikke er verneverdig. Mange eksempler på svært viktige skogområder som får lav poengsum og ikke blir verna (bl.a. nasjonalt viktig skog i Follsjå-området), og motsatt - lite verdifull skog som får høy poengsum og blir verna.

- Kartleggingene gir ikke Statsforvalterne tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for å ta avgjørelser om hva som skal prioriteres for vern.
- Statsforvaltere har derfor bestilt nye kartlegginger med ønske om vurdering etter gammel metodikk. Noen områder har blitt kartlagt opp til 3 ganger.

Miljødirektoratets instruks begrenser biologens bruk av fagkompetanse (bl.a. problematisk fordi Statsforvaltere ikke får tilstrekkelig informasjon).

Arbeidet med frivillig vern av skog er et av de viktigste verktøyene vi har for å ta vare på norsk natur. Samtidig vet vi at skoger med svært store naturverdier hugges årlig. Det er derfor avgjørende at arbeidet er mest mulig treffsikkert.

Svar:

Et treffsikkert og kostnadseffektivt skogvern er viktig av flere grunner. For det første er skogvern et av hovedvirkemidlene for å nå de nasjonale målene for naturmangfold i skog. Et treffsikkert skogvern skal fange opp viktige leveområder for mange av de 1330 truede artene i skog og viktige forekomster av truede naturtyper. For det andre er det betydelige økonomiske kostnader ved skogvern. Et kostnadseffektivt skogvern skal fange opp arealer med viktige naturverdier samtidig som arealer uten viktige naturverdier ikke prioriteres for vern.

Klima- og miljødepartementet vektlegger behovet for et godt kunnskapsgrunnlag for skogvernet, deriblant gode naturfaglige kartlegginger. Departementet er i jevnlig dialog med Miljødirektoratet om dette, og har i brev av 22.3.2023 om «Videre arbeid for et kostnadseffektivt og treffsikkert skogvern» bedt Miljødirektoratet følge opp konkrete punkter.

I brevet bes Miljødirektoratet blant annet om å videreutvikle skogvernkartleggingen for å øke treffsikkerheten mht. å kartfeste og dokumentere a) de viktigste arealene for truede og nær truede arter og naturtyper og b) optimal avgrensning av verneverdig areal kontra annet areal som ikke bør vernes. Direktoratet bes også vurdere hvordan kartleggers biologiske kompetanse i felt kan utnyttes best mulig for å oppnå optimal treffsikkerhet i skogvernet, samtidig som det opprettholdes et klart skille mellom kartleggers rolle og myndighetsrollen. Miljødirektoratet vil rapportere årlig til departementet om status for oppfølgingen av brevet av 22.3.2023.

Dagens kartleggingsmetodikk i skogvernet er utviklet i samarbeid med sentrale forskningsmiljøer og ble tatt i bruk fra 2021. Det er i ettertid gjort justeringer i metodikken etter tilbakemeldinger fra de som kartlegger etter instruks, blant annet ved at kartlegger i større grad skal beskrive sin faglige vurdering av det undersøkte området. Kartleggingen omfatter dermed både artsregistreringer, registrering av konkrete tallfestede verdier etter NiN-systemet (Naturtyper i Norge) og kartleggers naturf-

aglige beskrivelse av området og dets naturverdier eller mangel på naturverdier.

Klima- og miljødepartementet ser det som positivt at det pågår en konstruktiv faglig diskusjon mellom Miljødirektoratet, fagbiologiske kartleggingsmiljøer og andre sentrale kunnskapsmiljøer, hvor vi oppfatter at det er en felles intensjon at skogvernarbeidet skal være mest mulig treffsikkert og kostnadseffektivt. Vi forventer at metodikken for skogvernkartlegging fortsatt vil videreutvikles, blant annet slik at kartleggingene gir best mulig informasjon om områdenes verneverdier og hvor disse finnes og ikke finnes. Dette for at miljømyndighetene i neste omgang med størst mulig treffsikkerhet kan ta stilling til hvilke skogområder som bør vernes og hvilke arealer som ikke bør vernes.

Jeg vil avslutningsvis forsikre representanten Bastholm om at Klima- og miljødepartementet vil følge opp dette viktige temaet også i framtiden, slik at bevilningene til skogvern gir best mulig resultat i form av bevaring av viktig skognatur.

SPØRSMÅL NR. 75**Innlevert 9. oktober 2024 av stortingsrepresentant Trond Helleland****Besvart 15. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Deler statsråden ESA sin bekymring om at Bane NORs rolle som fiberoperatør har vært i strid med EØS-avtalen og statsstøtteregulverket, og hvilke grep vil statsråden eventuelt for å sikre at eventuelle brudd på statsstøtteregulverket opphører?

BEGRUNNELSE:

I september ble det klart at EFTAs overvåkningsorgan ESA starter etterforskning av påstått statsstøtte til Bane NOR. ESA skriver i sin pressemelding at:

«... Bane NOR kan ha brukt sin offentlig finansierte telekommunikasjonsinfrastruktur til å kryss-subsidiere sitt kommersielle tilbud av passiv infrastruktur og mørk fiber til tredjeparter.»

samt at:

«Det andre tiltaket som undersøkes gjelder påstått støtte fra Bane NOR til enkelte kontraktspartnere gjennom vilkår som er bedre enn markedsvilkår.»

Dersom etterforskningen skulle føre frem til at ESA konkluderer med at det foreligger ulovlig statsstøtte er det alvorlig. Viktigere er det at en slik kjennelse vil måtte få konsekvenser for styringen av Bane NOR og hvordan Samferdselsdepartementet utøver sin rolle som eier.

Svar:

ESA har 25. september i år truffet åpningsbeslutning angående påstått ulovlig statsstøtte til Bane NOR og en rekke av Bane NORs avtalepartnere. Dette er omtalt i egen pressemelding fra ESA, og åpningsbrevet er sendt departementet med frist for tilbakemelding 22. oktober i år. Denne fristen er senere blitt forlenget til 22. november.

Det fremgår av åpningsbrevet at bakgrunnen for at det er åpnet en sak er at ESA er i tvil om at alle vilkårene for statsstøtte er oppfylt for de to ulike typene tiltak («measures») som åpningsbrevet omhandler. Det ene tiltaket omhandler påstått kryss-subsidiering av kommersielle tilbud av passiv infrastruktur og tilgang til overskuddskapasitet i fibernettet gjennom offentlige midler, mens det andre tiltaket omhandler påstått støtte til Bane NORs avtalepartnere gjennom gunstige vilkår for bruk og utveksling av fiberkapasitet. Videre skriver ESA at de, hvis de skulle komme til at det er snakk om statsstøtte for disse tiltakene, er i tvil om slik støtte er forenlig med EØS-avtalen. Dette betyr ikke at ESA har konkludert med at det fore-

ligger statsstøtte eller at denne ikke er forenlig med EØS-avtalen. Norske myndigheter bes derfor om å kommentere temaene ESA tar opp i åpningsbrevet, og oversende all dokumentasjon og informasjon som er nødvendig for de videre undersøkelsene.

Departementet har via Nærings- og fiskeridepartementet mottatt åpningsbrevet og forbereder et svar til ESA innenfor de fristene som er angitt.

Jeg viser for øvrig til mitt svar av 3. oktober i år på skriftlig spørsmål fra representanten Morten Stordalen.

SPØRSMÅL NR. 76**Innlevert 9. oktober 2024 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 17. oktober 2024 av barne- og familieminister Kjersti Tøppe****Spørsmål:**

Har statsråden oversikt over hvor mange godkjente fosterhjem og fosterhjems plasser som i dag finnes, fordelt på de ulike typene fosterhjem og plasser?

BEGRUNNELSE:

BufDir har god oversikt over hvor mange barn som bor i fosterhjem. Derimot kjenner jeg ikke til at det finnes god statistikk på hvor mange godkjente fosterhjem vi har i Norge, og hvor mange forsterhjems plasser vi har totalt. I en situasjon der 250 barns står i fosterhjems kø er det viktig å kjenne til hvor mange fosterhjem og fosterhjems plasser vi har i total kapasitet, både for spesialiserte, ordinære kommunale og frikjøpe kommunale fosterhjems plasser.

Svar:

Representanten viser i si grunngjeving av spørsmålet til at mange barn ventar på fosterheim, og at det av den grunn er viktig å kjenne kor stor den totale kapasiteten er, eller kor mange ledige, klargjorde fosterheimar vi har.

Rekruttering av fosterheimar er ei felles oppgåve mellom Bufetat og kommunane. Før kommunen utløyser Bufetat si bistandsplikt, skal kommunen undersøkje moglegheita for fosterheim i familie og nære nettverk.

Ved utgangen av 2023 var det i følge SSB 9 749 barn og unge i alderen 0-24 år som budde i fosterheim. Dette omfattar alle typar fosterheim, inkludert beredskapsheim og spesialiserte fosterheimar. Tre av ti barn som bur i fosterheim, bur i ordinære heimar som er rekrutterte innanfor familie og nære nettverk. Omkring fem prosent av alle barn som bur i fosterheim bur i beredskapsheim, og omkring like mange bur i spesialiserte fosterheimar. Det vil seie at seks av ti barn som bur i fosterheim, bur i ordinære fosterheimar som er rekrutterte utanom familie og nære nettverk.

Bufetats regionar arbeider kontinuerleg med å rekruttere fosterheimar. I 2023 var det 189 nye fosterheimar som vart rekruttert og klargjord av Bufetat. Dette er fosterheimar som har gått gjennom opplæring, og blitt vurdert som eigna og førehandsgodkjend av Bufetat. Til sist er det kommunen som godkjenner fosterheimen.

Talet på fosterheimar som blir førehandsgodkjend av Bufetat er ikkje uttrykk for den totale fosterheimskap-

siteten i Noreg, i og med at mange fosterheimar rekrutterast i familie og nære nettverk.

Mange av dei nye fosterheimane som blir rekruttert av Bufetat, blir teke raskt i bruk etter at dei har gjennomført opplæring og eignavurdering. Klargjorde fosterheimar som ikkje blir teke raskt i bruk, registrerast i regionanes oversikter over ledige heimar. Per juni 2024 var det 74 ledige, klargjorde fosterheimar, fordelt på Bufetats fem regionar.

Spesialiserte fosterheimar er meint for barn med omfattande hjelpebehov, som eit alternativ til institusjon. Regjeringa har løyva auka midlar til spesialiserte fosterheimar (30 millionar kroner i året frå anna halvår i 2023). Spesialiserte fosterheimar kan rekrutterast både av Bufetat og av private aktørar. Ein del heimar som oppfyller krava til spesialiserte fosterheimar, nyttast heller som beredskapsheimar. I løpet av 2023 vart det kvalitetssikra 21 nye spesialiserte fosterheimar. Frå januar til september i år har 11 nye spesialiserte fosterheimar blitt kvalitetssikra. Nye, kvalitetssikra heimar passer ikkje til alle barn med behov for ein spesialisert fosterheim. Det kan derfor ta tid før ein kvalitetssikra, spesialisert fosterheim takast i bruk.

Det er framleis krevjande å rekruttere nok fosterheimar, og det er stadig alt for mange barn som må vente for lenge på ein fosterheim. Fosterheimsmeldinga varsla mange ulike satsingar som vil kunne bidra til å gjere rekruttering enklare og hindre at fosterforeldre avsluttar oppdraget. Blant anna vil regjeringa sikre at fosterforeldre blir kompensert for manglande tenestepensjon, og det ligg pengar til dette i forslag til statsbudsjett for 2025, i tillegg til midlar som skal sikre betre oppfølging av fosterheimar. Tilsaman utgjer dette 114 millionar kroner i 2025. Eg er glad for at stadig fleire fosterheimar rekrutterast frå familie og nettverk. Det har vore eit klart mål. Samtidig er dette ikkje nok, og det har høg prioritet å fortsette arbeidet med å rekruttere nok fosterheimar som kan ta imot barna som ventar.

SPØRSMÅL NR. 77**Innlevert 9. oktober 2024 av stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad****Besvart 17. oktober 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande****Spørsmål:**

Når kan det forventes at kommunalministeren, i samarbeid med klima- og miljøministeren følger opp denne situasjonen i kommunen?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til tidligere spørsmål; 15:2866 (2023-2024) om at Statsforvalteren i Østfold, Oslo og Akershus har fremmet innsigelse til kommunal arealplan som legger grunnlag for utbygging og tilknytning til kommunalt renseanlegg i Lier kommune.

Svar:

Eg er oppteken av korleis vi kan løyse utfordringa med bustadbygging i kommunar med reinseanlegg som ikkje har kapasitet til å reinse avlaupsvatn tilstrekkeleg i tråd med løyve etter forureiningslova. Det er dialog med Klima- og miljødepartementet om problemstillinga som rører både plan- og bygningslova og forureiningslova.

Dei konkrete motsegnsakene i Lier kommune er løyste lokalt ved at kommunen har innarbeidd føresegner i planane. Desse inneber at områda ikkje kan byggast ut før det er dokumentert at avlaupsanlegget har kapasitet til å ta imot avlaupsvatnet og driv i tråd med forureiningsregelverket og løyve.

SPØRSMÅL NR. 78**Innlevert 9. oktober 2024 av stortingsrepresentant Margret Hagerup****Besvart 16. oktober 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Hvordan vil ministeren ivareta at skoleeier får styringsinformasjon når nasjonale prøver foreslås avvirket i sin nåværende form?

Svar:

Jeg er i likhet med representanten Hagerup opptatt av at alle nivåer i skolen skal ha god informasjon om elevenes læringsresultater og skolemiljø. Lærere, skoleledere og lokale og nasjonale utdanningsmyndigheter trenger oppdatert og relevant kunnskap for å utvikle kvaliteten i skolen.

Mye har endret seg i skolen siden det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet og de nasjonale prøvene ble innført for snart 20 år siden. Gjennom flere utredninger har vi fått ny kunnskap om kvaliteten på prøvene og hvordan prøvene svarer til behovene i dagens skole. Det er på høy tid å videreutvikle de prøvene og verktøyene som

brukes til å utvikle kvaliteten i skolen. De må svare bedre til behovene i dagens skole, og de må legge bedre til rette for elevenes læring, motivasjon og trivsel.

Regjeringen mottok høsten 2023 kvalitetsutviklingsutvalgets rapport (NOU 2023:27) med en gjennomgang av hele kvalitetsvurderingssystemet, inkludert de nasjonale prøvene. Utvalgets anbefaling var å utvikle nye prøver som gir bedre informasjon om elevenes grunnleggende ferdigheter til støtte til lærerens faglige og pedagogiske arbeid, og å gå bort fra det doble formålet prøvene har i dag. Det samsvarer med de faglige rådene fra Utdanningsdirektoratet om at resultatet av dobbelt formål er at prøvene verken blir gode styringsprøver eller gode prøver til bruk i oppfølging av elevenes læring, og at gode prøver må ha ett tydelig formål.

I Meld. St. 34 (2022–2023) beskriver regjeringen hvordan vi vil utvikle et nytt system for kvalitetsutvikling som skal gi bedre informasjon om elevenes læring, motivasjon og trivsel. Det skal utvikles nye prøver med ett tydelig læringsstøttende formål. Prøvene skal gi lærerne

rikere informasjon om elevens læring, og i større grad enn i dag beskrive elevenes faglige ståsted og gi bedre støtte til oppfølging.

Det er viktig at kommunene får god informasjon om elevenes læringsresultater, og at et nytt kvalitetsutviklingssystem og nye prøver legger til rette for tillit, samarbeid og dialog mellom ulike nivå i skolen. Selv om de nye prøvene skal ha et tydelig læringsstøttende formål, skal det derfor utredes hvilken informasjon kommunene kan få fra prøvene uten at det påvirker det læringsstøttende formålet.

For å gi bedre informasjon til kommunene skal det også utredes om og hvordan resultatene fra eksamen på 10. trinn kan brukes for å si noe om utviklingen i elevenes kompetanse. Eksamen er i dag ikke utformet for dette formålet og gir ikke et godt grunnlag for å måle endringer i elevenes kompetanse over tid.

I dag får kommunene resultater fra prøvene i form av skalapoeng og mestringsnivåer. De nye prøvene skal

sammen med andre informasjonskilder gi et rikere og bedre grunnlag for den dialogen skolene har med kommunen om hvordan de kan forbedre opplæringen til elevene. Dersom det viser seg at det ikke er mulig å hente ut god nok informasjon til kommunene, uten å påvirke det læringsstøttende formålet, vil det være aktuelt å utrede andre verktøy som kan dekke kommunenes informasjonsbehov.

Det har vært god dialog med partene om arbeidet med kvalitetsutvikling, og regjeringens forslag til nytt kvalitetsutviklingssystem. Jeg merker meg at KS, Utdanningsforbundet, Skolenes Landsforbund, Skolelederne, Lektorlaget og Elevorganisasjonen står sammen om et felles innspill til det videre arbeid med kvalitetsutvikling i Stortingets høring av Meld. St. 34 (2022–2023). Det mener jeg er positivt, og gir et godt utgangspunkt for god dialog med partene om den videre utviklingen av kvalitetsutviklingssystemet, herunder både prøvene og lokalt arbeid.

SPØRSMÅL NR. 79

Innlevert 9. oktober 2024 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 17. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hvilke tiltak og beredskap har regjeringen i forhold til marburgviruset?

BEGRUNNELSE:

I Rwanda kjemper helsemyndighetene mot at flere skal dø av marburgviruset. I Tyskland er det meldt om mistanke om et smittetilfelle i Hamburg hvor det er satt inn tiltak med isolasjon i inkubasjonstiden. Etter dødstillene i Rwanda de siste dagene har vårt naboland Sverige hevet beredskapen ift. viruset.

Svar:

I Meld. St. 5 om en motstandsdyktig helseberedskap – fra pandemi til krig, presenterte regjeringen den politiske og strategiske retningen for norsk helseberedskap. Meldingen er den første stortingsmeldingen om helseberedskap og inneholder tre hoveddeler: Et styrket system for helseberedskapen; en motstandsdyktig helseberedskap; og risiko- og sårbarhetsområder. Forebygging og beredskap

må gis økt prioritet. Regjeringen vil sikre en motstandsdyktig helseberedskap som har som formål å verne liv og helse. Regjeringen gjør grep nasjonalt og arbeider for å delta i et forpliktende samarbeid med EUs styrkede helseberedskap og kriserespons. Dette vil sikre robust og forutsigbar beredskap og respons i Norge.

Regjeringen vil videre arbeide med en plan for modernisering av overvåkingssystemene for smittevernet som inneholder digital infrastruktur basert på erfaringer fra pandemien.

Det ble rapportert et mistenkt tilfelle av marburgsykdom i Tyskland den 2. oktober, men dette ble avkreftet 3. oktober. I forbindelse med dette definerte Sverige marburgsykdom som en samfunnsfarlig sykdom på lik linje med ebola. I Norge var marburg allerede definert som allmennfarlig smittsom sykdom under diagnosen viral hemoragisk feber (blødningsfeber).

Marburgsykdom er varslingspliktig. Folkehelseinstituttet (FHI) er kontaktpunkt for internasjonal og nasjonal varslingsplikt og følger opp varsler fortløpende. FHI har nylig revidert Håndbok om virale hemoragiske febersykdommer.

[Nasjonal behandlingstjeneste for CBRNE-medisin, som er lokalisert til Oslo universitetssykehus HF \(OUS\)](#), koordinerer Nasjonalt medisinsk utrykningsteam for høyrisikosmitte (NMUH). NMUH kan også bistå kommunelege og ambulansetjeneste med evakuering av mistenkt høyrisikosmittepatient fra passasjerfly ved Oslo lufthavn Gardermoen, dersom varslingstiden tillater det.

Høysikkerhetsisolatet ved Oslo universitetssykehus HF er førstevalg for innleggelse av pasient med mistenkt eller bekreftet viral blødningsfeber. Dersom innleggelse ved Oslo universitetssykehus HF ikke er mulig, finnes en prioritert rekkefølge for valg av sykehus. Alle helseforetak har egne beredskapsplaner og rutiner.

Helseforetakene øver jevnlig på ulike typer høyrisikosmitte sammen med andre relevante aktører,

sist øvelse «Havørn» ved Stavanger universitetssjukehus HF i september 2024 om ebolasmitte (som er en annen type blødningsfeber).

Nasjonalt mikrobiologisk beredskapslaboratorium ved FHI har ansvar for diagnostikk av høypatogene agens.

Informasjon til befolkningen gis blant annet gjennom Helsenorge, media og Folkehelseinstituttets nettsider.

Det europeiske smittevernbyrået (ECDC) publiserte vurdering om Rwanda-utbruddets trussel for EU/EØS-land den 11.10.24. Folkehelseinstituttet er enige med ECDC og vurderer risikoen som lav. Om det likevel skulle oppstå importtilfeller, vurderes risikoen for videre spredning som veldig lav.

SPØRSMÅL NR. 80

Innlevert 9. oktober 2024 av stortingsrepresentant Tage Pettersen

Besvart 17. oktober 2024 av kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery

Spørsmål:

I 2024 er det igangsatt en ekstern evaluering av delingen av tilskuddsordningen for studieforbund.

Hvilket mandat har den eksterne aktøren fått, og i hvilken grad har sektoren fått mulighet til å påvirke dette før inngåelse av kontrakt/bestilling?

BEGRUNNELSE:

Intensjonen med å dele studieforbundene mellom Kunnskapsdepartementet og Kultur- og likestillingsdepartementet var god. Men det er ulike oppfatninger om utviklingen i ettertid.

Studieforbundene er naturlig nok blant annet opp tatt av den skjevfordelingen som har oppstått mellom de som er på budsjettene til Kunnskapsdepartementet og de som er på budsjettet til Kultur- og likestillingsdepartementet.

Av den grunn vil det være av interesse å se hvilken bestilling som er gitt i anledningen evalueringen som nå er igangsatt.

Svar:

Fra og med 1. januar 2021 ble tilskuddsordningen til studieforbundene delt mellom Kunnskapsdepartementet

og Kultur- og likestillingsdepartementet. Hensikten med delingen var å tydeliggjøre og rendyrke de kompetansepolitiske, og de kultur- og frivillighetspolitiske formålene i tilskuddsordningen, og sikre bedre måloppnåelse i begge deler av ordningen.

Kunnskapsdepartementet og Kultur- og likestillingsdepartementet varslet i Prop. 1 S (2020-2021) at ordningen skal evalueres innen fem år for å identifisere eventuelle utilsiktede konsekvenser av delingen. I mars 2024 ble det invitert til et innspillmøte i forbindelse med evalueringen. Samtlige studieforbund møtte opp med inntil to representanter hver og fikk taletid på møtet samt spørsmålsrunde med innspill til prosessen til departementene. De fleste studieforbund ga i etterkant av møtet også skriftlige innspill til evalueringsprosessen.

Det er altså Kunnskapsdepartementet og Kultur- og likestillingsdepartementet i samarbeid med sektoren og Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) som har utformet mandatet. Evalueringen skal blant annet kartlegge effekter av regelverksendringene og delingen av ordningen, om delingen av tilskuddsordningen så langt har fungert etter intensjonen og hvordan endringene har påvirket den økonomiske utviklingen i de to ordningene. Evalueringen skal derfor si noe om de økonomiske effektene, slik representanten lurer på i sitt spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 81**Innlevert 9. oktober 2024 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 17. oktober 2024 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Har Støre-regjeringen forkastet sitt eget mål om å fase ut private kommersielle aktører fra barnevernet?

BEGRUNNELSE:

Barne- og familiedepartementet skriver i sitt budsjettforslag for 2025 at:

“Det vil samstundes framleis vere behov for private kommersielle aktører i statlig barnevern framover, og det skal leggjast til rette for at aktørane kan byggje langsiktig kapasitet”.

Støre-regjeringens mål om å fase ut private kommersielle aktører har bidratt til å ødelegge mangfoldet i tilbudet i barnevernstjenesten. Samtidig har Støre-regjeringen bevilget 430 millioner kroner siden 2021 og frem til sommeren 2024 for å styrke det statlige barnevernet. Resultatet så langt er seks nye plasser.

Det vil være svært positivt hvis Støre-regjeringen nå har avlyst sitt eget mål om å fase ut private kommersielle aktører. Det vil bidra til å sikre bredden i tilbudet til sårbare barn.

Svar:

Dei overordna prioriteringane på institusjonsområdet for 2025 er varetaking av bistandsplikta, auka beredskap og betre kostnadskontroll. Regjeringa vil samstundes halde fram arbeidet med å auke grunnberedskapen i institusjonsbarnevernet gjennom å styrkje dei statlege institusjonane. Målet er både å auke kapasiteten og gjere dei betre i stand til å vareta barna med dei største og mest samansette behova, slik det er brei fagleg-politisk semje om jamfør fagdirektoratets vurderingar og Stortingets handsaming av Prop. 133 L (2020–2021). I tillegg til at vidare oppbygging av statleg kapasitet vil vere ein prioritet framover, ønskjer regjeringa òg eit langsiktig og betydeleg innslag av ideelle aktørar.

Dei overordna prioriteringane inneber og at det vil vere behov for private kommersielle aktørar i statleg barnevern framover. Som det står i regjeringa sitt forslag til statsbudsjett, skal det leggjast til rette for at alle aktørane kan byggje langsiktig kapasitet.

Eg vil understreke at den overordna utviklinga av institusjonsområdet skal vere i tråd med regjeringa sin strategi «Vårt felles ansvar – ny retning for institusjonsbarnevernet».

SPØRSMÅL NR. 82**Innlevert 9. oktober 2024 av stortingsrepresentant Tore Grobæk Vamraak****Besvart 17. oktober 2024 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Et enstemmig Storting ba 31.05.2022 regjeringen utvide Gjeldsregisteret slik at det inneholder alle typer gjeld, både med og uten sikkerhet. Regjeringen sendte kort tid etterpå et forslag på høring, med høringsfrist 14. oktober 2022. To år senere melder regjeringen i Barne- og familiedepartementets budsjettproposisjon at den ikke vil gjennomføre den enkle forskriftsendringen som kunne

fulgt opp det enstemmige stortingsvedtaket. Mener statsråden at Stortingets vedtak er tilfredsstillende fulgt opp?

BEGRUNNELSE:

Barne- og familiedepartementet hevder i sin vurdering at:

“Vurderinga til BFD etter dette var at personvernomsyn gjer at ordninga ikkje kan utvidast til å omfatte pantesikra gjeld utan at føremålet til gjeldsinformasjonslova blir endra.”

Gjeldsinformasjonslovens formål er enkelt og tydelig formulert i § 1:

“Lovens formål er å legge til rette for sikker, ordnet og effektiv registrering og utlevering av gjeldsopplysninger for å bidra til bedre kredittvurderinger og forebygge gjeldsproblemer blant enkeltpersoner.”

En utvidelse av gjeldsregisteret i tråd med Stortingets enstemmige anmodningsvedtak ville bidratt til en enda mer sikker, ordnet og effektiv registrering og utlevering av gjeldsopplysninger, og det ville bidratt til både bedre kredittvurderinger og til å forebygge gjeldsproblemer blant enkeltpersoner.

Svar:

Gjeldsinformasjonslova tok til å gjelde 1. november 2017 og ordninga kom i gang 1. juli 2019. Lova har til føremål å gi bankar og andre finansinstitusjonar eit betre grunnlag for kredittvurderingar ved at dei blir gitt tilgang til opplysningar om forbrukskreditten til kundane.

Eg er ikkje i tvil om at avgjerdsgrunnlaget for kredittvurderingar i bankar mv. har vorte vesentleg forbetra som følgje av gjeldsinformasjonslova. Når det gjeld den vidare bakgrunnen for lova og dei vurderingar som er gjort

i ettertid, viser eg til mitt svar 6. mai 2024 på spørsmål til skriftleg svar nr 1906 og til svar 3. oktober 2023 på spørsmål 3521 som begge gjaldt same sak. Eg vil særleg peike på at eg i mine tidlegare svar har understreka at sjølv om Stortinget ved fleire anledningar har bede om ei utviding av ordninga, har det blitt gjort med eit tydeleg atterhald om at utvidinga må vere forsvarleg personvernmessig.

Det er framleis vurderingar av personvernomsyn som gjer saka vanskeleg og som er grunnen til at det har tatt tid å kome fram til ei avgjerd. Dersom gjeldsregistra skal utvidast med pantegjeld, vil det innebere ei sterk auke av personvernrisikoen. Eg viser også her til mine vurderingar i tidlegare svar til Stortinget, kor eg mellom anna peiker på at det ikkje er haldepunkt for at gjeldsproblema i hushalda heng saman med manglande kjennskap til pantesikra gjeld. Ei vanskeleg vurdering er difor om nytta av ei utviding er stor nok til å vega opp for kostnadene den vil føra med seg og ulempene for personvernet.

I høyringa av forslaget, kom det inn tungtvegande innvendingar mot det personvernmessige, og at ei slik utviding ikkje var i tråd med formålet med lova. Departementet mitt arbeider vidare med desse vurderingane, og eg vil om ikkje lenge kome attende med informasjon om vegen vidare i denne saka.

SPØRSMÅL NR. 83

Innlevert 9. oktober 2024 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 21. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for at norske barn skal få tilgang på den beste vaksinen mot HPV i barnevaksinasjonsprogrammet?

BEGRUNNELSE:

Nesten hele Europa har byttet ut sin HPV vaksine med en bedre vaksine som beskytter flere typer virus. I Norge får alle barn Cervarix gratis gjennom barnevaksinasjonsprogrammet, men nå er tilgangen på flere og bedre vaksiner til stede. Dette er også vaksiner som fagfolk nå vil anbefale gjennom barnevaksinasjonsprogrammet.

Svar:

I Norge forebygges HPV-relatert kreft gjennom screening av forstadier til livmorhalskreft og gjennom vaksinasjon mot HPV. HPV-vaksinering er et tilbud i barnevaksinasjonsprogrammet og gis på 7. skoletrinn. Det har vært et tilbud til jenter siden 2009 og til gutter siden 2018. Det er god oppslutning om dette vaksinasjonstilbudet i Norge.

Vaksinen som tilbys i barnevaksinasjonsprogrammet i dag, Cervarix, beskytter mot de to HPV-typene som forårsaker de fleste tilfellene av kreft og forstadier til kreft. På grunn av kryssbeskyttelse, altså at vårt immunsystem oppdager også andre kreftfremkallende HPV-typer etter vaksinasjon, gir Cervarix også beskyttelse mot flere andre kreftfremkallende HPV-typer enn de vaksinen er utviklet for. En annen tilgjengelig vaksine, Gardasil, beskytter mot ni ulike HPV-typer, inkludert typer som forårsaker

er kjønnsvorter. Kjønnsvorter er en annen sykdom enn HPV-relatert kreft. Det er god dokumentasjon for at begge vaksiner gir god og sammenlignbar beskyttelse mot kreft/forstadier, men Gardasil beskytter i tillegg mot kjønnsvorter.

Vaksiner til barnevaksinasjonsprogrammet blir kjøpt inn etter regler om offentlige anskaffelser. Dette gjøres gjennom offentlige anbud. Anskaffelsen gjennomføres

av Sykehusinnkjøp på vegne av Direktoratet for medisinske produkter (DMP). Folkehelseinstituttet (FHI) deltar i spesialistgruppen som har det medisinske fagansvaret for anbudet.

Tilbudsfristen for å gi tilbud i den pågående anskaffelsesprosessen er 28. oktober 2024. Jeg er trygg på at vi fortsatt vil ha et godt vaksinasjonsprogram uavhengig av resultatet fra anbudprosessen.

SPØRSMÅL NR. 84

Innlevert 10. oktober 2024 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 17. oktober 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Hva er status for evakueringen av de 20 pasientene fra Gaza som regjeringen varslet i juni, og hvorfor har Norge valgt å begrense antallet til kun 20, når WHO har anmodet land om å ta imot 9 000 sårede fra krigen på Gaza innen utgangen av 2024?

BEGRUNNELSE:

Gaza utsettes stadig for brutale angrep, og sivile rammes i stort omfang. Blant annet ble en teltleir i Al-Mawasi bombet den 10. september, hvor mange mennesker mistet livet. WHO har vært tydelige på at behandlingsskapasiteten for sårede lokalt på Gaza på langt nær er tilstrekkelig. Behovet for humanitær bistand og medisinsk evakuering har økt som et resultat av de gjentatte angrepene. De sårede, inkludert barn, har behov for spesialisert medisinsk behandling, som ikke tilbys på Gaza og kun er tilgjengelig i utlandet.

Før sommeren ble det lagt betydelig press på regjeringen for å hjelpe sivilbefolkningen på Gaza, som har vært under omfattende angrep og som nå preges av betydelige krigsskader. Gaza er tett befolket, og de mest sårbare sivile er ofte mål for bombeangrep, deriblant barn.

27. juni bekreftet regjeringen at Norge ville hjelpe med evakuering av 20 personer med følge. De humanitære behovene i området er alvorlige. I april i år ba WHO flere land om å ta imot totalt 9 000 sårede fra Gaza innen utgangen av 2024. At Norges bidrag er begrenset til kun 20 pasienter når behovet er så akutt og omfattende er kritikverdige. Dette er særlig gitt av Gazas store behov for medisinsk bistand og Norges lange historie med å gi human-

itær hjelp. Venstre ønsker svar på hvorfor regjeringen har besluttet å ta imot akkurat dette antallet.

EU fulgte opp WHO's oppfordring, og har koordinert innsats for å sikre at flere land bidrar til evakueringen av de skadde pasientene. Seks EU-land, Belgia, Spania, Romania, Malta, Slovakia og Luxembourg, har meldt seg til å ta imot pasienter. I tillegg har De forente arabiske emirater nylig evakuert omkring 100 skadde mennesker fra Gaza for behandling på sine sykehus.

Status for pasientene som regjeringen tidligere i år varslet at Norge skulle motta, er imidlertid uklare. Venstre ønsker derfor en oppdatering på dette.

Svar:

På anmodning fra Verdens helseorganisasjon besluttet regjeringen i juni å ta imot opp til 20 pasienter fra Gaza. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap fikk i oppdrag

å koordinere mottak av pasienter til Norge. For å identifisere aktuelle pasienter, motta tilstrekkelig medisinsk og annen informasjon om pasientene og deres pårørende, er norske myndigheter avhengig av tett samarbeid med blant andre EUs sivile beredskapsmekanisme, Verdens helseorganisasjon og helsemyndigheter i regionen. Til tross for kontinuerlig dialog mellom ulike aktører internasjonalt, har det foreløpig ikke lyktes å få evakuert pasienter fra Gaza til Norge.

En hovedgrunn til dette er at Rafah-grenseovergangen mellom Gaza og Egypt har vært stengt siden 7. mai. Siden den tid har svært få pasienter kommet ut av Gaza. De få som har kommet ut er allerede transportert videre for behandling i Egypt eller i regionen, foruten et lite an-

tall pasienter som er blitt fraktet til Europa. Vi vurderer å ta pasienter fra Gaza som oppholder seg i Egypt til Norge, men vårt primære ønske er å ta pasienter ut direkte fra Gaza for å avlaste helsesystemet der.

Det er viktig at pasientene i Gaza som trenger medisinsk evakuering får komme ut, blant annet ved at Rafah-overgangen åpnes igjen. Pasienter i Gaza bør også få mulighet til å reise for behandling ved palestinske sykehus på Vestbredden, inkludert Øst-Jerusalem, noe som skjedde regelmessig før 7. oktober i fjor. Når det har vist seg såpass krevende å få evakuert de 20 pasientene til Norge, har regjeringen på det nåværende tidspunkt ikke vurdert å øke antall pasienter ytterligere.

Det bør også nevnes at Norge har støttet omfattende helseinnsats i Gaza, helt siden terrorangrepet i Israel 7. oktober og Israels krigføring i Gaza uten nødvendig hensyn til krigens folkerett med over 40 000 drepte og nær 100 000 skadde til følge. Vi støtter blant annet Den internasjonale Røde Kors-komiteens feltsykehus, der Norges Røde Kors spiller en ledende rolle, NORWAC, Verdens helseorganisasjon, i tillegg til Den palestinske myndigheten og UNRWA.

Norge vil fortsette med diplomatisk og politisk trykk for å få mer nødhjelp inn i Gaza, så vel som at pasientene som trenger medisinsk evakuering får komme ut av Gaza.

SPØRSMÅL NR. 85

Innlevert 10. oktober 2024 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth

Besvart 15. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan det bes om en oversikt over alle politikontor i Norge og åpningstidene, sortert etter politidistrikt, kortest åpningstid og antall dager åpent, og en oversikt over alle passkontorer og åpningstider på de respektive passkontor?

Svar:

Informasjon om åpningsdager og -tider for alle politiets tjenestesteder, inkl. tilgjengelige timer for bestilling av pass og nasjonale id-kort, er tilgjengelig på politiets nettsider politiet.no. Innenfor den angitte svarfristen lar det seg ikke gjøre å lage en egen sammenstilling av disse opplysningene som spørsmålsstiller etterspør.

SPØRSMÅL NR. 86

Innlevert 10. oktober 2024 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth

Besvart 21. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan jeg be om ukentlig og månedlig oversikt over hvor mange som har bestilt pass på de nye 14 passkontorene, og om fordeling per passkontor?

BEGRUNNELSE:

Støre-regjeringen har opprettet nye passkontor.

Svar:

Enkelte innbyggere har lang reisetid til nærmeste pass- og id-kontor. Særlig for barnefamilier, hvor passene til de minste barna har en varighet på to år, er det viktig at reisetiden til nærmeste passkontor ikke er for lang. For å sikre kortere reisevei i distriktene og en enklere hverdag for

folk, har regjeringen besluttet å opprette passutstedelse ved 15 flere politistasjoner spredd ut over hele landet.

Tabellen viser hvor mange som har bestilt pass fra de nye pass- og id-kontorene samt den nye passkiosken i Kongsberg per måned i perioden april–september samt i uke 40. Besøk mandag 30.9 er talt to ganger, både i september og i uke 40.

Kontor	Åpning	Apr.	Mai	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Uke 40
Gardermoen	nov. 23	1803	1565	1314	1452	968	1217	589
Kongsberg	apr. 24	996	801	700	700	584	481	130
Kragerø	apr. 24	163	163	156	102	102	150	41
Røros	jun. 24			45	93	56	165	27
Sauda	jun. 24			8	207	104	58	10
Vinje	jun. 24			50	70	90	54	21
Husnes / Kvinnherad	okt. 24							40
Sigdal	okt. 24							22
Vestnes	okt. 24							20
Sum		2962	2529	2273	2624	1904	2125	589

Pass- og id-kontoret i Skibotn har første passtime 15. oktober. Utstyret til pass- og id-kontorene i Flisa og Lærdal er forsinket fra leverandør og vil åpne for publikum etter hhv. 14. og 12. november. I Hitra, Kautokeino, Verdal og Ørnes skal politiet flytte til nye lokaler, og pass-

og id-kontorene vil bli etablert i de nye lokalene. Det er ikke hensiktsmessig å bruke ressurser på å bygge om eksisterende lokaler for å etablere passkiosker der når lokalene uansett skal stenges om kort tid.

SPØRSMÅL NR. 87

Innlevert 10. oktober 2024 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn

Besvart 17. oktober 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Regjeringa rår næringslivet i frå å drive handel og næringsverksemd som bidreg til å oppretthalde dei folkerettsstridige israelske busetjingane i Palestina.

Gjeld denne frårådinga også innkjøpspolitikken til norske kommunar?

GRUNNGJEVING:

Utanriksdepartementet har uttalt at boikott av varer og tenester produsert på okkupert område ikkje er i strid med Noreg sin folkerettslege plikter på handelsområdet. Utanriksministeren uttalte 7. mars d.å. at han "fraråder norsk næringsliv å drive handels- og næringsvirksomhet

som bidrar til å opprettholde de folkerettsstridige israelske bosettingene".

Norske kommunar og fylkeskommunar driv omfattande innkjøpsverksemd av både varer og tenester. I samband med handsaminga av eit innbyggjarinitiativ har Bergen kommune nylig vurdert spørsmålet om boikott av varer og tenester frå okkupert territorium. Byrådet si vurdering er at «frarådingen først og fremst er rettet mot norsk næringsliv, og ikke kommunal anskaffelsesvirksomhet».

Spørsmålet er om dette er ei riktig tolking av budskapet til utanriksministeren, eller om regjeringa tvert imot er av den oppfatning av også norske kommunar og fylkeskommunar bør avstå frå handels- og

næringsverksemd som bidreg til å oppretthalde dei folkerettsstridige israelske busetjingane.

Svar:

Noreg har i mange år vore tydeleg på at Israels busetjingspolitikk på Vestbreidda, inkludert Aust-Jerusalem, er i strid med folkeretten og undergrev moglegheita for ein framtidig palestinsk stat og ei fredeleg løysing på konflikten.

I lys av Israels intensiverte busetjingspolitikk dei siste åra, med nye busetjingsutvidingar og auka busetjarvald mot palestinatar, rådde regjeringa den 7. mars i år norske selskap frå å drive handel og næringsverksemd

som bidreg til å oppretthalde dei folkerettsstridige israelske busetjingane.

Rådet er retta mot norsk næringsliv. Det offentlege skal likevel ta omsyn til menneskerettar i samband med offentlege innkjøp og følgje folkerettslege, inkludert menneskerettslege, standardar. Det følgjer til dømes av anskaffingslova § 5 at offentlege oppdragsgjevarar skal ha eigna rutinar for å fremje respekt for grunnleggjande menneskerettar ved offentlege innkjøp, der det er ein risiko for brot på slike rettar.

Kommunane og fylkeskommunane er eigne rettssubjekt som blir styrte av eiga folkevald leiing. Fleire kommunar har fatta vedtak om boikott av varer og tenester produserte på okkupert område.

SPØRSMÅL NR. 88

Innlevert 10. oktober 2024 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg

Besvart 18. oktober 2024 av klima- og miljøminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Hvorfor foreslår ministeren å kutte i støtten til friluftslivet og Friluftslivets år, og forstår ministeren at flere friluftslivsorganisasjoner nå er bekymret for om de har mulighet til å gjennomføre planlagte aktiviteter i året som kommer?

BEGRUNNELSE:

I 2025 skal det være Friluftslivets år. Gjennom året skal friluftslivsorganisasjonene arbeide for å få med flere – og særlig de som ellers ikke ville ha deltatt – i friluftslivsaktivitet.

Friluftsliv har en rekke positive effekter, både på samfunns- og individnivå. Den fysiske, så vel som den psykiske, helsegevinsten av å tilbringe tid i naturen er godt dokumentert, og tall fra SSB viser at personer som ikke driver med friluftsliv, rangerer sin egen livskvalitet og helse som dårligere enn andre. Derfor er det et etablert mål at flere skal delta i friluftslivsaktivitet. Dette er også viktig i et naturperspektiv: mennesker som tilbringer tid utendørs blir glade i naturen, og ønsker å ta vare på den. Samtidig som personer med høyere utdanning og inntekt oftere deltar i friluftsliv enn andre, er tendensen motsatt for organiserte friluftslivsaktiviteter. Barn fra hjem med lavere sosioøkonomisk status deltar for eksempel oftere på aktiviteter i regi av barnas turlag eller speideren. Forskerne finner det samme mønsteret for barn og unge med inn-

vandrerbakgrunn, som deltar sjeldnere i ikke-organisert friluftsliv – men oftere i organisert friluftsliv. Det tyder på at tilrettelagt friluftslivsaktivitet senker terskelen for deltakelse, og bidrar til et mer mangfoldig friluftsliv.

Tidligere i år opprettet regjeringen, gjennom Miljødirektoratet, en egen støtteordning for å bidra til markeringen av Friluftslivets år 2025. Midlene er allerede utdelt av Miljødirektoratet.

I forslaget til statsbudsjett for 2025 kom det frem at midlene til tilskuddsordningen er tatt fra posten Tilskudd til friluftslivsaktivitet (kap. 1420 post 78). Posten er en av de viktigste ordinære ordningene friluftslivet har for å få med flere i helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig friluftsliv, og finansierer blant annet ferskingkurs og lavterskel turlbud. Nå er det 25 millioner kroner mindre til utdeling til slik aktivitet.

Fleire friluftslivsorganisasjoner reagerer på dette. Organisasjonene er bekymret for hvordan de skal klare å gjennomføre både ny og «ordinær» aktivitet i friluftslivets år, når det viser seg at den økte støtten, i realiteten er kuttet.

Svar:

Friluftslivets år vil bidra til at enda flere deltar i friluftsliv, og at alle blir mer inspirert til å drive med friluftsliv. Dette er viktig for befolkningens helse og livskvalitet. Regjerin-

gen er derfor positiv til at friluftslivsorganisasjonene og Norsk Friluftsliv vil gjennomføre et nytt Friluftslivets år i 2025.

Derfor er det både i 2023 og 2024 bevilget midler over statsbudsjettet til Norsk Friluftsliv sitt arbeid med å planlegge året, med 1,2 mill. kroner i 2023 og 5,5 mill. kroner i 2024. I 2025 foreslår Regjeringen å bevilge 13,5 mill. kroner til Norsk Friluftsliv sitt arbeid med å administrere gjennomføringen av året. Med Regjeringens budsjettforslag lagt til grunn, vil det i 2025 til sammen være bevilget 20,2 mill. kroner til Norsk Friluftsliv sitt arbeid med å planlegge og gjennomføre Friluftslivets år.

I tillegg er det i 2024 forskuttert 25 mill. kroner fra midlene til friluftslivsaktivitet, slik at organisasjonene kan

sette i gang med aktiviteter og arrangement med en gang året starter. Disse midlene tas fra tilskuddsordningen til friluftslivsaktivitet, der det i 2025 er foreslått lik bevilgning som i 2024, som er 64,3 mill. kroner. Dette innebærer at det i 2025 vil bli noe mindre midler til fordeling til tiltak som vanligvis får midler fra denne tilskuddsordningen.

Det er altså ikke kutt i bevilgningene til friluftsliv i budsjettforslaget for 2025.

Jeg har likevel forståelse for at friluftslivsorganisasjonene kan ønske seg økte ressurser fra staten til gode friluftslivstiltak, ut over de 13,5 millionene som er foreslått satt av i budsjettproposisjonen.

SPØRSMÅL NR. 89

Innlevert 10. oktober 2024 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 18. oktober 2024 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Hvordan vil regjeringen jobbe for å sikre at den bilaterale avtalen om forsvars- og sikkerhetssamarbeid mellom Norge og EU blir både relevant og viktig, særlig i lys av opprettelsen av en egen kommissær for sikkerhet og forsvar i EU, og hvordan planlegger regjeringen å sørge for at Norge får en reell og aktiv rolle i det europeiske forsvarssamarbeidet, til tross for at dette politikkområdet fortsatt ligger utenfor EØS-avtalens rammer?

BEGRUNNELSE:

Europas sikkerhetspolitiske forhold er i stadig utvikling, spesielt etter Russlands fullskalainvasjon av Ukraina og den pågående krigen. Dette har resultert i en betydelig utvidelse av EUs innsats innen forsvars- og sikkerhetspolitikk. Det europeiske forsvarsfondet (EDF) og Permanent Structured Cooperation (PESCO)-programmet er bare noen av initiativene EU har tatt for å øke sin strategiske autonomi og samarbeid i forsvar. EU har nå også opprettet en ny kommissær for sikkerhet og forsvar.

Som EU- og NATO-alliert er Norge opptatt av å forbedre samarbeidet med EU i forsvars- og sikkerhets spørsmål. Som et resultat har regjeringen inngått en bilateral avtale med EU for å sikre at Norge kan støtte og dra nytte av EUs innsats innenfor forsvars- og sikkerhetspolitikk. Denne avtalen er et viktig skritt i retning av å

garantere at Norge er engasjert i europeiske sikkerhetsorganisasjoner, spesielt nå som sikkerhetstrusler blir mer grenseløse og kompliserte.

Likevel er det flere problemer knyttet til denne avtalen. Først og fremst er forsvars- og sikkerhetspolitikk utenfor EØS-avtalens rammer. Som et resultat har Norge ikke automatisk tilgang til eller innflytelse på EUs beslutninger som gjelder disse temaene. Nå som EU har etablert sine egne kommissærer for sikkerhet og forsvar, vil dette politikkområdet bli enda viktigere innenfor unionen. Hvis vi ikke har en aktiv strategi for å sikre relevansen og virkningen av den bilaterale avtalen, kan det bli vanskeligere for Norge å oppnå en likeverdig posisjon i forsvarspolitiske prosesser.

Det er avgjørende at denne bilaterale avtalen har konkrete resultater i tillegg til å fungere som en offisiell samarbeidsavtale. For å oppnå dette må regjeringen aktivt jobbe for å få Norge til å ha en reell innflytelse. Som et resultat er det avgjørende at regjeringen utvikler en plan for hvordan Norge kan dra nytte av samarbeidet med EU på forsvars- og sikkerhetspolitikk på best mulig måte. Norge må engasjere seg aktivt der det er relevant, og garantere oss en plass ved forhandlingsbordet når viktige beslutninger tas.

Svar:

NATO er og vil forbli rammen om det kollektive forsvar og transatlantisk sikkerhet, og dermed også bærebjelken i norsk sikkerhets- og forsvarspolitik. EU har imidlertid også fått en større sikkerhetspolitisk rolle på noen områder, inkludert krisehåndtering, samfunnssikkerhet og forsvarsindustri. Etableringen i EU av en egen kommisær for forsvar er det seneste uttrykk for denne utviklingen.

Norge og EU har allerede et godt samarbeid på det sikkerhets- og forsvarspolitiske området, inkludert årlige politiske samtaler, bidrag til EUs militære støtte til Ukraina, krisehåndteringsøvelser og forsvarsindustrielle prosjekter. Norge deltar i flere forsvarsrelaterte EU-programmer som det europeiske forsvarsfondet (EDF), programmet for økt ammunisjonsproduksjon (ASAP) og programmet for felles anskaffelser av forsvarskapasiteter (EDIRPA), og regjeringen vil prioritere å søke deltakelse i EUs nye forsvarsindustrielle program (EDIP).

Vi er fra norsk side åpne for å vurdere deltakelse i nye EU-initiativer på forsvarsområdet som er relevante og som ikke utfordrer, men supplerer NATOs arbeid. Det gjelder også sikkerhetspolitiske EU-initiativer som faller utenfor EØS-avtalen og som er i tråd med norske interesser.

Inngåelsen våren 2024 av et strategisk partnerskap om sikkerhet og forsvar mellom Norge og EU danner en god ramme for samarbeidet på forsvarsområdet. MOUen bekrefter dagens samarbeid og gir visse føringer fremover. MOUen endrer imidlertid ikke Norges status i forhold til EU. Våre muligheter for påvirkning og deltakelse ligger i første rekke fortsatt gjennom aktiv deltakelse i fora hvor vi er med, tidlig inngrep med EUs interne prosesser, sekondering av norsk personell til EUs organer, samt også løpende dialog med EUs institusjoner og medlemsstater.

Vi vil også i tiden fremover aktivt benytte mulighetene som ligger i MOUen og EØS-avtalen for å ivareta våre sikkerhetspolitiske interesser overfor EU.

SPØRSMÅL NR. 90

Innlevert 10. oktober 2024 av stortingsrepresentant Grete Wold

Besvart 18. oktober 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande

Spørsmål:

Sannhets- og forsoningskommisjonen understreket behovet for økt samarbeid på tvers av grensene, særlig innen språkarbeidet. Sametinget i Norge, Sverige og Finland har etablert institusjonen Sami Giellagáldu for å ivareta normeringen i de samiske språkene. Nå har finske og svenske myndigheter foreslått å kutte bevillingene, noe som bekymrer.

Hvordan vil statsråden følge opp dette, og ta det opp med sine kollegaer i Sverige og Finland?

BEGRUNNELSE:

Alle de samiske språkene er utrydningstruet og med det følger selvsagt mange ulike tiltaksbehov, mange som også er veldig kostbare. Noe av det minst ressurskrevende som vi er helt avhengig av er Giellagáldu, fordi uten et normeringsorgan for språkene vil vi mangle felles retning og rammer for hva språkene våre i det hele tatt er. Nå tredeles finansieringen av dette viktige nordiske samarbeidet, men ved at Sverige og Finland reduserer betraktelig sin andel så truer det hele samarbeidet. Om man ser dette i lys av

Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport, så vil det være meget uheldig, og få konsekvenser for det videre oppfølgingsarbeidet.

Svar:

Eg er kjend med den utfordrande situasjonen som Sámi Giellagáldu no står i.

Arbeidet som Sámi Giellagáldu gjer er viktig, og det er avgjerande for anna samisk språkutviklingsarbeid, og som grunnlag for språkteknologisk utvikling. Ein viktig suksessfaktor er at dei tre sametinga i Finland, Sverige og Noreg alle står bak Sámi Giellagáldu, også med finansielle ressursar. Slike finansielle ressursar vil i praksis måtte komme frå de tre statane.

Eg meiner difor at vi må sjå på korleis vi kan få til samfinansiering framover i tid, slik at Sámi Giellagáldu kan halde fram drifta. Kommunal- og distriktsdepartementet held tett kontakt med Sametinget når det gjeld oppfølginga av denne saka, no sist i møtet sametingspresident Silje Karine Muotka og eg hadde i Kautokeino tysdag 15. oktober. Det har og vore kontakt på statssekretærnivå

frå mitt departement til Justisdepartementet i Finland og Kulturdepartementet i Sverige, med sikte på å drøfte mulige løysingar i saka.

Tysdag 22. oktober skal det vere møte mellom dei tre sametingspresidentane og ministrane med ansvar for samiske spørsmål i Noreg, Sverige og Finland. Eg vil òg ta opp saka i dette møtet.

SPØRSMÅL NR. 91

Innlevert 10. oktober 2024 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 29. oktober 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Fiskebåter slipper drivstoffavgift ved å ta en rundtur ut av landet. Norges klimaregnskap belastes da ikke, og fiskerne betaler mindre, selv om de fysiske utslippene øker. Det er grunner til å stille spørsmål om fornuften bak et regelverk som fremtvinger store ekstra utslipp, utgifter, ulemper og tidsbruk kun for norske fartøy.

Vil regjeringen ta initiativ til en fullstendig gjennomgang av avgiftsregelverket og særnorske avgifter for fartøyer, med sikte på en harmonisering av reglene for merverdiavgift og særavgifter?

BEGRUNNELSE:

Norge har innført en CO₂-avgift for fiskeflåten. Målet med avgiften er å presse flåten over i en mer miljøvennlig retning med lavere klimautslipp. Problemet er bare at det finnes ingen utslippsfri erstatning for fossilt drivstoff som passer for dette formålet.

Fiskeri er matproduksjon med lavt miljøavtrykk, det laveste av all produksjon av animalsk protein

Særnorske avgifter kan føre til at fiskeriaktiviteten blir redusert, og eksempelvis at Norge blir mindre til stede i nordområder.

I flere år har man lest om norske fiskere som har reist over Skagerak for å fylle drivstoff grunnet særnorsk CO₂-beskatning. I dag går mange båter til Shetland for å oppnå lavere avgifter. Det betyr at de svir av titalls tusen liter drivstoff ene og alene for å spare utgifter til de ekstra klimaavgiftene bransjen er pålagt av staten.

Dette er både kontraproduktivt, øker risikoen for fiskerne, øker kostnadene, og ikke minst klimautslippene. Det tyder på et regelverk som er overmodent for modernisering.

I Fiskeribladet kunne man 3 oktober lese en kronikk med overskriften:

“Fiskebåtregelverket: Tid for endring” av Øystein Gulseth.

Gulseth skriver: Hovedproblemet ligger i inkonsistensen og kompleksiteten i regelverket som virksomheter innen skipsfart og eksport må forholde seg til. Et eksempel på dette er de ulike definisjonene av «eksport» som anvendes i merverdiavgifts- og særavgiftsregelverket, og hvordan disse ikke koordineres effektivt. Slik står vi overfor et lappeteppes av regler som skaper forvirring og ineffektivitet for både leverandører og kjøpere.

Like tilfeller reguleres ulikt mht. merverdi- og særavgifter, tilsynelatende uten en klar tanke bak.

Denne mangelen på oppdatering og koordinering er mer enn bare et irritasjonsmoment. Det skaper en reell trussel mot norsk næringsliv ved å gjøre det vanskeligere å drive virksomhet innenlands. Resultatet kan bli at bedrifter flytter virksomheten ut av landet, noe som verken gagnar økonomien eller miljøet.

Det er på tide å rette søkelyset mot et regelverk som trenger en grundig overhaling. Dette er ikke bare en sak for de som jobber direkte med eksport og avgift, men for alle som er interessert i å sikre et konkurransedyktig og fremtidsrettet norsk næringsliv.

Svar:

Regjeringen er godt kjent med utfordringene ved at fartøy i noen tilfeller vil kunne bunkre i utlandet eller fra bunkringsskip til havs. Dette er ikke ønskelig, og regjeringen har de siste årene jobbet med ulike løsninger på problemet. Vi har utredet muligheten for å endre dagens praksis med å ikke oppkreve CO₂-avgift ved innførsel av drivstoff på fartøys drivstofftank. Dette ville imidlertid medføre store administrative kostnader, risiko for dobbeltbeskatning og vesentlige kontrollutfordringer for myndighetene. Det ble derfor ikke utarbeidet et forslag om en slik omlegging. Denne saken er nærmere omtalt i Prop. 1 LS

(2022-2023) Skatter og avgifter 2023 og Prop. 1 LS (2023-2024) Skatter og avgifter 2024.

En annen utfordring er at fiskefartøy kan omgå den norske avgiften ved først å gå til en utenlandsk havn slik at de oppfyller kravene til avgiftsfritaket for utenriks sjøfart. Dette kan særlig være aktuelt for fiskefartøy som skal fiske langt til havs. I forbindelse med regjeringens forslag om å innføre avgift på fiske i fjerne farvann har jeg derfor bedt Skattedirektoratet vurdere om det er mulig å endre regelverket slik at fiskefartøy ikke lenger kan benytte avgiftsfritaket for utenriks sjøfart. Samtidig foreslår regjeringen å innføre avgift for utenriks sjøfart, forutsatt at dette er i overensstemmelse med statsstøtteregelverket, noe som også vil redusere omgåelsesmulighetene. Dagens skille mellom fiske i fjerne og nære farvann innebærer også at avgiftsfritaket for fjerne farvann bortfaller i sin helhet dersom et fartøy har fisket i nære farvann. Det gir et insentiv til å unngå å dele fisket mellom nære og fjerne farvann og kan gi dårlig utnyttelse av både fartøy og fiskeressursene. Jeg har derfor også bedt Skattedirektoratet se på løsninger som i større grad tilrettelegger for fiske både i nære og fjerne farvann.

Utslipp fra fiskefartøy utgjør samtidig en del av norske utslipp, og inngår i Norges forpliktelser under klimaavtalen med EU (innsatsfordelingsforordningen). Klimaavgiftene er et av regjeringens viktigste virkemidler for å redusere utslippene, inkludert utslippene fra fiske og fangst. Selv om utviklingen av nullutslippsteknologi har kommet kortere i sjøfart og fiske enn for personbiler og

annen landtransport, finnes det tiltak som kan gi reduserte utslipp med eksisterende teknologi. Avgiften vil for eksempel gi rederiene insentiver til å investere i mer drivstoffeffektive fartøy og til å effektivisere driften og fangsten med eksisterende fartøy. Regjeringen har også gjort flere grep som vil lette omstillingen for næringen. Den midlertidige CO₂-kompensasjonsordningen for fiskeriene var på 255 mill. kroner i 2022, og skulle opprinnelig avvikes i 2025. Regjeringen har i stedet trappet denne opp og foreslått en bevilgning på om lag 500 mill. kroner i 2025. Vi har også innført en ekstra tilskuddsordning for kystrekerålere som medfører at disse i dag mottar et tilskudd på 4,5 kroner per liter diesel de bunkrer. Det er 1,33 kroner mer enn de betaler i CO₂-avgift.

I Danmark ble det besluttet å innføre CO₂-avgift på fiske og fangst, og at avgiftssatsen skal økes til 750 danske kroner innen 2030. Den danske regjeringen har foreslått å innføre avgift med virkning fra 2025. Dette vil bidra til å redusere utfordringene med bunkring i utlandet for norske båter.

Regjeringen jobber løpende med forenkling av skatte- og avgiftsregelverket. Særlig avgiftsloven, loven der CO₂-avgiften er hjemlet, er fra 1933, og det er behov for en modernisering. Finansdepartementet og Skattedirektoratet har derfor igangsatt en teknisk revisjon av loven, blant annet med sikte på å gjøre regelverket mer tilgjengelig og brukervennlig for både de næringsdrivende og skattemyndighetene.

SPØRSMÅL NR. 92

Innlevert 11. oktober 2024 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 18. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Vil statsråden sikre at alle gravide og ammende mottar tilstrekkelig informasjon om hvordan de kan få i seg nok jod i svangerskapet ved å gjøre dette til en del av kartleggingen i helsekortet for gravide?

BEGRUNNELSE:

Gravide og ammende trenger ekstra mye jod, fordi inntaket skal dekke både mor og barns jodbehov. Jod er blant annet nødvendig for utviklingen av barnets hjerne og sentralnervesystem.

I 2016 kom rapporten «Risiko for jodmangel i Norge» utgitt av Nasjonalt råd for ernæring. Rapporten viste at mange norske gravide og ammende hadde et lave jodinntak enn anbefalt. Rundt halvparten av de gravide fikk ikke i seg nok jod. Dette kan få alvorlige konsekvenser for barnet, og nye studier fra Norge viser at selv mild til moderat jodmangel i svangerskapet kan påvirke barnets utvikling negativt.

Vi har få gode kilder til jod i det norske kostholdet. Mesteparten får vi fra melk og meieriprodukter, men også i meieriproduktene varierer jodinnholdet en del. Gode jodkilder er melk, syrnet melk, yoghurt, brunost og prim.

Hvit fisk og produkter laget av hvit fisk er også blant de beste jodkildene vi har.

Norstat har på vegne av MELK gjort undersøkelser blant gravide som viser at mange kvinner har lite kunnskap om jod. De vet ikke hva jod, hvilken mat som bidrar med jod eller hvor mye de må spise for å få nok. De vet heller ikke hvorfor det er spesielt viktig i forbindelse med graviditet og ammeperiode.

Det er sosioøkonomiske forskjeller hvor kun 33 % av de med lav utdanning har kjennskap til jod vs. 66 % av gravide med høy utdanning. Kun en tredjedel av gravide svarer at de har fått informasjon om jod fra helsepersonell mens 86 % har fått informasjon om folat.

Svar:

Som representant Hoksrud påpeker, er det dokumentert at enkelte grupper i Norge har et lavt inntak av jod. Spesielt bekymringsfullt er det dersom gravide og ammende har et lavt inntak av jod, fordi jod er ett av flere næringsstoffer som er nødvendig for normal vekst og utvikling hos foster og spedbarn.

Helsedirektoratet anbefaler at gravide så tidlig som mulig i svangerskapet får informasjon om et sunt og variert kosthold, i tråd med kostrådene, inkludert råd om bruk av kosttilskudd. Et riktig sammensatt kosthold kan inneholde alle næringsstoffer som den gravide og fosteret trenger, men flere trenger tilskudd av noen vitaminer og mineraler – blant annet jod og folat, som representanten også nevner. Resultater fra den norske mor, far og barn-undersøkelsen (moBa) tyder på at det kan være for sent å øke jodinntaket i svangerskapet med hensyn til fosterutviklingen. Derfor er generell informasjon, blant annet om hvilke matvarer som inneholder jod, viktig.

Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet og Mattilsynet (heretter omtalt som etatene) har utarbeidet forslag til strategi for å sikre god jodstatus i befolkningen. Strategien inneholder økt tilsetning av jod til husholdningssalt og salt tilsatt brød og andre bakervarer, samt mer informasjon til befolkningen og helsepersonell om betydningen av jod og kilder til jod i kosten. For å kunne følge utviklingen og effekten av tiltak som iverksettes, har etatene anbefalt at det også iverksettes et overvåkningsprogram. Regjeringen har i sitt forslag til statsbudsjettet for 2025 foreslått 2,3 millioner kroner til oppstart av arbeidet med jodstrategien. Jeg er i dialog med etatene om hvordan dette skal gjøres.

Hoksrud har rett i at gode kilder til jod i det norske kostholdet er begrenset, men at enkelte meieriprodukter slik som melk, yoghurt, brunost, prim, i tillegg til hvit fisk, er gode kilder. Helsedirektoratet anbefaler melk- og meieriprodukter i sine oppdaterte kostråd, blant annet av hensyn til tilførsel av jod. Det er imidlertid enkelte grupper i befolkningen som i liten grad inkluderer meieriprodukter og/eller fisk i kostholdet sitt. For disse gruppene vil

økt tilsetning av jod til salt og bakervarer være av særlig stor betydning.

Det er i 2024 bevilget 26 mill. kroner til digitalt helsekort for gravide. Regjeringen har foreslått ytterligere 26 mill. kroner til utprøving i 2025. I tillegg foreslås det 5 mill. kroner til digital foreldrestøtte. Det er behov for å legge til rette for bedre og kvalitetssikret foreldrestøtte til kommende og nye foreldre gjennom digitale tilbud tilpasset ulike situasjoner og faser i en families liv. Helsedirektoratet og Norsk helsenett SF vil få i oppdrag å utvikle et slikt tilbud. Arbeidet skal bl.a. sees i sammenheng med digitalt helsekort for gravide.

Det digitale helsekortet for gravide vil i første omgang være avgrenset til å omfatte den samme informasjonen som i dag finnes i papirhelsekortet. Utviklingen av helsekortet følger den nasjonale faglige retningslinjen for svangerskapsomsorgen fra Helsedirektoratet. Helsedirektoratet har vurdert at å inkludere jod i helsekortet, ikke vil gi den effekten vi ønsker – både fordi et tilstrekkelig jodinntak er viktig før kvinnen blir gravid, men også fordi det, når jodstrategien iverksettes, vil være flere matvarer som inneholder jod på markedet. Hvor mye jod gravide får i seg kan ikke kartlegges på samme måte som det kan spørres om bruk av folattilskudd, slik det nå gjøres og registreres i helsekortet. Det vil være mer hensiktsmessig tidsbruk for helsepersonell å gi informasjon om kosthold generelt, i tråd med retningslinjen.

Jeg vurderer at det vil være mest effektivt å sette inn tiltak for å øke jodinntaket i befolkningen slik at kvinnene har en tilstrekkelig jodstatus før de blir gravide, fremfor å inkludere informasjon om dette i helsekortet. Jeg er derfor glad for at det nå ser ut til at vi kan sette i gang tiltak som er anbefalt i forslag til jodstrategi fra etatene våre, slik at hele befolkningen, inkludert unge kvinner, gravide og ammende, får tilstrekkelig informasjon om hvordan de kan få i seg nok jod for god helse.

SPØRSMÅL NR. 93**Innlevert 11. oktober 2024 av stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland****Besvart 18. oktober 2024 av kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery****Spørsmål:**

Er det fordi Olavsfest oppfattes som «for kommersiell» at festivalen ikke er flyttet til samme finansieringsordning som de to andre norske spydspissfestivalene under Kapittel 323 post 70, eller hva er den egentlige årsaken til at Olavsfest ikke vurderes som like viktig som de to andre festivalene?

BEGRUNNELSE:

Olavsfest har om lag 50 % flere besøkende som Festspillene i Bergen og Festspillene i Nord-Norge til sammen. Med et variert program bestående av konserter, samtaler, organisasjonsmarked og et omfattende barn- og familieområde. Festivalen fokuserer på verdispørsmål og menneskerettigheter som er relevante for hele befolkningen i nær tilknytning i og rundt Nidarosdomen og Erkebispegården.

Olavsfest er også den av de tre festspillene som drives mest effektivt og med den minste staben og høy egeninntjening. Festivalen er en av regionens største oppdragsgivere til profesjonelle frilansmusikere, teknikere og andre kunstneriske fagområder, og samarbeider tett med de største kunst- og kulturinstitusjonene. På tross av dette

er Olavsfest plassert i en annen finansieringsordning enn de to andre nasjonale spydspissfestivalene under Kapittel 323 post 70 i Kulturdirektoratet.

Svar:

Det er veldig mange kulturtiltak som ønsker seg inn på vårt budsjett. Terskelen for å flytte over er høy. Vi mener Festspillene i Bergen og Festspillene i Nord-Norge står i en særstilling i festivallandskapet i Norge. Vi vurderer også at Olavsfestdagene ivaretas godt av Kulturrådet gjennom Norsk kulturfond. Graden av kommersialitet har ikke vært en del av vurderingen.

Et fantastisk Festival-Norge er i seg selv bevis på at Kulturrådet gjør en veldig god jobb i forvaltningen av Norsk kulturfond, og jeg er veldig glad for at en rekke festivaler – blant annet Trondheim internasjonale Olavsfest – nå mottar flerårige tilskudd fra dem.

Olavsfestdagene er en av mange store, flotte festivaler rundt om i landet vårt som ble flyttet fra departementet til Kulturrådets forvaltning fra og med 2016, altså under representantens egen periode som kulturminister. Representanten valgte heller ikke å flytte dem tilbake i perioden hun satt i regjering.

SPØRSMÅL NR. 94**Innlevert 11. oktober 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 18. oktober 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande****Spørsmål:**

Mener statsråden at kommuneøkonomien er bedre eller dårligere nå enn da regjeringen tiltrådte?

BEGRUNNELSE:

Eksakt samme spørsmål ble stilt til statsråden fra undertegnende (Dokument nr. 15:2956 (2023-2024)) men statsråden svarte ikke på selve spørsmålet. I stedet for å bes-

vare spørsmålet kom en lang skryteliste fra regjeringen. Jeg ber derfor statsråden om faktisk å besvare spørsmålet som stilles.

Svar:

Kommuneøkonomien blir avspegla i flere indikatorar. I perioden 2022-2025 har regjeringa i dei årlege budsjettproposisjonane foreslått å styrke kommunesektoren

sine frie inntekter reelt med over 20 mrd. kroner. Kva den faktiske inntektsutviklinga blir, avheng mellom anna av korleis den faktiske skatteinngangen og kostnadsutviklinga blir gjennom året. Samtidig som regjeringa har satsa på kommuneøkonomien er kommunane ramma av dyrtid, auka kostnader og auka rente. Eg har ved fleire anledningar difor svart tydeleg på spørsmålet frå representanten Wiborg; nemlig at den økonomiske situasjonen i kommunane har blitt meir krevjande dei seinaste åra.

Teknisk berekningsutval for kommunal og fylkeskommunal økonomi ser på netto driftsresultat som den viktigaste indikatoren for å vurdere økonomisk balanse. Utvalet anbefalar at netto driftsresultat bør liggje på 2 prosent over tid for sektoren samla. I perioden 2015-2023 har driftsresultatet stort sett lege over dette nivået og i snitt vore på 3,2 prosent, noko som heng saman med stor meirskattevekst i denne perioden. Dei siste åra har meirskatteveksten vore mindre og den sterke kostnadsveksten har slått inn i sektoren, og driftsresultata har vore lågare. I 2021 var driftsresultatet 4,7 prosent, i 2022 på 3,5 prosent og i 2023 på 1,3 prosent.

Regjeringa er difor kjend med at mange kommunar opplever den økonomiske situasjonen som krevjande

i 2024, og driftsresultata i 2024 er venta å bli svakare enn i 2023. Endringar i sentrale storleikar som skatteinntekter, deflator, demografi- og pensjonskostnader inneber ei svekking sidan saldert budsjett 2024. Regjeringa har allerede varsla at vi vil kome attende med ei tilleggsøyving til sektoren i nysalderinga.

Dei høge driftsresultata dei føregåande åra har gjort at kommunesektoren har bygd opp disposisjonsfonda år for år, og i 2022 utgjorde dei nesten 100 mrd. kroner, noko som svarte til 14,9 prosent av driftsinntektene. No minkar desse fonda. I 2023 blei fonda redusert som følgje av at driftsresultata blei svakare, samstundes som kommunesektoren brukte av dei til å finansiere investeringar i bygg og anlegg.

Fleire år med høge driftsresultat har gjort at få kommunar har vore i ROBEK dei seinaste åra. På det lågaste, ved utgangen av 2019, var ti kommunar førde opp i ROBEK. To år seinare var talet 18, og i augneblinken er 23 kommunar førde opp i registeret. Talet har gått opp i løpet av 2024, noko som har samanheng med resultata i årsrekneskapane for 2023, og det er fare for ein ytterlegare auke i tida som kjem.

SPØRSMÅL NR. 95

Innlevert 11. oktober 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 18. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehli

Spørsmål:

Hvorfor mener statsråden det er riktig at ukrainere som har fått midlertidig kollektiv beskyttelse skal kunne søke om tilbakevendingsstøtte?

BEGRUNNELSE:

Ukrainere kunne fra september 2022 søke om tilbakevendingsstøtte. Siden dette har vel 2 500 ukrainere søkt om tilbakevendingsstøtte, mens nærmere 1 100 har reist ifølge tall fra justis- og beredskapsdepartementet. Kommunal-rapport har tidligere skrevet en sak om en Nav-leder i Alver kommune som melder om at man har kommet i en situasjon der ukrainere som har bestemt seg for å reise hjem, må vente i flere måneder på retur støtte fra Utlendingsdirektoratet. Flyktninger som har bestemt seg for å returnere, sier at de ikke vil reise før de har mottatt denne støtten. Dette fører til at de blir gående og heve ytelser i

en periode fram til avreise, og en situasjon hvor man har flyktninger som er lite motiverte for å bli integrert.

Svar:

Regjeringens er opptatt av å føre en aktiv politikk for tilbakevending og retur. Jeg mener det er viktig at også ukrainere har tilgang på tilbakevendingsregelverket og -ordningen på lik linje med andre utlendinger som oppholder seg i Norge.

Tilbakevendingsreglene åpner for at personer med midlertidige beskyttelsestillatelser omfattes av ordningen. Personer med midlertidig kollektiv beskyttelse får ettårige tillatelser i Norge, som kvalifiserer til tilbakevendingsstøtte. Jeg mener det er riktig at også ukrainere kan få slik støtte dersom de ønsker å vende hjem. En del ukrainere vender hjem til Ukraina, både med og uten støtte fra UDI. Tilbakevending med støtte gir myndighetene

bedre oversikt over hvem som er i landet, ved at tilbakevending med støtte fra UDI medfører informasjon om slik søknad til bosettingskommunen og registrering som utvandret fra Norge hos Skatteetaten.

Tilbakevending er i tråd med regjeringens politikk overfor fordrevne fra Ukraina ettersom oppholdet i Norge er midlertidig, i påvente av at situasjon i Ukraina endrer seg til ikke lenger å være en massefluktsituasjon.

Justis- og beredskapsdepartementet jobber for at saksbehandlingstiden i Utlendingsdirektoratet (UDI) i disse sakene skal reduseres. UDI har i år fått midler til å automatisere saksbehandlingen for tilbakevendingsøknader, og når dette er på plass regner UDI med at saksbehandlingstiden vil reduseres for denne type saker.

SPØRSMÅL NR. 96

Innlevert 11. oktober 2024 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 18. oktober 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Kva for organisasjonar som støttar sanksjonar mot Israel mottar norsk bistand, kva for organisasjonar som arbeider for sanksjonar er utelukka frå å få norsk bistand, og kan eg få svar med lister med namngitte organisasjonar?

GRUNNGJEVING:

Regjeringa har vidareført høgeregjeringa si linje med å boikotta sivilsamfunnsorganisasjonar som arbeider for sanksjonar mot Israel. Seinast i budsjettforslaget for 2025 står det under kapittel 159, post 70 Midtøsten:

«Organisasjoner med hovedformål om å boikotte, desinvestere og sanksjonere (BDS) mottar heller ikke norsk bistand.»

Ulike former for boikott, desinvestering og sanksjonar (BDS) mot Israels okkupasjon og folkerettsbrot har brei støtte i sivilsamfunnsorganisasjonar over heile verda. Den globale BDS-rørsla vart starta av det palestinske sivilsamfunnet i 2005, og oppfordrar til ikkjevaldeleg press på Israel inntil landet innfrir dei folkerettslege pliktene sine.

Til Klassekampen 10. oktober uttaler statssekretær Andreas Kravik at formuleringa i statsbudsjettet berre skal gjelda organisasjonar som har BDS som hovudformål, og at palestinske organisasjonar «som for eksempel jobber med kvinners rettigheter, men som også er tilhengere av generell boikott» ikkje er utelukka frå å motta norske bistandspengar.

Det vil derfor vera klargjerande for den vidare debatten at regjeringa legg fram lister over kva for organisasjonar som hamnar i dei to ulike kategoriane.

Svar:

Både internasjonale, norske og lokale organisasjonar mottek norsk bistand frå ulike løyvingar. Departementet føretekk ikkje ei kartlegging av alle organisasjonar med tanke på deira haldning til sanksjonar eller BDS knyta til Israel.

Ved vurdering av støtte frå Regionløyvinga (kapitelpost 159, post 70 Midtøsten), vil ein med utgangspunkt i Prop 1 S og Stortingets budsjettvedtak gjere ei konkret vurdering av om søkjarar har BDS som hovudføremål. Dette leggjast til grunn for behandlinga av søknader om tilskudd.

SPØRSMÅL NR. 97**Innlevert 1. oktober 2024 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 21. oktober 2024 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Fra Ukraina kommer flere mødre alene med egne barn, fordi far er igjen i krigen. De får midlertidig kollektiv beskyttelse. I folkeregisteret blir de registrert uten foreldreansvar. Uten foreldreansvar de ikke ordne pass etc. til barnet.

Vil statsråden komme med en midlertidig ordning for gruppen mennesker som har kollektiv beskyttelse, for å sørge for likebehandling mellom barn og unge som kommer til landet med én forelder og de som kommer til landet med to foreldre, og å unngå unødvendig sløsing av offentlige ressurser?

BEGRUNNELSE:

Fra Ukraina kommer flere mødre alene med egne barn, fordi far er igjen i krigen. De får midlertidig kollektiv beskyttelse. I folkeregisteret blir de registrert uten foreldreansvar for eget barn. Uten foreldreansvar kan ikke foreldre ordne pass til barnet, melde flytting, søke studielån, åpne konto m.m.

Det er ikke vanlig å ha dokumentasjon på foreldreansvar i andre land. Og for de fleste som kommer hit er det nesten umulig å få slik dokumentasjon i ettertid. Tidligere har Trondheim kommune løst dette ved å gjennomføre et proforma meklingsmøte ved familievernkontoret for å få en meklingsattest som bekrefter at den ene forelderen ikke har møtt. På grunnlag av denne attesten har Tingretten gitt foreldreansvaret til herboende forelder.

Kapasiteten hos familievernkontoret er sprengt. Også i flyktningetjenesten brukes det altfor mye tid og ressurser på denne problematikken. Det er ingen økonomiske ytelser knyttet til foreldreansvar så en forenkling av regelverket vil ikke innebære noen kostnad.

Svar:

Eg har fått opplyst at om lag 10 500 barn med ukrainsk statsborgerskap er registrert med foreldreansvar ukjent i Folkeregisteret. Dei utgjør om lag halvparten av tilfella med «foreldreansvar ukjent». Registrering med «foreldreansvar ukjent» fører til ei rekkje problem for barna det gjeld, både når dei kjem frå Ukraina og frå andre land. Over 1 000 barn med norsk statsborgerskap er registrert med «foreldreansvar ukjent».

Eg gjer merksam på at sjølv om Barne- og familiedepartementet er ansvarleg departement for regelver-

ket om foreldreansvar, er det Finansdepartementet som har ansvaret for folkeregisterlova med forskrift, og praktiseringa av desse reglane.

For å finne ei løysing på problemet med registrering av foreldreansvar ukjent, har ei arbeidsgruppe, som Bufdir har leia, kartlagt problemet og komme med forslag til løysingar i ein rapport som blei lagt fram rett før sommaren. Dei skriv om bakgrunnen for at problema har oppstått:

«For det første har det blant norske myndigheter vokst fram et feilaktig bilde av Folkeregisteret som en autoritativ kilde til opplysninger om foreldreansvar. Norske myndigheter har for det andre, mangelfull kunnskap om våre internasjonale forpliktelser og reglene i barneloven om når foreldreansvar etablert etter utenlandsk rett, gjelder i Norge. For det tredje, kan det være utfordrende å dokumentere del i foreldreansvar på grunn av lav notoritet og dårlig datakvalitet når et rettsforhold er etablert etter utenlandsk rett.»

Barne- og familiedepartementet vurderer no dei ulike forslaga i rapporten. Som eit første steg for å løyse situasjonen, vil eg gje Bufdir i oppdrag å skrive eit rundskriv slik at dei ulike instansane som sjølv har myndigheit til å ta stilling til foreldreansvar frå utlandet, blir sett i stand til å gjere det.

Eg vurderer at folkeregistermyndigheita bør kunne registrere dei enkle tilfella der det ikkje er særleg tvil om foreldreansvaret, og vil sjå nærare på dette i samråd med rørdede departement. Dersom folkeregistermyndigheita startar å registrere dei enkle sakene, vil det også kunne løyse mange av sakene frå Ukraina, slik at det ikkje vil vere behov for ei midlertidig ordning for denne gruppa. I denne samanhengen må vi sjå nærare på barn frå Ukraina, som likeins med Noreg og EU, er medlem av Haagkonvensjonen 1996.

Nokre av forslaga frå arbeidsgruppa har store administrative og økonomiske konsekvensar, og kan ikkje bli følgt opp utan vidare undersøkingar. Barne- og familiedepartementet vil vurdere desse forslaga i samråd med Finansdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet. Eg vil understreke at eg meiner situasjonen med ein stor gruppe barn som er registrert med foreldreansvar ukjent er svært uheldig. Derfor er dette ei viktig sak å få til ei løysing på.

SPØRSMÅL NR. 98**Innlevert 1. oktober 2024 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 22. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Stemmer det at vi først vil få to tog i timen med full effekt først i 2029 på Trønderbanen, og i tilfelle det stemmer, hva vil statsråden gjøre for å framskynde to tog i timen på Trønderbanen?

Svar:

Effektpakken To tog i timen på Trønderbanen er igangsatt og har byggestart i 2025.

Et godt togtilbud på Trønderbanen er viktig for å gi befolkningen en fleksibel og enklere reisehverdag og for å nå målet om nullvekst i by-området. Det er derfor viktig for regjeringen at tilbudsforbedringen på Trønderbanen realiseres så fort som mulig. Dette har vi lagt til rette for ved å gi effektpakken To tog i timen på Trønderbanen høy prioritet i Nasjonal transportplan. Gjennomføringen av tiltaket vil gi en forbedring i togtilbudet fra ett til to tog i timen mellom Melhus og Stjørdal i grunnrute, med utvi-

det rushperioder til og fra Steinkjer, og gir regiontrafikken inn og ut av Trondheim ett løft.

Det tar lenger tid å få tilbudsforbedringen på plass enn det som var intensjonen da den første byvekstavtalen for Trondheim ble inngått. Tilbudsforbedringen viser seg å være et mer omfattende prosjekt enn først antatt. Bane NOR har identifisert 20 tiltak som må ferdigstilles før tilbudsforbedringen kan tre i kraft, blant annet kryssingsporforlengelser slik at togene kan passere hverandre på enkeltsporet bane, samt en rekke stasjonstiltak. Tilbudsforbedringen har i tillegg avhengigheter til innføring av nytt digitalt signalsystem (ERTMS), som nå er under re-planlegging, og byggearbeidene må gjennomføres samtidig som det skal gå togtrafikk på linjen. Når Jernbanedirektoratet nå varsler at plan- og byggeperioden trekker ut, blir det viktig å vurdere mulighetene for å ta ut trinnvise forbedringer for de reisende frem mot 2029. Jernbanedirektoratet og Bane NOR vurderer nå mulighetene for dette.

SPØRSMÅL NR. 99**Innlevert 8. oktober 2024 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 18. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil statsrådet sikre at det blir oppstart med kolonnekjøring for tungbil over E134 Haukelifjell kommende vinter, etter at det er foretatt store investeringer på begge sider av fjellet for å realisere en slik ordning?

BEGRUNNELSE:

Over flere år er det blitt arbeidet for å få til en ordning med egen kolonnekjøring for tungbil over E134 Haukelifjell. I 2023 ble oppstillingsplasser til mange millioner kroner ferdigstilt, og alt lå til rette for en oppstart. Da ble det fra driftsrentreprenør påpekt at det ved ulike værforhold kunne være en økt risiko ved gjennomføring. På tidligere

spørsmål har statsråden vist til at det pågår en dialog mellom Statens vegvesen og driftsrentreprenør.

Svar:

Jeg viser til mine tidligere svar på lignende spørsmål fra stortingsrepresentant Terje Halleland. Som jeg skrev i svar på skriftlig spørsmål nr. 1198 vurderes muligheten for å utvide med tungbilkolonne ved stengt vei over E134 Haukelifjell i dialog mellom min fagetat Statens vegvesen og driftsrentreprenør Mesta AS.

Det er Mesta AS og deres lokalt ansatte som kjenner forholdene og utfordringene på fjellovergangen og er best skikket til å vurdere risikoen ved kolonnekjøring ved

ulike værforhold. Det er derfor brøytemannskapene og vaktrommet som avgjør om veien skal være stengt, holdes åpen, åpnes for kolonnekjøring eller åpnes for egne tungbilkolonner.

Som representanten skriver er det de siste årene bygget oppstillingsplasser på begge sider av fjellet. Jeg kan

forsikre representanten om at investeringene kommer til god nytte i veidriften, også i tilfeller der oppstillingsplassene benyttes i andre driftssituasjoner enn tungbilkolonner.

SPØRSMÅL NR. 100

Innlevert 11. oktober 2024 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bø

Besvart 22. oktober 2024 av forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel

Spørsmål:

Hva tenker statsråden om saken rundt Tromsø International School, og vil statsråden bidra til at denne saken løses slik at Tromsø fortsatt kan tilby en internasjonal skole?

BEGRUNNELSE:

Tromsø International School (TRINT) er en privat skole med rett til statstilskudd etter friskoleloven. Skolen ble etablert i 2011 med blant annet Tromsø Kommune som stifter. Elevmassen har økt betydelig over årene og har gått fra 11 til 182 siden 2011. Elevenes foreldre er ifølge TRINT i stor grad knyttet til større institusjoner og forskningsmiljøer, blant annet Norges Arktiske Universitet UiT, Universitetssykehuset Nord-Norge, Polarinstituttet også videre.

I 2020 sto skolen uten alternativer til lokalisering på grunn av omstrukturering hos daværende utleier, som var Troms fylkeskommune. For å redde skolen gikk Tromsø kommune inn med lånegaranti slik at et bygg kunne kjøpes, og bygget ble plassert på UiT campus. Avtalen var da at skolen fikk leie grunnen midlertidig, samtidig som kommunen klargjorde en annen kommunal tomt slik at skolen kunne flytte dit på sikt.

Men i 2024 er den tomten gitt til andre formål av kommunen (flyktningboliger). Det er blitt gjort en rekke forsøk på å finne andre alternativer, men alle er avslått av kommunen. UiT har tilbudt Tromsø kommune makebytte av tomt slik at kommunen blir eier av tomten og dermed kan leie den videre til TRINT. Makebyttet ble avslått tidligere i år.

Eneste gjenstående alternativ ifølge TRINT er at UiT selger tomten til kommunen for videre fremleie. UiT er i utgangspunktet positiv til salg, men ønsker ikke et åpent salg der alle statlige aktører kan komme inn med

bud. Ifølge UiT vil ikke kommunen ha noen forkjøpsrett i en slik prosess. Det virker imidlertid å være noe usikkerhet knyttet til denne påstanden og UiT stiller seg positiv til et salg om man kan redusere risikoen ved dette.

Svar:

Sidan spørsmålet er retta til meg, er svaret knytt til korleis Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet (UiT) forvaltar statleg eigedom, og ikkje til Tromsø International School som fell utanfor mitt ansvar.

UiT forvaltar eigedom på vegne av staten og er følgeleg omfatta av den statlege instruksjonen for avhending av eigedom. Ein føresetnad for sal av statleg eigedom er at staten sjølv ikkje har behov for eigedomen. Dernest skal ei eventuell avhending i regelen skje ved at eigedom vert lagd ut for ope sal i marknaden.

I si forvaltning av eigedom i Tromsø må UiT først av alt ta omsyn til eigne behov for utvikling av campus i Breivika. Det er eit pågåande planarbeid knytt til dette. Det er også interesse for tomter i Breivika frå andre aktørar enn Tromsø kommune.

SPØRSMÅL NR. 101**Innlevert 11. oktober 2024 av stortingsrepresentant Olve Grotle****Besvart 18. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Har samferdsleministeren forståing for situasjonen på Kaupanger i Sogndal kommune slik denne er skildra i brevet til Statens vegvesen av 7. juli 2024, og kan han stadfeste at svv i saka har høve til å fastsette at 60 km-sona skal bli gjort permanent og at det ikkje er noko regelverk som hindrar dette?

GRUNNGJEVING:

Ei strekning på om lag 800 meter på Rv5 gjennom Kaupanger sentrum i Sogndal kommune, fekk i 2021 redusert fartsgrense til 60 km/t. Det var eit sær s viktig og rimeleg tiltak for å sikre mjuke og harde trafikkantar på kort og lang sikt. Erfaringane frå dei som bur og jobbar her er eintydige: Redusert fart er nødvendig og gir tryggleik for mjuke og harde trafikkantar, samt hjort som ferdast på begge sider av Rv5. Av- og påkøyring til Rv 5 er tryggare og betre. Før fartsgrensa blei sett ned, har det vore fleire ulykker bakfrå i desse kryssa.

Trafikkmåling gjort av Sogndal kommune i veke 26/27 2022 viser at det er inntil 2 700 køyretøy i døgnet inn til næringsområdet (Skarpeteigvegen). Samtidig er det stor trafikk inn til Shell, idrettspark, barnehage etc. på den andre sida.

Rv 5 er rett nok ei viktig ferdelsåre aust-vest, men ei strekke på 800 m med redusert fartsgrense gjennom tettstaden Kaupanger gir svært lite auke i reisetida. Trafikken kjem ofte i puljar frå ferja, noko som gjer tiltaket ekstra viktig.

Denne strekninga må derfor, med over 50 % lokaltrafikk og med stor aktivitet på begge sider av vegen, tilpassast tettstaden og ha maks 60 km/t.

Av fleire grunnar er det nå nødvendig at det blir gjort vedtak om at den midlertidige 60 km-sona gjennom Kaupanger sentrum, blir gjort permanent.

Dette vil bidra til eit rolegare trafikkmiljø med mindre støy mot skule, butikkar og bustader. Det vil vidare kunne gjere det lettare å få til vekst og god utvikling på Kaupanger, kor det er behov for ny barnehage og planer om nye bustadfelt og utvida sentrums- og næringsområde. Det vil dertil gjere det unødvendig å bygge nye tilførsleveggar, som både vil vere kostbart og ta areal som kan bli nytta på betre måtar.

Kravet om at 60 km-sona skal bli gjort permanent, har vore reist ei tid. Mellom anna har lag og organisasjonar som representrar 140 barnehagebarn, 300 elevar, 800

medlemmar i idrettslaget, 1 200 arbeidsplassar, 60 bedrifter og 40 000 årleg besøkande på ViteMeir vitensenter der målgruppa primært er barn og familiar, sett fram krav om dette i brev til Statens vegvesen av 7. juli i år. Kravet er òg i samsvar med kommunestyret i Sogndal sitt syn.

Vedtaket om permanent 60 km-sona må nå komme på plass, men Statens vegvesen blir opplevd å vere eit hinder for dette.

Svar:

Det er Statens vegvesen som fastset fartsgrensene på fylkesveggar og riksveggar. Fartsgrensa blir sett basert på fartsgrensekriterium som seier når dei ulike fartsgrensene skal og kan brukast. Fartsgrensene skal balansera omsyn til trafikktryggleik, framkome og miljø.

Når det gjeld den konkrete strekninga på Kaupanger langs Rv. 5 er det Statens vegvesens trafikkfaglege vurdering at det ikkje kan innførast fartsgrense på 60 km/t. Dei syner til at fartsgrense 60 km/t vart innført i 2021 som eit mellombels tiltak då det mangla kryssingstilbod for mjuke trafikantar på Rv. 5. Planen har heile tida vore at grensa skulle settast opp att til 80 km/t når nye kryssingspunkt over og/eller under vegen (planskild kryssing) var ferdigstilt.

Ny undergang vart bygd i 2022/2023, og mjuke trafikantar har no fleire tilbod om planskild kryssing på tvers av Rv. 5, samt langsgåande gang- og sykkelveg på begge sider av vegen. Elles på strekninga er det tre kryss (to T-kryss og eit toplanskryss). Det er ingen avkøyrslar til private veggar / eigedomar.

Etter fartsgrensekriteria i vegnormal for trafikkskilt (N300) blir 60 km/t som hovudregel innført der det er mange kryss og avkøyrslar, og der aktiviteten langs vegen fører til mykje langs- og tverrgåande trafikk av mjuke trafikantar utan at det er tilstrekkeleg tilbod for gåande og syklande. Når ferdelsen til mjuke trafikantar og køyrande trafikk har blitt godt separert med dagens gang og sykkeltilbod er det Statens vegvesens vurdering at Rv. 5 gjennom Kaupanger ikkje lenger har karakter eller vegmiljø som fell innanfor denne hovudregelen for bruk av fartsgrense 60 km/t. Lågare fartsgrenser kan difor verte vanskeleg for køyrande å forstå og respektere.

Krysset mot den kommunale vegen Skarpeteigvegen til ViteMeir-senteret, vart ikkje inkludert i reguleringsplan for ViteMeir i 2019. Ein trafikkanalyse frå utbyggar i 2019 konkluderte at det ikkje var problem med kapasite-

ten i krysset, og etter ein lengre prosess vart det avklart at krysset skulle utbetrast med passeringslomme. Passeringsslomma som vart bygd er ei løysing med redusert standard etter dagens krav i vegnormal for veg- og gateutforming (N100). Fartsgrensekriteria i vegnormal N300 seier at fartsgrense 70 km/t kan nyttast i kryssområde som har redusert standard, og Statens vegvesen har med bakgrunn

i det vurdert at fartsgrense 70 km/t kan vere aktuell på delar av strekninga.

Statens vegvesen har nyleg sendt framlegg om endra fartsgrense til 70 km/t på høyring til politi og kommune. Dersom det kjem fram nye moment i saka, vil Statens vegvesen ta omsyn til det.

SPØRSMÅL NR. 102

Innlevert 11. oktober 2024 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen

Besvart 21. oktober 2024 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Nå starter fiskeriforhandlingene med EU.

Kan utenriksministeren garantere at EUs trusler om sanksjoner ikke fører til at Norge gir etter og bytter bort kvoter på kommersielt viktige fiskeslag eller prioriterer hensynet til markedsadgang for oppdrettsfisk foran villfisk?

BEGRUNNELSE:

De bilaterale kvoteforhandlingene med EU har vært en ordning for fordeling av fiskerikvoter imellom Norge og EU for å regulere fangst og sikre bærekraftig forvaltning og høsting av havressursene. Norge med sin lange kystlinje og havområder har et stort komparativt fortrinn når det kommer til fiskeriressursene.

Ettersom Storbritannia forlot unionen i 2020 mistet EU muligheten til å bruke deres farvann som forhandlingsmiddel i kvoteforhandlingene. EU står altså svakere stilt, noe som medførte at samtlige EU land stilte seg bak en uttalelse tilbake i juni, hvor de beklaget for mangelen på framgang på den felles fiskeriforvaltningen, og mangelen på samarbeid fra Norge.

Kvoteforhandlingene tar sted nå i oktober, og forholdene virker tilsynelatende spente.

I september ble det trukket fram EU har "børstet støvet" av en regulering fra 2012 hvor det heter at land som "praktiserer ikke-bærekraftig fiske av bestander av felles interesse kan bli møtt av EU-sanksjoner, inkludert importforbud".

Svar:

Forholdet mellom Norge og EU når det gjelder fiskeriforvaltning er regulert i avtaler som i hovedsak omfatter forvaltning av fellesbestander, kvotebytte og soneadgang. Det bilaterale samarbeidet er basert på en rammeavtale fra 1980 og de såkalte fiskebrevene fra 1992. Gjennom disse avtalene har Norge påtatt seg en folkerettslig forpliktelse til å tilby EU 4,14 % av nordøst-arktisk torsk. Denne kvoten skal kompenseres med reelle fiskemuligheter fra EU til Norge, i det såkalte kvotebyttet. Rammeavtalen er en separat avtale som er avgrenset til samarbeid om fiskeri.

Fiskerisamarbeidet endret seg etter brexit fordi en god del av fisket som var interessant for norske fiskere i avtalen med EU, foregikk i britisk sone. Disse fiskemulighetene har etter brexit vært gjenstand for forhandlinger mellom Norge og Storbritannia, og ikke EU. Brexit hadde dermed betydelige konsekvenser også på fiskeriområdet, som representanten skriver.

Etter brexit har det tatt tid å etablere nye rammer for forvaltningssamarbeidet. Vi er på vei til å finne en balanse i dette arbeidet, og vi samarbeider godt med EU på mange områder. Forhandlingene mellom Norge og EU i fjor var konstruktive – noe vi tar med oss inn i årets forhandlinger. Norge legger vekt på å komme fram til avtaler med EU for 2025. Samtidig er det viktig å sikre at avtalene vi inngår er balanserte og ivaretar langsiktige interesser for Norge.

Jeg vil understreke at selv om brexit har ført til endringer på fiskeriområdet, så er det fortsatt slik at forhandlinger om årlige fiskeriattaler blir ført i et eget spor. Det har vært en konsekvent norsk politikk å ikke akseptere en kobling mellom markedsadgang og ressursadgang.

Når det gjelder sanksjoner i regi av EU for norsk sjømat, er jeg kjent med at Europakommisjonen i september la frem et forslag til endring av en eldre forordning som gir EU hjemmel til å innføre ulike sanksjoner mot stater som EU anser å drive et ikke-bærekraftig fiske på bestand-

er av felles interesse. Forslaget er til behandling i EU. Jeg er imidlertid ikke kjent med konkrete planer om tiltak fra EUs side. Det forutsettes at det vil være dialog mellom EU og det aktuelle tredjelandet dersom slike planer materialiserer seg.

SPØRSMÅL NR. 103

Innlevert 11. oktober 2024 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 18. oktober 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Er langsiktig markedsanalyse (LM 2023) fra NVE regjeringens beste estimat på hva strømforbruket i bygg vil være i 2030 gitt dagens virkemidler?

BEGRUNNELSE:

NVE skriver i nyhetssak 10. oktober 2024:

«NVEs basisbane Langsiktig kraftmarkedsanalyse 2023 representerer det vi antar blir utviklingen i kraftsystemet fremover gitt dagens virkemidler.»

Jeg ber statsråden redegjøre for hva som ligger i «gitt dagens virkemidler» når det gjelder strømforbruk i bygg i 2030. Strømforbruket i bygg i langsiktig markedsanalyse er oppgitt til 62,2 TWh.

Jeg ber statsråden i svaret redegjøre for eventuelt andre analyser som er gjennomført av departementet, NVE, Statnett eller andre som sier noe om strømforbruket i bygg i 2030.

Svar:

Departementet ba NVE utarbeide et underlag til arbeidet med målet om 10 TWh redusert strømforbruk i den totale bygningsmassen i 2030 sammenlignet med 2015. Her peker NVE på sin Langsiktige kraftmarkedsanalyse fra oktober 2023, som viser det NVE antar blir utviklingen i kraftsystemet fram mot 2030 og 2040, herunder utviklingen i strømforbruk i bygg. NVEs analyse legger til grunn vedtatte virkemidler per utgangen av 2022. Det er dermed en rekke nyere virkemidler NVEs Langsiktige kraftmarkedsanalyse 2023 ikke tar inn over seg, herunder innholdet i regjeringens handlingsplan for energieffektivisering som ble lagt fram høsten 2023.

Departementet legger NVEs analyser til grunn i sin vurdering av strømforbruksutviklingen i bygg, men viser til at også andre analysemiljø gjør vurderinger av forbruksutviklingen. I rapporten Forbruksutvikling i Norge 2022-2050 (delrapport til Langsiktig Markedsanalyse 2022-2050) peker Statnett på at energibruken i bygg i stor grad vil være avhengig av befolkningsutviklingen. Rapporten ser på utviklingen fram mot 2050, men sier blant annet følgende om 2030: «Alt i alt ser vi at kraftforbruket holder seg ganske stabilt til 2030. Dette skyldes at økningen i befolkningsvekst nøytraliseres av mer effektive bygg, demografi og urbanisering».

Det vil være naturlig å gjennomføre oppdaterte beregninger av den antatte strømforbruksutviklingen i bygg i departementets arbeid med oppfølging av målet om redusert strømforbruk i bygg. Departementet vil orientere om status i de årlige statsbudsjettene.

SPØRSMÅL NR. 104**Innlevert 13. oktober 2024 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim****Besvart 18. oktober 2024 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Hvordan ser regjeringen på muligheten for en reduksjon av sentralnettstariffen i NO2 som en kompensasjon for prisforskjell og for å oppnå noe likere konkurransevilkår, og dersom det skulle være ønskelig, lar det seg gjøre innenfor konkurranseretten og EØS-forpliktelsene å bruke høye flaskehalsinntekter til et slikt formål?

BEGRUNNELSE:

Statnett la frem sentralnettstariffen for 2025 fredag den 26. september med lik forbrukstariff over hele landet. Statsforetaket holder tariffen uendret fra 2024 til 2025 for forbrukere og anslår at kostnaden for husholdninger vil være om lag 4,5 øre/kWh. I perioden med svært høye kraftpriser ble forbrukstariffen satt til 0 fra 1. april 2022 og ut 2023 for hele landet. De siste årene har kraftprisen sørvest i Norge vært høyere enn i de andre prisområdene. I 2023 var prisen i NO2 14,3 øre/kWh høyere enn i NO1 (Østlandet), ifølge NordPool. Tall fra NordPool den 30. september viser at kraftprisen i NO2 var mer enn dobbelt så høy både i august og september måned i år enn den var i NO1. Dersom det var ønskelig å redusere kraftprisen i NO2 ved å sette forbrukstariffen til 0, vil det være handlingsrom for Statnett å gjøre dette uten å komme i konflikt med konkurransereglene og regelverket i EØS-avtalen.

Svar:

Det har vært svært viktig for regjeringen å begrense nivået på nettleien i en tid med høye strømgninger for folk og bedrifter. Derfor sørget vi for at det høsten 2022 ble fastsatt en midlertidig forskrift som åpnet for at høye flaskehalsinntekter i transmisjonsnett til tilbakeføres fra Statnett til nettkundene raskere enn det som ellers ville vært tilfellet.

Nettselskaper i områder med høy kraftpris får høye kostnader til nettap, som de må dekke inn gjennom økt nettleie fra kundene. Ordningen innebærer at en del av Statnetts flaskehalsinntekter fordeles til underliggende nettselskaper som har høye kostnader til nettap slik at de ikke trenger å øke tariffen like mye. RME beregner fordelingen av utbetalingene i ordningen slik at de nettselskaper som har en kraftpris i sitt prisområde som overstiger en terskelpris, mottar en utbetaling tilsvarende nettselskapets nettapsvolum, multiplisert med differansen mel-

lom selskapets kraftpris og terskelpris. Terskelprisen har vært satt til 35 øre/kWh.

Ordningen er således ikke knyttet til prisforskjellene mellom prisområder, men prisnivået i de enkelte prisområdene, slik at det er nettselskapene i områder med de høyeste kraftprisene som blir kompensert. Dette gjør ordningen treffsikker. Jeg er opptatt av at det er kundene som opplever de høyeste kraftprisene som skal få mest gjennom ordningen.

Siden den midlertidige ordningen trådte i kraft i november 2022 er det utbetalt om lag 8,5 milliarder kroner til nettselskapene. Utbetaling gjennom ordningen for fjerde kvartal 2024 og hvordan denne fordeles, blir først kjent når RME fatter sitt vedtak. RME har opplyst at de vil vedta utbetaling av flaskehalsinntekter for fjerde kvartal fra Statnett til underliggende nettselskaper sent i november.

Det er viktig for meg å understøtte at alle Statnetts flaskehalsinntekter tilbakeføres til nettkundene. Flaskehalsinntektene som oppstår på mellomlandsforbindelser til EU-land må benyttes i henhold til reglene i forordningen om grensekryssende krafthandel. Inntektene kan brukes til å opprettholde eller øke overføringskapasiteten mellom Norge og nabolandene, eller til å redusere tariffgrunnlaget og dermed nettleien. Regelverket har vært praktisert slik at Statnetts flaskehalsinntekter har kommet nettkundene til gode gjennom redusert nettleie.

Bruken av flaskehalsinntekter som oppstår mellom interne prisområder i Norge og på mellomlandsforbindelsen til Storbritannia er ikke omfattet av grensehandelsforordningen. Disse flaskehalsinntektene har også blitt brukt til å redusere Statnetts tariff. Dette har vi sett eksempler på i 2022 og 2023, hvor Statnett satte fastleddet for forbruk i tariffen til null fra april 2022 og ut 2023, og satt et tak på kraftprisen som ligger til grunn for beregning av energileddet. Reduksjonen i energileddet er blitt forlenget til å vare ut 2024.

SPØRSMÅL NR. 105**Innlevert 13. oktober 2024 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 21. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

I Helse Midt-Norge bygges det nå ned sengeplasser i psykiatrien og viktige tilbud til syke mennesker reduseres i en tid hvor behovet blir stadig større. 11 døgnplasser skal fjernes ved St Olavs for å spare inn ca. 40 millioner. Oppdragsdokumentet til HMN for 2024 sier likevel at målet for 2024 er å øke døgnkapasiteten.

Hva gjør statsråden for å sikre at regjeringens uttalte mål om å hindre nedbygging av sengeplasser i psykiatrien følges opp, og vil statsråden ta grep overfor HMN når målet for 2024 ser ut til å være brutt?

BEGRUNNELSE:

Som en del av regjeringens opptrappingsplan for psykisk helse skulle det satses på å sikre døgnkapasitet. I den forbindelse uttalte daværende helseminister Ingvild Kjerkol følgende:

“Vi skal hindre nedbygging av sengeplasser og sikre at døgnkapasitet i psykisk helsevern er på et nivå som møter behovet for å ivareta barn, unge og voksne med alvorlig psykisk lidelse som trenger døgntilbud.”

(Regjeringen vil bruke 3 milliarder mer på psykisk helse - regjeringen.no).

Likevel fortsetter nedbyggingen av sengeplasser i psykiatrien nå ved St. Olavs i Helse Midt. Psykisk helsevern i St. Olavs har fått krav om et kutt på 41,5 millioner kroner. Nå foreslår de å legge alle de seks sengeplassene ved Regional enhet for traumebehandling, og fjerne fem ordinære døgnplasser, slik at til sammen 11 døgnplasser forsvinner. De siste tiårene har antall døgnplasser i psykiatrien blitt kraftig redusert, og presset på poliklinikkene har økt da mange av pasientene som før fikk døgntilbud må behandles der. Ventelistene var lange og terskelen for å få hjelp høy, allerede før økningen vi har sett av psykiske lidelser siden pandemien. Regjeringen lovet å snu denne trenden med opptrappingsplanen for psykisk helse, bl.a. med å få slutt på nedbyggingen av døgnplasser. Det skjer ikke i Helse Midt-Norge nå.

Foretakstillitsvalgte trekker fram at utviklingen er brudd på oppdragsdokumentet til regionen:– Dette er et grovt brudd på oppdragsdokumentet som sier at sykehuset skal øke døgnkapasiteten i psykisk helsevern, sier Chris Aanonsen, foretakstillitsvalgt for Norsk psykologforening.

De ansatte legger også vekt på at de enorme ekstrakostnadene fra Helseplattformen er mye av bakgrun-

nen for kuttene. I håndteringen av Helseplattformen har regjeringen heller ikke klart å sørge for at leverandøren av plattformen holdes ansvarlig for problemene og utgiftene plattformen har medført, og at det offentlige slipper å bli kostnadsbæreren av at leverandøren av plattformen ikke har holdt sin del av avtalen om å levere et produkt som fungerer. Nå ser det derimot ut av at det er hjelpe-trengende mennesker i Trøndelag som blir skadelidende som følge av dette i en tid hvor behovet for rask og grundig psykisk helsehjelp i samfunnet øker.

Svar:

Ifølge Helsedirektoratet har reduksjonen i døgnplasskapasiteten stoppet opp, etter mange år med nedgang. Fra 2022 til 2023 var det en svak økning i nasjonale døgnplasser både i tjenestene til barn og unge og voksne.

Det har over år vært en stor omstilling av behandlingstilbudene i psykisk helsevern, med større vekt på poliklinisk og ambulansetilbud og mindre bruk av døgnbehandling. Utviklingen har bidratt til at flere pasienter har fått hjelp og at hjelpen gis nærmere der folk bor. Det er positivt. De senere årene har det ifølge analyser og framskrivinger fra helseforetakene vært økning i behovet for døgnbehandling og en styrket behandlingsskjede for de med alvorlige psykiske lidelser, blant annet på grunn av økning i dømt til psykisk helsevern. Det har også vært en betydelig økning av henvisninger, særlig under og etter covid-19-pandemien, og ventetidene har økt.

Jeg har derfor bedt de regionale helseforetakene om å styrke tilbudet innen psykisk helsevern. I oppdragsdokumentet har jeg stilt krav til de regionale helseforetakene om at veksten i ressursbruken til psykisk helsevern skal være høyere enn veksten i de generelle bevilgningene til sykehusene. I tillegg har jeg bedt om at døgnaktivitet/-kapasitet og den polikliniske aktiviteten skal være høyere i 2024 sammenlignet med 2023. Jeg har også vært tydelig på dette i Opptrappingsplan psykisk helse, hvor et av åtte resultatmål er å «Hindre nedbygging av sengeplasser og sikre at døgnkapasitet i psykisk helsevern er på et nivå som møter behovet for å ivareta barn, unge og voksne med alvorlig psykisk lidelse som har behov for døgnbehandling».

Departementet har fått informasjon fra Helse Midt-Norge RHF om det konkrete spørsmålet fra representanten. Helse Midt-Norge RHF gjør oppmerksom på at forslagene om omstilling fra St.Olavs hospital fortsatt er i

prosess og ikke er formelt besluttet. Helseregionen skriver videre at de «vil gjøre en vurdering av om de omstillinger som drøftes i St. Olavs hospital er i tråd med målsettingene i Opptrappingsplanen for psykisk helse og styringskrav som er gitt.» Når det gjelder forslaget om omlegging av regional enhet for traumebehandling i psykisk helsevern i helseregionen, viser Helse Midt-Norge RHF til at det har vært oppslutning om omleggingen regionalt. Dette for å legge bedre til rette for et desentralisert tilbud til pasientgruppen. Helse Midt-Norge RHF fremfører videre at de vil vurdere det samlede tilbudet i regionen. Videre vurderer helseregionen «at forslaget om sammenslåing av to DPS i Trondheim er faglig fundert, med mål om å gi et bedre

tilbud til pasientgruppen samlet sett. Helse Midt-Norge RHF vil stille som vilkår at en evt. slik omstilling ikke skal svekke døgnkapasiteten».

Vi må være åpne for at tjenestene omstilles og videreutvikles slik at man kan sørge for bærekraftige tjenester av god kvalitet for pasientene, og best mulig utnyttelse av felles ressurser – herunder god bruk av helsepersonell. Dette gjelder også innen psykisk helsevern.

Mine krav til helseforetakene om kvalitet, kapasitet, ressursbruk og ventetider ligger fast, og så må helseforetakene løse sitt oppdrag innenfor sine rammer. Samtidig skal det aldri være tvil om at det er pasientens individuelle behov som skal ligge til grunn for hjelpen som gis.

SPØRSMÅL NR. 106

Innlevert 12. oktober 2024 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 21. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Vil helseministeren sikre nødvendige bevilgninger og forutsigbarhet for driften av Norges 2 nye protonsentre i oppstartsfasen?

BEGRUNNELSE:

Det var stor entusiasme og gled over at man i 2018 sikret finansiering for å bygge protonsentre i både Bergen og Oslo. Nå er det ikke lenge til sentrene skal åpnes og driftes.

Protonbehandling er en mer presis og skånsom behandlingsform enn tradisjonell strålebehandling. Den nye behandlingsformen reduserer dermed faren for langtidsbivirkninger og seinskader. Denne type behandling blir trukket frem som spesielt godt egnet for unge kreftpasienter.

Derfor er det nye behandlingstilbudet noe Barnekreftforeningen er opptatt av, det ser man også igjen i deres arbeid med årets tv-aksjon.

Undertegnede er derfor svært overrasket over at finansiering av oppstartsfasen av protonbehandling ikke ser ut til å være omtalt i statsbudsjettet. Da det ble besluttet at det skulle innføres protonbehandling i Norge var det en stor politisk beslutning og en meget viktig satsing på ny behandling. Dette er imidlertid kostbart og erfaringer fra utlandet viser at lignende investeringer og satsinger har fått egne bevilgninger for å sikre en trygg og god oppstart.

Dersom ikke finansieringen for drift av protonsentrene i Bergen og Oslo sikres en forutsigbar finansieringsmodell fryktes det for konsekvensene. Da er det stor bekymring for at det vil oppstå ulikheter i behandlingstilbudet for pasienter fra ulike helseregioner. Det vil nettopp bryte med at protonbehandling skal være en flerregional behandlingstjeneste der alle pasienter i Norge skal ha lik tilgang på slikt behandlingstilbud.

Svar:

Protonsentrene i Oslo og Bergen er etablert gjennom lån og en særskilt tilskuddsfinansiering over statsbudsjettet.

I henhold til regelverket for Innsatsstyrt finansiering (ISF) skal protonbehandling kodes etter vanlige kodingsregler med aktuelle tilstandskoder og aktuelle prosedyrekoder for partikkelstråleterapi. Det er ikke etablert en særskilt finansiering gjennom ISF og ISF dekker ikke kapitalkostnader. I tråd med finansieringsmodellen inngår inntekter til å dekke kapitalkostnader i basisbevilgningen. Det framgår av Prop. 1 S (2023-2024) som Stortinget har sluttet seg til, jf. Innst. 11 S (2023-2024), at de regionale helseforetakene må dekke økte kapitalkostnader innenfor veksten i de ordinære, frie driftsbevilgningene.

Sentrene i Oslo og Bergen skal komme pasienter i hele landet til gode. Det er derfor naturlig at det etableres et gjestepasientoppgjør mellom helseregionene som hensyntar dette.

Det viktigste tiltaket for å sikre en sykehusdrift framover som blant annet tar hensyn til denne type standardheving i tjenesten, er å prioritere de generelle bevilgningene til sykehusene høyere i statsbudsjettet. Derfor har regjeringen foreslått å øke sykehusenes driftsbevilgninger med 5,5 milliarder kroner i 2025 sammen-

lignet med saldert budsjett for 2024. Nærmeste sammenlignbare økning i et ordinært sykehusbudsjett er 2008. Statsbudsjettforslaget for 2025 innebærer reell styrking av sykehusøkonomien når det tas hensyn til prisvekst og demografi.

SPØRSMÅL NR. 107

Innlevert 14. oktober 2024 av stortingsrepresentant Olve Grotle

Besvart 21. oktober 2024 av klima- og miljøminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Kan statsråden forsikre at det snarast blir gitt klarsignal om reetablering av villrein i Nordfjella sone 1?

GRUNNGJEVING:

Stortinget gjorde 13. juni 2024 slikt vedtak:

«Stortinget ber regjeringa snarast mogleg reetablere villrein i Nordfjella i sone 1 med villrein frå sone 2 når denne kjeldebe-standen er friskmeld på bestandsnivå, slik at risikoen for re-smitte er handtert på eit akseptabelt nivå.»

Skrantesjuka (CWD) blei påvist på villrein i Nordfjella sone 1 i 2016. Det førte til at all villrein i denne sona blei teken ut. Samtidig blei det lagt til grunn reetablering innan få år.

Det er kvart år felt dyr i sone 2, utan at det er påvist smitte. Dermed må kravet om friskmelding av villreinen i området nå vere innfridd.

Lokalt og regionalt er det stor vilje til å sikre ei livskraftig stamme av villrein. Då må reinen og kome tilbake til dei attraktive leveområda i Nordfjella. Det er derfor heilt forståeleg at ordførarar og andre nå krev eit snarleg klarsignal frå regjeringa om reetablering.

Svar:

Spørsmålet ble rettet til landbruks- og matministeren, men ansvaret for å besvare spørsmålet er overført til mitt departement som rette vedkommende, da det er Klima- og miljødepartementet som har hovedansvaret for reetablering av villrein i Nordfjella sone 1.

Jeg kan forsikre representanten Grotle at det skal reetableres en stamme med villrein i Nordfjella, sone 1.

Saken har imidlertid tatt tid, blant annet fordi dette er en stor og krevende oppgave som krever solide faglige vurderinger samtidig som ulike andre hensyn, slik som lokale ønsker, blir vurdert og vektlagt.

Begge departementene arbeider nå med å følge opp anmodningsvedtaket fra Stortinget om å raskest mulig reetablere villrein i Nordfjella sone 1.

Mattilsynet og Miljødirektoratet har gitt tilrå-ninger om reetablering, blant annet på bakgrunn av rap-porten Reetablering av villrein i Nordfjella Sone 1 (okto-ber 2022), som ble utarbeidet av en reetableringsgruppe (lokale representanter, forskere og forvaltere). Direktora-tene er enige om at brakkleggingsperioden i Nordfjella sone 1 må være avsluttet og kilde- og nabobestandene friskmeldt før reetablering. Videre er direktoratene eni-ge om å etablere en arbeidsgruppe for prosjektering av reetableringen. Direktoratene har imidlertid ulikt syn på modell for reetableringen.

Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet er nå i sluttfasen med å avklare strate-gi og rammer for hvordan og når reetableringen skal skje. Målet er at det skal etableres en frisk stamme med villrein i Nordfjella sone 1 så raskt det lar seg gjøre. Når alle for-hold knyttet til reetableringen er avklart, vil jeg rapport-ere tilbake på Stortingets anmodningsvedtak 786 på eg-net måte.

SPØRSMÅL NR. 108**Innlevert 14. oktober 2024 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 21. oktober 2024 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hvor mange er ansatt i stillingen «direktør» i forsvarssektoren, dvs. i Forsvarsdepartementet og underliggende etater?

Svar:

Det er 13 personer ansatt i stillingen «direktør» (Stillingskode 1062) i forsvarssektoren pr. 1. oktober 2024. Dette inkluderer Forsvarsdepartementet (0) samt de underliggende etatene Forsvaret (7), Forsvarsmateriell (1), Forsvarsbygg (4) og Forsvarets forskningsinstitutt (1).

SPØRSMÅL NR. 109**Innlevert 14. oktober 2024 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 21. oktober 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande****Spørsmål:**

På Eide i Øygarden vil man godkjenne regulerte planer om en næringspark på 2,3 km² i urørt terreng preget av kystlynghei og myr. Her er det siden 2016 dokumentert hekkende hubro som har ført til innsigelser fra statsforvaltaren i Vestland. Disse er ikke trukket etter mekling, og saken sendes derfor til Kommunal- og distriktsdepartementet for endelig avgjørelse.

Vil statsråden lytte til innsigelsene, og legge føringer som sikrer at den planlagte næringsvirksomheten i stedet realiseres på eksisterende næringsarealer?

Svar:

Spørsmålet frå stortingsrepresentant Bastholm omhandlar arbeidet med ei områderegulering for Eide næringspark i Øygarden kommune. Dette er ei sak som framleis er til behandling i kommunen og der det er motsegn som ikkje er løyst under mekling. Sidan planen kan kome på mitt bord til endeleg avgjerd ønskjer eg ikkje å kommentere saka nærare.

SPØRSMÅL NR. 110**Innlevert 14. oktober 2024 av stortingsrepresentant Erlend Larsen****Besvart 18. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Mener statsråden det er tilrådelig å sende de som har mistet retten til opphold til Libanon under nåværende omsendigheter, og hvordan skal de komme seg inn i Libanon nå som flytrafikken enten er stengt eller sterkt redusert?

BEGRUNNELSE:

Bladet Vesterålen skriver den 11. oktober at det er besluttet at vedtaket om å sende en liten familie fra Norge til Libanon ikke oppheves. Ifølge avisen mener verken UDI eller UNE at den generelle sikkerhetssituasjonen i Libanon er så alvorlig at vedtaket om å sende en mor og hennes to mindreårige barn bør oppheves. UDI og UNE går altså på tvers av anbefalingene fra UD, som fraråder alle reiser til Libanon, et land som er i ferd med å bli bombet sønder og sammen.

Jeg forholder meg ikke til spørsmålet om rett til opphold, kun om det er rett tidspunkt å returnere de som har fått avslag på opphold.

Svar:

Utlendingslovens system er slik at det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som vurderer sikkerhetssituasjonen i det enkelte land, og som avgjør om situasjonen er trygg nok for retur dit. Utlend-

ingsmyndighetene har spesialkompetanse i å foreta slike vurderinger basert på oppdatert landinformasjon. Jeg mener det er riktig og viktig at dette er objektive vurderinger basert på oppdatert landinformasjon, slik det norske systemet er i dag, og ikke politiske vurderinger

UDI og UNE er godt kjent med situasjonen i Libanon og i Midtøsten for øvrig. Jeg har tillit til at de følger utviklingen nøye, og at returnvurderingene som nå gjøres er i overensstemmelse med gjeldende lover og våre internasjonale forpliktelser. Det er viktig for meg å få frem at ingen asylsøkere i Norge som har behov for beskyttelse, blir returnert til det stedet de risikerer forfølgelse.

Når det gjelder «anbefalingene fra UD», antar jeg at representanten sikter til Utenriksdepartementets (UDs) reiseråd for norske statsborgere. Jeg presiserer at reiserådene er en del av UDs konsulære bistand rettet mot nordmenn på reise, og ikke et signal til befolkningen i eget land om å unngå å oppholde seg der. Om en person har et beskyttelsesbehov, og derfor ikke kan returnere til sitt hjemland, er en annen vurdering basert på andre kriterier.

I skrivende stund mener verken UDI eller UNE at den generelle sikkerhetssituasjonen i Libanon er så alvorlig at plikten til å returnere dit må suspenderes for enhver. Men i lys av den alvorlige situasjonen, kan dette endre seg raskt.

SPØRSMÅL NR. 111**Innlevert 14. oktober 2024 av stortingsrepresentant Margret Hagerup****Besvart 23. oktober 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Kan finansministeren vise til hvor jeg har sagt at det er kjempedum bruk av penger?

BEGRUNNELSE:

Trygve Slagsvold Vedum sa i Debatten, 10. oktober, følgende:

«Margret Hagerup fra Høyre har sagt at det er kjempedum bruk av penger, at vi nå skal ha sletting av studiegjeld.»

«Kjempedum» er ikke et ord i min ordliste.

Svar:

Hagerups parti har uttalt seg svært negativt om det nye forslaget til gjeldslette. Høyre sin Stortingskandidat Ola Svenneby kalte det regelrett galskap og Hagerup uttalte i Dagsrevyen:

«Dette er ikke noe vi har prioritert i våre budsjetter så langt og vi er skeptiske til effekten av dette.»

Når representanter for Høyre uttaler seg slik virker det som at de ikke synes dette er en god bruk av penger. Jeg mener dette er et godt forslag og håper selvfølgelig at Høyre tross sine uttalelser skulle velge å støtte tiltaket. Dette er ikke et dumt tiltak, men et godt nytt tiltak for å utvikle hele Norge.

SPØRSMÅL NR. 112

Innlevert 14. oktober 2024 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth

Besvart 23. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvordan har utvikling i antall polititjenestepersoner vært på tjenestestedene som ble beholdt etter politireformen vært i årene 2022, 2023 og hittil i 2024 (Ber om oversikt per polititjenestested)?

BEGRUNNELSE:

Høyre i regjering gjennomførte en nødvendig politireform for å sikre et mer moderne og tilstedeværende politi. I årene 2013 til 2021 ble politiet styrket med over 2 000 nye politifolk. Justisministeren har vært opptatt av å reversere politireformen, og videre har hun vært opptatt av at de gjenværende tjenestestedene etter reformen skulle styrkes.

Svar:

Høyre og Fremskrittspartiet gjennomførte politireformen, og bestemte at mange av politistasjonene som tidligere hadde stedlig ledelse og/eller fast oppmøte skulle degraderes og underlegges andre politistasjoner. Derfor mistet en rekke av de politistasjonene som ble beholdt sitt faste personell. Dette skjedde for eksempel i Seljord, der politistasjonen ble beholdt i reformen, men antall politifolk som hadde oppmøtested ved Seljord gikk ned. Lokalt er dette bekymringsfullt, blant annet fordi det kan gå ut over politiets lokale tilknytning, lokalkunnskap og faste tilstedeværelse. Senterpartiet og Arbeiderpartiet i regjering mener politiet må være tilstede i nærmiljø og lokalsamfunn både i byer og distrikt, og har blant annet lagt frem handlingsplanen "Trygghet i hverdagen" for å

bringe politiet nærmere folk etter sentraliseringen som skjedde under Høyre.

Politiet rapporterer om bemanning per tjenestested i sine tertial- og årsrapporter, som er tilgjengelige på politiets nettsider <https://www.politiet.no/>. Årsrapportene publiseres i tillegg på www.regjeringen.no. Rapporteringen viser tall for samlet antall ansatte som politiet rapporterer til Enhetsregisteret. Opplysninger i Enhetsregisteret, inkl. tall for antall ansatte per polititjenestested, oppdateres jevnlig og er tilgjengelige på Brønnøysundregistrenes nettsider www.brreg.no.

Jeg gjør oppmerksom på at Enhetsregisteret samler inn, tar vare på og tilgjengeliggjør grunndata om både offentlige, private og frivillige virksomheter for å fremme effektiv utnyttelse og samordning av offentlige opplysninger om ulike typer virksomheter. Registreringen følger etablerte standarder for hva og hvordan det skal rapporteres, noe som gjør at Enhetsregisteret ikke gir et helt korrekt og dekkende bilde av aktiviteten på det enkelte tjenestested.

SPØRSMÅL NR. 113**Innlevert 14. oktober 2024 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 22. oktober 2024 av landbruks- og matminister Geir Pollestad****Spørsmål:**

Hva er status på erstatningsoppgjøret for pelsdyrbøndene?

Svar:

Direktoratet har per 15. oktober i år handsama 386 ulike saker. Det er gjeve 222 førebelse tilbud, 126 endelege tilbod og 38 avslag på krav om erstatning. Det vil seie at dei aller fleste av pelsdyroppdrettarane har fått forskot basert på førebels tilbod, og at ein del har fått både førebels og endeleg tilbod.

Til saman er det gjennom kompensasjons- og erstatningsordningane for pelsdyroppdrettarar utbetala om lag 1,7 milliardar kroner.

Landbruksdirektoratet har på sine heimesider ei eiga side for spørsmål og svar om erstatning til pelsdyroppdrettarar med meir informasjon om handsaminga av sakene. Adressa til denne sida er:

<https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/jordbruk/sporsmal-og-svar-om-erstatning-til-pelsdyroppdrettere>

Eg viser til utdjupande informasjon i mitt svar på spørsmål nr. 2787 frå Bengt Rune Strifelt. Eg meiner det er avgjerande viktig for bøndene at det økonomiske oppgjeret, etter forbodet mot hald av pelsdyr, no blir betydeleg betre enn det Solberg-regjeringa la opp til.

SPØRSMÅL NR. 114**Innlevert 14. oktober 2024 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 22. oktober 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Mye tyder på at mange kommuner ikke klarer å beskytte elevene mot skadelig innhold som vold og porno på skolens digitale enheter.

Hvor mange kommuner mangler effektive filtre som blokkerer for skadelig innhold på elevenes digitale enheter, og viktigst, vurderer statsråden at det er lovlig å gi elevene digitale enheter uten at nødvendige filter er på plass for å hindre tilgang på skadelig innhold, enten elevene bruker enhetene på skolen eller de sendes med elevene hjem?

BEGRUNNELSE:

IT-selskapet Climbr og representanter fra oppropet «Ja til mindre skjerm i barneskolen» har utarbeidet en foreldreundersøkelse om digital sikkerhet i grunnskolen og foreldreerfaringer med digitalisering i skolen. Ifølge undersøkelsen har mange av de yngste elevene ikke eget pas-

sord på enhetene sine, få skoler har databehandleravtaler med Google som sikrer elevenes personvern, og mange elever får opp reklame, vold og porno på skolens enheter. Foreldre er pålagt erstatningsansvar hvis nettbrettet blir skadet utenfor skolen, samtidig som de nektes adgang til å styre passord til enhetene.

Inntrykket bekreftes i en undersøkelse om skolefilter mot nettporno som organisasjonen Lightup gjennomførte med støtte fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Blant de 88 av 356 kommuner som svarte på undersøkelsen, var det åtte av ti kommuner som svarte at de hadde pornofilter. Det kan også tenkes at andelen som ikke har et slikt filter, er høyere blant de kommunene som ikke svarte. Utrolig nok bruker bare om lag to av tre kommuner Kripos sin blokkeringsliste over nettsider som utgjør en risiko for seksuell utnyttelse av barn, som kan tilføres skolens eget filter.

På toppen av dette er det langt fra sikkert at selv de kommunene som har filter, klarer å beskytte elevene sine.

Climbr-undersøkelsen utførte en stikkprøve av de yngste elevenes digitale enheter i Oslo-skolen, som ifølge Oslo kommune skal være beskyttet av gode filtre. Stikkprøven viste at filteret verken fjernet reklamer eller hindret sporing. Ei heller hindret det muligheten for å få opp pornografiske bilder.

Hvis alt dette stemmer, er det snakk om alvorlige brudd på en rekke lover og forskrifter om alt fra at skolen skal være reklamefri, at barn har krav på personvern og beskyttelse mot skadelig innhold og at skolen skal være gratis, til foreldreretten og retten på privatliv og familieliv.

Et stort flertall av foreldrene i Climbr-undersøkelsen svarer at digitale enheter sendes med hjem. Dette byr ifølge foreldrene i undersøkelsen på store utfordringer for barnas evne til å holde oppmerksomheten på lekser og skolearbeid på nettbrettet, fremfor å benytte seg av brettets underholdningsmuligheter i form av sosiale medier, spill og videoer.

Svar:

Jeg deler representantens bekymring. Barn og unge skal være trygge på skolen. Det er uakseptabelt at barn blir eksponert for skadelig innhold som eksempelvis vold og pornografi på skolens enheter. Opplæringsloven er tydelig på at alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø. Dette gjelder også der opplæringen skjer på skolens digitale plattformer og enheter, både når de brukes på skolen og til å gjøre lekser hjemme. Vi vet også at mange elever blir forstyrret av annet innhold som spill og sosiale medier i undervisningen, og mange oppgir at de blir forstyrret av egne eller andres digitale enheter på skolen.

SPØRSMÅL NR. 115

Innlevert 14. oktober 2024 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 23. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvorfor har regjeringen sørget for investeringsbeslutning slik at BaneNOR kan starte arbeidet med planlegging og bygging av dobbeltsporet helt inn til Hamar stasjon og når kommer i så fall beslutningen?

Tilgang til internett og apper, uten tilsyn av voksne eller tekniske begrensninger, øker risikoen for at elever eksponeres for innhold som er skadelig for dem, og det gjør det vanskeligere å skape ro og konsentrasjon i klasserommet. Skoleeier må ha rutiner og systemer for å hindre elevene i å bli eksponert for skadelig innhold, og sikre at verktøy i skolen brukes på en trygg måte til læringsformål.

Utdanningsdirektoratet har utarbeidet en veileder med tydelige anbefalinger om hvordan elever kan beskyttes mot skadelig innhold på nett. Utdanningsdirektoratet anbefaler her at skoler og skoleeiere styrer og begrenser tilgang til internett og apper ut fra elevenes alder og modenhet. Elever i barneskolen skal kun ha tilgang til forhåndsdefinert innhold på sine enheter, mens for ungdomsskolen og videregående må det brukes oppdaterte filtre for å begrense og stenge ute skadelig innhold. Direktoratet skriver i veilederen at dersom elevene bare bruker digitale enheter på skolen og sammen med lærer, kan enklere tekniske løsninger enn filter med forhåndsdefinert innhold være aktuelt. Veilederen gir også råd om hvordan elever som blir utsatt for skadelig innhold skal følges opp.

Siden det er stor variasjon i hvordan skoleeiere organiserer sine digitale løsninger, er det ingen enhetlig oversikt over hvor mange som har installert ulike filtre i løsningene sine. Tidligere i år sendte jeg også sammen med KS en klar oppfordring til alle landets skoleeiere om å sørge for at Kripos-listen over nettsider som man vet brukes til å forlede barn eller som er laget for voksne hvor formålet er sjekking, dating eller seksuelle tjenester, blir implementert.

BEGRUNNELSE:

Høsten 2019 sørget FrP og Samferdselsminister Jon Georg Dale for oppstarts bevilgninger for dobbeltsporet fra Kleverud til Åkersvika. Utbyggingen av dobbeltsporet til Hamar er og var et stort historisk løft for bedre togtilbud mellom Hamar, Oslo og resten av IC-triangelet.

Men prosjektet koster over 15 milliarder kroner og oppstart av bygging av dobbeltsporet ville medført flere

milliarder i årlige utgifter på Statsbudsjettet i 2020 til ferdigstillelse i 2027.

Da FrP gikk ut av Solbergregjeringen i januar 2020 så var tydeligvis ikke Statsminister Solberg interessert i å bruke så mange milliarder på jernbane i Innlandet så daværende Samferdselsminister Hareide stoppet dobbeltsporeprosjektet mars 2020. Den offisielle forklaringen, eller forsøk på bortforklaring, var «corona».

Vi ga oss ikke, så FrP krevde oppstart igjen i revidert 2020. Det var avgjørende viktig å videreføre utbyggingen for å kunne bli ferdig til Hamar i 2027. FrP fikk gjennomslag for kravet og utbyggingen til Åkersvika kom tilbake på «skinner».

Støre regjeringen har selvfølgelig videreført prosjektet, som allerede var godt i gang da de kom i regjering høsten 2021.

I henhold til oppslag i HA 5. oktober kan dobbeltsporet til Hamar bli forsinket. Ja det blir forsinket om regjeringen ikke sørget for at Stortinget får vedtatt en investeringsbeslutning. Men om regjeringen sender over en sak om investering til Stortinget, slik at Stortinget kan fatte en beslutning om at Bane NOR kan og skal bygge helt fram til Hamar og fullføre arbeidet på Hamar stasjon, så kan hele dobbeltsporet inn til Hamar blir ferdig uten vesentlig forsinkelser i forhold til opprinnelige plan desember 2027

Støre og Vedum har stått på Hamar stasjon og sagt de skal videreføre dobbeltsporet frem til Hamar. Men hvor blir det av vedtaket og beslutningen om å investere? Var det bare tomme ord, et spill for galleriet eller mener regjeringen det? Om de mener det, så er det rart det enda

ikke har kommet en sak til Stortinget. Det var ingen ting nå i statsbudsjettet for 2025, da er neste mulighet revidert 2025, eller Statsbudsjettet i 2026. Om det utsettes helt til 2026 rekker ikke BaneNOR å bli ferdig i 2027. Da bli det vesentlig forsinkelser fra 2027. Med investeringsbeslutning nå i 2024, kan alt bli ferdig i løpet av 2028.

Svar:

I regjeringens forslag til Nasjonal transportplan (NTP) 2025-2036 er det i første seksårsperiode prioritert to effektpakker som berører Dovrebanen ved Hamar. Den første er effektpakken "Flere og raskere tog til Hamar", som skal sikre to tog i timen i grunnruten til Hamar, inkludert inn-satstog i rushtiden. Det er allerede besluttet å gjennomføre utbyggingen av strekningen Kleverud-Sørli-Åkersvika, som også omfatter tiltak på Hamar stasjon. Kostnadsrammen for Sørli-Åkersvika ble vedtatt av Stortinget i desember 2021, jf. Prop. 1 S (2021-2022), og anleggsarbeidet pågår nå. I Prop 1 S for 2025 omtales risiko for fremdrift og kostnadsøkninger ved Åkersvika pga. dårligere grunnforhold enn forutsatt samt at miljøbelastningen på våtmarksområdet skal reduseres.

Den andre prioriterte effektpakken er "Økt kapasitet for kombigods Oslo-Trondheim med Åkersvika-Hamar" som tar sikte på å forbedre godstilbudet på strekningen. Som del av effektpakken skal det ferdigstilles dobbeltspor mellom Åkersvika og Hamar stasjon. Planleggingen av dette pågår, men har ikke kommet langt nok til at investeringsbeslutning kan tas.

SPØRSMÅL NR. 116

Innlevert 14. oktober 2024 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 28. oktober 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Ukrainian Freedom Convoys (UFC) samler inn donasjoner fra privatpersoner og bedrifter i Norge, som hovedsakelig investeres i biler til Ukraina. UFCs søknad om å bli inn-tatt i Skatteetatens liste over godkjente organisasjoner for gavefradrag er avslått. De uttaler at «[d]et å støtte soldater i det ukrainske hæren på generelt grunnlag ikke er til å anse som katastrofehjelp eller -forebygging.»

Mener statsråden at donasjoner for å yte bistand til Ukraina er innenfor gavefradragsordningen, og hvis tilfel-le, vil han endre ordningen?

BEGRUNNELSE:

Ukrainian Freedom Convoys (UFC) er en norsk forening som ble stiftet 5. september 2023, med følgende aktivitet som formål:

«Innsamling av donasjoner for å skaffe til veie kjøretøy og annet materiell som leveres til den ukrainske hæren eller til soldater i den ukrainske hæren.»

Donasjonene UFC mottar blir i hovedsak benyttet til å kjøpe brukte biler i Norge, som deretter overleveres ukrainske soldater i Ukraina. Bilene benyttes bl.a. til evakuering av skadde ved fronten og til transport av mat og medisiner. I november 2023 leverte UFC 14 biler, og hittil i 2024 har organisasjonen levert 43 biler.

I perioden 5. september 2023 til og med 31. desember 2023 samlet UFC inn kr 744 244, fordelt på 776 donasjoner fra givere fra samtlige fylker i Norge. Hittil i 2024 har UFC samlet inn over kr 1 300 000 fra norske givere.

Skatteetaten kommer med følgende begrunnelse for avslag:

«Skattekontoret kan ikke se at det vedtektsbestemte formål (direkte og indirekte støtte soldater i den ukrainske hæren) er aktivitet som er ment å falle inn under § 6-50 bokstav e) katastrofehjelp og virksomhet til forebygging av ulykker eller skader. Det å støtte soldater i den ukrainske hæren på generelt grunnlag ikke er til å anse som katastrofehjelp eller katastroforebygging.»

Svar:

Jeg vil først understreke at regjeringen ser det som svært viktig å støtte Ukraina i den frihetskampen de kjemper. Siden Russlands fullskalainvasjon av Ukraina i februar 2022 har Norge forpliktet seg til å gi om lag 52,6 milliarder kroner til Ukraina. Støtten fordeler seg med om lag 28 milliarder kroner til militær støtte og 24 milliarder kroner til sivil støtte. Regjeringen har nå også foreslått å utvide rammen for Nansen-programmet fra 75 til minst 135 mil-

liarder kroner, og samtidig forlenge programmet frem til 2030.

Gavefradragsordningen i skatteloven § 6-50 gir incentiver til blant annet å støtte humanitært og kulturelt arbeid. Bestemmelsen gir en uttømmende oppregning av hvilke aktiviteter som er omfattet:

- omsorgs- og helsefremmende arbeid for barn eller ungdom, og for eldre, syke, funksjonshemmede eller andre svakstilte grupper
- barne- og ungdomsrettet arbeid innen musikk, teater, litteratur, dans, idrett, friluftsliv o.l.
- religiøs eller annen livssynsrettet aktivitet
- aktivitet til vern av menneskerettigheter eller utviklingshjelp
- katastrofehjelp og virksomhet til forebygging av ulykker og skader
- kulturvern, miljøvern, naturvern eller dyrevern

Det er etter dette klart at svært mange former for donasjoner for å yte bistand til Ukraina, er innenfor gavefradragsordningen. Derimot er økonomisk bistand til anskaffelse av utstyr til soldater i krig vurdert å falle utenfor alternativet med katastrofehjelp mv. Jeg mener det er riktig praktisering av regelverket, selv om utstyret det gjelder er biler, og bistanden går til soldater som kjemper i en frihetskamp som Norge støtter.

Jeg mener det er helt riktig at ordningen omfatter støtte til blant annet hjelpearbeid i krigsområder, og jeg har samtidig stor forståelse for ønsket om å hjelpe ukrainske soldater med utstyr. Men jeg synes ikke at det er grunnlag for å utvide skatteordningen til å omfatte støtte til krigsaktivitet. Det ville være en stor prinsipiell endring som reiser vanskelige spørsmål. Blant annet vil det være vanskelig å trekke grenser for hvilke kriger og hvilken type materiell det skal kunne gis støtte til.

SPØRSMÅL NR. 117

Innlevert 15. oktober 2024 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 21. oktober 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Er utenriksministeren enig i resolusjon 2571 (2024) fra Europarådets parlamentarikerforsamling (PACE), der det fastslås at den disproportjonalt harde behandlingen av WikiLeaks-grunnlegger Julian Assange, spesielt dommen etter den amerikanske spionasjeloven, skaper en

farlig nedkjølende effekt og undergraver pressens rolle og beskyttelsen av journalister og varslere verden over?

Svar:

Norge er en forkjemper for mediefrihet og journalisters uavhengighet, sikkerhet og ytringsfrihet. Frie og uavhen-

gige medier er en hjørnestein i demokratiske samfunn og i opprettholdelsen av rettsstaten. Når det gjelder saken om

Julian Assange, noterer vi oss at han nå er satt fri etter å ha inngått en avtale med amerikanske myndigheter.

SPØRSMÅL NR. 118

Innlevert 15. oktober 2024 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 22. oktober 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande

Spørsmål:

I sak hos NTB 3.sep 2019 viste tall fra kommunaldepartementet at kommunene fikk helt eller delvis medhold i 42 prosent av klagesakene som ble behandlet av den rødgrønne regjeringen i perioden 2005–2013, mens det var økt til 81 % under Solberg-regjeringen i perioden 2013–2019.

Er det mulig å få en oversikt over utviklingen siden 2019?

Svar:

Eg legg til grunn at spørsmålet handlar om motsegnssaker, ikkje andre typar klagesaker etter plan- og bygningslova. I 2019 samla sett, 2020 og 2021 enda høvesvis 86 %, 79 % og 73 % av sakene med at kommunen fekk heilt eller delvis medhald. For tida frå regjeringsskiftet i 2021 og til no har kommunane fått heilt eller delvis medhald i 61 % av sakene.

Det har over lang tid vore jobba godt med å sikre at motsegner blir brukt på rett måte, og førebygge unødvendige motsegner. Det er òg viktig å bidra til at motsegner blir løyst lokalt gjennom dialog, før saka blir sendt inn til departementet. Ser ein på åra 2013–2021 fatta departementet i snitt 29 vedtak i året i snitt. For åra 2022–2024 er snittet per i dag på 15. Talet på motsegner som blir handsama i departementet er altså noko mindre, men konfliktnivået i mange av sakene er høgt, og etter mi vurdering høgare enn mange av sakene som kom til departementet tidlegare.

Så er det også slik at denne regjeringa prioriterer jordvern langt høgare enn det Solbergregjeringa gjorde. Vi tek òg omsynet til klima og natur på alvor, og vi har i tillegg fått eit større fokus på samfunnstryggleik i planlegginga. Desse forholda er med på å forklare utfallet i nokre av sakene.

Omsynet til det lokale sjølvstyret er grunnleggjande for meg og for denne regjeringa, og det ligg alltid

til grunn når eg skal ta avgjerder i motsegnssaker. Samstundes må dette vegast opp mot dei nasjonale interessene i planlegginga, som kommunane òg har eit ansvar for å forvalte i si arealplanlegging. Eg meiner at motsegnsvagjerdene som er tekne under denne regjeringa viser at vi balanserer desse omsyna på ein god måte.

SPØRSMÅL NR. 119**Innlevert 15. oktober 2024 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 22. oktober 2024 av kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery****Spørsmål:**

Mener kulturministeren at det avgrensningskriterium mot offentlig virksomhet som nå foreslås i den nye forskriften, som er på høring, vil bidra til at ideelle aktører som de siste årene har falt utenfor ordningen nå kan påregne å igjen bli søknadsberettiget?

BEGRUNNELSE:

I kulturdebatten på Youngs 15. oktober uttalte kulturministeren at regjeringen nå foreslår forenklinger i momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner og helt konkret at man fjerner Solberg-regjeringens begrep «offentlige oppgaver» i forskriften.

Hvis man går inn i selve høringsutkastet vil man imidlertid kunne lese at departementet skriver:

“Departementet vurderer blant annet dagens avgrensning mot offentlig virksomhet etter forskriften § 3 tredje ledd bokstav f, og drøfter ulike avgrensningsmuligheter. Begrepet om at virksomheten må komme offentlige oppgaver «til gode» er upresist, og anses som lite egnet som avgrensningskriterium mot offentlig virksomhet. Departementet foreslår derfor at begrepet ikke videreføres, og at det presiseres i forskriften at avgrensningen mot offentlig virksomhet skal omfatte offentlig lovpålagte oppgaver og oppgaver som utføres på vegne av det offentlige. En slik presisering er i tråd med etablert forvaltningspraksis, og forslaget innebærer derfor kun en klargjøring av gjeldende rett (se høringsnotatets pkt. 5.3 flg.)”

Etterlattinntrykket fra kulturministerens uttalelse i debatten er at man nå rydder opp i forskriften slik at ideelle aktører som for eksempel Fontenehusene nå vil komme inn under ordningen for momskompensasjon igjen. Men når man leser hva hennes departement skriver i høringen så er det mange som tviler på at dette medfører noen materielle endringer. Derfor vil en oppklaring være på sin plass.

Svar:

Formålet med momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner er å fremme frivillig aktivitet. Derfor er kravet til frivillig innsats et sentralt vilkår i ordningen. Det vil fortsatt være slik at ikke alle former for aktivitet eller virksomhet er kompensasjonsberettiget. Dette dreier seg i hovedsak om aktivitet eller virksomhet som ikke fremmer formålet med ordningen. I dagens forskrift er det av den grunn gitt bestemmelser som avgrenser ordningen mot slik aktivitet eller virksomhet, deriblant offentlig virksomhet, hvor det etter dagens bestemmelse skal gjø-

res avgrensninger mot virksomhet som «kommer det offentlige til gode».

Begrepet «komme det offentlige til gode», som ble innført av Solberg-regjeringen, har vist seg å være for upresist. Dette har bidratt til å skape usikkerhet blant søkerorganisasjonene, om hvordan avgrensningen mot denne type virksomhet skal gjøres. Derfor fjerner vi nå dette begrepet. I stedet foreslår vi at det inntas en presisering om at ordningen skal avgrenses mot offentlig lovpålagte oppgaver og oppgaver som utføres på vegne av det offentlige. Forslaget er ment å sikre bedre samsvar mellom ordlyden og hvordan bestemmelsen blir praktisert av Lotteritilsynet og Lotterinemnda.

Det er et fåtall organisasjoner som har fått avslag på sine søknader om momskompensasjon med begrunnelsen at søkerorganisasjonens virksomhet er ansett å komme «offentlige oppgaver til gode». Det er ikke mulig å anslå hvilke av disse organisasjonene som eventuelt vil kunne komme inn i ordningen som følge av at begrepet «komme til gode» fjernes før søknadene er behandlet av Lotteritilsynet. I denne vurderingen vil Lotteritilsynet også måtte ta stilling til om organisasjonen fyller øvrige vilkår for å kunne motta momskompensasjon, deriblant vilkåret om frivillig innsats.

Det er ikke naturlig at midler som skal gå til å fremme frivillig aktivitet skal finansiere oppgaver som stat, fylkeskommune eller kommune har et lovpålagt ansvar for å ivareta. Det regner jeg med at representanten er enig i. Organisasjoner som har virksomhet som faller utenfor ordningen skal avgrense for denne delen av virksomheten i søknadsgrunnlaget. Dersom disse organisasjonene også har virksomhet som faller inn under ordningen, og ellers oppfyller øvrige vilkår i ordningen, vil de kunne få kompensasjon for denne delen av virksomheten.

For å sikre god involvering av organisasjonene har vi lagt opp til å høre sektoren i to omganger. Høringsnotatet som ble sendt ut 14. oktober drøfter ulike problemstillinger knyttet til dagens regelverk, og det foreslås forbedringer og lettelser i ordningen. Forslagene har samlet sett som formål å gjøre momskompensasjonsordningen så enkel og forutsigbar som mulig for søkerorganisasjonene.

Høringsfristen for denne høringen er 10. januar 2025. I etterkant av høringen vil vi komme tilbake med konkrete forslag til endringer og justeringer i momskompensasjonsforskriften. Det tas sikte på at utkast til justert forskrift sendes på høring før sommeren 2025.

SPØRSMÅL NR. 120**Innlevert 15. oktober 2024 av stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad****Besvart 22. oktober 2024 av klima- og miljøminister Tore Onshuus Sandvik****Spørsmål:**

Hvilken dokumentasjon har statsråden på at det ikke ble dannet hydrogensulfid når organisk materiale ble blandet med sjøvann da deponiet på Malmøykalven ble anlagt og at det ikke dannes metangass og skjer kvikksølvventilering i deponiet i dag?

BEGRUNNELSE:

I 2011 ble 440 000 kubikkmeter forurenset sjøbunn er fjernet fra Oslo Havn, og lagt i et dypvannsdeponi ved Malmøykalven, innerst i Oslofjorden.

Svar:

Sjøbunnen i Oslo havn ble ryddet opp i perioden 2006 til 2011. Tiltakene under opprydningen bestod av både mudring og tildekking. De mudrede massene i Oslo havn ble deponert i et sjøbunnsdeponi ved Malmøykalven og tildekket minimum 40 cm rene masser. Tildekkingen

beskytter livet på sjøbunnen mot miljøgiftene i massene og hindrer spredning til vannet over tildekkingen.

Konsekvensene av gassdannelse i sjøbunnsdeponiet ved Malmøykalven har vært grundig utredet før opprydningen ble igangsatt. I dette deponiet er hydrogensulfid ansett å ha en positiv effekt fordi det binder kvikksølv og andre metaller. Gassutbobling fra deponiet er lite sannsynlig. Når det gjelder kvikksølvmetylering er tildekkingen et effektivt tiltak for å redusere omdanningen av uorganisk kvikksølv til metylkvikksølv.

Oslo havn KF, som var ansvarlig for å gjennomføre opprydningen, overvåker deponiet. Resultatene fra overvåkingen viser at sjødeponiet fungerer som forutsatt. Tildekkingslaget er intakt og sørger for at de deponerte massene ligger som de skal. Området er ikke utsatt for erosjon eller gravende organismer som kan spre forurensning. Jeg har derfor ingen grunn til å tro at det dannes metangass eller skjer en uakseptabel spredning av kvikksølv ut fra deponiet.

SPØRSMÅL NR. 121**Innlevert 15. oktober 2024 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 23. oktober 2024 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Vil forsvarsministeren gå i dialog med de private eierne av tidligere Åsegarden militærleir for å forhindre at dette blir omgjort til et asylmottak og dermed sørge for at Åsegarden fremdeles kan være en aktuell kandidat som sted for militær utdanning i fremtiden?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med Stortingets behandling av Langtidsplanen for forsvarssektoren 11. juni i år fattet Stortinget følgende enstemmige vedtak (746):

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan økt militær utdanningskapasitet skal etableres i Nord-Norge, og komme snarlig tilbake til Stortinget med et forslag til gjennomføring.»

Spørsmålsstiller viser til at dette er et særdeles viktig tiltak for å øke andelen militært personell med tilknytning til landsdelen og redusere behovet for pendling, da man ikke kan basere seg på forflytning av militært personell fra sør til nord via rutefly i krise eller krig.

Det har hele tiden vært lagt til grunn at Harstad kommune fremsto som en av de mest åpenbare kandidatene for å etablere ny militær utdanning. Dette både av hensyn til tilfang av potensielle kandidater for militær utdanning i nord, tidligere etablert militær infrastruktur

som kan tilpasses ny bruk og Harstads historiske tradisjoner som garnisonsby – for å nevne noe.

Hva gjelder etablert militær infrastruktur står tidligere Åsegarden militærleir i en særstilling hva gjelder størrelse og mulighetsrom for fremtidig bruk av Forsvaret. Dessverre avhendet Forsvaret Åsegarden til private investorer kun måneder før Russlands invasjon av Ukraina. En beslutning tatt av forrige regjering som i dag ikke står seg godt i lys av hendelsene som fant sted senere, særlig med tanke på at de private eierne nå ønsker å etablere et asylmottak for enslige mindreårige asylsøkere på stedet.

Spørsmålsstiller ønsker derfor svar på om forsvarsministeren ønsker å ta initiativ til å gå i dialog med de nye eierne for å sikre at Åsegarden fremdeles kan være aktuell som mulig sted for militær utdanning i tråd med Stortingets vedtak, og om nødvendig benytte ekspropriasjon for å ivareta Forsvarets interesser.

Svar:

Høyre/Frp-regjeringen foreslo i 2016 å legge ned Åsegarden leir. Dette ble fremmet for Stortinget gjennom Prop. 151 S (2015–2016) Kampkraft og bærekraft – Langtidsplan for forsvarssektoren som ble behandlet av Stortinget gjennom Innst. 62 S (2016–2017) og vedtatt. Som

oppfølging av Stortingets vedtak ble Åsegarden leir solgt til Åsegarden Utvikling AS (Ulrix eiendom) i 2021 og overtatt av de nye eierne i 2022.

I forbindelse med behandlingen av Innst. 426 S (2023–2024) til Prop. 87 S (2023–2024) om Forsvarsløftet – for Norges trygghet – Langtidsplan for forsvarssektoren 2025–2036 fattet Stortinget vedtak 746 hvor Stortinget ber regjeringen utrede hvordan økt militær utdanningskapasitet skal etableres i Nord-Norge, og komme snarlig tilbake til Stortinget med et forslag til gjennomføring. Utenriks- og forsvarskomiteen vektla i sin innstilling at den militære utdanningen etableres ved en av Hærens garnisoner i Nord-Norge, og at Forsvaret selv avgjør den militære utdanningens innretning og omfang, og hvilken garnison som er mest hensiktsmessig å ta i bruk til dette formålet. Regjeringen følger opp vedtaket, og Forsvaret er gitt i oppdrag å utrede og anbefale hvordan militær utdanningskapasitet kan etableres i Nord-Norge, herunder hvordan en slik militær utdanning kan skje ved en av Hærens garnisoner i Nord-Norge. Åsegarden leir er ikke en del av Hærens garnisoner.

Forsvarsdepartement har ingen planer om å kjøpe leiren tilbake, og har ingen mening om hvordan eiendommen brukes i dag.

SPØRSMÅL NR. 122

Innlevert 15. oktober 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 18. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Satsene for verger har stått stille i lang tid noe som er uheldig da verger utgjør en viktig rolle, ofte for de med størst behov.

Ny modell for godtgjøring av verger er på høring, men når kan dagens og fremtidige verger forvente en fornuftig og riktig økning i godtgjøringen?

BEGRUNNELSE:

Godtgjøringen for verger har stått stille i mange år, noe som reelt har medført en reduksjon. Den har stått stille siden vergemålsforskriften trådte i kraft 1. juli 2013. Det er sendt på høring endringer i vergemålsloven og vergemålsforskriften, men flere er nå utålmodige på når en eventuell økning kommer på plass. Verger utfører en meget viktig

rolle i samfunnet og de bør da godtgjøres skikkelig i tråd med det viktige samfunnsoppdraget de gjør.

Svar:

Forslaget om ny godtgjøringsmodell er nå sendt på høring. Forslaget vil gi økt godtgjøring for de fleste vergeoppdrag og bidra til rimelig kompensasjon for den viktige bistanden vergene gir. Per nå inkluderer forslaget en økning av nesten alle de faste, årlige satsene. Jeg ønsker også å innføre en ny, forhøyet godtgjøringsssats for særskilt krevende vergeoppdrag og fjerne dagens skille mellom vergeoppdrag som omfatter økonomiske og/eller personlige forhold.

Jeg tar sikte på at disse endringene kan tre i kraft fra 1. januar 2025, men må ta forbehold om at departementet fortsatt avventer innspill til den pågående høringen.

SPØRSMÅL NR. 123

Innlevert 15. oktober 2024 av stortingsrepresentant Margret Hagerup
Besvart 28. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Mener justis- og beredskapsministeren at det er prostitusjon når fylkesordføreren tar ansvaret han har og legger til rette for en ny og tilpasset skolestruktur i innlandet?

BEGRUNNELSE:

Emilie Enger Mehl går hardt ut mot fylkesordføreren i Innlandet, Thomas Breen, i NRK 14. oktober.

Hun er sitert på følgende:

«At Arbeiderpartiets fylkesordfører Thomas Breen vil prostituere seg for å få makt sammen med Høyre på denne måten, det syns jeg er vanvittig.»

Ministeren må gjerne kommentere hva hun selv mener om å karakterisere andre politikere som prostituerte. Det er mildt sagt oppsiktsvekkende at ministeren kommer med den type uttalelse om lokalpolitikere som

gjør jobben sin. I samme sak påpeker Torberg Falch, professor ved Institutt for samfunnsøkonomi på NTNU, at debatten som nå pågår i Innlandet også går flere steder, og utfordringa er elevtallene. Med de statlige overføringene fylkene får, mener han ikke politikerne har noe valg.

Svar:

Som folkevalgt fra Hedmark, har det opprørt meg at et knapt flertall i fylkestinget i Innlandet har besluttet å legge ned flere skoler, deriblant min lokale skole i Solør. Dette skaper store reiseavstander og flere vil måtte bo på hybel. I en region som allerede sliter med stort utenforskap er jeg bekymra for at dette vil forsterkes ytterligere dersom skolen forsvinner. Et stort engasjement og en grundig debatt tjener saken og gjør at ulike sider av politikken blir belyst for folk.

SPØRSMÅL NR. 124

Innlevert 15. oktober 2024 av stortingsrepresentant Irene Ojala
Besvart 23. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Mener statsråden at det er forsvarlig at det er kun én person tilstede som ambulanspersonell i hver ambulanse?

BEGRUNNELSE:

I Altaposten og iFinnmark kan vi lese om at Norge står overfor en nasjonal bemanningskrise i ambulansetjenesten, som utgjør en alvorlig utfordring for landets helsetjenester. Finnmark blir spesielt rammet.

Fagforbundet og Finnmark legeforening hevder at Finnmarkssykehuset nå ikke oppfyller sitt ansvar for å sørge for nødvendige helsetjenester, jfr. Altaposten 12.10.24.

«Finnmark legeforening og Fagforbundet Finnmark ser med stor bekymring på tilbakemeldinger fra våre medlemmer i primær- og spesialisthelsetjenesten i fylket, om lav beredskap i bilambulansetjenesten», heter det.

Det er særlig to hovedpunkter som blir løftet fram i bekymringsmeldingen. Det ene er ambulanserbiler som tas ut av drift på grunn av mangel på personell, det andre er at klinikken har benyttet såkalte «énmannsbetjente» biler. «Énmannsbetjent» betyr i praksis at det kun er én ambulansarbeider som betjener bilen/enheten.

Ifølge Altaposten skal dette gjelde Kautokeino, Tana, Vadsø, Alta og Karasjok. Det beskrives at «Det ser ut som at der det er sykefravær, der settes det ikke inn vikarer. Og de beordrer heller ikke tilgjengelig personell på ekstravakter. Når det er ferieavvikling så tar de heller ikke inn vikarer eller ekstravakter.» Det vises til at paragraf 11 i akuttmedisinforskriften sier at «...ambulanserbiler som brukes i ambulansetjenester skal være bemannet med minst to personer, hvorav minst en skal ha autorisasjon som ambulansarbeider eller paramedisiner.»

Tilbakemeldingen fra flere legevaktleger er at AMK også har bedt de rykke ut på 113-oppdrag alene uten ambulansetilsted. Videre at årsaken til ambulansebilman- gel er at det er ambulansebil ute av drift mens den andre ambulansebilen er på transportoppdrag», heter det i bekymringsmeldingen.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet informasjon fra Helse Nord RHF som igjen har innhentet innspill fra Finnmarkssykehuset HF. Finnmarkssykehuset opplyser at tilgang til kvalifisert personell er en betydelig utfordring, spesielt i ambulansetjenesten. Til tross for omfattende tiltak for rekruttering og opplæring, vedvarer mangelen på kvalifisert arbeidskraft. Denne situasjonen, kombinert med uforutsett sykefravær blant ansatte og en høy belastning med overtidsarbeid, har gjort det nødvendig å tilpasse driften til tilgjengelige ressurser.

Representanten Ojala viser i sin begrunnelse til en artikkel i Altaposten hvor det står at ambulanser er tatt ut av drift på grunn av personellmangel. Om det sier Finnmarkssykehuset at de for tredje sommer på rad har redusert både beredskap og aktivitet basert på grundige vurderinger, for å sikre en trygg og forsvarlig drift. Finnmarkssykehuset opplyser at det ikke har vært alvorlige avvik som har påvirket pasientsikkerheten, og det har vært svært få tilfeller av samtidighetsproblematikk. Videre opplyser helseforetaket at de har kunnet tilby gode og pålitelige helsetjenester til befolkningen selv om det har vært en krevende periode.

Finnmarkssykehuset har satt i verk en rekke tiltak for å håndtere utfordringene nevnt over. Helseforetaket har konstruktiv dialog med kommunene som er mest berørt av utfordringene. Prehospital klinikk har utarbeidet en strategi med tiltak for å sikre bærekraftig drift. På kort sikt innebærer dette innleie av vikarer, der Finnmarkssykehuset tilbyr reise- og oppholds-kostnader for å tiltrekke kvalifisert personell fra andre regioner. Finnmarkssykehuset har også økt inntaket av lærlinger, noe de forventer vil gi positive resultater fremover. På lengre sikt planlegger helseforetaket å øke antallet fast ansatte, med mål om å ansette 41 nye medarbeidere i perioden 2024-2026. Per i dag har klinikken allerede ansatt 12 av disse. Helseforetaket gjennomfører videre en omfattende oppgradering av alle ambulansestasjoner, slik at de innen 2024 oppfyller alle relevante lov- og forskriftskrav. I løpet av de neste årene vil Finnmarkssykehuset investere mellom 100 og 150 millioner kroner i de prehospitaltjenestene i Finnmark. Denne satsingen skal ifølge helseforetaket bidra til å løse utfordringer med bemanning, styrke beredskapen, forbedre arbeidsforholdene for helseforetakets ansatte og redusere belastningen relatert til overtidsarbeid.

I artikkelen i Altaposten som representanten Ojala viser til, står det også at Finnmarkssykehuset i noen tilfeller har sendt ut en ambulansarbeider som nærmeste hjelp når det ikke har vært mulig å bemanne ambulansebilen i henhold til kravene i akuttmedisinforskriften. Jeg har merket meg at det er sendt inn en bekymringsmelding til Statsforvalteren i Troms og Finnmark om dette og som Finnmarkssykehuset skal svare ut. Det er derfor ikke naturlig at jeg uttaler meg om dette. Jeg legger til grunn at Finnmarkssykehusets satsing på prehospitaltjenester fremover vil løse bemanningsutfordringene og slik bidra til at de oppfyller kravene i akuttmedisinforskriften.

SPØRSMÅL NR. 125**Innlevert 15. oktober 2024 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 29. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehli****Spørsmål:**

Ser justisministeren at det er klokt å benytte det tomme og ubenyttede fengselet i Kongsvinger til ungdomsfengsel og vil i så fall ministeren sørge for at Kriminalomsorgen reetablerer Kongsvinger fengsel i Eiler Baanrudsvei til det formålet?

BEGRUNNELSE:

Vi opplever en stor økning i vold, gjenger og narkotika i ungdomsmiljøene. Flere av de unge under 18 år er allerede grovt kriminelle og vi opplever også at ungdom under 18 år begår drap.

For å sørge for at disse farlige og kynisk kriminelle ikke går fritt på gata og for å trygge hverdagen til folk flest, så har heldigvis regjeringen signalisert at de vil tredoble fengselkapasiteten for kriminelle under 18 år.

I dag har vi bare 10 plasser totalt for hele Norge. Det er alt for få og selv en tredobling i løpet av 2026 er for lite i forhold til behovet. I Danmark så er det til sammenligning over 100 plasser i lukka ungdomsinstitusjoner.

I forslaget til Statsbudsjett for 2025 har Ap/Sp regjeringen satt av penger til 4 nye plasser på Ungdomsenhet Øst på Eidsvoll. I tillegg så signaliserer regjeringen at det skal etableres 11 plasser andre steder i 2025, for eksempel i eksisterende lokaler som Kriminalomsorgen disponerer.

Følgende står om ungdomsfengsel kapasiteten i Statsbudsjettet:

- 40 millioner kroner til å utvide Ungdomsenhet øst på Eidsvoll med fire plasser. I 2025 er det behov for midler

til bygningsmessige utbedringer. De fire nye plassene vil kunne tas i bruk i 2026, og vil være permanente.

- 65 millioner kroner til ytterligere 11 midlertidige plasser for mindreårige. Plassene vil kunne tas i bruk i 2025.

Da FrP satt i regjering sørget vi for at det ble etablert kvinnefengsel i Eiler Baanrudsvei 8 i Kongsvinger. Der er det totalt 20 plasser. Dessverre ble tilbudet lagt ned etter at FrP gikk ut av regjering.

I dag står lokalene tomme, klare til bruk. Følgelig kan fengselet nærmest umiddelbart tas i bruk som ungdomsfengsel. Det vil være samfunnsøkonomisk lønnsomt ut i fra at fengselet står tomt og det ikke er behov for å bruke skattepenger på nybygg, samtidig med at kynisk ungdomskriminelle låses inne slik at de ikke kan rane og knivstikke andre lovlydige ungdommer.

Svar:

Som jeg viste til i svar på spørsmål 1841 (2023–2024) fra representanten Anna Molberg, har Innlandet, avd. utenlandske innsatte, Kongsvinger sentrum vært stengt i en periode på grunn av økonomiske innsparinger som følge av kriminalomsorgens økonomiske situasjon, samt at det har vært færre varetektsfengslinger og innkomne dommer. Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) opplyser at behovet nå har endret seg, og at de derfor har bedt Region øst om å begynne forberedelsene med å gjenåpne de midlertidige stengte plassene. Det er derfor ikke aktuelt å vurdere å bruke dette fengslet til plasser for mindreårige.

SPØRSMÅL NR. 126**Innlevert 16. oktober 2024 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 25. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Eg forsøker igjen, og krever at samferdselsministeren svarer på og legger fram beregningsgrunnlaget som regjerin-

ga la til grunn for bortfall av inntekter for samtlige gratisferjestrekningar som vart innført i Møre og Romsdal, lagt

fram med grunnlag i innføringstidspunktet, fordelt pr. ferjestrekning.

Korleis kan samtidig samferdselsministeren vise til og minne om at det er fylkeskommunane som har ansvaret for fylkesferjedrifta og finansieringa av dette, når statsråden samtidig instruerar og tar frå fylka dette ansvaret?

GRUNNGJEVING:

I svar på skriftleg spørsmål frå underteikna til statsråden i spørsmål nr. 72 svarer ikkje samferdselsministeren på det eg faktisk stiller spørsmål om.

Eg får prøve igjen, og ber no statsråden vere oppmerksom på at det SKAL svarast korrekt på spørsmåla som vert stilt frå Stortinget til regjeringa, ikkje omtrentleg eller unnvikande.

Regjeringa har innført gratisferjer i ein rekke av ferjesamband i ulike fylker, og lagt til grunn ein kompensasjon med bakgrunn i ein eller anna beregningsmetode og grunnlag.

- det er dette grunnlaget eg har etterlyst og som eg krever svar og ei oversikt over.

I svar på mitt spørsmål nr 72, skriver statsråden følgjande:

“Inntektsmodellen i ferjekriteriet er justert for å ta omsyn til det samla inntektsbortfallet som følge av reduserte ferjetakstar og innføring av gratis ferje. Dei fylkeskommunane som har den største reduksjonen i billettinntekter, skal òg ha den største delen av kompensasjon.”

Regjeringa har tydelegvis lagt til grunn eit eller anna beregningsgrunnlag for å kunne kompensere fylkeskommunane sine tap av inntekter på dei ulike innføringane av gratisferjer, og sågar straffa fylker som innført betaling igjen med å trekke ut tilskott i rammeoverføringane.

Derfor kan det ikkje vere særleg vanskeleg og innvikla for samferdselsministeren å kunne svare konkret og korrekt på kva til dømes det totale bortfallet av inntekter for dei ulike gratisferjene i Møre og Romsdal var i regjeringa sitt beregningsgrunnlag, på innføringstidspunktet.

Når regjeringa har innført gratisferjer, og kompensert det dei meiner er inntektstapet til fylkeskommunane, er det også åpenbart eit krav at regjeringa legger fram disse beregningane med dokumentasjon på korleis dei har kome fram til disse tallgrunnlaga.

Det er like åpenbart at dersom regjeringa ikkje har eit system for å kunne fange opp kostnadsaukane i dei ulike kontraktene etter at regjeringa sjølv til dømes har ført ein politikk som har drevet både straum og drivstoffprisane til himmels, likeså det meste av andre kostnadsdrivarar.

Dersom dette ikkje blir kompensert, betyr det i realiteten at fylkeskommunane får eit betydeleg tap i ferjedrifta dag for dag, år for år, påført og styrt av regjerin-

ga utan mulighet for fylka å kunne påverke eller stoppe dette.

Svar:

Tiltak som gjer det enklare for folk å bu i øysamfunn og langs kysten er viktig for denne regjeringa. Difor har regjeringa lagt til rette for å halvere takstane i ferjedrifta samanlikna med 2021, og lagt til rette for gratis ferjer til øyar og andre samfunn utan vegsamband til fastlandet og gjere ferjesamband med under 100 000 passasjerar årleg gratis.

Innføringa av gratis ferje og reduksjonen i ferjetakstane har blitt kompensert gjennom fleire aukingar av rammetilskotet i perioden 2021–2024. Kompensasjonen er vidareført innanfor rammetilskotet, og utgjer i 2024 om lag 1 046 mill. kr (i 2024-kroner), inkludert 258 mill. kr som Solberg-regjeringa føreslo til takstreduksjonar i 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022). Den samla kompensasjonen til fylkeskommunane tek utgangspunkt i inntektstal frå 2019, som var det siste «normalåret» før koronapandemien. Inntektstala frå 2019 for sambanda i Møre og Romsdal går fram av tabell nedanfor.

Finansieringa for reduserte takstar og gratis ferje heng saman. I berekinga av kompensasjonen til fylkeskommunane for innføring av gratis ferje, er det tatt høgde for at ferjetakstane er halvert på alle ferjesamband og at fylkeskommunane er kompensert for dette gjennom rammetilskotet. I berekningsgrunnlaget for gratis ferje inngår difor også reduserte takstar. Tabellen nedanfor viser eit anslag på fylkesfordelinga av den samla kompensasjonen for takstreduksjon og gratis ferje i 2022 og 2023 (nominelle tal). Midlane til takstreduksjon blei i 2022 og 2023 fordelte etter dei estimerte billettinntektene som blir brukte til å berekne kriteriet for ferjer i inntektssystemet for fylkeskommunane, medan midlane til gratis ferjer i desse åra blei gjevne med ei særskilt fordeling innanfor rammetilskotet.

<i>i tusen kr</i>		
Fylkeskommune	2022	2023
Oslo	0	0
Rogaland	22 676	33 029
Møre og Romsdal	186 575	235 698
Nordland	86 920	138 402
Viken	3 250	11 903
Innlandet	1 274	1 693
Vestfold og Telemark	7 061	11 131
Agder	4 493	7 928
Vestland	138 360	198 007
Trøndelag	64 480	86 105
Troms og Finnmark	47 811	71 281
Sum	562 900	795 177

Frå og med 2024 blir ikkje lenger kompensasjon for gratis ferje gitt med ei særskilt fordeling. Midlane til takstreduksjon og gratis ferje er lagt inn i ferjekriteriet i rammetilskotet til fylkeskommunar, jf. Prop. 112 S (2022–2023) Kommuneproposisjonen 2024 og Innst. 488 S (2022–2023). Som det går fram av proposisjonen, er inntektsmodellen i ferjekriteriet justert for å ta omsyn til det samla inntektsbortfallet som følgje av reduserte ferjetakstar og innføring av gratis ferje. Dei fylkeskommunane som har den største reduksjonen i billettinntekter, skal og ha den største delen av kompensasjon.

Det finst ikkje berekningar på korleis inntektsmodellen ville vore utan ordninga med gratis ferje og utan takstreduksjonen, og det kan difor heller ikkje bereknast korleis effekten av denne endringa fordeler seg mellom fylkeskommunane. Eg har difor ikkje tal for korleis kompensasjonen fordeler seg mellom fylkeskommunane i 2024 og i budsjettforslaget for 2025. Samla heilårseffekt for kompensasjon til fylkeskommunane for takstreduksjon og gratis ferje blir om lag 1 046 mill. kr i 2024 og 1 089 mill. kr i 2025 (nominelle tal).

Berekningsgrunnlaget for reduserte takstar og gratis ferje er i all hovudsak basert på trafikkstatistikk frå ferjedatabanken for året 2019. Det er gjort nokre fråtrekk grunna nedlegging av samband og strekningar. Det var òg lagt på eit påslag for å ta omsyn til sambanda som ikkje rapporterte statistikk til ferjedatabanken. Under desse føresetnadene var inntekta på fylkeskommunale samband om lag 1 240 mill. kr i 2019 (eksl. mva og bompenge). Dette er utgangspunktet for berekningsgrunnlaget for gratis ferje og reduserte takstar. Tabellen nedanfor viser oversikt over inntektene på alle fylkeskommunale samband i Møre og Romsdal i 2019. Merk at det er avvik mellom nye berekningar og det fylkeskommunen mottar i auka tilskot. Dette skuldast mellom anna at inntektene vert fordelte gjennom ferjekriteriet. Tiltaka er innførte over fleire år, og grunnlaget har endra seg gjennom tidsperioden.

Samband	Faktisk pris etter rabatt / ekskl. mva og bompengar (i tusen kr)	Innføringstidspunkt for gratis ferje
Hundeidvika–Festøya	2 721	1. juli 2022
Molde - Sekken	1 741	1. juli 2022
Småge - Orta - Finnøya - Sandøya - Ona	2 908	1. juli 2022
Sæbø - Leknes - Skår - Trandal – Standal*	3 341	1. juli 2022
Stranda - Liabygda	20 945	
Eidsdal - Linge	28 445	
Sykkylven - Magerholm	65 642	
Brattvåg – Dryna**	18 554	16. august 2023
Skjeltene - Lepsøya – Haramsøya***	14 031	
Solholmen - Mordalsvågen	12 402	16. august 2023
Aukra - Hollingsholmen	25 367	16. august 2023
Åfarnes - Sølsnes	60 860	
Kvanne - Rykkjem	14 512	
Arasvika - Hennset	3 218	1.juli 2023
Seivika - Tømmervåg	26 826	
Edøya - Sandvika	12 318	16. august 2023
Volda - Lauvstad	10 934	
Larsnes - Åram - Voksa - Kvamsøya	5 631	1. juli 2022
Årvika - Koparneset	17 823	
Hareid - Sulesund	101 468	
Sum	449 688	

* Sambandsstruktur er endra. I grunnlag for å berekne effektar av takstreduksjonar vart det føresett at dette ikkje påverka inntektsgrunnlaget.

** Deler av sambandet er nedlagt grunna opning av Nordøyvegen. Inntekta på strekninga som ikkje er nedlagt (Brattvåg-Dryna) var på om lag 5,5 mill. kr i 2019.

*** Nedlagt grunna opning av Nordøyvegen

SPØRSMÅL NR. 127

Innlevert 16. oktober 2024 av stortingsrepresentant Henrik Asheim

Besvart 24. oktober 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kjenner finansministeren til noen skattehull i det norske skattesystemet, og hvis ja, kan han beskrive hvilke og hvordan de fungerer som skattehull?

Svar:

Jeg mener det ikke er riktig at jeg som finansminister informerer om hvilke skattehull som finnes i det norske skattesystemet, og hvordan man utnytter disse.

Jeg vurderer kontinuerlig om det finnes utilsiktede tilpasningsmuligheter i det norske skattesystemet, og hvordan disse kan motvirkes. Dette er viktig for å sikre et rettferdig og velfungerende skattesystem.

SPØRSMÅL NR. 128**Innlevert 16. oktober 2024 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 22. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren leggje fram dei reelle endringane og eventuell auke innan samferdselssektoren gjeldande for Møre og Romsdal fylkeskommune, med bakgrunn i regjeringa sitt budsjettframlegg for 2025 målt mot budsjett 2024 – satt opp med samla reell auke i totale rammeoverføringar inkl. øyremerka postar, hensyntatt at der er enkeltpostar som er teken ut av øyremerka grunnlag og som no er lagt inn i ordinær rammeoverføringa?

GRUNNGJEVING:

Regjeringa har i sitt framlegg til statsbudsjett lagt fram hevda utvikling i rammeoverføringane for dei ulike kommunane og fylkeskommunane.

Innan samferdselsområdet er det lagt til grunn for fylkeskommunane endringar frå tidligare øyremerka tilskot som no er lagt inn i rammeoverføringa, som då sjølvstøtt legg til grunn ein påstått auke i samla rammeoverføring, som i realiteten ikkje er dette.

Det er gjort endringar i berekningsgrunnlaget for rammeoverføringane generelt men også gjeldande ferjedrifta.

Svar:

I all hovudsak vert fylkeskommunal samferdsel finansiert gjennom fylkeskommunane sine frie inntekter, som består av skatteinntekter og rammetilskotet til fylkeskom-

munar. Investeringar i fylkesveg vert òg finansiert med mellom anna lån og bompengefinansiering.

Regjeringa foreslår i statsbudsjettet ein realvekst i dei frie inntektene til fylkeskommunane på 1,65 mrd. kroner i 2025, rekna frå inntektsnivået i revidert nasjonalbudsjett for 2024. Realveksten er vekst i frie inntekter ut over anslått prisvekst, kompensasjon for oppgåveendringar og innlemming av øyremerkte tilskot. Fylkeskommunane disponerer sjølv dei frie inntektene ut frå lokale prioriteringar og behov, og midlane er derfor ikkje øyremerkte særskilde formål, som samferdsel eller andre oppgåver.

Innanfor realveksten på 1,65 mrd. kroner, er 300 mill. kroner grunnlagt med behovet for opprusting og fornying av fylkesvegnettet. Desse midlane er gitt med ei særskild fordeling over tabell C-saka Opprusting og fornying av fylkesvegnettet, og Møre og Romsdal fylkeskommune får 30,27 mill. kroner av auken. Med denne veksten utgjer den særskilde fordelinga knytt til opprusting og fornying av fylkesvegane til saman 2 555,3 mill. kroner for alle fylkeskommunar i 2025, og Møre og Romsdal får til saman 257,8 mill. kroner av desse midlane.

Regjeringa la i Nasjonal transportplan 2025–2036 opp til å avvike tilskotsordninga kap. 1320 Statens vegvesen, post 65 Tilskot til fylkesvegar, og overføre midlane til tabell C-saka Opprusting og fornying av fylkesvegnettet i rammetilskotet til fylkeskommunar. Dette er følgt opp i budsjettframlegget. Fordelinga mellom fylkeskommunane vert den same, og gir såleis ingen reell endring. Endringa vil redusere dei administrative kostnadane både for fylkeskommunane og staten.

SPØRSMÅL NR. 129**Innlevert 16. oktober 2024 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 18. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Mener regjeringa at dagens situasjon i Belarus, med deres håndtering av regimekritikere og dissidenter, gjør

det trygt for kritikere av Lukasjenko-regimet å reise hjem igjen for å skaffe fornyet pass?

BEGRUNNELSE:

VG skriver 14. oktober om belarusiske studenter i Norge som står i fare for å bli papirløse, som en konsekvens av at de ikke får fornyet passene sine i hjemlandet, og heller ikke får fornyet oppholdstillatelse i Norge. Dette er studenter som er kommet til Norge gjennom Students at Risk-ordningen, som per definisjon studenter som har kommet til Norge fordi de er i fare i hjemlandet på grunn av opposisjon eller kritikk mot sine regimer. Lovverket vårt åpner for å innvilge utlendingspass dersom det ikke anses trygt for søker å kontakte hjemlandets myndigheter, men i denne saken er det ifølge regjeringen ikke noe risiko for kritikere av Lukasjenko å reise tilbake til Belarus uten fare for å bli forfulgt, fengslet eller straffet på andre måter. Det virker spesielt.

Situasjonen i Belarus har bare blitt verre år for år, og spesielt etter Russlands fullskala invasjon av Ukraina. Politiske dissidenter og regimekritikere i Belarus befinner seg i en svært farlig situasjon. Nesten 1 500 sitter fengslet for sine meninger, og for andre politiske dissidenter er faren for å bli fengslet overhengende. Lukasjenko fjernet i fjor muligheten for å utstede pass ved ambassader i utlandet, noe som tvinger dissidenter og regimekritikere tilbake til Belarus med et liv i frihet som innsats.

I Litauen og Polen kan mennesker som befinner seg i tilsvarende situasjoner få humanitære visum og spesielle oppholdstillatelser. I Sverige og Tyskland varsles det om at lignende ordninger er på trappene. I Norge står vi på stedet hvil. At regjeringen verken utviser politisk vilje eller handlekraft, og kontant avviser å iverksette lignende grep, synes Venstre er svært passivt. Regjeringen taler med to tunger når de på den ene siden innfører nye sanksjoner mot Belarus for regimets rolle og involvering i Russlands folkerettsstridige angrep på Ukraina, men på den andre

siden ikke tar grep her hjemme for å beskytte mennesker som har flyktet fra Belarus på grunn av Lukasjenkos inhumane behandling av politiske dissidenter. Spørsmålet er hvorfor regjeringen ikke er villig til å se på denne saken med nye øyne.

Svar:

Først vil jeg understreke at utlendinger som har søkt og fått beskyttelse (asyl) i Norge, som utgangspunkt har rett til norske reisedokumenter, såkalt reisebevis for flyktninger.

For personer som ikke har søkt om beskyttelse i Norge, men som har oppholdstillatelse på andre grunnlag, er hovedregelen at den enkelte må bruke pass eller reisedokumenter fra sitt hjemland. Som representanten er inne på, åpner utlendingsregelverket for å innvilge såkalt utlendingspass i enkelte tilfeller, men det gjelder hovedsakelig når utlendingen forgjeves har forsøkt å skaffe seg pass eller reisedokumenter fra hjemlandet. Det er Utlendingsdirektoratet (UDI) som behandler søknader om utlendingspass, og som vurderer om vilkårene er oppfylt.

Både Landinfo og UDI har god informasjon om forholdene i Belarus, herunder vilkårene for å søke pass. Jeg legger til grunn at UDI også ser hen til denne informasjonen når de vurderer om en søker fra Belarus fyller lovens vilkår for norsk utlendingspass, eller må henvises til å søke hjemlandets pass.

Etter mitt syn er nødvendige og viktige hensyn for både belarusere og andre utlendinger som søker om utlendingspass tilstrekkelig ivaretatt gjennom dagens regelverk, og per nå ser jeg ikke behov for å foreslå endringer i disse reglene.

SPØRSMÅL NR. 130

Innlevert 16. oktober 2024 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 22. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hva tenker statsråden er grunnen til at Helse Midt økning i ventetid enn andre foretok, og evt. hvorfor?

BEGRUNNELSE:

Den gjennomsnittlige ventetiden for påbegynt helsehjelp i alle sektorer var på 83 dager i sept. 2025, noe som er en økning på 2 dager fra sept. 2023. Lengst ventetid har Helse Midt med 87 dager.

Svar:

Til dette spørsmålet har Helse- og omsorgsdepartementet innhentet informasjon fra Helse Midt-Norge RHF.

Helse Midt-Norge RHF opplyser at bildet på tvers av de tre helseforetakene som yter pasientbehandling i Midt-Norge er sprikende. St. Olavs hospital HF viser en positiv utvikling, Helse Nord-Trøndelag HF har samme ventetider som for ett år siden og Helse Møre og Romsdal HF har økende ventetider.

Helse Midt-Norge RHF opplyser videre at data fra de ulike gamle pasientadministrative systemene (som inneholder ventelistedata) i Helse Møre og Romsdal HF er migrert over i Helseplattformen. Datakvaliteten er beheftet med usikkerhet.

Helse Midt-Norge RHF påpeker at det er rimelig å tolke ventetidsbildet i lys av innføringen av den nye journal- og samhandlingsløsningen i regionen, Helseplattformen. St. Olavs hospital HF innførte Helseplattformen i november 2022. Helseforetaket har brukt tid på normal-

isering av driften, men meldte om normal drift høsten 2024. Helse Midt-Norge RHF opplyser at de ser en positiv utvikling av ventetidene ved St. Olavs hospital. Helse Møre og Romsdal HF innførte Helseplattformen 27. april 2024, noe som har medført redusert aktivitet for å ivareta pasientsikkerheten under innføringsperioden. Det regionale helseforetaket forventer å se en normalisering av driften. Når det gjelder Helse Nord-Trøndelag HF opplyser Helse Midt-Norge RHF at det sannsynligvis vil finne sted en forbigående økning av ventetider når helseforetaket innfører Helseplattformen 9. november i år.

Helse Midt-Norge RHF understreker at prioriteringskriteriene og nasjonale prioriterings-veiledere legges til grunn ved prioritering og håndtering av henvisninger. Pasienter med alvorlige tilstander og fare for helsetap vil bli gitt prioritert, og forsvarligheten vil være ivaretatt selv om driften for en periode påvirkes av innføringen av den nye journal- og samhandlingsløsningen.

SPØRSMÅL NR. 131

Innlevert 16. oktober 2024 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 21. oktober 2024 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Nærings- og fiskeridepartementet meldte i vinter oppstart av arbeidet med et nytt veikart for kreativ næring, og avholdt innspillsmøte 15. mars. Målet var å utarbeide en strategi for å øke verdiskapingen og bidra til vekst i antall bedrifter, bærekraftige arbeidsplasser og eksport innen kreative næringer. Nå skjer det lite og det spekuleres i om arbeidet er stoppet eller utsatt.

Kan statsråden gjøre rede for status og fremdrift i dette arbeidet?

Svar:

Kreativ næring er i vekst både nasjonalt og internasjonalt, og potensialet for videre vekst er fortsatt stort. Med et rikt kulturliv og sterke teknologiske miljøer har Norge gode forutsetninger for økt verdiskaping fra kreativ næring i årene fremover.

I forbindelse med arbeidet med veikartet er det gjennomført to innspillsmøter og jeg har mottatt 55

skriftlige innspill. Arbeidet med veikartet er ikke stoppet opp, og vil etter planen legges frem i løpet av høsten 2024.

SPØRSMÅL NR. 132**Innlevert 16. oktober 2024 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 24. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Når tid forventer statsråden at han kan levere en stortingsmelding om BPA-ordningen til Stortinget?

BEGRUNNELSE:

5. juni 2023 vedtok Stortinget i vedtak 742 at det skulle komme en Stortingsmelding om BPA. 15. febr.2024 i vedtak 489 bad Stortinget regjeringen om å følge opp vedtak 742/2023 snarest. Både Storting og brukere er utålmodige.

Svar:

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) er et viktig verktøy for å sikre alle mennesker deltakelse og likestilling i samfunnet. BPA er et viktig bidrag til likeverd, likestilling og samfunnsdeltakelse for personer med nedsatt funksjonsevne og stort behov for bistand. For mange mennesker betyr BPA mye for muligheten til yrkesdeltakelse, utdanning og et aktivt og selvstendig liv.

Vi jobber med oppfølgingen av NOU 2021:11 «Selvstyrt er velstyrt». Det er blant annet gjennomført et

innspillsmøte med viktige parter om veien videre. Innspillsmøtet ble gjennomført i samarbeid med FFO onsdag 25. september. Møtet ga nyttige perspektiver og innspill til det videre arbeidet, men understreket også at det er behov for krevende veivalg og utredningsarbeid.

Helse- og omsorgsdepartementet har også mottatt en rekke innspill om at regelverket praktiseres svært ulikt fra kommune til kommune, både når det gjelder selve saksbehandlingen og innholdet i vedtakene. Fra organisasjonene etterlyses det blant annet større forutsigbarhet knyttet til ordningen, hvilket kan gjøre ordningen bedre for både brukere og kommunene. Det ble derfor sendt ut et rundskriv om BPA til landets kommuner og statsforvaltere 17.10.24. For brukerne oppleves BPA som et frigjøringsverktøy som setter en i stand til å stå i arbeid og å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre. Det er derfor av sentral betydning at kommunene aktivt tar i bruk denne organisasjonsformen.

Oppsummert så jobber jeg med å følge opp Stortingets vedtak om BPA, og ser frem til å kunne legge frem en stortingsmelding. Jeg tror det vil være en betydelig fordel å få en samlet drøfting av BPA i Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 133**Innlevert 16. oktober 2024 av stortingsrepresentant Irene Ojala****Besvart 25. oktober 2024 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Vardø kommune i Øst-Finnmark reagerer på at Energidepartementet setter en foreløpig stopp for å utrede kjernekraft i kommunen.

Hvorfor kan ikke Energidepartementet saksbehandle Vardø kommune sitt konsekvensutredningsprogram for etablering av kjernekraft i kommunen parallelt med tilsvarende saker i Sør-Norge som nå er på høring når vi vet at klimasaken er en hastesak?

BEGRUNNELSE:

Selskapet Norsk Kjernekraft har laget forslag til utredningsprogram for etablering av kjernekraft i Aure kommune i Møre og Romsdal og Heim kommune i Trøndelag.

Forslaget ble sendt til Energidepartementet i november i fjor på vegne av Norsk Kjernekraft og de to kommunene. 21. mai i år sendte departementet forslaget ut på høring med høringsfrist 21. november.

Selskapet Norsk Kjernekraft har også laget forslag til utredningsprogram for etablering av kjernekraft i Vardø. Forslaget ble sendt til Energidepartementet i juni,

men departementet legger Vardøs sak på is. Det samme gjelder et forslag til utredningsprogram for Øygarden kommune i Vestland.

Departementet begrunner stoppen i saksbehandlingen i et brev til Norsk Kjernekraft 1. oktober med:

«Kommersiell produksjon av elektrisk energi ved bruk av kjernekraftteknologi har ikke vært behandlet av norske myndigheter tidligere, og erfaringsgrunnlaget for denne type saksbehandling er derfor begrenset. Energidepartementet vil derfor avvente behandling av prosjektene i Vardø og Øygarden inntil erfaringene fra den pågående høringen er gjort.»

Samme dag, 1. oktober, svarer Vardø kommune ved ordfører Tor Erik Labahå Energidepartementet.

«Vardø kommune uttrykker sterk uenighet med beslutningen om å vente med oppstart av konsekvensutredningsprogrammet for etablering av kjernekraftverk i vår kommune. Vi mener dette er en uheldig beslutning som ikke tar hensyn til de unike utfordringene, behovene og mulighetene i Finnmark-regionen.»

Labahå mener det både er uforståelig og svært spesielt at Energidepartementet ikke kan behandle flere kjernekraftsaker samtidig.

Han sier at dessuten er problemstillingene til kommuner i sør svært forskjellig fra en kommune i Finnmark. Samiske interesser er et viktig stikkord. Dermed kan en ikke bare bygge videre på saksbehandlingen for Aure og Heim når departementet begynner med Vardø, mener Labahå.

I sitt tilsvaret til Energidepartementets brev fra 1. oktober skriver Norsk Kjernekraft 8. oktober at selskapet primært ønsker at konsekvensutredningsprogrammene til Vardø og Øygarden legges ut på høring umiddelbart, men alternativt at departementet kommer med et tid-

sperspektiv for når høringen for Vardø og Øygarden sine saker kan forventes.

Svar:

Energidepartementet mottok 14. juni 2024 melding med forslag til konsekvensutredningsprogram for etablering av kjernekraft i Vardø kommune, fra tiltakshaver Norsk Kjernekraft AS. Selskapet har levert tilsvarende meldinger for planer om etablering av kjernekraft i henholdsvis Øygarden kommune og Aure og Heim kommuner. Departementet sendte sistnevnte melding på offentlig høring den 21. mai, med høringsfrist 21. november i år.

Etter endt høringsfrist er saksgangen at departementet skal gjennomgå høringsinnspill og deretter enten fastsette et utredningsprogram, eller be tiltakshaver om å justere innholdet i forslaget til utredningsprogram. Departementet kommuniserte til tiltakshaver Norsk Kjernekraft AS i brev av 1. oktober at behandling av prosjektene i Vardø og Øygarden avventes inntil det er innhentet erfaringer fra den pågående høringen for prosjektet i Aure og Heim kommuner.

Bakgrunnen for denne beslutningen er at erfaringsgrunnlaget for denne type saksbehandling er begrenset, ettersom det aldri før har vært gjennomført konsesjonsbehandling av kommersiell produksjon av elektrisk energi ved bruk av kjernekraftteknologi. Vi vil derfor hente nyttig læring fra den pågående prosessen. Som kjent er kjernekraft en energikilde som vil kreve flere typer konsesjoner og tillatelser, og involvere flere departementer med ulike ansvarsområder, etter ulike regelverk. Energidepartementet ser det derfor som mest hensiktsmessig å avvente videre behandling inntil rammene for konsekvensutredning av kjernekraftverk er avklart.

SPØRSMÅL NR. 134

Innlevert 17. oktober 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 22. oktober 2024 av klima- og miljøminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

EU vedtok i 2023 avskogingsforordninga (EUDR), med omfattande krav til aktsomhet og sporbarhet på mellom anna tømmer og treprodukt. Føremålet er å redusere EU sine globale bidrag til avskoging og skogforringing, redusere klimautslepp og tap av biologisk mangfald.

Vil regjeringa sørge for rask norsk tilslutning til EUDR, slik at regelverket blir operativt i Noreg samtidig som krava trer i kraft i EU frå 2025 og norske bedrifter får tilgang til EU sitt informasjonssystem?

Svar:

Jeg kan forsikre om at vi jobber med å få de nødvendige avklaringer på plass.

Avskogingsforordningen er et viktig virkemiddel for å motvirke avskoging og skogforringelse. Norske myndigheter har ennå ikke tatt endelig stilling til om avskogingsforordningen skal gjennomføres i Norge, og om gjennomføringen i så fall skal omfatte alle råvarer og avledede produkter i forordningen, dvs. tre, kaffe, gummi, kakao, soya, storfe og oljepalme, eller bare de som er omfattet av EØS-avtalen, dvs. tre, kaffe, gummi og det meste av kakao-produkter. Det er imidlertid sannsynlig at forordningen vil bli gjennomført i Norge i alle fall for de råvarer og avledede produkter som er omfattet av EØS-avtalen.

Klima- og miljødepartementet vil fremme en proposisjon til Stortinget om saken, i samarbeid med andre berørte departementer som Landbruks- og matdepartementet. Det er nødvendig å få Stortingets samtykke til innlemmelse av regelverket i EØS-avtalen, og eventuelle lovendringer i den forbindelse, før regelverket kan tre i kraft i Norge. På grunn av fastsatte prosedyrer tar det tid å fremme slike proposisjoner.

Forordningen skulle ta til å gjelde i EU 31.12.2024, men EU-kommisjonen har nylig foreslått for Rådet og EU-parlamentet at iverksettelsen utsettes med et år. Rådet har samtykket til dette, mens EU-parlamentet ikke har rukket å ta stilling til spørsmålet ennå.

Før vi har fått de nødvendige avklaringene både på norsk og EFTAs side og i dialogen med EU, en dialog som først kan finne sted etter at Norge har besluttet hvorvidt forordningen skal innlemmes, er det dessverre vanskelig å si noe sikkert om hva slags ordninger som vil gjelde, og i hvilken utstrekning det vil være mulig for Norge å få tilgang til EUs systemer. I utgangspunktet vil Norge være et tredjeland til forordningen er innlemmet helt eller delvis i EØS-avtalen og ev. gjennomført i norsk rett. Når det gjelder TRACES fremgår det imidlertid av en veileder som EU-kommisjonen nylig har publisert, at virksomheter som er basert i land utenfor EU og som har såkalt EORI-nummer kan benytte systemet. Med EORI menes EUs register over virksomheter med tollvirksomhet, Economic Operator Registration and Identification.

Norske myndigheter vil uansett ha kontakt med EU om hvilke ordninger som må på plass for å få avskogingsforordningen til å fungere også i en EØS-sammenheng.

Jeg er klar over at det er et stort informasjonsbehov når det gjelder forordningen. I den forbindelse har Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet opprettet egne nettsider med informasjon om forordningen. Direktoratene har også utarbeidet en rapport om konsekvenser av forordningen som man kan lese via nettsidene. I tillegg avholdt de to direktoratene den 27. september et webinar om forordningen. Webinaret var særlig rettet mot virksomheter. Nye webinarer vil følge.

SPØRSMÅL NR. 135

Innlevert 17. oktober 2024 av stortingsrepresentant Kim Thoresen

Besvart 24. oktober 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Hvilke strukturgrep vil statsråden gjøre i inneværende stortingsperiode for å sikre en styrking av laget rundt eleven, og slik sett bidra til lavere skolefravær?

BEGRUNNELSE:

21. okt. 2022 svarte din forgjenger på mitt forrige spørsmål om ufrivillig skolefravær. Snaue to år har gått og denne uka slapp utdanningsdirektoratet tall som for mange har vært forsøkt meldt ifra om i lengre tid uten at man har op-

plevd å bli tatt på alvor. Tallene er tydelige, og statsråden må ta grep.

Denne uka er jeg så heldig å få møte som vara på Stortinget og kan dermed bruke min erfaring som skoleansatt i 20 år, når jeg nå stiller spørsmål på nytt om hvordan statsråden kommer til å jobbe for å bedre dette og ikke minst; hjelpe enkeltmenneskene bak disse triste tallene.

Det snakkes mye om at skolehverdagen skal bli mer praktisk for elevene, at hver lærer skal få bedre tid til hver elev, at det skal jobbes med at guttene lykkes bedre i grunnskoleløpet og at flere yrkesgrupper skal inn i sko-

len for å sikre helheten rundt eleven. Alle snakker varmt om satsing på psykisk helse, men tallene for skolefravær peker fortsatt i feil retning. Jeg har jobbet på grunnskoler i 4 ulike fylker i løpet av de 20 siste årene. Jeg møter svært mange flinke mennesker og fantastiske elever. Den generelle oppfattelsen jevnt over er at styresmaktene ikke har tatt grep som monner mot skolefravær.

Det er vel og bra med alle midler som bevilges til skolen og laget rundt eleven, men det er ikke nok til å gjøre en forskjell i hverdagen. Status forblir uforandra, og med disse alarmerende fraværstallene ser vi at utviklingen går i feil retning. Det er ikke mulig å oppnå forbedra resultater når elevfraværet øker.

Strukturelle tiltak har vært påpekt fra flere hold. Ekspertutvalget ledet av Thomas Nordahl i 2018 påpekte behovet for å knytte PPT og andre tjenester nærmere skolene. Tida er trolig inne for å påse at hver skole har flere av disse yrkesgruppene knyttet til seg. PPT, Helsestasjon for barn og ungdom, Psykisk helse, BUP, Familievernkontoret, Statped, Barnevern, Næringslivs koordinatør for alternative/praktiske opplæringsarenaer, Frivilligsentralen, idretten, kulturskolen og politiets forebyggende enhet med flere. Dersom hver skole hadde fått inn flere av disse ansatte, så bygde man virkelig laget rundt elevene og drev tidlig innsats. Vi må endre systemet! Nå rekker man brannslukking, men ikke forebygging. Nok samarbeidstid må til mellom enkeltmenneskene i laget rundt eleven.

Svar:

Vi får stadig mer informasjon som viser at skolefraværet har økt de siste årene. Fraværstatistikken for 10. trinn og videregående skole viser for eksempel at flere elever enn før er mye borte fra skolen. Regjeringen tar dette svært alvorlig, og er opptatt av at utviklingen må snus.

I Meld. St. 34 (2023-2024) En mer praktisk skole lanserte jeg en tiltakspakke som skal bidra til å redusere fravær i skolen. Som en del av tiltakspakken vil vi blant annet oppdatere og videreutvikle alle nasjonale veiledningsressurser for forebygging og oppfølging av bekymringsfullt fravær, det skal utvikles nasjonale faglige råd for fraværshåndtering og vi skal få på plass et nasjonalt system som gir oversikt over fravær på alle trinn i skolen. Det skal også gjøres et arbeid på tvers av offentlige etater for å sikre raskere og mer smidig samarbeid i fraværssaker. Dette skal blant annet bidra til at laget rundt eleven jobber godt sammen og fungerer enda bedre enn i dag. Vi er i gang med å iverksette tiltakene, og i september sendte jeg på høring et forslag til et nytt register som vil kunne gi god nasjonal oversikt over fravær.

Opplæringsloven stiller flere krav som innebærer at skolen må ha ulike og relevant kompetanse. Norge har mange ulike skoler med mange forskjellige behov, og jeg mener derfor det var fornuftig at Stortinget, i tråd med departementets forslag, i den nye opplæringsloven vedtok å

ikke stille krav om å ha konkrete yrkesgrupper i skolen, utover lærere. Det er skolen og lokal skolemyndighet som selv må få vurdere hvilken kompetanse de trenger for å møte sine behov.

I den nye opplæringsloven som trådte i kraft i høst, har vi lovfestet og tydeliggjort plikten til å følge opp alt skolefravær. Den nye loven presiserer også PP-tjenestens ansvar for å støtte skoler i det forebyggende arbeidet for å gi et inkluderende tilbud til barn og unge som kan ha behov for tilrettelegging. Samtidig bygger vi opp kompetansen til kommuner og fylkeskommuner gjennom kompetanseløftet i spesialpedagogikk og inkluderende praksis som ble startet opp i 2020. Kompetanseløftet skal bidra til at alle kommuner og fylkeskommuner har tilstrekkelig kompetanse til å gi alle barn og elever et godt tilpasset og inkluderende pedagogisk tilbud i barnehage og skole. Det er heller ikke lenge siden det ble gjort flere lovendringer for å sikre bedre samarbeid og koordinering mellom de ulike velferdstjenestene.

Regjeringen vil innføre et nytt helhetlig system for kompetanse- og karriereutvikling for alle ansatte i barnehage og grunnsopplæring. Et nytt system for kompetanse- og karriereutvikling skal bidra til at alle yrke yrkesgrupper i barnehage og skole skal ha tilbud om videreutdanning. Kompetanseutvikling for hele laget rundt eleven er et viktig bidrag til å styrke innsats, utvikling og samarbeid

Jeg mener også at de generelle grepene vi foreslår i En mer praktisk skole kan bidra til å forebygge skolefravær. En mer praktisk, aktiv og relevant skole skal gi elevene mer motivasjon og mestingsfølelse, og dermed mer og bedre læring. Dette mener jeg vil gjøre skolen bedre for alle elever, og føre til at enda flere elever finner seg til rette og trives på skolen.

SPØRSMÅL NR. 136**Innlevert 17. oktober 2024 av stortingsrepresentant Erlend Larsen****Besvart 22. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hva skal til for å holde rasteplasser og toaletter beregnet på yrkessjåfører helårsåpne?

BEGRUNNELSE:

Etter hva jeg forstår, vinterstenger SVV i disse dager rasteplassene og toalettene som brukes av yrkessjåfører. Toalettene er et viktig tilbud til yrkessjåførene slik at de får en god arbeidsdag.

Svar:

Statens vegvesen har i overkant av 400 rasteplasser. Disse varierer i størrelse og fasiliteter, der noen har toalettanlegg, lekeapparater og møbler, mens andre er enklere utstyrt med noen få bord og benker. Ca. 20 pst. av rasteplassene er vinterstengt, noe som innebærer at plassen ikke brøytes. Det er i hovedsak de små plassene som typisk brukes av turister om sommeren som er vinterstengt, mens noen få vinterstengte plasser også er dimensjonert for vogntog. Merkostnadene for å brøyte de vinterstengte plassene er grovt anslått til 20–25 mill. kr per år.

SPØRSMÅL NR. 137**Innlevert 17. oktober 2024 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 28. oktober 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hva er status for arbeidet med ny sjablongmodell for verdsettelse av boliger, og når regner regjeringen med at ny modell vil bli tatt i bruk?

BEGRUNNELSE:

I behandlingen av statsbudsjettet for 2022 vedtok Stortinget:

«Stortinget ber regjeringen endre metoden for verdsetting av dyre boliger slik at verdsettingen bedre samsvarer med eiendommenes reelle markedsverdi.»

Det er snart tre år siden dette vedtaket ble fattet. I mellomtiden er det blitt kjent at Finansdepartementet arbeider med en ny sjablongmodell for verdsettelse av alle boliger. Blant andre SSB har bidratt i dette arbeidet. Etter hva som er kjent om den nye modellen, så vil den også bidra til å innfri Stortingets vedtak nevnt over.

Av statsbudsjettforslaget for 2025 fremgår det at dette arbeidet stadig pågår, men uten konkret informasjon

om hvordan det ligger an eller når ny modell kan tas i bruk.

Systemet for verdsettelse av bolig har en dobbel funksjon. Det avgjør boligens verdi når formuesskatten skal settes. Men det avgjør, i brorparten av kommuner med eiendomsskatt, også hvor stor den kommunale eiendomsskatten er for den enkelte bolig.

For de dyreste boligene er det til dels svært store sprik mellom verdsettelsen i sjablongen og reell verdi. Spriket skjer alltid i én retning: Det verdsetter boligene for lavt. I enkelttilfeller kan sjablongen gi enkeltboliger en skatteverdi på under 10% av reell verdi. Det gjør at eiere av disse boligene betaler vesentlig mindre skatt enn de ville gjort hvis markedspris lå til grunn.

Det skyldes at sjablongmodellen er grovmasket. Selv om den jevnt over treffer greit, så treffer den rett og slett ikke for de dyreste boligene. For alle som får boligen fullt ut verdsatt av modellen, oppleves det med rette urettferdig. Landets rikeste slipper også her unna. Dette gjør samtidig at kommuner og staten går glipp av skatteinntekter.

Heldigvis finnes det en løsning. Vi må lage en bedre sjablongmodell. En bedre modell vil gjøre både formues- og eiendomsskatten mer rettferdig, samtidig som det gir mer penger som kan brukes på velferd til fordel for alle. Det kan imidlertid virke som om regjeringen skynder seg i overkant sakte med å følge opp stortingsvedtaket som ba om dette.

Svar:

Regjeringen har gjort formuesskatten mer rettferdig og omfordelende. Det er fulgt opp i 2022-og 2023-budsjettet. Formuesskatten er særlig økt for dem som eier mye aksjer, dyre boliger, fritidsboliger eller for eiere med flere boliger. Samtidig er bunnfradraget økt.

For at formuesskatten skal fungere godt som et fordelingspolitisk virkemiddel, er det viktig at den legges på et best mulig grunnlag. Departementet jobber jevnlig med å forbedre skattegrunnlagene. I budsjettet for 2024 foreslo derfor regjeringen lettelser ved å øke kalkulasjonsrenten for næringsseiendom utenfor de største byene, for å bidra til at formuesskatten legges på et mest mulig grunnlag.

Som grunnlag for å fastsette formuesverdier for primær- og sekundærboliger benyttes en modell i SSB for å anslå boligens markedsverdi. Modellen ble første gang tatt i bruk i 2009, og jeg er enig med spørsmålsstiller i at modellen etter dagens standarder er relativ enkel. Modellen kan både overvurdere og undervurdere boligverdier. Skattytere kan få satt ned for høyt beregnet verdi til dokumentert verdi. På oppdrag fra Finansdepartementet har SSB undersøkt om modellens treffsikkerhet kan økes. Resultatene fra dette prosjektet ble publisert 3. februar 2023.

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2022 fattet Stortinget anmodningsvedtak (nr. 35 punkt 34):

«Endre metoden for verdsetting av dyre boliger slik at verdsettingen bedre samsvarer med eiendommenes reelle markedsverdi.»

Også Hurdalsplattformen har som mål å forbedre SSBs sjablongmodell. I plattformen står det at «metoden for verdsetting av dyre eiendommer gjennom SSBs sjablongmodell må oppdateres for å reflektere eiendommenes reelle verdi».

Det vises til Prop. 1 S (2024-2025) Finansdepartementet der det framgår at regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på et egnet tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 138

Innlevert 17. oktober 2024 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson

Besvart 25. oktober 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Vil Statsråden ta initiativ til å sikre registreringsplikt fra første dag for utstasjonerte tjenesteytere, og gi Arbeidstilsynet direkte tilgang til registreringsordningen og tilhørende sanksjonsmuligheter ved brudd på lover og regler?

BEGRUNNELSE:

I en kronikk i Klassekampen 17. oktober, skriver flere forskere ved FAFO at det er for dårlig kontroll over arbeidsvilkårene til utstasjonerte arbeidere i Norge fra land utenfor EØS, og at det er et svart hull i regelverket for hvordan gruppen skal kontrolleres. Videre skriver forskerne at Arbeidstilsynet i Norge mangler tilgang til registreringsordningen for utstasjonerte arbeidstakere, og at dette skiller seg fra de andre landene i Norden.

Svar:

Utenlandske tjenesteytere som utfører oppdrag i Norge har etter skatteforvaltningsloven plikt til å registrere en rekke opplysninger om egen virksomhet, oppdraget og om arbeidstakerne som skal utføre oppdraget i Oppdrags- og arbeidsforholdsregisteret. Opplysninger om oppdraget skal også registreres av den norske oppdragsgiveren. På bakgrunn av spørsmålet gjør jeg særskilt oppmerksom på at registreringsordningen ikke skiller mellom hvorvidt arbeidstakerne som skal utføre arbeidet er EØS-borger eller tredjelandsborger.

Oppdragsgivers og oppdragstakers frister for å gi opplysningene sammenfaller med fristene etter lov om arbeidsgivers innrapportering av ansettelses- og inntektsforhold m.m. (a-opplysningsloven).

Arbeidstilsynet har tilgang til registerets opplysninger i dag. Skatteetaten og Arbeidstilsynet arbeider for

øvrig med en modernisert delingsløsning for å sikre at

Arbeidstilsynet får løpende tilgang til oppdaterte opplysninger fra registeret.

SPØRSMÅL NR. 139

Innlevert 17. oktober 2024 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth

Besvart 28. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Er statsministeren enig med sin justisminister i at Arbeiderpartiet «prostituerer seg for å få makt», og synes han at statsråden bidrar til å ta vare på evnen til respektfull dialog og et ordskifte der vi legger til grunn at også de vi er uenig med, har gode intensjoner?

BEGRUNNELSE:

En rekke medier har etter fremleggelsen av statsbudsjettet avdekket avvik mellom flere av sakene regjeringen solgte inn til mediene på forhånd, og det som faktisk fremgår av forslaget til statsbudsjett, hvor realveksten til spesialisthelsetjenesten er negativ og den reelle veksten til politiet er vesentlig lavere enn det er gitt inntrykk av. På bakgrunn av dette dristet Høyres leder Erna Solberg seg i Stortingets spørretime 9. oktober, til å stille spørsmål ved om vi fremover må faktasjekke statsministeren.

Dette falt ikke i god jord hos regjeringen, og utenriksminister Espen Barth Eide skrev følgende på Facebook i sakens anledning:

«Det er usedvanlig viktig for demokratiets framtid at vi tar vare på evnen til respektfull dialog. Vi har tradisjon for et ordskifte der vi legger til grunn at også de vi er uenig med, formodentlig har gode intensjoner de også. Det er altfor mange steder i verden hvor vi ser at dette går helt feil vei. La oss sammen passe på at det ikke skjer her hos oss».

Fem dager senere skapte justisminister Emilie Enger Mehl overskrifter, da hun i en NRK-sak om mulige skolenedleggelse i Innlandet uttalte:

«At Arbeiderpartiets fylkesordfører Thomas Breen vil prostituere seg for å få makt sammen med Høyre på denne måten, det synes jeg er vanvittig».

Videre beskyldte hun Arbeiderpartiet for å «selge sjelen sin til Høyre».

Svar:

Det vises til spørsmål fra stortingsrepresentanten Mari Holm Lønseth til statsministeren som han har bedt meg svare på.

Som folkevalgt fra Hedmark, har det opprørt meg at et knapt flertall i fylkestinget i Innlandet har besluttet å legge ned flere skoler, deriblant min lokale skole i Solør. Dette skaper store reiseavstander og flere vil måtte bo på hybel. I en region som allerede sliter med stort utenforskap er jeg bekymra for at dette vil forsterkes ytterligere dersom skolen forsvinner. Et stort engasjement og en grundig debatt tjener saken og gjør at ulike sider av politikken blir belyst for folk.

SPØRSMÅL NR. 140**Innlevert 17. oktober 2024 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 23. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Har statsråden vurdert å gi Stortinget eller justiskomiteen innsyn i rapporten om PST?

BEGRUNNELSE:

Statsråden skriver til Stortinget mellom anna: Den graderte rapporten er et viktig verktøy for regjeringen for å forsterke og forbedre styringen av og i PST. Også Stortinget er opptatt av å forsterke og forbedre styringen av og i PST og vil gjerne ha all relevant informasjon som kan danne grunnlaget for å fatte kloke beslutninger om ressurser til PST i budsjettprosessene.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 2799 fra stortingsrepresentant Njåstad.

Rapporten er gradert og unntatt offentlighet etter offentleglova § 13 første ledd, jf. sikkerhetsloven § 5-4 andre ledd, jf. § 5-3 første ledd andre punktum bokstav d. Bakgrunnen for dette er at rapporten inneholder opplysninger som kan utgjøre en risiko for samfunnet dersom den blir kjent for noen som ønsker å utføre handlinger som er skadelig for rikets sikkerhet.

Endret sikkerhetspolitisk situasjon, nye oppgaver for PST og evalueringen etter terrorangrepet 25. juni har ført til at PST har vokst som organisasjon. For å løpende forbedre styringen av PST har vi gjennomført en områdegjennomgang. Dette som en naturlig del av etatsstyringen av PST og den kontinuerlige forbedringen av denne.

Rapporten fra områdegjennomgangen av PST er utarbeidet av en intern arbeidsgruppe i Justis- og beredskapsdepartementet, Finansdepartementet og PST og overlevert til regjeringen. Rapporten er et produkt fra arbeidsgruppen, ikke fra virksomheten eller departementet.

Videre er rapporten et viktig kunnskapsgrunnlag for regjeringens interne budsjettprosess, og som kilde til forbedring av de interne rutine og prosessene i departement og underliggende virksomhet. Rapporten gir en beskrivelse av bl.a. utviklingen i PSTs budsjett og aktivitetsnivå i løpet av perioden 2019 til 2023. Rapporten er videre et viktig verktøy for å forsterke og forbedre Justis- og beredskapsdepartementets etatsstyring av PST og PSTs egen virksomhetsstyring.

Jeg har ved flere anledninger orientert Stortinget om områdegjennomgangen, bl.a. i budsjettdebatten 14. desember 2023 og i Justis- og beredskapsdepartementets Prop. 1 S (2024-2025). Rapporten og anbefalingene i rapporten vil bli fulgt opp av Justis- og beredskapsdepartementet, Finansdepartementet og PST.

SPØRSMÅL NR. 141**Innlevert 18. oktober 2024 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 29. oktober 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hvor mye vil pumpeprisen på bensin og diesel øke i 2030 med regjeringens planlagte opptrappingsplan og raskere innfasing av høyere andeler biodrivstoff frem mot 2030, slik varslet i Klimastatus og -plan (2024-2025) og hvor mye vil det koste staten i subsidier dersom regjeringen

ønsker å holde prisen på bensin og diesel upåvirket av denne opptrappingsplanen og innblandingskravet?

BEGRUNNELSE:

I Klimastatus og -plan (særskilt vedlegg til Prop. 1 S 2024-2025) skriver regjeringen at den ønsker å nå klimamålene

gjennom en raskere innfasing av en høyere andel biodrivstoff. Hele 30 prosent av de planlagte utslippskuttene skal komme fra økt innblanding av biodrivstoff.

Regjeringen skriver også at biodrivstoff med gode bærekraftsegenskaper vil være en svært knapp og kostbar ressurs som må prioriteres der den trengs mest, at biodrivstoff er et av de dyreste klimatiltakene, og at kostnadene veltes over på forbrukerne gjennom økte pumpepriser. I dag bruker Norge tre prosent av global produksjon av avansert biodrivstoff, og regjeringens opptrappingsplan betyr i underkant av en dobling av dette. Det vil være behov for å importere mesteparten av biodrivstoffet, ifølge Grønn Bok.

Svar:

Regjeringen har varslet at avgiftene på utslipp under innsatsfordelingsforordningen skal økes til 2 400 2025-kroner i 2030. Videre har vi varslet at vi vil øke omsetningskravet til veitrafikken slik at om lag 30 pst. av omsatt flytende drivstoff i 2030 er av biologisk opprinnelse (biodrivstoff). Som varslet i klimastatus og -plan vil regjerin-

gen gi Miljødirektoratet i oppdrag å utrede opptrapping av omsetningskravene for 2026 og 2027 i tråd med de nivåene som er signalisert i 2030. Som en del av oppdraget skal Miljødirektoratet foreslå ulike kombinasjoner av biodrivstoffkvaliteter, herunder bruken av konvensjonelt og avansert biodrivstoff. Etter konsekvensvurdering vil forslagene sendes på offentlig høring. Regjeringen vil komme tilbake til nivåer på omsetningskravene for 2026 og 2027 i løpet av 2025.

Pumpeprisen fastsettes i et marked, der nivået på omsetningskrav og avgifter kun er noen av forholdene som påvirker prisen. Regjeringen har ingen anslag for hvor mye pumpeprisen vil endres i 2030 sammenlignet med i dag. Det eksisterer heller ingen kanal for å betale ut tilskudd eller subsidier til bruk av bensin og diesel i veitrafikken. I tidligere år (samt i regjeringens forslag for 2025) har økte klimagassavgifter i veitrafikken blitt kompensert gjennom redusert veibruksavgift og trafikforsikringsavgift. Eventuelle tiltak for å motvirke økte drivstoffpriser vurderes i de årlige statsbudsjettene.

SPØRSMÅL NR. 142

Innlevert 18. oktober 2024 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg

Besvart 23. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Politiets utlendingsenhet sitt nettverk og sensitive data sto tilgjengelig i 7 år for enhver som kunne misbruke et sikkerhetshull. PU lagrer personopplysninger om asylsøkere og deres forbindelser - sensitive opplysninger om en sårbar gruppe.

Kan statsråden garantere at sikkerhetshullet ikke har blitt misbrukt av grupper som menneskehandlere, fiendtlige grupperinger fra asylsøkernes hjemland, andre som eventuelt er fiendtlige til flyktninger og asylsøkere i Norge eller som ønsker å utnytte disse gruppene eller enkeltmenneskene?

BEGRUNNELSE:

Digi.no rapporterte 7. oktober:

“I årene 2014 til 2021 var PUs ansattnettverk eksponert mot internett, uten beskyttelse fra daværende brannmur. I tillegg

manglet løsningen noe vesentlig: Det var ingen begrensning på antall innloggingsforsøk.

Det var mulig å bruke fritt tilgjengelig programvare for å bane seg adgang til nettverket, og PUs sentrallager, hvor data fra åpne kilder og utlendingsenhetens saksportefølje var lagret, ifølge avviksmeldingene.”

<https://www.digi.no/artikler/politiets-nettverk-usikret-i-syv-ar-blottla-sensitive-persondata/532540>

Svar:

Politiets utlendingsenhet (PU) opplyser via Politidirektoratet at det ikke kan utelukkes helt at det har vært innbrudd eller forsøk på innbrudd i det aktuelle nettverket hos PU.

PU har imidlertid ikke avdekket uregelmessigheter i den aktuelle tidsperioden (2014 til 2021). Videre under-

streker PU at det omtalte datanettverket ikke har tilgang til politiets sentrale systemer. Nettverket i denne saken er et separat nett som i utgangspunktet ble installert for å tilby de ansatte tilgang til internett, og var ikke tiltenkt brukt til å behandle personopplysninger.

PU understreker også at det ikke er avdekket at personopplysninger faktisk er på avveie.

Til orientering opplyses for øvrig at PU har gjort oppmerksom på at sentrallageret med sensitive data som er omtalt i saken ble tatt i bruk sent i 2018, så tidsrommet hvor sensitive data stod tilgjengelig er i underkant av 3 år, ikke 7 år som det står skrevet i artikkelen.

SPØRSMÅL NR. 143

Innlevert 18. oktober 2024 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe

Besvart 24. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kan statsråden bekrefte at sykehusene får 5,5 mrd. kroner i friske midler, som kommer på toppen av aktivitets-, lønns- og prisvekst, i Støre-regjeringens forslag til statsbudsjett for 2025?

ginalfinansiering av økt aktivitet tilsvarende 100 pst., mot 80 pst. tidligere år.

BEGRUNNELSE:

I et intervju i Gudbrandsdølen Dagningen fredag 18. oktober 2024, er Arbeiderpartiets helsepolitiske talsperson og fungerende komitéleder av Helse- og omsorgskomiteen på Stortinget sitert på følgende om Støre-regjeringens forslag til statsbudsjett for 2025:

“Det [Støre-regjeringens forslag til statsbudsjett] gir sykehusene 5,5 mrd. kroner ekstra etter aktivitets-, lønns- og prisvekst.”

Basert på informasjonen Støre-regjeringen har gitt til Stortinget jf. Prop. 1 S (2024-2025) er beskrivelsen av Støre-regjeringens forslag til sykehusbudsjett en annen enn den Arbeiderpartiets helsepolitiske talsperson har gitt til Gudbrandsdølen Dagningen fredag 18. oktober 2024.

Svar:

I forslaget til statsbudsjett for 2025 har regjeringen foreslått å øke de ordinære, frie driftsbevilgningene til sykehusene med 5,5 mrd. kroner sammenlignet med saldert budsjett 2024. Dette kommer på toppen av anslått kompensasjon for lønns- og prisvekst i 2025.

Midler til aktivitetsvekst tilsvarende om lag 2,7 pst. er inkludert i forslaget på 5,5 mrd. kroner. Jeg gjør oppmerksom på at denne styrkingen legger til grunn en mar-

SPØRSMÅL NR. 144**Innlevert 18. oktober 2024 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 25. oktober 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande****Spørsmål:**

I budsjettproposisjonen fra kommunal- og distriktsdepartementet vises det til at forslaget om lovendringer for å bedre tilgangen til boligkjøpsmodeller nå utsettes til 2025.

Har statsråden til hensikt å fremme en proposisjon i tide til at Stortinget har reell mulighet til å behandle et slikt lovforslag i inneværende stortingsperiode?

Svar:

Forslag til endringer i burettslagslova og eigarseksjonslova for å leggje betre til rette for bustadkjøpsmodellar har vore på høyring. Mitt departement arbeider no med innspela som har kome inn og utforminga av eit lovforslag. Eg tek sikte på å fremme ein proposisjon som kan behandlast i inneværende stortingsperiode.

SPØRSMÅL NR. 145**Innlevert 18. oktober 2024 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 23. oktober 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvilke mulige løsninger ser statsråden på for å sørge for at belarusiske opposisjonelle som befinner seg i Norge ikke må reise til Belarus for å fornye sine reisedokumenter?

BEGRUNNELSE:

Nylig omtalte VG flere unge belarusiske opposisjonelle som har rømt til Norge fra Lukasjenkos brutale diktatur, i frykt for egne liv og sikkerhet. En av de VG har omtalt kom til Norge gjennom programmet «Students at Risk». Her kan de leve trygge liv i frihet. Men nå nærmer det seg utløpsdato for passene til flere, og det er her problemet ligger. Lukasjenkos regime krever at belarusere som ønsker å fornye passene sine må vende tilbake til Belarus. De kan ikke fornye pass og reisedokumenter ved ambassaden her i Norge.

Her i Norge kunne de fått hjelp gjennom at UDI utsteder norsk utlendingspass til dem, men de VG har omtalt har fått avslag på dette. Et av kravene for å kunne få utlendingspass er at «de må forgive ha forsøkt å få reisedokumenter fra hjemlandet eller at det foreligger særlige grunner for at de skal få utlendingspass». I avslaget mener UDI at det ikke foreligger «tilstrekkelig dokumentasjon på, eller er ikke sannsynliggjort, at de aktuelle personene

har forsøkt å få reisedokumenter fra hjemlandet eller at de fyller vilkårene for å få utlendingspass på grunn av særlige grunner».

Det er vanskelig å forstå at situasjonen disse menneskene står i, og omstendighetene deres, ikke skal kvalifisere som «særlige grunner» til å få utlendingspass. Det er også vanskelig å forstå at det ikke brukes mer skjønn i disse sakene, all den tid vi vet hvilken enorm risiko for eget liv og sikkerhet det vil være for dem å returnere til Belarus for å fornye sine pass.

VG viser i saken sin til at flere land, som Litauen og Polen, har innført egne ordninger som humanitære visum og spesielle oppholdstillatelser for belarusere, og at land som Sverige og Tyskland har varslet ordninger i denne kategorien. Nettopp fordi situasjonen for belarusiske opposisjonelle og kritikere av Lukasjenkos regime er særlig utsatte, og at dette tilsier at man må ha på plass ordninger som kan beskytte dem fra å returnere til hjemlandet.

Svar:

Belarusiske opposisjonelle som har søkt om og fått beskyttelse (asyl) i Norge vil som utgangspunkt få norske reisedokumenter, såkalt reisebevis for flyktninger.

For andre er hovedregelen at den enkelte må bruke pass eller reisedokumenter fra sitt hjemland. Utlendingsregelverket åpner for å innvilge utlendingspass i enkelte tilfeller, men som representanten er inne på i begrunnelsen for spørsmålet, må nærmere bestemte vilkår være oppfylt. Som utgangspunkt må personen ha gjort et forgyves forsøk på å skaffe seg hjemlandets reisedokumenter.

Gjennom bestemmelsene om hhv. reisebevis for flytninger og utlendingspass mener jeg dagens regelverk er tilstrekkelig, og at nødvendige hensyn blir ivaretatt. Utlendingsdirektoratet (UDI) har god informasjon om for-

holdene i Belarus, og om vilkårene for å søke om pass mv. Jeg har tillit til at UDI behandler søknader om utlendingspass i tråd med gjeldende lover og forskrifter.

Per nå ser jeg ikke behov for å foreslå endringer i regelverket.

Både Landinfo og UDI har god informasjon om forholdene i Belarus, herunder vilkårene for å søke pass. Jeg legger til grunn at UDI også ser hen til denne informasjonen når de vurderer om en søker fra Belarus fyller lovens vilkår for norsk utlendingspass, eller må henvises til å søke hjemlandets pass.

SPØRSMÅL NR. 146

Innlevert 18. oktober 2024 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 25. oktober 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Palestinske flyktninger i Libanon hamnar bakerst i køen i eit land i akutt krise, og har få moglegheiter til å koma seg vekk frå Israels angrep.

Kva vil regjeringa gjera for å hjelpa desse palestinske flyktningane?

GRUNNGJEVING:

Palestinarane i Libanon er hovudsakleg flyktningar frå 1948 og etterkomarane deira. Tre-fire generasjonar har vakse opp og lever liva sine i flyktningleirar. Det siste tiåret har det også kome palestinske flyktningar frå Syria. Palestinske flyktningar har få rettar i Libanon, og svært mange er avhengige av hjelp frå FN's hjelpeorganisasjon for palestinske flyktningar (UNRWA). Den økonomiske krise i Libanon dei siste åra har forverra situasjonen deira, og så kjem dei intense angrepa frå Israel på toppen av dette.

Fleire av dei palestinske flyktningane flyktar no nordover i Libanon på grunn av Israels bombing, og er heilt avhengige av naudhjelp. Samtidig er UNRWA i ein svært vanskeleg finansiell situasjon. Dei klarer ikkje lenger å gi dei tenestene dei vanlegvis gir til palestinarar i Libanon.

UNRWA har heller ikkje mandat til å relokalisera palestinarar eller til å finna varige løysingar for flyktningane. Palestinarane har dessutan ikkje rett på hjelp frå FN's høgkommissær for flyktningar (UNHCR), og kan dermed ikkje få status som kvoteflyktning. Palestinarane er truleg det einaste folket i verda som er i denne situasjonen.

Noreg har auka løyvingane til UNRWA tidlegare i år, utan at det på nokon måte dekkjer behova. Spørsmålet er om Noreg kan bidra på andre måtar også, ved å arbeida langs diplomatiske og politiske spor som kan avhjelpa den krise som er nå og bidra til meir varige løysingar. For eksempel kan det tenkast å endra mandatet til UNRWA og/eller UNHCR slik at palestinske flyktningar kan få hjelp til å koma seg ut av krigssonene. Anten ved at UNRWA får utvida mandat til å kunna relokalisera flyktningar, eller ved at UNHCR kan få mandat til å hjelpa palestinske flyktningar. Alternativt at Noreg tar eigne initiativ og gjer noko på eiga hand.

Svar:

Krigføringa i Libanon påfører sivilbefolkninga enorme lidningar. Særleg hardt råka er befolkninga i sør, men også andre deler av Libanon, spesielt Sør-Beirut, har vorte utsett for angrep. Palestinske flyktningleirar i Libanon har blitt øydelagde i israelske militære aksjonar. Eg deler representanten si bekymring for palestinske flyktningar i Libanon. Dei er ei av fleire sårbare grupper i landet.

Som representanten nemner, har Noreg dei siste månadene auka støtta til UNRWA med 200 mill. kroner. Det kjem i tillegg til dei 275 mill. kronene til organisasjonen sin regionale innsats utbetalt tidlegare i år. Av dei 80 millionar kronene i tilleggsstøtte til Libanon som blei annonsert av statsministeren 2. oktober, er UNRWA tildelt sju mill. kroner. Desse pengane var dei fyrste UNRWA

mottok til sin Libanon-appell etter at Israel sitt angrep mot landet blei trappa opp i midten av september.

Trass den svært vanskelege situasjonen, leverer UNRWA framleis nødhjelp og helsetenester til palestinske flyktningar i Libanon. I mange av leirane hjelper organisasjonen også syriske og libanesiske fordrivne. UNRWA tar seg også av fleire tusen palestinarar som har flykta frå Libanon til Syria. UNRWA sin økonomi har over lang tid vore svært utfordrande. Det skapar problem for organisasjonen sitt arbeid i alle landa, også i Libanon.

Fleire FN-medlemsland, heile FN-familien, inkludert generalsekretæren sjølv, men også FN sin høgkommissær for flyktningar (UNHCR), vektlegg at det er viktig å støtte opp om mandatet til UNRWA. Regjeringa meiner også at det ikkje er aktuelt eller tilrådeleg å ta til orde for å endre mandatet verken til UNRWA eller UNHCR.

Sjølv om UNRWA spelar ei heilt avgjerande rolle for å ivareta rettane til palestinske flyktningar, mottok palestinske flyktningar som er blitt fordrivne frå heimane sine også hjelp frå ei rekkje andre humanitære organisasjonar.

Noreg har i denne krisa mellom anna gitt ekstrastøtte til Flyktinghjelpen, Noregs Røde Kors, NORWAC og Kirkens Nødhjelp, som alle bistår dei som har størst behov, uavhengig av nasjonalitet. Palestinarar mottok nødhjelp på lik linje med øvrige fordrivne.

Det er riktig som representanten viser til, at korkje UNRWA eller UNHCR har mandat til å attbusetje palestinske flyktningar, og at palestinarar difor ikkje er ein del av forslaget frå UNHCR til uttak av kvoteflyktningar for attbusetjing i Noreg. Med heimel i utlendingslova har UNHCR prioritet til å fremje saker for overføringsflyktningar. Det er naturlegvis ikkje til hinder for at palestinarar som treng beskyttelse, kjem til Noreg og søker asyl blir vurdert på lik linje med andre asylsøkarar.

Når det gjeld det diplomatiske sporet, held Noreg fram arbeidet, i tett kontakt med mellom anna europeiske og arabiske land, med kva som kan gjerast for å verkeleggjere tostatsløyninga. Ei framtidig politisk løysing vil også kunne betre situasjonen for palestinarar i nabolanda.

SPØRSMÅL NR. 147

Innlevert 6. oktober 2024 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 28. oktober 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Gassovermetting som kan gi omfattende fiskedød er et problem i hvert fjerde vannkraftverk. Det kommer frem i artikkelen *Assessing the potential for gas supersaturation downstream of hydropower plants in Norway, Austria and Germany*, som nå foreligger.

Er statsråden fornøyd med hvordan problemstillingen med gassovermetting ivaretas: i forbindelse med gjennomføring av vilkårsrevisjoner og ved kontroll og pålegg til regulanter fra NVE og Mdir?

BEGRUNNELSE:

Bjerka kraftverk i Leirelva (Røssåga-vassdraget) har ifølge forskningsrapporten "høy risiko" og norsk rekord i overmetting. Nedre Røssåga har moderat risiko for overmetting. Samlet er dette svært bekymringsfullt med tanke på overlevelsen for anadrom laksefisk i Røssåga-vassdraget nedstrøms kraftverkene. Laksestammen i Røssåga-vassdraget er svak, og det har vært store utfordringer med reetableringen etter gyrobehandlingene på tidlig 2000-tall.

Målene for arbeidet er ikke oppnådd. Røssåga fikk fastsatt nye konsesjonsvilkår i 2022 etter vilkårsrevisjon. Kraftverket ble ombygget mens revisjonen pågikk. Ny kraftstasjon ble satt i drift i 2016. For Bjerka kraftverk pågår vilkårsrevisjon (Bjerka-Plura).

Artikkelen det refereres til i spørsmålet finnes her: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0048969724047946>

Svar:

Formålet med vassdragskonsesjoner er å sikre at den mest samfunnsmessig rasjonelle kraftproduksjonen blir bygd ut, med minst mulig negative konsekvenser for miljø og samfunn.

Konsesjoner blir gitt med et sett standardvilkår for å kunne avbøte negative konsekvenser av reguleringen og inneholder typisk bestemmelser om vannføring, minstevannføring, fiskeforbedrende tiltak mv. som skal sikre en bærekraftig balanse mellom energiproduksjon og miljøhensyn. Når det gjelder gassovermetting, omfattes dette

av standardvilkårene som gir myndighetene mulighet for å innføre spesifikke og målrettede avbøtende tiltak.

Ved vilkårsrevisjoner vurderes også nye problemstillinger som ikke var kjent da konsesjonen opprinnelig ble gitt. Her har NVE, sammen med Miljødirektoratet, muligheten til å oppdatere vilkårene for å sikre at fisk og andre miljøhensyn blir bedre ivaretatt i lys av ny kunnskap og teknologi. Gassovermetting er en problemstilling som har fått økt oppmerksomhet de siste årene, og nyere forskning vil være viktige bidrag til denne vurderingen av miljøtiltak.

NVEs miljøtilsyn skal kontrollere at bygging, vedlikehold og drift av vassdragsanlegg skjer i henhold til krav og manøvreringsreglement. NVE utfører regelmessige kontroller og miljøovervåkning ved vannkraftverkene, og har myndighet til å stille krav om utbedringstiltak der-

som det oppdages brudd på vilkårene eller nye miljøutfordringer som krever oppfølging. Dette kan inkludere pålegg om tekniske tiltak for å redusere risikoen for gassovermetting, som for eksempel installasjon av spesifikke løsninger for å dempe luftinnblanding i vannmassene ved utslipp fra kraftverkene.

Samlet sett mener jeg at NVE gjør en god jobb med å overvåke og kontrollere vannkraftverkene, samtidig som de gir pålegg der det er nødvendig. Jeg har tillit til at myndighetene vil fortsette å håndtere utfordringen med gassovermetting på en grundig og faglig forsvarlig måte, innenfor rammene av konsesjonsvilkårene og gjeldende regelverk. Dersom det skulle vise seg at ytterligere tiltak er nødvendige, har vi verktøy til å håndtere dette på en måte som ivaretar både energiproduksjon og vassdragsmiljøet.

SPØRSMÅL NR. 148

Innlevert 11. oktober 2024 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 28. oktober 2024 av kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery

Spørsmål:

Festspillene i Bergen og Nord-Norge blir i forslaget til Statsbudsjettet flyttet fra Kulturrådet til egne poster i statsbudsjettet. Olavsfestdagene i Trondheim blir ikke flyttet. Dette er en forskjellsbehandling som er kritisk for Olavsfest og tilknyttede aktører.

Kan statsråden redegjøre for hvorfor Olavsfestdagene ikke blir flyttet over til ordningen for Musikk- og scenekunstinstitusjoner under Kulturdirektoratet, sammen med Festspillene i Bergen og Festspillene i Nord-Norge, og om hun vil ta initiativ til at Olavsfest flyttes?

Svar:

Olavsfestdagene er en av mange store, flotte festivaler rundt om i landet vårt som ble flyttet fra departementet til Kulturrådets forvaltning fra og med 2016.

Det er veldig mange kulturtiltak som ønsker seg inn på vårt budsjett. Terskelen for å flytte over er høy. Vi mener Festspillene i Bergen og Festspillene i Nord-Norge står i en særstilling i festivallandskapet i Norge. Vi vurderer også at Olavsfestdagene ivaretas godt av Kulturrådet gjennom Norsk kulturfond, og har derfor ingen planer om å flytte dem.

Et fantastisk Festival-Norge er i seg selv bevis på at Kulturrådet gjør en veldig god jobb i forvaltningen av Norsk kulturfond, og jeg er veldig glad for at en rekke festivaler – blant annet Trondheim internasjonale Olavsfest – nå mottar flerårige tilskudd fra dem.

SPØRSMÅL NR. 149**Innlevert 18. oktober 2024 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth****Besvart 24. oktober 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Kan jeg be statsråden redegjøre for antall årlige undersøkelser av fordøyelsessykdommer som Helse Midt-Norge RHF har kjøpt gjennom anbud for hhv. 2021, 2022, 2023, 2024, samt antall undersøkelser som er planlagt anskaffet i hhv. 2025 og 2026?

Svar:

I anledning spørsmålet har departementet innhentet informasjon fra Helse Midt-Norge RHF. De opplyser at det i Helse Midt-Norge utføres gastrokopier og koloskopier av både helseforetak, avtalespesialister og av private leverandører med avtaler med regionen. Opptaksområdene for Helse Nord-Trøndelag, St. Olavs hospital og Helse Møre og Romsdal, har over flere år hatt høyere forbruk av denne typen undersøkelser enn landsgjennomsnittet. I arbeidet med en ny offentlig anskaffelse av somatiske

helsetjenester i Helse Midt-Norge, er det gjennomført en behovsanalyse i samråd med fagmiljøene i regionen, med bruk av tilgjengelige forbruksrater og øvrig tilgjengelig statistikk. Helse Midt-Norge opplyser at i ny avtaleperiode med private leverandører, vil forbruksratene av gastrokopier og koloskopier fortsatt være høyere enn for landsgjennomsnittet for befolkningen som tilhører de tre nevnte helseforetakene i Helse-Midt Norge.

I 2021 kjøpte Helse Midt-Norge RHF 1 496 koloskopier, i 2022 ble det kjøpt 2 332, i 2023 var omfanget 3 113 – og hittil i 2024 er antallet 2 063 koloskopier. For 2025 og 2026 er det planlagt å anskaffe et volum på 1 800 koloskopier fra private tilbydere årlig. I 2021 kjøpte Helse Midt-Norge 1 590 gastrokopier, i 2022 ble det kjøpt 2 827, i 2023 var omfanget 3 630 – og hittil i 2024 er antallet 2 131 gastrokopier. For 2025 og 2026 er det planlagt å anskaffe et volum på 1 500 gastrokopier fra private tilbydere årlig.

SPØRSMÅL NR. 150**Innlevert 18. oktober 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 25. oktober 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Dersom statsråden ikke ser urimeligheten ved å inngå ny konsesjon for Bastø Fosen, uten å løse utfordringene med rv. 19, og ved dette går imot et sterkt lokalt ønske om å fjerne fergeanløpet til Moss sentrum.

Vil statsråden sørge for at Moss kommune involveres i utarbeidelsen av nye konsesjonsvilkår, slik at kommunen kan kreve stopp i fergetrafikk i perioder med store køproblemer, og at deler av konsesjonsinntektene og/eller fergeinntektene går til finansiering av ny rv. 19?

BEGRUNNELSE:

Innbyggerne og næringslivet i Moss opplever ekstreme trafikkutfordringer som følge av at landets mest trafik-

kerte fergestrekning har anløp i Moss sentrum og fører til ekstreme trafikkutfordringer. Hverken regjeringen eller hans partifeller som styrer Østfold fylkeskommune har vært villige til å foreta grep som vil løse trafikkutfordringene. Tvert imot ønsker regjeringen og fylkeskommunen at innbyggerne i Moss skal måtte betale for trafikkproblemene Bastø Fosen medfører gjennom bompenger. Fremskrittspartiet synes det er urimelig at innbyggere og næringsliv i Moss skal måtte betale bompenger for et problem som i all hovedsak skapes av staten gjennom fergeanløpet, samtidig som staten og Bastø Fosen har alle inntektene.

Svar:

Trafikk fra ferja har en ÅDT på 5 000, hvorav ca. 20 pst. er tungbiler. Den totale trafikken på rv. 19 etter Kanalbrua er på om lag 25 000 ÅDT. Det betyr at lokaltrafikken utgjør en betydelig del av den samlede trafikken i Moss.

Det pågår arbeid med kommunedelplan med konsekvensutredning for rv. 19. Det utredes flere alternative løsninger. Det er besluttet rammer for planarbeidet. Samfunnsmålet for utredningsarbeidet er:

«I år 2040 er det utviklet transportløsninger som påfører byområdet små miljøproblemer, samtidig som det er gode koblinger mellom transportnettverkene».

Effektmålene for arbeidet handler om redusert støy- og luftforurensning, bedre trafiksikkerhet, bedre framkommelighet for nærings- og gjennomgangstrafikken, å minimere inngrep i verdifulle områder, løsninger for gående og syklende og bedre framkommelighet for kollektivtransporten. Det skal arbeides for løsninger som ikke er til hinder for by- og stedsutvikling i Moss. Videre skal framtidig løsning for rv. 19 i minst mulig grad utgjøre en barriere mellom viktige målepunkt i sentrum, herunder mellom bykjernen og ny jernbanestasjon.

Statens vegvesen har utredet flytting av ferjeleiet ut av sentrum gjennom KVU i 2014 og i en utredning fra 2019. Den gang ble dagens plassering anbefalt videreført av Statens vegvesen.

Dagens kontrakt om drift av riksvegferjesambandet Moss-Horten løper endelig ut ved utgangen av 2028. Kontrakten er en netto-kontrakt der driften av sambandet i all hovedsak finansieres gjennom billettinntektene fra trafikantene. Det betales ikke tilskudd fra staten til driften i annet enn helt ekstraordinære situasjoner.

Statens vegvesen har startet arbeidet med ny anbudskontrakt for sambandet og vil i den forbindelse gjøre en rekke vurderinger som skal lede frem til et sett med krav som skal sikre at ferjetilbudet vil være relevant, både for de reisende og omgivelsene ellers. Det er i denne fasen for tidlig å si hvilke krav dette blir, men det er ingen selvfølge at dagens forutsetninger videreføres.

Ferjeinntektene vil gå til å finansiere ferjetilbudet. Det er per dags dato ingen riks- og fylkesvegferjesamband som gir overskudd til statskassen. Ferjesamband kan brukes som innkrevingspunkt for bompenger, og på den måten finansiere vegtiltak, men da som følge av en ordinær bompengeprosess.

Moss kommune har tatt initiativ til dialog om kommende ferjekontrakt overfor Statens vegvesen som har svart positivt på dette.

